

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

[2022-2024]

WERKZAAMHEDEN 2022

Inhoud

3	Overzicht werkzaamheden 2022	7
3.1	Zittingen	7
3.2	Adviezen algemeen	7
3.2.1	VTC/A/2021/012 – cloud algemene kantoortoepassingen	7
3.2.2	VTC/A/2022/01 – richtlijn data-analyse voor scholen	8
3.2.3	VTC/A/2022/02 – cloud technische aanvulling	8
3.2.4	VTC/A/2022/03 – verwerkingsverantwoordelijkheid i.k.v. GAS	9
3.2.5	VTC/A/2022/04 – Digitaal Uitwisselingsplatform Onteigeningen	9
3.2.6	VTC/A/2022/05 – projectplanning camera’s gemeenten	10
3.2.7	VTC/A/2022/06 – geen	10
3.2.8	VTC/A/2022/07 – magazine “Brieven aan jonge ouders”	10
3.2.9	VTC/A/2022/08 – verwerkingsverantwoordelijkheid GAS	11
3.2.10	VTC/A/2022/09 – Mobilidata	11
3.2.11	VTC/A/2022/10 – opvragen gegevens bij afvalstoffenmakelaar	12
3.2.12	VTC/A/2022/11 – Digipost	12
3.2.13	VTC/A/2022/12 – GAS-boetes	13
3.2.14	VTC/A/2022/13 – eye tracking experiment	13
3.2.15	VTC/A/2022/014 – richtlijnen cyberveiligheid	14
3.3	Adviezen wetgeving	15
3.4	Adviezen protocollen	17
3.4.1	VTC/A/P/2022/01 – casusoverleg	17
3.4.2	VTC/A/P/2022/02 – onderwijs	20
3.4.3	VTC/A/P/2022/03 – onderwijsinspectie	20
3.4.4	VTC/A/P/2022/04 – kinderen in multifunctioneel centrum	21
3.4.5	VTC/A/P/2022/05 – single sign on in onderwijs	23
3.5	Klachten	24
3.5.1	Klacht 2022/01 – COVID-19 contacttracing	24
3.5.2	Klacht 2022/02 – afvoering van ambtswege door gemeente	24
3.5.3	Klacht 2022/03 – doorgeven persoonsgegevens door verzekeraar	25
3.5.4	Klacht 2022/04 – COVID-19 gegevens delen met derden door Vlaams agentschap	25
3.5.5	Klacht 2022/05 – COVID-19 bevoegdheid Vlaams agentschap	25
3.5.6	Klacht 2022/06 – COVID-19 informatieplicht Vlaams agentschap	25
3.5.7	Klacht 2022/07 – doelbinding bij gemeente en OCMW	25
3.5.8	Klacht 2022/08 – verkeerde mail door Vlaams agentschap	26
3.5.9	Klacht 2022/09 – inzage bij Centrum Geestelijke Gezondheidszorg	26
3.5.10	Klacht 2022/10 – aanmeldsysteem webloket	27
3.5.11	Klacht 2022/11 – inzage bij CLB	27

3.5.12	Klacht 2022/12 – inzage sociaal dossier bij gemeente en OCMW	28
3.5.13	Klacht 2022/13 – raadpleging Rijksregister door Vlaams agentschap	29
3.5.14	Klacht 2022/14 – informatieplicht en inzage bij Vlaams departement	29
3.5.15	Klacht 2022/15 – inzage bij lokaal bestuur	30
3.5.16	Klacht 2022/16 – Google op school en verwerking foto's van kinderen	32
3.5.17	Klacht 2022/17 – parkeerapp - consumptieparkeren	33
3.5.18	Klacht 2022/18 – identiteitskaart - recyclagepark	34
3.6	Onderzoeken	36
3.6.1	O/2022/01 – casusoverleg Project SAMEN	36
3.6.2	O/2022/02 – Digitaal Sociaal Dossier	37
3.6.3	O/2022/03 – casusoverleg Project SAMEN	37
3.6.4	O/2022/04 – LOP - inschrijvingen	37
3.6.5	O/2022/05 – consumptieparkeren	38
3.6.6	O/2022/06 – kopie bevolkingsregister	38
3.6.7	O/2022/07 – vluchtelingen publieke cloudtoepassing	38
3.6.8	O/2022/08 – slimme camera's Gent en Kortrijk	39
3.6.9	O/2022/09 – antwoordsuggesties MS chat of mail	39
3.6.10	O/2022/10 – verhouding DPO – algemeen directeur	40
3.6.11	O/2022/11 – GAS	40
3.6.12	O/2022/12 – VDAB spraakherkenning	41
3.6.13	O/2022/13 – Magda documentendienst - Mijnburgerprofiel	41
3.6.14	O/2022/14 – werkgroep risico-beoordeling GEB	42
3.6.15	O/2022/15 – tracking in WZC	42
3.6.16	O/2022/16 – extern personeel lokaal bestuur	42
3.6.17	O/2022/17 – camera's kinderdagverblijf	43
3.1	Registratie meldingen functionarissen (DPO's)	43
3.2	Meldingen inbreuken op de beveiliging (datalekken)	44
3.2.1	Evolutie meldingen inbreuken	44
3.2.2	Totaal aantal meldingen 2022	44
3.2.3	Cijfers categorieën meldingen	45
3.2.4	Datalekken en beschermende maatregelen	45
3.3	Inspecties	59
3.4	Verificaties	59
3.4.1	VTC/V/2022/01 – Audit Vlaanderen	59
3.4.2	VTC/V/2022/02 – afdeling Dierenwelzijn	59
3.5	Maatregelen	60
3.5.1	Maatregelen naar aanleiding van meldingen van datalekken:	60
3.5.2	Maatregelen naar aanleiding van inspecties:	60

3.5.3	Maatregelen naar aanleiding van onderzoeken:	60
3.5.4	Maatregelen naar aanleiding van adviesdossiers:	60
3.5.5	Maatregelen naar aanleiding van klachtdossiers:	60
3.5.6	Maatregelen naar aanleiding van verificaties:	61
3.5.7	Maatregelen naar aanleiding van adviesvragen over protocollen:	61
3.6	Uitbouw van het kenniscentrum	61
3.6.1	Persoonlijke kennis en competentie	61
3.6.2	Bewustmaken en kennis delen:	62
3.6.3	Documentatiecentrum	63
3.7	BIJLAGE Adviezen wetgeving	64
3.7.1	VTC/A/W/2022/001 – energie en syndicus	64
3.7.2	VTC/A/W/2022/002 – overtredingen milieurecht	65
3.7.3	VTC/A/W/2022/003 – personenvervoer	66
3.7.4	VTC/A/W/2022/004 – Vlaams Mensenrechteninstituut	67
3.7.5	VTC/A/W/2022/005 – asbestinventarisatie	69
3.7.6	VTC/A/W/2022/006 - klokkenluiders	70
3.7.7	VTC/A/W/2022/007 – certificatie asbest	72
3.7.8	VTC/A/W/2022/008 – COVID-19	73
3.7.9	VTC/A/W/2022/009 – leerlingenbegeleiding	74
3.7.10	VTC/A/W/2022/010 – erkenning consumptie-eieren	75
3.7.11	VTC/A/W/2022/011 – Compendium voor Monsterneming en Analyse	76
3.7.12	VTC/A/W/2022/012 – onderwijs	77
3.7.13	VTC/A/W/2022/013 – technische keuring voertuigen	79
3.7.14	VTC/A/W/2022/014 – werk- en zorgtrajecten	80
3.7.15	VTC/A/W/2022/015 – samenwerkingsakkoord gezinsbijslagen	81
3.7.16	VTC/A/W/2022/016 – samenwerkingsakkoord inburgering	82
3.7.17	VTC/A/W/2022/017 – mobiliteit	83
3.7.18	VTC/A/W/2022/018 – sociale huur	84
3.7.19	VTC/A/W/2022/019 – dubbele belasting verdrag	86
3.7.20	VTC/A/W/2022/020 – COVID-19	87
3.7.21	VTC/A/W/2022/021 – COVID-19	88
3.7.22	VTC/A/W/2022/022 – VDAB activering	89
3.7.23	VTC/A/W/2022/023 – energie	91
3.7.24	VTC/A/W/2022/024 – dubbele belastingverdrag	92
3.7.25	VTC/A/W/2022/025bis – lokale besturen	94
3.7.26	VTC/A/W/2022/026 – bruiklenen tijdelijke tentoonstellingen	95
3.7.27	VTC/A/W/2022/027 – cultureel erfgoed	96
3.7.28	VTC/A/W/2022/028 – volwassenenonderwijs	96

3.7.29	VTC/A/W/2022/029 – jobbonus	98
3.7.30	VTC/A/W/2022/030 – zendantennes	99
3.7.31	VTC/A/W/2022/031 – gezinsbeleid	101
3.7.32	VTC/A/W/2022/032 – gedetineerden	103
3.7.33	VTC/A/W/2022/033 – Vlaamse sociale bescherming	104
3.7.34	VTC/A/W/2022/034 – fiscaliteit	106
3.7.35	VTC/A/W/2022/035 – wegverkeer	107
3.7.36	VTC/A/W/2022/036 – COVID-19	108
3.7.37	VTC/A/W/2022/037 – Vlaams Datanutsbedrijf	109
3.7.38	VTC/A/W/2022/038 – jobbonus	112
3.7.39	VTC/A/W/2022/039 – maatwerk	113
3.7.40	VTC/A/W/2022/040 – verwerking persoonsgegevens bij Welzijn	114
3.7.41	VTC/A/W/2022/041 – lokale besturen	115
3.7.42	VTC/A/W/2022/042 – monsterneming	117
3.7.43	VTC/A/W/2022/043 – monsterneming	118
3.7.44	VTC/A/W/2022/044 – COVID-19	119
3.7.45	VTC/A/W/2022/045 – werkplekieren	120
3.7.46	VTC/A/W/2022/046 – provincies vergaderen	121
3.7.47	VTC/A/W/2022/047 – stookolieketel	122
3.7.48	VTC/A/W/2022/048 – inburgering	123
3.7.49	VTC/A/W/2022/049 – jeugddelinquentie	124
3.7.50	VTC/A/W/2022/050 – ondernemers verwerking persoonsgegevens	126
3.7.51	VTC/A/W/2022/051 – wegvervoer	127
3.7.52	VTC/A/W/2022/052 – omgevingshandhaving	128
3.7.53	VTC/A/W/2022/053 – geloofsgemeenschappen	130
3.7.54	VTC/A/W/2022/054 – onroerend erfgoed	131
3.7.55	VTC/A/W/2022/055 – fiscaliteit	132
3.7.56	VTC/A/W/2022/056 – volwassenenwerk	133
3.7.57	VTC/A/W/2022/057 – scheepvaart	135
3.7.58	VTC/A/W/2022/058 – Vlaamse Sociale Bescherming	136
3.7.59	VTC/A/W/2022/059 – wonen	137
3.7.60	VTC/A/W/2022/060 – energie	138
3.7.61	VTC/A/W/2022/061 – wonen	139
3.7.62	VTC/A/W/2022/062 – stopzetting stallen	141
3.7.63	VTC/A/W/2022/063 – stookolieketel	142
3.7.64	VTC/A/W/2022/064 – zorg	143
3.7.65	VTC/A/W/2022/065 – VDAB activering	144
3.7.66	VTC/A/W/2022/066 – landbouw en omgeving	145

3.7.67	VTC/A/W/2022/067 – energie	147
3.7.68	VTC/A/W/2022/068 – energie	148
3.7.69	VTC/A/W/2022/069 – onderwijs.....	149
3.7.70	VTC/A/W/2022/070 – havens	150
3.7.71	VTC/A/W/2022/071 – binnenschepen	151
3.7.72	VTC/A/W/2022/072 – onderwijs.....	152
3.7.73	VTC/A/W/2022/073 – Vlaamse Sociale Bescherming.....	153
3.7.74	VTC/A/W/2022/074 – sociale economie	154
3.7.75	VTC/A/W/2022/075a – landbouw	156
3.7.76	VTC/A/W/2022/075b – landbouw	156
3.7.77	VTC/A/W/2022/075c – landbouw.....	157
3.7.78	VTC/A/W/2022/075d – landbouw	158
3.7.79	VTC/A/W/2022/076 – energie	159
3.7.80	VTC/A/W/2022/077 – wonen.....	161
3.7.81	VTC/A/W/2022/078 – mobiliteit – opleiding.....	162
3.7.82	VTC/A/W/2022/079 – vrije tijd.....	163
3.7.83	VTC/A/W/2022/080 – vakantie	164
3.7.84	VTC/A/W/2022/081 – justitie.....	165
3.7.85	VTC/A/W/2022/082 – handhaving.....	167
3.7.86	VTC/A/W/2022/083 – Vlaamse toetsen	170
3.7.87	VTC/A/W/2022/084 – werk.....	171
3.7.88	VTC/A/W/2022/085 – jobbonus	172
3.7.89	VTC/A/W/2022/086 – werk.....	173
3.7.90	VTC/A/W/2022/087 – werk.....	174
3.7.91	VTC/A/W/2022/088 – monsterneming	175
3.7.92	VTC/A/W/2022/089 – monsterneming	176
3.7.93	VTC/A/W/2022/090 – monsterneming	177
3.7.94	VTC/A/W/2022/091 – belastingen.....	178
3.7.95	VTC/A/W/2022/092 – onderwijs.....	178
3.7.96	VTC/A/W/2022/093 – gezondheidsberoepen.....	179
3.7.97	VTC/A/W/2022/094 – gezin	180
3.7.98	VTC/A/W/2022/095 – belastingen.....	181
3.7.99	VTC/A/W/2022/096 – landbouw	182
3.7.100	VTC/A/W/2022/097 – landbouw	183
3.7.101	VTC/A/W/2022/098 – landbouw	184
3.7.102	VTC/A/W/2022/099 – volksgezondheid	185
3.7.103	VTC/A/W/2022/100 – wonen.....	186
3.7.104	VTC/A/W/2022/101 – gezondheidsberoepen.....	187

3.7.105	VTC/A/W/2022/102 – onderwijs.....	188
3.7.106	VTC/A/W/2022/103 – welzijn en gezondheid.....	189
3.7.107	VTC/A/W/2022/104 – parken	191
3.7.108	VTC/A/W/2022/105 – omgevingsvergunning	192
3.7.109	VTC/A/W/2022/106 – afvalstoffen	194
3.7.110	VTC/A/W/2022/107 – handhaving.....	196
3.7.111	VTC/A/W/2022/108 – Vlaamse sociale bescherming	198
3.7.112	VTC/A/W/2022/109 – klokkenluiders	199
3.7.113	VTC/A/W/2022/110 – COVID-19	202
3.7.114	VTC/A/W/2022/111 – omgeving.....	203
3.7.115	VTC/A/W/2022/112 – gezondheidsgegevens	204
3.7.116	VTC/A/W/2022/113 – wonen.....	206
3.7.117	VTC/A/W/2022/114 – casusoverleg	207
3.7.118	VTC/A/W/2022/115 – single sign on in onderwijs	209
3.7.119	VTC/A/W/2022/116 – zorgvoorzieningen	211
3.7.120	VTC/A/W/2022/117 – werk.....	212

3 OVERZICHT WERKZAAMHEDEN 2022

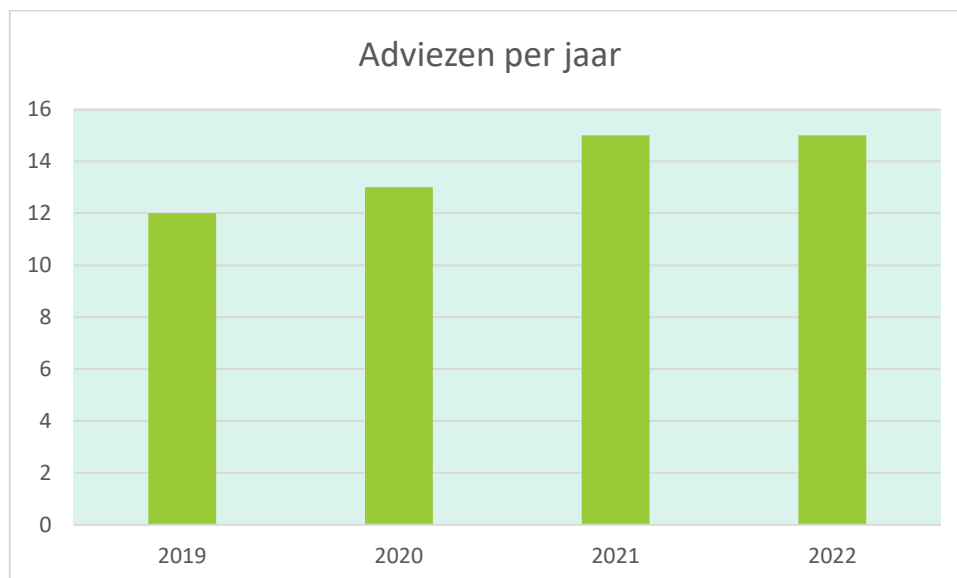
3.1 ZITTINGEN

In 2022 kwam de commissie 11 keer bijeen in zittingen waarin beslissingen werden genomen.

Er werden ook 11 hoorzittingen georganiseerd om de eigenlijke zittingen minder te belasten.

3.2 ADVIEZEN ALGEMEEN

Adviezen zijn meestal het antwoord op een formele adviesvraag. Soms wordt op basis van andere dossiers een advies uit eigen beweging of een richtlijn geformuleerd. De adviezen over regelgevende projecten worden apart behandeld.

De uitleg bij de adviezen is meestal enkel een samenvatting die niet alle nuances van het advies bevat.

3.2.1 VTC/A/2021/012 – cloud algemene kantoortoepassingen

Advies Vlaamse Toezichtcommissie nr. 12/2021 van 15 februari 2022 m.b.t richtlijnen voor verwerking van persoonsgegevens met algemene kantoortoepassingen in de cloud bij lokale besturen (en andere kleinere Vlaamse bestuursinstanties)

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-vtc-nr-2021-012>

Dit is een principieel advies dat verder bouwt op het advies VTC/A/2020/05.

Artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 van de AVG vermelden uitdrukkelijk de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens.

De verwerkingsverantwoordelijke, dus ook elk lokaal bestuur, moet erop toezien dat de veiligheidsmaatregelen altijd worden nageleefd. Dit is een algemene verplichting die van toepassing is bij elke verwerking, en dus ook bij elke verwerking in de cloud.

Wanneer er daarbij gekozen wordt voor een publieke clouddienst, dient de lat hoger gelegd te worden om het risico van misbruik door of via de dienstverlener te minimaliseren. De VTC wijst er nog eens op dat de lokale besturen in de meeste gevallen niet afhankelijk zijn van toestemming van de burger en op basis van wettelijke regelingen en openbaar gezag persoonsgegevens kunnen of moeten verwerken. Dat geeft hun een **grotere verantwoordelijkheid** dan privé-organisaties.

Eerst moet er gekeken worden voor welke verwerkingen het gebruik van een publieke cloudtoepassing **wel of niet aanvaardbaar** is. Daarna moet nagegaan worden welke maatregelen kunnen genomen worden om de verwerking van de persoonsgegevens met de toepassing te beschermen. Het betreft dan maatregelen die ook nuttig zijn voor het voorkomen van datalekken in het algemeen.

3.2.2 VTC/A/2022/01 – richtlijn data-analyse voor scholen

Naar aanleiding van persberichten die deden uitschijnen dat een middelbare school “big data” zou gebruiken om te voorspellen wie een zorgleerling wordt, heeft de VTC d.m.v. een panelgesprek een ontwerprichtlijn geschreven.

Deze richtlijnen zijn bedoeld voor directies en ondersteunend personeel van Vlaamse onderwijsinstellingen van het leerplichtonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

Ze behandelen het maken van analyses van de leerlingengegevens in de school.

De VTC heeft voor deze richtlijnen de medewerking gekregen van twee onafhankelijke experts in data-analyse in een onderwijscontext.

Deze richtlijnen gaan niet over echte big data analytics. Op schoolniveau zijn deze niet mogelijk omdat er niet genoeg data beschikbaar zijn. Deze problematiek zou zich wel kunnen stellen bij de leveranciers van de platformen die de data van alle aangesloten scholen zouden kunnen poolen, maar deze richtlijn behandelt dat dus niet.

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/richtlijnen-data-analyse-voor-scholen>

3.2.3 VTC/A/2022/02 – cloud technische aanvulling

Advies uit eigen beweging VTC nr. 2022/02 van 11 oktober 2022 betreffende hosting van persoonsgegevens aanvullend bij richtlijn VTC/A/2020/05 advies

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-rtc-nr-2022-02>

Dit advies geldt voor alle Vlaamse (bestuurs)instanties. Het is een **technische aanvulling** op advies en waarschuwing [VTC/A/2020/05](#).

De VTC stelde vast dat er enerzijds naar bijkomende technische oplossingen werd gezocht door de aanbieders van de publieke cloud platformen en anderzijds dat er ook navolging komt van haar advies VTC/A/2020/05.

De nieuwe technische oplossingen houden een duidelijke verbetering in, maar de verwerkingsverantwoordelijken moeten nog steeds structureel vertrouwen op de cloudleverancier die niet kan aantonen dat het onmogelijk is om (eventueel onder dwang) een achterpoort open te zetten. Daarom blijven keuzes voor bepaalde cloudoplossingen niet aanvaardbaar voor sommige verwerkingen, zijn bepaalde verwerkingen enkel mogelijk in een hybride of private setting, en moeten andere met extra maatregelen worden aangevuld.

De VTC geeft in dit advies voor de aanvaardbare verwerkingen naast een aantal **basisvereisten** een schema met **controleobjectieven** die minimaal moeten gerespecteerd worden voor:

1. de verwerking van data at rest
2. de verwerking van data in motion
3. de verwerking van data in use
4. de beheersomgeving
5. het privileged access management
6. secrets management en hardware security modules
7. gebruikers- en toegangsbeheer
8. audit trailing.

De VTC verwacht dat alle Vlaamse instanties uitdrukkelijk de hiervoor vermelde elementen opnemen in de evaluatie die bepalend is voor de keuze van verwerker, i.c. voor datacenterdiensten.

3.2.4 VTC/A/2022/03 – verwerkingsverantwoordelijkheid i.k.v. GAS

Het betreft verschillende vragen in het kader van de toepassing van gemeentelijke administratieve sancties (GAS).

De VTC heeft een advies uitgebracht over GAS-5 (beperkte verkeersovertredingen) in 2024: VTC/A/2024/03.

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1733402348/repositories-prd/VTC_A_2024_03_COC_DMN20008-3.1_DEF_rxr4mb.pdf

3.2.5 VTC/A/2022/04 – Digitaal Uitwisselingsplatform Onteigeningen

Aan de adviesvraag over DUO werden een in bijlage de GEB/DPIA en DTIA toegevoegd. Deze werden inzonderheid opgesteld omdat beroep gedaan wordt op een niet-Europese leverancier van clouddiensten.

Op het Digitaal Uitwisselingsplatform Onteigeningen zal het volledige digitale dossier, met inbegrip van alle stukken en proceduregegevens elektronisch raadpleegbaar zijn en uitgewisseld kunnen worden.

Uit het onderzoek bleek onder meer dat:

- de omvang van de verwerking beperkt was wat de betrokken betreft;
- het geen SaaS-oplossing, maar een IaaS-omgeving betreft;
- de gevoeligheid van de gegevens beperkt is m.u.v. de onteigeningsvergoeding, maar dat de onteigeningsprocedure door de Vlaamse overheid een principieel openbare procedure is;
- de beveiligingsmaatregelen waaronder encryptie en hashing van het INSZ (voor beveiligde zendingen) voldoende zijn;
- in het uitwisselingsplatform geen documenten worden bewaard.

De VTC is van oordeel dat de risico's voor deze verwerking op een voldoende wijze geïdentificeerd en beheerd zijn. De beveiligingsmaatregelen en risico's voor de betrokkenen werden met de nodige ernst bekeken door de verwerkingsverantwoordelijke.

De VTC beklemt echter dat de verwerkingsverantwoordelijke het risico en de effectiviteit van de maatregelen moet blijven evalueren. Met name wat betreft het gebruik van clouddiensten verwacht de VTC dat de verantwoordelijke verder monitort en evalueert welke technieken er beschikbaar zullen zijn om in de toekomst de beperkte restrisico's nog verder te reduceren.

Wat de GEB zelf betreft, heeft de VTC twee opmerkingen geformuleerd.

Dit advies is nadrukkelijk beperkt tot het DUO-platform als dusdanig en bespreekt niet andere gebruikte componenten.

3.2.6 VTC/A/2022/05 – projectplanning camera's gemeenten

Het betrof een (informele) vraag van een DPO om een aanpak inzake cameragebruik bij lokale besturen te beoordelen.

De VTC vond het een goede aanpak. Ze stelde zich ook de vraag of er geen stroomlijnen van de GEB voor camera's mogelijk was zodat niet elke gemeente afzonderlijk die GEB (volledig opnieuw) zou moeten maken.

De commissie schreef richtlijn VTC/A/2021/08.

Deze problematiek zal de volgende jaren ook nog aan bod komen.

3.2.7 VTC/A/2022/06 – geen

Deze adviesvraag werd uiteindelijk niet ingediend.

3.2.8 VTC/A/2022/07 – magazine “Brieven aan jonge ouders”

Adviesvraag van het agentschap Opgroeien regie om advies over de GEB en verwerkersovereenkomst met de Gezinsbond voor het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het verspreiden van het magazine ‘Brieven aan jonge ouders’

Het is de bedoeling om aan de Gezinsbond als verwerker maandelijks een geactualiseerde lijst te bezorgen van kinderen tot 1 jaar, zodat de Gezinsbond het magazine ‘Brieven aan jonge ouders’ kan verspreiden naar de doelgroep. In het verleden kreeg de Gezinsbond deze lijst rechtstreeks van de dienst Rijksregister, maar dit is stopgezet.

Uit het onderzoek bleek onder meer dat:

- de omvang van de verwerking aanzienlijk was: het betreft identificatiegegevens van alle kinderen die gedomicilieerd zijn in Vlaanderen tot ze één jaar oud zijn;
- de informatie die over deze kinderen wordt verwerkt wel zeer beperkt is;
- de persoonsgegevens zoals verstrekt door Opgroeien regie en de persoonsgegevens waarbij Gezinsbond als verwerkingsverantwoordelijke optreedt, duidelijk van elkaar gescheiden (in twee aparte systemen);
- gebruik van eigen servers van de Gezinsbond on prem;
- het rijksregisternummer wordt niet ter beschikking gesteld aan Gezinsbond.

De VTC is van oordeel dat de verwerking in de samenwerking tussen Opgroeien Regie en haar verwerker, de Gezinsbond, voor zover ze kan afleiden uit de GEB en de verwerkersovereenkomst, voldoende waarborgen biedt.

3.2.9 VTC/A/2022/08 – verwerkingsverantwoordelijkheid GAS

De adviesvraag werd gesteld door de Intercommunale Haviland die GAS-boetes verwerkt voor de lokale politiezones en de gemeentes. Dit zowel voor GAS 1, 2, 3, 4 en nu ook 5. Gemeentes en politiezones sturen respectievelijk bestuurlijke verslagen en pv's door naar de sanctionerende ambtenaren, aangewezen door de gemeenteraad van de betrokken besturen. Deze sanctioneren indien nodig en verzekeren de verdere opvolging. Een applicatie van CEVI wordt gebruikt om de gegevens in te verwerken en te bewaren.

Als antwoord op de verschillende vragen heeft de VTC het volgende gesteld:

Alle partijen zijn in dit geval verwerkingsverantwoordelijke met uitzondering van CEVI die optreedt als verwerker. De VTC is van oordeel dat hier (eerder) geen sprake is van gezamenlijke verantwoordelijken.

Het criterium dat er enkel een protocol nodig is voor een ander doeleinde werd enkel gehanteerd in het kader van machtigingen (binnen hetzelfde beleidsdomein) die bestonden voor de AVG. Het e-govdecreet bevat (nu) geen dergelijke uitzondering voor de protocolverplichting. Bovendien is een protocol het ideale instrument om tegemoet te komen aan de verantwoordingsplicht van de AVG.

Raadpleging is ook een mededeling van persoonsgegevens in de zin van de AVG zodat een protocol nodig is. Bovendien worden er waarschijnlijk ook gegevens aan de politie meegedeeld met het oog op het verkrijgen van de informatie van de politie.

De uitzondering voor de protocolvereiste voor de mededeling “aan degenen die door hen uitdrukkelijk werden gemachtigd om de gegevens te verwerken” geldt niet voor de sanctionerend ambtenaren omdat deze niet gemachtigd zijn door de personen op wie de gegevens betrekking hebben (denk eerder aan een familielid of een advocaat).

Aparte protocollen zijn te verkiezen tegenover een allesomvattend document voor alle partijen voor elke vermelde samenwerkingsvorm, omdat niet alle modaliteiten aan elke partij over elke andere partij kenbaar gemaakt moeten worden en ten behoeve van de duidelijkheid.

3.2.10 VTC/A/2022/09 – Mobilidata

Vraag om feedback over het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het project MOBILIDATA en advies over de GEB

De VTC waardeert het dat het agentschap een ernstige inspanning levert om de risico's inzake gegevensbescherming die aan dit project gekoppeld zijn in kaart te brengen en om de daarvoor de nodige mitigerende maatregelen uit te werken.

Op use case niveau is nog niet alles uitgewerkt omdat dat in de huidige stand van het project nog niet mogelijk is. Volgens de VTC is ligt de uitdaging nu dan ook op het use case niveau. De VTC stelt vast dat aan de uitwisselingen van data een veelheid aan partijen deelnemen. Dit zorgt voor een hoog niveau van complexiteit dat niet toelaat om van een eenvormige benadering uit te gaan. Voor de relatie met de verwerkers moeten ook duidelijke afsprakenkaders worden gemaakt. Het is volgens de VTC niet aangewezen dit alles verder uit te werken in de - al omvangrijke - GEB die haar werd voorgelegd.

De VTC adviseert dat AWW een beheersstructuur opzet met de betrokken partijen die het uitwerken van de verschillende use cases begeleidt. Deze beheersstructuur moet beschikken over voldoende competenties. Per use case moet verder bepaald worden of er sowieso persoonsgegevens in betrokken zijn en zo ja, welke persoonsgegevens erin vervat zijn, wat er mee zal gebeuren, wat de risico's en wat de maatregelen zijn. Daarbij kan vertrokken worden van een goede omschrijving van het basisplatform, zodat kan bepaald worden welke types uitwisselingen onder welke voorwaarden daarop kunnen toegelaten worden. Als een verwerking niet voldoet aan de voor het basisplatform bepaalde criteria, moet dit gemotiveerd worden.

Dit project wordt ook de volgende jaren verder opgevolgd.

3.2.11 VTC/A/2022/10 – opvragen gegevens bij afvalstoffenmakelaar

Vraag m.b.t. de systematische opvraging door OVAM bij de afvalstoffenmakelaar van (persoons)gegevens m.b.t. de eigenaren/houders van technisch totaal verlies voertuigen op grond van de toezichtbevoegdheden die de OVAM heeft t.a.v. de afvalstoffenmakelaar

De VTC is van oordeel dat een bepaling die stelt dat gegevens mogen worden opgevraagd door een overheid voor de ontvanger van het verzoek de verplichting inhoudt om mee te werken en de gegevens aan de overheid te verstrekken. Het ene impliceert het andere. In het tegengestelde geval zouden dergelijke bepalingen altijd tweeledig moeten zijn, wat niet nodig is om verstaanbaar te zijn. Bij het interpreteren van wetgeving mag niet voor de onwerkbare interpretatie worden gekozen.

De overheid kan anderzijds daarbij alleen opvragen wat noodzakelijk is voor het doeleinde waarvoor ze het recht om gegevens op te vragen heeft gekregen. Deze noodzakelijkheidsvoorwaarde werd ook opgenomen in artikel 16.3.13, DABM. OVAM beklemtoont dat het zich aan de noodzakelijkheidseis houdt. De VTC gaat, zoals ze al gesteld heeft, ervan uit dat enkel ad hoc bevragingen mogelijk zijn op basis van de toepasselijke wetgeving en geen bevraging waarbij alle gegevens in een register bij OVAM worden opgenomen.

3.2.12 VTC/A/2022/11 – Digipost

Vraag om feedback over het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het project Digipost en advies over de GEB

Het agentschap Het Facilitair Bedrijf heeft aan de VTC een digitaliseringsproject voor de postbedeling voorgelegd waarbij papieren poststukken van de entiteiten van de Vlaamse Overheid centraal worden gescand.

Het dossier werd op 13 september 2022 een eerste keer toegelicht aan de VTC tijdens een informeel overleg. Tijdens dit overleg lichtte Het Facilitair Bedrijf het opzet en de werking toe aan de hand van een eerste versie van de sjabloonGEB (ook wel “white label DPIA” genoemd). De VTC signaleerde o.b.v. deze toelichting een aantal aandachtspunten, waaronder hosting en de termijn dat poststukken op het platform worden bijgehouden.

De aandachtspunten die in 2022 geformuleerd werden kunnen vertaald worden als volgt:

Richtlijnen systematisch (centraal) inscannen poststukken

- decretale aanpassing (of wettelijke zo nodig) in verband met briefgeheim of beroepsgeheim/medisch geheim;
- transparantie: op de website zetten dat de inkomende poststukken gedigitaliseerd worden;
- bewaartermijn bij postdienst entiteit zo kort mogelijk houden;
- metadata zoals wanneer ontvangen, gescand, bezorgd mogen langer bewaard worden;
- scanning gebeurt door een zeer beperkt aantal interne medewerkers van de entiteit;
- de medewerkers tekenen een bijkomende geheimhoudingsverklaring;
- vermijden dat medewerkers inzage hebben in de inhoud door de werkprocedure;
- een verwerkersovereenkomst met de entiteit (als andere entiteit dan bestemming);
- hosting in Europees datacenter als persoonsgegevens en bij (veel) gevoelige data geen publieke cloudtoepassingen (cf cloudadviezen VTC);
- gebruiksvoorwaarden om confidentialiteit en integriteit van de documenten te bewaren en daar procedures voor bepalen;

- schotten tussen de documenten voor verschillende afnemende diensten;
- encryptie;
- hash om integriteit te bewaren;
- scanprocedure testen.

Op basis van het gesprek bracht Het Facilitair Bedrijf een aantal actiepunten in kaart en werden wijzigingen doorgevoerd aan zowel het technische en organisatorische opzet van DigiPost. De uitvoering van deze acties leidden tot een tweede versie van de sjabloonGEB die in 2023 werd voorgelegd.

Dit project wordt ook de volgende jaren verder opgevolgd.

3.2.13 VTC/A/2022/12 – GAS-boetes

Dit dossier over de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) en de kwalificering van gemeente (sanctionerend ambtenaar) en politiezone als verantwoordelijke of verwerker werd verder behandeld in twee dossiers:

1. Als onderzoek O/2022/11 van een concreet geval. Zie verder in dit verslag.
2. Als algemene adviesvraag (VTC/A/2024/03) of in het kader van GAS 5 (beperkte snelheidsovertredingen) politie en de gemeente als (gezamenlijke) verantwoordelijken kunnen worden gezien in overleg met het Controleorgaan op de politionele informatie (COC). Op 04/06/2024 zijn de VTC en het COC tot volgende conclusie gekomen over het antwoord op de gestelde vraag: [Gezamenlijk advies COC-VTC](#)

3.2.14 VTC/A/2022/13 – eye tracking experiment

Het departement Kanselarij en Buitenlandse zaken was in het kader van een onderzoeksproject over evidence-based policy-making een samenwerking aangegaan met een universiteit. In dat kader zou er een eye-tracking experiment gebeuren met medewerkers van de Vlaamse overheid. Het betrof een informele vraag.

De VTC heeft gezien de planning van het project de volgende opmerkingen en vragen doorgeven:

In verband met de informatiebrief eye-tracking onderzoek:

- alle persoonsgegevens die verzameld worden, moeten opgelijst staan en in dat kader: wordt ook een beeld (film) van het oog bijgehouden of worden enkel bewegingen geregistreerd?
- de gegevens van de deelnemers werden toch al verzameld bij het begin van het onderzoek?
- alleen de onderzoeker zelf zou toegang hebben tot persoonsgegevens, maar verder staat dat het ook gebruikt kan worden voor andere doeleinden. Ook verduidelijken welke dan de onderzoekers zijn;
- u haalt het algemeen belang aan als wettelijke basis maar er is een uitzondering voor wetenschappelijk onderzoek i.v.m. doelbinding;
- hoe zullen de gegevens gepseudonimiseerd worden en door wie?
- er is geen verantwoording waarom de gegevens 10 jaar bijgehouden worden.

In verband met de geïnformeerde toestemming:

- de juridische basis is hier geen geïnformeerde toestemming (dit is eerder een ethische maatregel);

- het is niet noodzakelijk zo dat bij een stopzetting van deelname de eerder verzamelde gegevens verder rechtsgeldig gebruikt kunnen worden. Dit is een ethische en beleidskeuze die de VTC niet beoordeelt als positief;
- bij de resultaten die gepubliceerd zullen worden, wordt enkel de naam niet gepubliceerd. De VTC wijst erop dat ook de andere rechtstreeks identificeerbare gegevens niet gepubliceerd mogen worden.
- waar worden de biometrische gegevens bewaard en voor welke termijn?

3.2.15 VTC/A/2022/014 – richtlijnen cyberveiligheid

Op grond van de informatie die de VTC heeft gehaald uit de datalekken die bij haar gemeld werden, in het bijzonder deze die veroorzaakt zijn door een hacking (meestal door externen), heeft de VTC een aantal basisvereisten gezien die als eraan voldaan wordt, het risico op hacking drastisch kunnen verkleinen.

Aangezien het Belgisch Centrum voor Cybersecurity (CERT) eind 2022 richtlijnen uitbracht, heeft de VTC zich daarop afgestemd en die overgenomen als eigen richtlijnen.

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/minimale-beoordelingscriteria-inzake-informatieveiligheid-van-de-vtc>

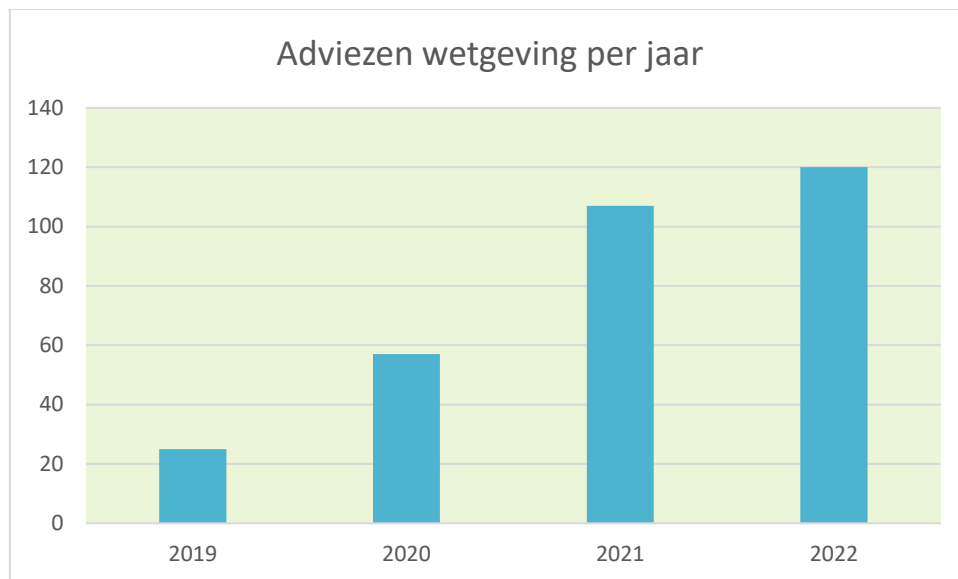
Ze heeft deze richtlijnen ook verwerkt in haar meldingsformulier voor datalekken.

3.3 ADVIEZEN WETGEVING

De Vlaamse Toezichtcommissie geeft advies over alle zaken met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, zowel op eigen initiatief als op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering. (art. 10/4 § 1 decreet 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer) conform artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3), AVG).

Deze adviezen betreffen concreet adviezen over ontwerpen van regelgeving (decreten, besluiten) die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Er werden in 2022 in totaal **120 adviezen** gegeven.

De **adviesaanvragers** waren:

- de Vlaamse Regering in 113 gevallen;
- het Vlaams Parlement in 7 gevallen.

Het gaat om 69 adviezen over ontwerpen van besluit, 43 adviezen over voorontwerpen van decreet, 7 adviezen over voorstellen van decreet en 1 advies over een uitvoerend samenwerkingsakkoord.

De adviezen werden gegeven op verzoek de volgende **beleidsdomeinen**:

Beleidsdomein	Aantal adviezen wetgeving
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie (KBBJ)	13
Financiën en Begroting (FB)	4
Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI)	5
Onderwijs en Vorming (OV)	9
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)	21

Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM)	5
Werk en Sociale Economie (WSE)	12
Landbouw en Visserij (LV)	9
Mobiliteit en Openbare Werken (MOW)	9
Omgeving (OMG)	33

De Vlaamse Toezichtcommissie brengt haar advies uit binnen een termijn van dertig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de Vlaamse Toezichtcommissie zijn medegedeeld.

In speciaal gemotiveerde dringende gevallen kan de termijn worden teruggebracht tot vijftien dagen (art. 10/4 § 1, lid 2 decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van 18 juli 2008).

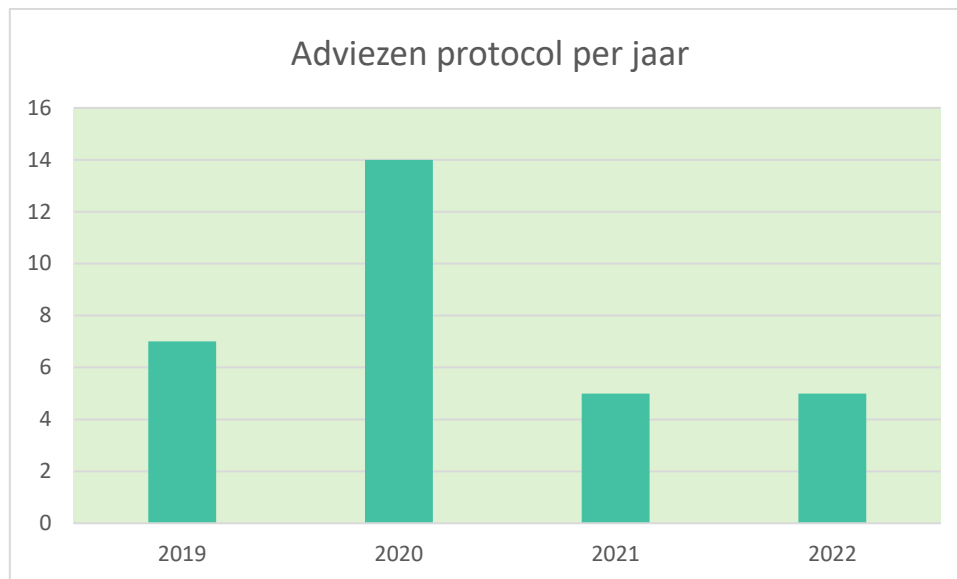
De hoogdringendheid werd ingeroepen en aanvaard in 8 gevallen, in 112 gevallen werd ze niet ingeroepen.

De adviezen worden **in bijlage** overlopen. Voor de volledigheid en de nuances leest u best het advies zelf.

De integrale adviezen kan u hier vinden:

https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie?order_advicedate=desc

3.4 ADVIEZEN PROTOCOLLEN

De VTC kan, indien daarom verzocht wordt, ook advies geven over een protocol dat gesloten zal worden door een instantie met een andere instantie of een externe overheid in verband met de elektronische mededeling van persoonsgegevens (art. 8, § 1, decreet 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer).

Doordat het niet verplicht is om advies te vragen, worden er weinig protocollen aan de Vlaamse Toezichtcommissie voorgelegd. Enkel voor de ontwerpprotocollen waarbij het agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) betrokken is, wordt systematisch advies gevraagd.

3.4.1 VTC/A/P/2022/01 – casusoverleg

Advies Protocol VTC nr. 01/2022 van 15 februari 2022 over de mededeling van persoonsgegevens van Mechelse jongeren tussen 16 en 25 jaar die een risico lopen te verglijden in de criminaliteit door stad en OCMW Mechelen, VDAB, CAW Boom Mechelen Lier, Jeugdzorg Emmaüs Mechelen aan elkaar en de politiezone Mechelen-Willebroek en parket arrondissement Antwerpen (afdeling Mechelen) voor in het kader van het project SAMEN – pregerechtelijke fase

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1691080466/VTC_A_P_2022_01_advies_protocol_giv73y.pdf

Doeleinden en rechtvaardigingsgronden

Het ondertekende protocol “project SAMEN” maakt toepassing van een uitzondering op de strafbaarstelling van de schending van het beroepsgeheim zoals bepaald in artikel 384 van het Strafwetboek (Sw), namelijk de uitzondering voorzien door artikel 384ter van het Strafwetboek, hier in het kader van een casusoverleg.

Artikel 458ter, §1, Sw bepaalt dat er geen misdrijf is als het overleg georganiseerd wordt op basis van een met redenen omklede toestemming van de procureur des Konings.

Deze toestemming moet minstens bepalen wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden. Deze modaliteiten betreffen onder meer de vraag welke actor het initiatief kan nemen tot het organiseren van het overleg, de frequentie waarmee het overleg wordt georganiseerd, de wijze waarop.

De VTC stelt een andere mogelijkheid voor om een dergelijk overleg te organiseren, namelijk door het bij decreet te bepalen. Ze heeft dit al geadviseerd in haar advies VTC/A/W/2020/36 van 8 september 2020 over een

voorontwerp van decreet houdende de machtiging van de Vlaamse deelnemers aan en de regeling van de modaliteiten van deelname aan de lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme (LIVC R).

Het voldaan zijn aan de voorwaarden van artikel 458ter Sw ontslaat de deelnemers aan het overleg immers niet van de verplichtingen van de AVG.

Het ontwerpprotocol vermeldt wat de doeleinden van de verwerking zijn:

“De doelstelling van het pregerechtelijke luik van project SAMEN is het voorkomen dat risicojongeren van 16 tot 25 jaar in het projectgebied Mechelen verglijden naar een criminele levensstijl en ingesloten raken in criminele netwerken. [...]”

De VTC wijst erop dat artikel 458ter enkel het voorkomen van misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie betreft en dat het louter verglijden naar een criminele levensstijl het beroep op de uitzondering op het beroepsgeheim niet lijkt te verantwoorden. Een criminele levensstijl en een deelname aan een criminele organisatie lijken de VTC van elkaar te onderscheiden zaken. Uitzonderingen dienen steeds strikt geïnterpreteerd te worden. Het doeleinde zoals het in het ontwerpprotocol wordt beschreven is bijgevolg niet rechtmatig en voldoet daarmee niet aan artikel 5, 1, a), AVG.

De VTC merkt ook op dat het protocol project SAMEN spreekt over bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden en van voorkomen van misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie zoals bepaald in artikel 324bis, Sw en dat het overleg hen wil helpen naar een legale levensstijl en op deze manier feiten voorkomen en derden te beschermen tegen mogelijke feiten. Het heeft het ook over toekomstige misdrijven als bepaald in artikel 324bis, Sw. Artikel 324bis, Sw bepaalt het volgende: “*Art. 324bis. Met criminele organisatie wordt bedoeld iedere gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die duurt in de tijd, met als oogmerk het in onderling overleg plegen van misdaden en wanbedrijven die strafbaar zijn met gevangenisstraf van drie jaar of een zwaardere straf, om direct of indirect vermogensvoordelen te verkrijgen, (...)*”

Wat de wettelijke basis betreft, spreekt het voor zich dat het loutere bestaan van een uitzondering op het beroepsgeheim niet als een wettelijke basis kan worden beschouwd. Als rechtvaardigingsgrond wordt zowel voor de politiezone als voor het parket verwezen naar artikel 6, e), AVG: noodzakelijk “voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen”, zonder te preciseren op welk van de twee gronden de politie zich hier beroept. In het ontwerpprotocol wordt benadrukt dat er in deze context (in casu voor wat de politiezone en het parket betreft) geen sprake kan zijn van een vrije toestemming.

De VTC adviseert om een duidelijker onderscheid te maken tussen toestemming tot begeleiding en toestemming tot de gegevensverwerking (al impliceert het eerste ook het tweede). Artikel 4 van het ontwerpprotocol bepaalt uitdrukkelijk dat alle partners zich ertoe verbinden de data enkel te gebruiken in kader van de genoemde doelstellingen.

Minimale gegevensverwerking

Wat de categorie betrokkenen betreft, maakt het protocol niet duidelijk op basis van welke criteria deze geselecteerd worden. Daarbij stelt de VTC zich ook de vraag of het in de eerste fase niet mogelijk is om te werken op basis van gepseudonimiseerde dossiers.

De tweede in het ontwerpprotocol vermelde gegevensset is zeer ruim: een stand van zaken van verschillende levensdomeinen van de jongere in kwestie bij opstart en doorheen de begeleiding. De categorieën persoonsgegevens worden nader omschreven. De proportionaliteit wordt enigszins gewaarborgd door de vermelding dat deze gegevens enkel worden verzameld en bewaard als ze relevant zijn voor de begeleiding. Het zal gedeeltelijk afhangen van de beperking van de doelgroep (categorie betrokkenen) om de verwerking conform artikel 5, 1, c), AVG en artikel 5, 1, e), AVG uit te voeren (zie ook hiervoor onder “doelstellingen”).

Specifiek voor de stad Mechelen wordt er een bewaartermijn bepaald: gedurende de looptijd van het dossier binnen Project SAMEN.

Maximumtermijn van maximum 1 jaar na de stopzetting van de begeleiding

Dit lijkt de VTC redelijk voor zover voor de looptijd van een dossier ook criteria worden vastgelegd.

De andere partners zullen dossiers enkel bewaren wanneer de jongere bij hen in begeleiding is, volgens de regels en bewaartermijnen binnen de organisatie zelf. Dit is onvoldoende duidelijk omdat er verwezen wordt naar andere teksten die niet aangeleverd zijn.

Artikel 4 van het ontwerpprotocol houdt de afspraak in dat alle partners de data binnen het project zullen vernietigen na gebruik en ten laatste 1 jaar na stopzetting van de begeleiding in het project. Anderzijds wordt de mogelijkheid opengelaten dat ook derden toegang zouden kunnen krijgen tot de persoonsgegevens. Mogelijk worden hiermee de partners bedoeld die genoemd worden in het ondertekende protocol “project SAMEN” als ad hoc deelnemers. Voor zover het enkel partners betreft die in opdracht van de genoemde verantwoordelijken voor de verwerking toegang krijgen om de doelstellingen van het project uit te voeren (en mits de nodige maatregelen) kan dit aanvaardbaar zijn. Voor mededelingen aan derden die niet deelnemen aan het overleg lijkt de geheimhoudingsplicht die deelname aan het overleg meebrengt, dergelijke mededelingen te verhinderen (artikel 458ter, §2) en houdt dit een schending in van het beroepsgeheim. Het kunnen enkel die actoren zijn die door de beslissing van de procureur kunnen deelnemen aan dit overleg. Dit moet nader verduidelijkt worden in het protocol.

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens

De persoonsgegevens die worden uitgewisseld kunnen gezondheidsgegevens betreffen. Andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden niet expliciet vermeld, maar er is wel sprake van lidmaatschap van groeperingen wat mogelijk verwijst naar politieke of religieuze voorkeuren.

De VTC herinnert eraan dat bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9, AVG, naast een specifieke rechtvaardigingsgrond, strengere beveiligingsmaatregelen behoeven.

Gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en inbreuken artikel 10 AVG worden volgens het protocol uitgesloten. Het is wel duidelijk dat de persoonsgegevens ook en in belangrijke mate gevoelige gegevens sensu lato betreffen. Ze verdienen bijgevolg ook hierom een meer uitgebreide bescherming.

Beveiliging

Er wordt gepland om gebruik te maken van een Sharepointtoepassing. Aangezien daarbij vermeld wordt dat dat die toegankelijk zal zijn via Microsoft Teams, gaat de VTC ervan uit dat ook de Sharepointtoepassing in de publieke cloud zal komen. Gezien de structurele aard van de uitwisseling, de categorie betrokkenen (jongeren) en aard van de persoonsgegevens en de omvang ervan (per betrokkene) en de mogelijke risico's voor hun rechten en vrijheden (profilering, stigmatisering, discriminatie, ongewenste beïnvloeding, ...), is het gebruik van publieke cloudtoepassingen niet toelaatbaar (tenzij sluitende maatregelen om de toegang van de leveranciers tot de persoonsgegevens uit te sluiten, waarvoor volgens de VTC in dit geval geen mogelijkheid voorhanden lijkt).

Transparantie en rechten betrokkenen

Het ondertekende protocol “project SAMEN” vermeldt (zie wat al gesteld werd hiervoor) dat de informatiedeling niet het voorafgaandelijke akkoord van de betrokkenen behoeft en dat om een overleg enige kans op welslagen te gunnen, het zelfs niet altijd aangewezen is om voorafgaandelijk aan betrokkenen mee te delen dat overleg zal plaats vinden.

Het is de VTC niet duidelijk op welke uitzonderingsgrond van de AVG de deelnemers aan het overleg zich kunnen beroepen om de burger (eventueel) zijn rechten op grond van de AVG te ontfeggen. Als er een beroep zou willen gedaan worden op artikel 23, AVG, dan moet dat decretaal geregeld worden. De VTC verwijst naar haar advies A/W/2020/36 m.b.t. het LIVC R (zie hiervoor) waar een genuanceerde afwijking werd besproken.

Conclusie

Zonder afbreuk te doen aan de andere opmerkingen, stelt de VTC in de eerste plaats vast dat er geen duidelijke rechtsgrond is voor de verwerking zoals ze nu opgezet is, en dat de uitwisselingen bijgevolg niet rechtmatig georganiseerd kunnen worden op basis van een protocol.

Dit advies protocol leidde tot een onderzoek door de VTC met nummer O/2022/01.

3.4.2 VTC/A/P/2022/02 – onderwijs

Advies Protocol VTC nr. 02/2022 van 15 maart 2022 over de mededeling van van diploma- en studietijdgegevens die aanwezig zijn in de LEDdatabank en de gegevensstroom inschrijvingen (GeefHistoriekinschrijving) door Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) aan Sigedis vzw voor de ondersteunende diensten die Sigedis vzw aanbiedt aan de Federale Pensioendienst

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1691080471/VTC_A_P_2022_02_advies_protocol_i1zsei.pdf

De VTC adviseert dat

- de Federale Pensioendienst als ontvangende partij betrokken wordt in dit protocol;
- naar de LED en AgODi verwezen wordt als (erkende) authentieke bron waar de gegevens door derden moeten worden opgevraagd;
- het verdubbelen van de LED-gegevens in het pensioendossier beter gemotiveerd wordt (of herleid tot opvragingen wanneer nodig);
- de gegevensstroom naar Mypension verduidelijkt wordt.

3.4.3 VTC/A/P/2022/03 – onderwijsinspectie

Advies Protocol VTC nr. 03/2022 van 15 maart 2022 over de mededeling van persoonsgegevens van leerlingen en personeel door de onderwijsinstellingen en de CLB aan de Onderwijsinspectie voor onderzoek naar het verstrekken van kwaliteitsonderwijs en een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1691080479/VTC_A_P_2022_03_advies_protocol_gqitnu.pdf

Het protocol voorziet in mededeling van persoonsgegevens van leerlingen verbonden aan een onderwijsinstelling of begeleid door het centrum voor leerlingenbegeleiding.

Het gaat daarbij om de volgende categorieën van gegevens: administratieve gegevens, inschrijvingsgegevens, afwezigheden, studieresultaten en zorggegevens.

Daarbij worden rechtstreekse identificatoren, zoals INSZ – nummer, voornaam, naam of identificatienummer ook doorgegeven, weliswaar in tweede instantie. Het protocol voorziet wat dit betreft dat de inspecteurs in eerste instantie anonieme persoonsgegevens opvragen en pas als de anonieme gegevens niet voldoende blijken in het licht van de opdracht, gemotiveerd inzage kunnen vragen in niet-anonieme persoonsgegevens.

Er worden onder meer gegevens over gezondheid meegedeeld. Artikel 9 van de AVG dat in principe de verwerking van dergelijke persoonsgegevens verbiedt, is dan ook van toepassing. Het protocol bepaalt dat de verwerking van bijzondere categorieën (bv. over de gezondheid) zal gebeuren op één van de uitzonderingsgronden uit artikel 9 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG), zonder dit te specificeren. De VTC vraagt dat concreet aangeduid wordt op grond van welke specifieke uitzonderingsgrond van artikel 9 beroep gedaan wordt zodat dit ook getoetst kan worden.

Het protocol voorziet dat de mededeling van de persoonsgegevens slechts gebeurt voor de periode van de doorlichting. Deze periode start na de aankondiging van de doorlichting nadat de teamcoördinator van de

Onderwijsinspectie daarover een afspraak heeft gemaakt met de onderwijsinstellingen en eindigt ten laatste op het moment van de eindredactie van het verslag of het rapport. De VTC beveelt aan om te voorzien dat de persoonsgegevens na de eindredactie van het verslag of rapport onmiddellijk vernietigd worden.

Het Ontwerp is dus nog vatbaar voor verbetering op de aangehaalde punten.

3.4.4 VTC/A/P/2022/04 – kinderen in multifunctioneel centrum

Advies Protocol VTC nr. 04/2022 van 19 april 2022 over de mededeling van persoonsgegevens van kinderen die residentieel verblijven in een multifunctioneel centrum door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) aan het Agentschap Opgroeien Regie, het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (Vutg) en de vier private uitbetalingsactoren voor de uitbetaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag)

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1691080921/VTC_A_P_2022_04_advies_protocol_vfb3o4.pdf

De context is het onderscheid dat gemaakt wordt in het kader van de selectieve participatietoelagen in het secundair onderwijs naargelang de leerling al dan niet een “interne leerling” is. Voor een “interne leerling” worden de studiekosten hoger ingeschat.

De geplande mededeling betreft de toevoeging van een vijfde categorie “interne leerlingen”: de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens 149 dagen en 4 overnachtingen of meer in schoolweken residentieel verblijft in een multifunctioneel centrum (MFC).

Voor de Vlaamse Gemeenschap krijgt elk gezin voor elk kind een Groeipakket dat bestaat uit:

- een basisbedrag met daarbij een eenmalig startbedrag en een schoolbonus;
- een zorgtoeslag;
- een sociale toeslag;
- een participatietoeslag.

De VTC sluit zich aan bij de opmerkingen van de functionarissen voor gegevensbescherming die aangeven dat het wijzigingsdecreet nog niet in werking is getreden, zodat er nog geen wettelijke basis is voor de mededeling. Het ontwerp van wijzigingsdecreet werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 1 april 2022 en wordt ingediend bij het Vlaams Parlement.

Het ontwerpprotocol bepaalt in artikel 4 dat elke eventuele mededeling van de gevraagde persoonsgegevens door Opgroeien regie, het VUTG of de private uitbetalingsactoren voorafgaandelijk aan VAPH moet worden gemeld en uiteraard moet in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. De VTC wijst erop dat het duidelijk moet zijn dat voor de eventuele raadpleging van de persoonsgegevens afkomstig van het VAPH die op basis van dit protocol meegedeeld werden aan andere entiteiten in principe steeds het VAPH zelf moet worden bevraagd.

De functionaris van Partena/Parentia suggereert dat het aanbevolen is om een mechanisme in te bouwen zodat aangetoond kan worden dat de integriteit van de ontvangen gegevens aantoonbaar is (beginsel van juistheid en beginsel van integriteit van de AVG), bv. door het berekenen van de hash-waarde van het doorgestuurde bestand. Voor zover dit nog niet gerealiseerd is, sluit de VTC zich bij deze suggestie aan.

De VTC heeft bedenkingen bij het gebruik van Excel-bestanden voor de mededeling van de persoonsgegevens. Het is daarbij niet zeker of deze gegevensstroom voldoende beveiligd is.

De VTC wijst erop dat de voorgestelde 2factor authenticatie (toestel agentschap in combinatie met gebruikersnaam/wachtwoord) geen 2factor authenticatie lijkt te zijn.

Conclusie

Zonder afbreuk te doen aan de andere opmerkingen, stelt de VTC in de eerste plaats vast dat er nog geen rechtsgrond is voor de toekomstige verwerking.

3.4.5 VTC/A/P/2022/05 – single sign on in onderwijs

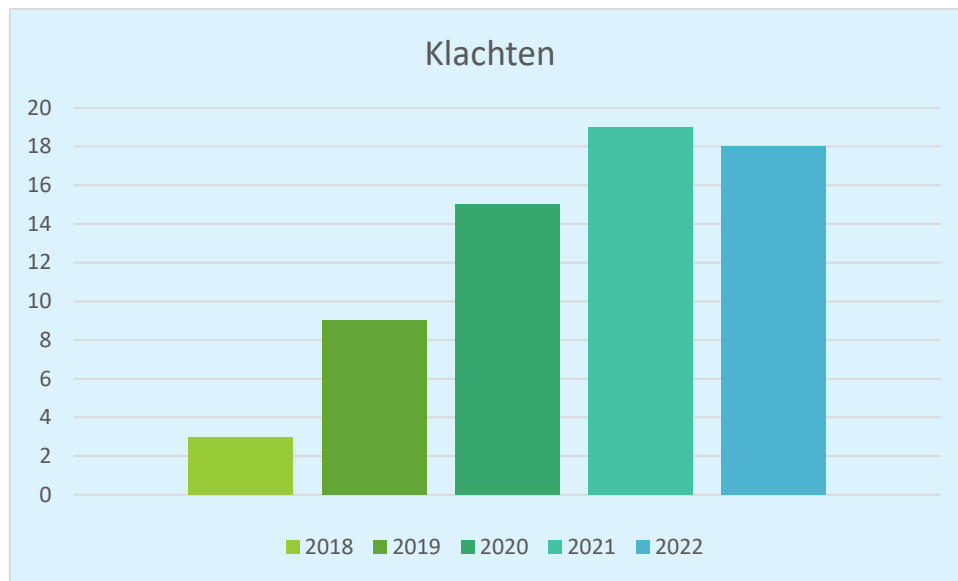
Advies Protocol VTC nr. 05/2022 van 19 juli 2022 over de mededeling van inschrijvingsgegevens van leerlingen (uit Discimus) door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) aan het Departement Onderwijs en Vorming (DOV) voor in het kader van de LeerID-leerlingen API als single sign on voor toegang tot applicaties binnen het onderwijsveld voor leerlingen.

https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1691080928/VTC_A_P_2022_05_advies_protocol_ts4mtz.pdf

DOV wenst een single sign-on (afgekort SSO) oplossing die leerlingen lager en secundair onderwijs in staat stelt om éénmalig in te loggen, waarna automatisch toegang tot applicaties binnen het onderwijsveld wordt verkregen. Hierbij zal de klassieke ACM-oplossing (het Access Control Management platform van de Vlaamse Overheid) gebruikt worden waarbij nieuwe sleutels zullen aangemaakt worden die leerlingen kunnen gebruiken. Dankzij het toegangsbeheer van de Vlaamse overheid krijgen leerlingen op een veilige en efficiënte manier toegang tot digitale leermiddelen. AGODI zal als bron van de leerlinggegevens lager en secundair onderwijs (Discimustoeepassing) optreden.

De doorgestuurde gegevens betreffen gegevens van leerlingen van de door de Vlaamse Overheid erkende, gesubsidieerde en gefinancierde scholen van het basis en secundair onderwijs op basis van het INSZ- nummer. Er wordt verduidelijkt – en dit blijkt ook uit het protocol – dat het geen persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 en/of 10 van de algemene verordening gegevensbescherming betreft. De DPO's hebben geen opmerkingen en ze geven beiden een gunstig advies.

3.5 KLACHTEN

Er werden 18 klachten behandeld.

Daarvan werden er 6 ongegrond, 4 deels gegrond en 5 gegrond bevonden 1 onontvankelijk en 1 zonder voorwerp verklaard.

In de gevallen waar de klacht gegrond of gedeeltelijke gegrond verklaard werd, werd als sanctie 8 maal een berisping uitgesproken en/of maatregelen opgelegd, en 1 maal geen sanctie opgelegd.

De klachten waren gericht tegen een lokaal bestuur (6 maal), een entiteit van de Vlaamse overheid (8 maal), een onderwijsinstelling (1 maal), een CLB (1 maal), een CGG (1 maal) en een verzekeraar (1 maal).

De klachtdossiers worden hierna kort samengevat.

3.5.1 Klacht 2022/01 – COVID-19 contacttracing

Iemand die positief testte op Covid-19 zag dat resultaat door de contacttracing doorgegeven aan Studentensport Vlaanderen, waar de betrokkene geen band mee had.

De klacht wordt gegrond verklaard wegens schending van de beginselen van juistheid, vertrouwelijkheid en medewerking met de toezichhoudende autoriteit.

De VTC spreekt een berisping en een waarschuwing uit en beveelt een rectificatie.

3.5.2 Klacht 2022/02 – afvoering van ambtswege door gemeente

De klager beklaagt zich erover dat hij van ambtswege afgevoerd werd van zijn referentieadres en vraagt om de datum van die afvoering aan te passen.

De klacht wordt onontvankelijk verklaard omdat deze geen inbreuk op de AVG betreft.

De VTC heeft erop gewezen dat er een specifieke administratieve procedure is om de schrapping te betwisten.

3.5.3 Klacht 2022/03 – doorgeven persoonsgegevens door verzekeraar

De klagers beklagden zich erover dat persoonsgegevens in verband met een huurwaarborg door een verzekeraar met derden, zoals rechtbanken, gedeeld worden.

De klacht was onontvankelijk aangezien de VTC in principe niet bevoegd is voor de privésector.

3.5.4 Klacht 2022/04 – COVID-19 gegevens delen met derden door Vlaams agentschap

De klagers vroegen aan een agentschap om hun gegevens te wissen en deze niet te delen omdat ze geen toestemming hadden gegeven noch een contractuele band hadden. Aangezien de rechtvaardigingsgrond niet de toestemming was, maar een wettelijke verplichting in combinatie met een taak van algemeen belang, met name de preventieve geneeskunde en de volksgezondheid (bestrijding van de pandemie), was de toestemming niet vereist.

De klacht werd ongegrond verklaard.

3.5.5 Klacht 2022/05 – COVID-19 bevoegdheid Vlaams agentschap

De klager stelt dat er geen attest gevraagd kan worden door een Vlaamse instantie in verband met de vrijstelling van de mondkapverplichting aangezien dit gebaseerd is op een federale wet.

3.5.6 Klacht 2022/06 – COVID-19 informatieplicht Vlaams agentschap

De klager beklagt zich erover opgebeld te zijn door contactonderzoekers die hem geen informatie konden verschaffen over de verwerking van persoonsgegevens terwijl dit eenvoudig te vinden was op de website van het desbetreffende agentschap. Vervolgens werd ook een verzoek tot informatie niet beantwoord door het agentschap.

De VTC weerhield een inbreuk op de transparantieplicht aangezien de medewerker wel naar de privacyverklaring zou hebben moeten kunnen verwijzen en wegens het niet tijdig beantwoorden van een verzoek tot inzage.

De klacht wordt gegrond verklaard en er wordt een berisping en een waarschuwing uitgesproken en inzage geven in de persoonsgegevens voor zover dit mogelijk is.

3.5.7 Klacht 2022/07 – doelbinding bij gemeente en OCMW

De klager beklagt zich erover dat zijn persoonsgegevens verwerkt werden door gemeente en OCMW in het kader van een organisatiestudie en interviews en workshops, dat deze door het OCMW ten onrechte aan de gemeente doorgegeven werden en dat elementen uit deze studies gebruikt werden om betrokkene niet aan te stellen als algemeen directeur. Verder werd een verzoek tot inzage en kopie door gemeente en OCMW afgewezen.

De klacht wordt gedeeltelijk gegrond verklaard, namelijk wat volgende schendingen betreft:

- de schending van artikel 5,1b AVG, doordat het stadsbestuur de persoonsgegevens uit het auditverslag gebruikt voor een ander doel dan dat van de organisatiestudie; ze beveelt de stad om de verwerkingen gebaseerd op het auditverslag onmiddellijk stop te zetten;
- de schending van artikel 15, AVG, doordat het stadsbestuur en het OCMW zeer laattijdig gereageerd hebben op de vraag om inzage te geven in de persoonsgegevens en nagelaten te hebben te vragen om de vraag te specificeren als de hoeveelheid van mede te delen persoonsgegevens te groot was.

Er wordt ook een berisping uitgesproken.

Tegen deze beslissing werd een annulatieberoep ingediend bij de Raad van State, waarover nog geen uitspraak werd gedaan in 2024.

3.5.8 Klacht 2022/08 – verkeerde mail door Vlaams agentschap

Er werd door een Vlaamse dienst een email gericht aan een foutieve persoon. Deze mail bevatte persoonsgegevens van andere betrokkenen.

De VTC is van oordeel dat het gaat om een inbreuk op de beveiliging door onachtzaamheid van een medewerker.

De klacht wordt gegrond verklaard en de VTC spreekt een berisping uit wegens schending van artikel 5, 1, f), juncto artikel 31 AVG omwille van de gebrekkige beveiliging van de persoonsgegevens.

3.5.9 Klacht 2022/09 – inzage bij Centrum Geestelijke Gezondheidszorg

De klager vraagt **inzage** in zijn volledige dossier.

Aangezien de klager enkel het intakeverslag had opgevraagd en pas later bleek dat hij daar niet alles in terugvond waardoor het duidelijk werd dat hij het hele dossier wou inzien, is de VTC van oordeel dat er voldaan werd aan de inzageplicht zoals bedoeld in artikel 15 AVG. De klacht is op dit punt ongegrond.

De klacht betreft in de tweede plaats de **rechtzetting** van een aantal onjuistheden.

De VTC is van oordeel dat een rechtzetting, om tegemoet te komen aan het recht van de betrokkene op een juiste verwerking van diens persoonsgegevens in een geval als het voorliggende enkel kan uitgevoerd worden door het oorspronkelijke document te vervangen.

De klacht is op dit punt gegrond.

Ten derde wordt door de klager ingeroepen dat de eerste vraag **laattijdig** behandeld is.

De klager verwijst naar het overschrijden van een termijn van 14 dagen. Artikel 12, 3 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek op grond van de artikelen 15 tot en met 22 informatie verstrekt over het gevolg dat aan het verzoek is gegeven.

Aangezien de klachtindiener op 5 mei 2022 het verzoek heeft ingediend en het CGG op 23 mei al gereageerd heeft, is er geen sprake van een overschrijding van de wettelijke termijn van 1 maand.

Op dit punt is de klacht ongegrond.

De klacht wordt gedeeltelijk gegrond verklaard en de volgende maatregelen worden opgelegd:

- de verwerkingsverantwoordelijke moet de persoonsgegevens die onjuist zijn schriftelijk rectificeren of wissen in de oorspronkelijke documenten zelf;

- het CGG moet onderzoeken of de gevraagde aanvullingen terecht zijn en volgens de toepasselijke regels aan de documenten zouden moeten worden toegevoegd en zo ja, de aanvullingen integreren;
- het CGG moet de ontvangers van de onjuiste persoonsgegevens in kennis stellen van de rectificatie.

Deze maatregelen moeten uitgevoerd zijn en de VTC moet hiervan op de hoogte worden gesteld tegen 6 januari 2023.

3.5.10 Klacht 2022/10 – aanmeldsysteem webloket

De klager beklaagt zich erover dat ook gevoelige gegevens zoals gezondheidsgegevens en rijksregisternummer slechts beveiligd zijn met een paswoord bij het aanmeldsysteem van een webloket van een Vlaams agentschap

De VTC stelt vast dat de beveiliging van de toepassing niet voldoet voor deze specifieke use case voor de gebruiker die voor de tweefactorauthenticatie kiest omdat die de toegang aan de hand van gemakkelijker te omzeilen authenticatie via enkel een paswoord voor dezelfde account niet uitsluit. Dit terwijl met de toepassing gevoelige gegevens zoals bedoeld in artikel 9, AVG en een unieke identifier (het rijksregisternummer) worden verwerkt.

De klacht wordt gegrond verklaard.

De VTC beveelt de verwerkingsverantwoordelijke een planning van het invoeren van de sterke authenticatie voor al de gebruikers te bezorgen tegen 31 december 2022.

3.5.11 Klacht 2022/11 – inzage bij CLB

Een moeder vraagt inzage van het dossier van haar kind bij het Centrum Leerlingenbegeleiding (CLB).

Uit telefonische communicatie van de VTC met de klachtindiener bleek dat het aanvankelijk de bekommernis was van de klachtindiener om eventuele foute informatie over haarzelf en haar kind te laten rechtzetten. Na de verandering van school heeft de klachtindiener het verslag (op grond van medische attesten waar ze wel over beschikt en die aan haar klacht werden toegevoegd) van het CLB nodig om te vermijden dat door een nieuwe procedure te doorlopen, haar dochter niet tijdig de nodige individuele bijstand zou krijgen in de nieuwe school.

De VTC verstaat dat de eerste vragen tot inzage geweigerd werden omdat er sinds een vorige inzage geen nieuwe activiteiten waren in het dossier.

De VTC stelt vervolgens vast dat inzage na de schoolverandering geweigerd wordt op grond van ontoegankelijkheid van het dossier ten gevolge van het verzet dat de moeder heeft aangetekend voor de doorgifte van het volledige CLB-dossier aan het nieuwe CLB.

Aangezien de klachtindiener zelf het verzet heeft aangetekend, lijkt het niet logisch dat tegen haar in te roepen om inzage te weigeren. De VTC leidt hieruit af dat de toegang tot het dossier eventueel technisch onmogelijk is voor het CLB door een instelling van het dossieropvolgingssysteem.

Door deze (vermoede) technische onmogelijkheid (of om een andere niet gemotiveerde reden), is het niet mogelijk om de betrokkene haar rechten, in dit geval inzage in haar gegevens en die van haar minderjarig kind en eventuele rectificatie, te laten uitoefenen op grond van de AVG.

De VTC verklaart op grond van artikel 15, AVG, de vraag om inzage te geven in de persoonsgegevens die het CLB verwerkt of verwerkt heeft, gegrond.

De VTC legt de volgende maatregel op: de VTC beveelt het CLB om de klachtindiener inzage te geven in de persoonsgegevens in het dossier (tenzij er wetgeving zou bestaan die dat verbiedt). Daartoe moeten zo nodig de gepaste technische aanpassingen gebeuren.

3.5.12 Klacht 2022/12 – inzage sociaal dossier bij gemeente en OCMW

Het betreft de inzage van het sociaal dossier bij gemeente en OCMW.

- nog geen inzage gekregen in het sociaal dossier.

De VTC stelde vast dat de verwerkingsverantwoordelijke wel wou ingaan op het verzoek tot inzage, maar dat er nog geen datum werd gevonden die zowel voor de verwerkingsverantwoordelijke als de betrokkene paste.

Een vroegere negatieve ervaring met de inzageprocedure, was niet voldoende om te besluiten dat de verwerkingsverantwoordelijke geen behoorlijke inzage zou verlenen.

De klacht is op dit punt ongegrond.

- op de vraag tot rectificatie werd ook nog niet ingegaan

De verwerkingsverantwoordelijke stelt duidelijk dat alle sociale documenten en verslagen waarover de klachtindieners om rectificatie verzocht, digitaal werden aangepast. Het bewijs hiervan werd via e-mailbericht aan betrokkene bezorgd (waarop betrokkene bij de VTC een eerste klacht indiende¹).

De klacht met betrekking tot de rectificatie is dus ongegrond.

- in een aangetekende brief heeft het diensthoofd sociale zaken ongevraagd medisch advies gegeven op basis van (medisch) geheim waarvan ze niet wil zeggen hoe ze ervan op de hoogte was

De verwerkingsverantwoordelijke heeft geantwoord dat de medische gegevens van de klachtindieners waarvan het diensthoofd sociale zaken kennis heeft, door betrokkene zelf meegedeeld werden in een vertrouwelijk gesprek.

Aangezien het hier niet lijkt te gaan over (medische)persoonsgegevens opgenomen in een bestand, maar enkel mondeling meegedeeld en niet opgeslagen, is de AVG niet van toepassing². Hierdoor is de VTC onbevoegd op dit punt.

- de klachtindieners heeft interne voorbereidende documenten van de sociale dienst en het comité BCSD ontvangen

De klachtindieners geeft niet aan hoe hij inzage in dit document heeft gekregen. Hij beweert alleen dat dit niet onrechtmatig was van zijn kant ("in de schoot geworpen"), maar noemt het wel een datalek. De verwerkingsverantwoordelijke weet ook niet te verklaren hoe dit stuk in handen van de klachtindieners is gekomen. De verwerkingsverantwoordelijke gaat er blijkbaar van uit dat er een agenda van de vergadering is verdwenen.

Aangezien de documenten in handen van de klachtindieners zijn gekomen en er geen aanleiding is om aan te nemen dat ze via de verwerkingsverantwoordelijke aan anderen dan de aanwezigen op de vergadering (die er toegang tot mochten hebben) werden doorgegeven, zijn de rechten van de klachtindieners niet in het gedrang.

De klacht wordt ook op dit punt ongegrond verklaard.

¹ VTC/K/2021/013

² Artikel 2,1, AVG: "Deze verordening is van toepassing op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking, alsmede op de verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen."

Artikel 4, 6): „bestand”: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid;

3.5.13 Klacht 2022/13 – raadpleging Rijksregister door Vlaams agentschap

De klager stelt het volgende:

"[het agentschap heeft] mijn rijksregistergegevens geraadpleegd. Dit blijkt uit de logging van het Rijksregister die ik kon opvragen.

Aangezien ik al jarenlang niet meer woonachtig ben in Vlaanderen, is het niet duidelijk waarom '[het agentschap] mijn rijksregistergegevens diende te consulteren.

Op 18/07/2022 heb ik aan de functionaris voor gegevensbescherming via het e-mailadres gevraagd naar de reden van de consultatie van mijn gegevens.

Maar hierop kwam geen enkel antwoord, niettegenstaande er ondertussen al een maand is verstreken."

De klacht wordt **zonder voorwerp verklaard** omdat het niet bewezen is dat de initiële vraag het agentschap bereikt heeft (wat onzeker was) en het agentschap de vraag intussen afdoende beantwoord had.

3.5.14 Klacht 2022/14 – informatieplicht en inzage bij Vlaams departement

De klager wil weten wie een melding over hem gedaan heeft.

De klager stelt het volgende:

"1/Per email [...] deed ik een dergelijk recht van toegang. [Het departement] heeft niet binnen een maand na ontvangst van het verzoek [...] toegang verleend."

De VTC stelt vast dat zowel het geven van de geanonimiseerde melding van een derde (dus zonder diens identificatiegegevens) van een mogelijke overtredingen op de wetgeving door de klachtindiener, als de motivering voor wat er niet ter inzage werd gegeven, gebeurde binnen de voorziene termijn van 1 maand. Er werd toen ook in overeenstemming met punt 4 van artikel 12, AVG aan de klachtindiener meegedeeld dat er een klacht kon ingediend worden bij de VTC.

De klacht is ongegrond op het punt van termijnoverschrijding.

"2) [Het departement] heeft niet geïnformeerd over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en beroep bij de rechter in te stellen."

De mogelijkheid om beroep/een vordering in te stellen bij de rechter moet volgens de AVG niet meegedeeld worden.

De klacht is op dit punt ongegrond.

"3) Ik wens in het kader van het recht op inzage een volledige kopie te ontvangen van de documenten."

De VTC wijst erop dat het recht op inzage van een document te onderscheiden is van het recht op inzage op basis van de AVG. Het eerste valt onder de toepassing van de wetgeving over openbaarheid van bestuursdocumenten.

De VTC is van oordeel dat de verwerkingsverantwoordelijke door de manier waarop deze de tekst van de melding geanonimiseerd heeft (een beperkt aantal gegevens gemaskeerd met een zwarte balk), de klachtindiener voldoende duidelijkheid werd verschaft over de verwerking van diens gegevens.

"4) U zult willen opmerken dat [het departement] zich enkel beroept op artikel 15, lid 4 AVG (geen afbreuk aan de rechten van anderen), en derhalve op niets anders."

De VTC is van oordeel dat de verwerkingsverantwoordelijke terecht enkel verwijst naar artikel 15, lid 4, AVG.

“5) Mededeling van de identiteit van de melder, is essentieel in het kader van de uitoefening van mijn rechten van verdediging in het kader van een verhoor.”

De VTC is van oordeel dat het in het kader van de doelstellingen van gegevensbescherming zoals bepaald door de AVG, en met name de betrokkene de mogelijkheid gegeven om zich van de verwerking op de hoogte te stellen en de rechtmatigheid daarvan te kunnen controleren, het in dit geval niet nodig is om de **identiteit** van de melder te kennen. Voor het overige werd alle informatie van de melding aan de betrokkene doorgegeven.

Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.

3.5.15 Klacht 2022/15 – inzage bij lokaal bestuur

De klacht behelst, samengevat in de bewoordingen van de klager, twee schendingen:

1. Schending door het Stadsbestuur en het OCMW van het recht van inzage en kopie (artikel 15 AVG)

Bij beslissing van 27 juli 2022 oordeelde de VTC dat de klacht over het niet ingaan op het verzoek om inzage gegrond was, meer bepaald:

“De klacht wordt gedeeltelijk gegrond verklaard, namelijk wat volgende schendingen betreft:

(...)

de schending van artikel 15, AVG, doordat het stadsbestuur en het OCMW zeer laattijdig gereageerd hebben op de vraag om inzage te geven in uw persoonsgegevens en nagelaten hebben u te vragen om uw vraag te specificeren indien de hoeveelheid van mede te delen persoonsgegevens te groot was.”

Op 9 augustus 2022 herhaalde verzoeker bijgevolg aan het Stadsbestuur en het OCMW zijn verzoek om inzage in en een kopie van de persoonsgegevens die het Stadsbestuur en het OCMW over hem verwerken.

Op 22 september 2022 antwoordde het OCMW – weliswaar laattijdig - op het verzoek van 9 augustus 2022. Het Stadsbestuur heeft het verzoek van 9 augustus 2022 niet beantwoord.

In zijn brief van 22 september 2022 verwees het OCMW naar het verzoek om inzage en kopie van verzoeker van 13 maart 2022 en beweerde het dat het dat verzoek al volledig beantwoord zou hebben in zijn brief van 23 juni 2022.

Volgens verzoeker is dit volstrekt onjuist want die brief gaf niet meer dan louter een uittreksel uit het in het artikel 30 AVG bepaalde verwerkingsregister van het Stadsbestuur en OCMW.

2. Schending door het Stadsbestuur van de plicht te informeren over de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen (artikelen 14.2.f en 15.1.g AVG)

Wanneer de persoonsgegevens niet van de betrokkene verkregen zijn, heeft een verwerkingsverantwoordelijke de plicht om de betrokkene te informeren over de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen, zowel op eigen initiatief (artikel 14.2.f AVG) als in het kader van een uitoefening van het recht van inzage (artikel 15.1.g AVG).

Wat betreft de doorgifte van de persoonsgegevens van verzoeker aan het Stadsbestuur oordeelde de VTC in de beslissing dat *“het eerder zo lijkt te zijn dat dit gebeurd is door individuele gemeenteraadsleden”*. Hieruit volgt ipso facto dat die individuele gemeenteraadsleden zelf optreden als de verwerkingsverantwoordelijken van die doorgifte (al dan niet gezamenlijk met het OCMW en/of het Stadsbestuur).

Overeenkomstig de artikelen 14.2.f en 15.1.g AVG moet het Stadsbestuur verzoeker dan ook informeren over de identiteit van de individuele gemeenteraadsleden die zijn betrokken persoonsgegevens aan het Stadsbestuur doorgegeven hebben.

Beoordeling

1. Wat de schending van het recht van inzage en kopie op grond van de AVG betreft:

De verzoeker vraagt onder meer te oordelen dat het Stadsbestuur en het OCMW artikel 15 AVG geschonden hebben en het Stadsbestuur en het OCMW als corrigerende maatregel te gelasten om onmiddellijk gevolg te geven aan de uitoefening van zijn recht op inzage en kopie (artikel 15 AVG).

In de vorige klacht³ werd onder meer ook al gevraagd om het OCMW en het stadsbestuur te verplichten onmiddellijk gevolg te geven aan de uitoefening van het recht op inzage en kopie (artikel 15 AVG).

Het OCMW vroeg desgevallend te willen specificeren met welke elementen van het geboden antwoord geen genoegen zou genomen kunnen worden. Daarop is geen antwoord gekomen, maar is de klager met een nieuwe klacht naar de VTC getrokken.

De VTC heeft zich echter al over deze vraag uitgesproken.

Het voorwerp van de huidige klacht wat zijn eerste onderdeel betreft is dan ook, voor wat dit onderdeel betreft, identiek aan degene die gesteld werd in het kader van de vorige procedure (VTC/K/2022/07), waarover de VTC al uitspraak gedaan heeft.

Om die reden kan de VTC dan ook niet ingaan op de vraag en verklaart ze deze ongegrond.

2. Wat het informatierecht en het inzagerecht op grond van de AVG betreft:

De verzoeker vraagt overeenkomstig de artikelen 14.2.f en 15.1.g AVG dat het Stadsbestuur hem informeert over de identiteit van de individuele gemeenteraadsleden die zijn betrokken persoonsgegevens aan het Stadsbestuur doorgegeven hebben.

In casu gaat het om slide 49 van het auditverslag. Dit auditverslag is door het OCMW doorgegeven aan het stadsbestuur. Vervolgens heeft het stadsbestuur dit verwerkt. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het om minstens gedeeltelijk dezelfde mensen gaat in de beide bestuursorganen. Conform artikel 14.2.f heeft de betrokkene, wanneer de persoonsgegevens niet van hem zelf bekomen zijn, het recht om de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen te kennen (zie evenwel hierna). Het blijkt niet uit de stukken waarop de VTC vermag acht te slaan dat één of meerdere van de voorwaarden van artikel 14.5 vervuld is.

Wat de actieve informatieplicht van artikel 14 betreft, is de stad inderdaad tekortgeschoten nu deze de gegevens verwerkt heeft voor een ander doel en dit niet voorafgaandelijk meegedeeld heeft aan de betrokkene.

Evenwel heeft de stad meegedeeld op 22 september 2022:

“Het is tijdens (de voorbereiding van-) dit overleg (waaraan dus ook de leden van het Vast Bureau (minstens indirect) deelnamen) dat het AS IS – rapport van de consultant ter sprake werd gebracht in de shoot van (de aanwezige leden van-) de gemeenteraad, en dit mede vanuit de eigen onderzoeksplicht van de gemeenteraad, als aanstellende overheid (cfr. supra). Kras zou het zijn dat de kennis die bepaalde leden hadden van het AS IS rapport niet ter sprake kon worden gebracht, gelet de vereist vergelijking van titels en verdiensten jo. de functiebeschrijving van de algemeen directeur (waaraan de beide kandidaten dus moesten afgetoetst worden).

Het is op basis van dit voorbereidende overleg én het onderliggende gemeenteraadsdossier, dat er dan door raadslid (thans: 1ste schepen) een amendement werd opgemaakt, met o.a. verwijzing naar het AS IS – rapport van de consultant, houdende het voorstel te beslissen tot aanstelling van mevr. x als algemeen directeur, amendement dat door de gemeenteraad in zitting van 28 mei 2020 dus werd aanvaard.”

Door in te gaan op het verzoek om inzage te geven op grond van artikel 15 AVG werd dus de oorspronkelijke schending van artikel 14 hersteld doordat de bron meegedeeld werd. Volgens de VTC is de stad en het OCMW

³ VTC/K/2022/07

hiermee voldoende tegemoetgekomen aan het verzoek van de aanvrager om van de bron van de zijn persoonsgegevens bij de stad in kennis te worden gebracht.

Evenwel vraagt de klager naar de identiteit van de individuele gemeenteraadsleden die zijn persoonsgegevens aan het stadsbestuur doorgegeven hebben.

De klager maakt deze bewering dat het gaat om individuele gemeenteraadsleden echter niet hard. Doordat de organen van het OCMW ingevuld worden door mandatarissen van de gemeentelijke organen is het immers niet uitgesloten dat de informatie op deze manier werd gedeeld door beide organen.

Wat de schending van artikel 14 AVG betreft, is de VTC van oordeel dat er geen sanctie uitgesproken dient te worden aangezien deze schending afdoende rechtgezet werd.

Wat artikel 15 AVG betreft, is dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Besluit

Met betrekking tot de beweerde schending door stad en OCMW van artikel 15 AVG over het recht van inzage en kopie:

De VTC verklaart dit onderdeel van de klacht ongegrond zodat er geen grond bestaat om een bevel tot uitoefening van het recht op inzage en kopie te geven.

Met betrekking tot de beweerde schending door stad van artikel 14.1 f (bedoeld wordt 14.2 f) en 14.4 AVG:

De VTC stelt de schending vast, maar legt geen maatregel op aangezien de aanvrager in het kader van de uitoefening van zijn inzagerecht voldoende geïnformeerd is.

Met betrekking tot de beweerde schending door stad van artikel 15.1, g AVG:

De VTC verklaart dit onderdeel van de klacht ongegrond zodat er geen reden bestaat om een bevel te geven tot het meedelen van de identiteit van de individuele gemeenteraadsleden die de betrokken persoonsgegevens aan het stadsbestuur doorgegeven hebben.

3.5.16 Klacht 2022/16 – Google op school en verwerking foto's van kinderen

De klacht wordt gedeeltelijk gegrond verklaard.

De VTC concludeert dat de school haar verantwoordelijkheid als verwerkingsverantwoordelijke niet goed heeft ingeschat door te veel op de verwerkers te betrouwen wat de uitoefening van de rechten van de betrokkenen betreft.

De VTC wijst erop dat de verwerking door de school een zware tekortkoming vormt door het onverantwoord gebruik van diensten in de **publieke cloud** die zware risico's inhouden voor de gebruikers ervan die hier specifiek kinderen zijn.

Hoewel de school zelf niet verantwoordelijk is voor wat er verder door cloudleverancier met die gegevens gebeurt, maakt de school wel de keuze om gebruik te maken van die diensten en werkt zij de risico's van het gebruik van de clouddiensten in de hand.

Hiermee berispt de VTC de school.

De VTC legt de school op om

- op korte termijn voor de gebruikte toepassingen de meest privacyvriendelijke instellingen in te schakelen, namelijk tegen 1 september 2023- zie hiervoor de Technische handleiding die het Kenniscentrum Digisprong heeft gemaakt ⁴;
- op middellange termijn een AVG-conform beheer van de toepassingen en verwerkingen op te zetten, namelijk binnen 6 maanden;

daartoe maakt de school in de eerste plaats een DPIA/GEB met als belangrijk aandachtspunt het zoeken naar alternatieve toepassingen tegen de herfst 2023.

De VTC legt op om haar een eerste stand van zaken te bezorgen tegen oktober 2023.

Deze problematiek werd verder opengetrokken door de VTC. Meer in verband met het gebruik van Google door onderwijsinstellingen: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/onderwijs> (dossier VTC/O/2023/01).

3.5.17 Klacht 2022/17 – parkeerapp - consumptieparkeren

De klacht hield meerdere punten in en er waren meerdere betrokken (commerciële) partijen. Hierna wordt een vereenvoudigde voorstelling gegeven.

- De klacht tegen de stad wordt **ongegrond** verklaard voor wat het verwerken van de persoonsgegevens in het kader van consumptieparkeren via de app betreft:

Steun aan een actie van handelaars betekent nog niet dat de stad verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens door de commerciële actoren. Na de lancering van de actie komt de stad blijkbaar niet meer tussen in de procedure.

- De klacht tegen de stad wordt **ongegrond** verklaard voor wat het verwerken van uw persoonsgegevens in het kader van parkeren in de parkings van de stad op zich betreft:

De stad heeft aangegeven dat er op een bepaalde parking geen sprake is van nummerplaatherkenning. Op de andere drie genoemde parkings dus wel.

Het gebruikersreglement zoals goedgekeurd door de Gemeenteraad in 2017 laat het gebruik van nummerplaatherkenning toe.

De stad legt uit dat de camera's enkel worden ingezet voor het faciliteren van het in- en uitrijden en dat ze niet worden ingezet voor bijkomende doeleinden, en dat daar ook in de nabije toekomst geen plannen toe voor zijn.

De kentekengegevens worden 30 dagen bewaard, en de screenshots 14 dagen, tenzij de transactie afgesloten is. In dat laatste geval worden ze niet verder verwerkt en verwijderd.

In de klacht wordt het gebrek aan transparantie aangeklaagd wat parking K betreft.

De stad stelt te hebben vastgesteld medio januari 2023 dat de vereiste signalisatie ter hoogte van de slagbomen aan beide inritcomplexen aanwezig was. Verder is op de volledige buitenperimeter van de stad ook de vereiste signalisatie aanwezig conform de Camerawet.

De klacht is op dit punt dus ongegrond.

- De klacht tegen de stad over de vraag tot inzage is **ongegrond**.

⁴ https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1655904010/Google_Workspace_for_Education_-_Privacygids_rjtop9.pdf

Op 21 juni 22 heeft de klachtindiener een vraag tot inzage en kopie van de screenshot die genomen werd op 20 juni 2022 van zijn voertuig bij het binnenrijden van de parking opgevraagd bij de stad.

De stad heeft geen commentaar gegeven bij deze vraag in haar antwoord aan de VTC, maar uit het antwoord in verband met de bewaartermijnen blijkt dat screenshots na 14 dagen verwijderd worden.

Aangezien beperkte bewaartermijnen conform zijn met de AVG, kan dit de stad niet ten kwade worden geduid.

De klacht is op dit punt ongegrond.

De VTC **betreurt** het evenwel dat de stad een toepassing promoot waarbij een grote hoeveelheid transactiegegevens worden verwerkt met het oog op een (zeer beperkte) financiële tegemoetkoming aan de klant. De VTC is ervan overtuigd dat – met de hulp van een gegevenseffectbeoordeling – **privacyvriendelijker alternatieven** hadden kunnen worden ingezet.

De VTC vindt het ook spijtig dat het gehele systeem van parkeren en consumptieparkeren in het bijzonder, wat de al dan niet verwerking van persoonsgegevens betreft niet **transpanter** werd voorgesteld door de betrokken organisaties. Dit zou bij veel bezorgde burgers vragen en ongerustheid voorkomen.

3.5.18 Klacht 2022/18 – identiteitskaart - recyclagepark

De klacht wordt ingediend tegen de gemeente, de intercommunale⁵ en eventuele derden die onder het toezicht vallen van de Vlaamse Toezichtcommissie.

Waar de “eventuele derden die onder toezicht vallen van de Vlaamse Toezichtcommissie” betreft, dient de klager duidelijk aan te geven tegen welke partijen er klacht neergelegd wordt. Dit onderdeel van de klacht is dan ook onontvankelijk.

Wat de klacht tegen de gemeente en de intercommunale betreft: deze is ontvankelijk wat de gemeente betreft.

In de mate dat de intercommunale als verwerkingsverantwoordelijke zou optreden, is de klacht ontvankelijk (dit werd ook niet betwist). In de mate dat de intercommunale als verwerker zou optreden, kan de VTC enkel de Vlaamse instantie, de stad, aanspreken voor de verwerkingen die in naam van de stad gebeuren.

Samengevat meent de klager dat zijn privacy geschonden wordt omdat hij zijn **identiteitskaart** moet aanbieden:

- wanneer hij het recyclagepark wil betreden;
- wanneer hij afval wil afvoeren in een oranje of rode zone (betalende zone);
- wanneer hij potgrond wil aankopen.

Wat het betreden van het recyclagepark betreft:

Wanneer een betrokkene zich aanbiedt bij een recyclagepark moet de intercommunale kunnen verifiëren in welke gemeente de betrokkene gedomicilieerd is omdat personen die gedomicilieerd zijn in een gemeente die aangesloten is bij de intergemeentelijke recyclageparken ook naar een recyclagepark in een andere gemeente kan gaan.

De algemene machtiging van de FOD Binnenlandse Zaken, dienst toegang rijksregister, nr. 003/2020, toegekend aan de intercommunale, handelt onder punt 2.4.1.4. onder meer over het gebruik van de E-ID voor toegang. Er is voorzien dat de E-ID gebruikt kan worden voor het bepalen van de hoofdverblijfplaats als dit van belang is voor de toegang tot het recyclagepark.

⁵ Intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Het gegeven van de hoofdverblijfplaats wordt dan ook terecht verwerkt door de intercommunale in opdracht van de stad, verwerkingsverantwoordelijke, voor het vervullen van een taak van algemeen belang.

Wat het afvoeren van afval in een oranje of rode zone betreft:

Deze twee zones kan men slechts gebruiken mits betaling van € 0,04 of € 0,20.

Er is echter bepaald dat gezinnen die gedomicilieerd zijn in een gemeente die deel uitmaakt van IGRP in de oranje en rode zone van een jaarlijkse vrijstelling genieten. Zo mag elk gezin jaarlijks 500kg zacht groenafval gratis aanbieden en 200kg asbestcement. Als deze jaarlijkse vrijstelling wordt overschreden, moet voor de hoeveelheden die meer aangeboden worden, worden betaald.

Alle personen die op eenzelfde adres wettelijk zijn gedomicilieerd, worden geacht deel uit te maken van het "gezin". De bepaling "per gezin" gebeurt dus uitsluitend aan de hand van het domicilie-adres en niet aan de hand van het natrekken van andere gezinsleden of het identificeren van de persoon-bezoeker.

Uit de klacht blijkt, wat niet tegengesproken wordt door de intercommunale en bevestigd wordt door een filmpje op de website, dat er daarna ter plaatse betaald dient te worden aan een betaalautomaat.

Er blijkt dat er een machtiging is voor de stad, die verwerkingsverantwoordelijke is, met name de machtiging verleend bij beslissing van het Rijksregister waarin in zeer brede termen wordt gesteld:

"Elke gemeente kan toegang hebben tot de gegevens van het Rijksregister betreffende alle personen die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters, het vreemdelingenregister, het wachtregister en de consulaire registers, zelfs indien de burger nooit op haar grondgebied verbleven heeft, voor zover deze toegang noodzakelijk is voor de uitvoering van een taak van gemeentelijk belang/intern beheer."

Afvalverwerking is een taak van gemeentelijk belang zodat de verwerking terecht is, zij het gebaseerd op de beslissing nr. 036/2020 zodat de klacht op dit onderdeel ongegrond is.

Wat het aankopen van potgrond betreft:

De intercommunale haalt aan dat iedereen potgrond kan aankopen op het recyclagepark, maar dat de beschikbaarheden en prijzen verschillen naargelang waar de klant gedomicilieerd is. Om die reden wordt de identiteitskaart gescand om een koppeling te maken met de unieke code of om een unieke code te creëren als die er nog niet is.

De algemene machtiging van de FOD Binnenlandse Zaken, dienst toegang rijksregister, toegekend aan de intercommunale, bevat een alinea 'gebruik van de eID voor toegang' in punt 2.4.1.4:

"Onverminderd het voorgaande kan het RRnr echter wel gebruikt worden, om een koppeling te maken met de facturatiegegevens wanneer het recyclagepark geen toegang verschaft bij openstaande schulden. Ook wanneer bij het verlaten van het recyclagepark eerst de schulden dienen te worden vereffend kan deze koppeling plaatsvinden."

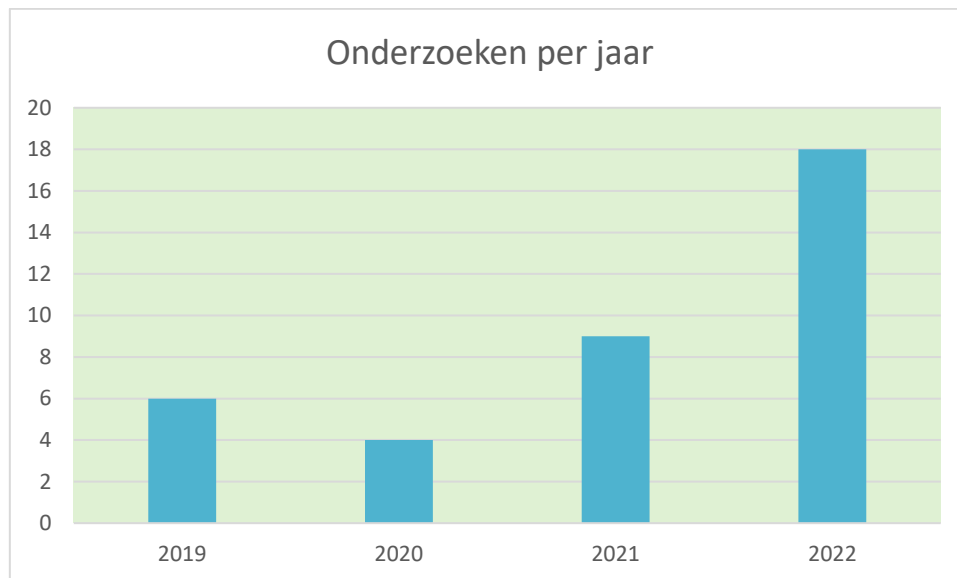
Deze gegevens worden dan ook tevens terecht verwerkt door de intercommunale in opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke stad zodat ook dit onderdeel van de klacht ongegrond is.

Overige

Waar er sprake is van verwerkingen door de intercommunale, komt het de VTC voor dat deze een verwerker is en de stad de verwerkingsverantwoordelijke aangezien de retributie weliswaar geïnd wordt door de intercommunale maar doorgestort aan de stad, die dus doel en middelen bepaalt.

3.6 ONDERZOEKEN

Onder “onderzoeken” worden de dossiers bedoeld die de VTC **uit eigen beweging** heeft opgestart. Die kunnen met een bepaalde casus te maken hebben, maar ook met een algemene problematiek die verder onderzoek vraagt. Ze kunnen leiden tot zowel adviezen en richtlijnen als tot maatregelen of gewoon een onderzoeksresultaat.

3.6.1 O/2022/01 – casusoverleg Project SAMEN

Naar aanleiding van een advies protocol werd dit onderzoek gestart. De stad Mechelen heeft een casusgerichte werking die erin bestaat om op een multidisciplinaire manier jongeren op te volgen die dreigen verzeild te geraken in een criminele levensstijl. Deze werking is het project ‘SAMEN’ en is een samenwerking tussen de stad Mechelen en de lokale politiezone MeWi, het openbaar ministerie te Antwerpen (afdeling Mechelen), CAW Boom-Mechelen-Lier, VDAB en Jeugdzorg Emmaüs Mechelen.

Het is noodzakelijk voor dit project om gegevens uit te wisselen via elektronische weg. Om die reden werd in het kader van artikel 8, §1, van het e-govdecreet een protocol opgemaakt tussen de verschillende betrokken partijen. Dit protocol werd ter advies op 11 januari 2022 voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC).

In het advies VTC nr. 2022/01 aangaande het protocol SAMEN – pregerechtelijke fase wordt gesteld dat er geen duidelijk rechtsgrond is voor de verwerking zoals ze nu (dd. 15/02/2022) is opgezet en dat de uitwisselingen bijgevolg niet rechtmatig georganiseerd kunnen worden op basis van een protocol. De Vlaamse Toezichtcommissie heeft op 15 februari 2022 een negatief advies uitgevaardigd voor het protocol en navolgend op 16 maart 2022 een bevel tot stopzetting uitgevaardigd om nog langer gegevens uit te wisselen voor het project ‘SAMEN’. Sindsdien staat het project ‘SAMEN’ on hold. Er worden enkele duidelijke bedenkingen bij de toenmalig voorgestelde werking geformuleerd.

Belangrijk hierbij is dat de VTC in haar brief van 16 maart 2022 stelt begrip te hebben voor de nobele bedoelingen van het project, maar dat de regels van de AVG moeten gerespecteerd worden. De VTC zegt bereid zijn mee te denken bij het zoeken naar een oplossing die aan het AVG voldoet.

Er werd overlegd met de verschillende actoren om tot een oplossing te komen.

3.6.2 O/2022/02 – Digitaal Sociaal Dossier

Het gaat over de maatschappelijke dienstverlening van het OCMW. Het digitaal sociaal dossier wordt gebruikt voor de gedigitaliseerde documentopslag ter vervanging van papier. De gestructureerde persoonsgegevens van de klanten van het OCMW blijven in Neptunus en Sierra 2.0. die geen cloutoepassingen zijn.

Presentatie en logica gebeuren on premise in samenwerking met Belgische partners, documentopslag gebeurt door Microsoft, meer precies in Sharepoint Online. Dit is in de publieke cloud.

De hoofdverwerker is Ometa, een Belgisch softwarebedrijf dat werkt met een API en niet in de cloud. Het Ometa framework draait in Hasselt.

Bij het consulteren van een document uit een dossier wordt er niet gebrowseerd in Sharepoint.

De VTC is van oordeel dat de geplande verwerking met het Digitaal Sociaal Dossier niet conform is met de AVG.

De VTC heeft begrip voor de goede bedoelingen van het project, maar de regels van de AVG moeten gerespecteerd worden.

Het dossier wordt verder opgevolgd.

3.6.3 O/2022/03 – casusoverleg Project SAMEN

De VTC heeft via de pers vernomen dat er een samenwerkingsverband Neteland opgezet werd, samen met de politiezone Neteland en het parket Antwerpen in het kader van het project SAMEN. Het is duidelijk dat er in het kader van het casusoverleg ook gegevensuitwisselingen zijn.

De VTC is evenwel van oordeel, ook gebaseerd op een eerdere ervaring met het project SAMEN, dat er voor deze gegevensuitwisselingen geen wettelijke basis voorhanden is voor de betrokken Vlaamse instanties (los van de vraag of deze wel zou bestaan voor de politiediensten; voor dit laatste punt is de VTC niet bevoegd).

De VTC heeft begrip voor de nobele bedoelingen van dit samenwerkingsverband, maar de regels van de AVG moeten gerespecteerd worden.

De VTC heeft verder vastgesteld aan de hand van verklaringen in de pers dat de verwerking al maanden geleden gestart is, zonder dat haar protocollen voorgelegd worden. Op zich is dit geen decretale verplichting maar een mogelijkheid. Gezien de delicate gegevens die uitgewisseld worden was dit toch alleszins aangewezen geweest.

De VTC is bereid om mee te denken bij het zoeken naar een oplossing die aan de AVG voldoet, maar de verwerking die er nu is, is niet aanvaardbaar.

Het dossier werd verder opgevolgd.

3.6.4 O/2022/04 – LOP - inschrijvingen

De VTC heeft dit onderzoek geopend na een melding van een gegevenslek. De melding gaat over een online inschrijvingssysteem "Meld je aan" dat gebruikt wordt door een aantal scholen van grootsteden en randgemeenten. Het systeem is toegankelijk via een beveiligde toegang voor zowel ouders, directies en medewerkers van de directies van de verschillende scholen.

Na het inloggen op de backoffice van "Meld je aan" door een directie/schoolmedewerker kan die na de definitieve ordening en toewijzing voor zijn school een lijst downloaden met alle persoonsgegevens van de ouders en hun kind(eren) die toegekend en geweigerd zijn op die school.

Door een fout in de onlinetoepassing bleek dat de URL met de link naar de downloadlijst ook rechtstreeks benaderbaar was zonder in te loggen. De lijsten met toegekende en geweigerde leerlingen konden geraadpleegd worden door andere scholen en burgers. Iedere school heeft in het systeem een unieke ID van 30 tekens welke is opgenomen in de URL. Indien iemand beschikte over de complexe URL en de unieke ID van een school kon die persoon zonder eerst in te loggen een lijst downloaden met persoonsgegevens van de ouders en hun kind(eren) die zijn toegekend en geweigerd op die school.

De VTC heeft vastgesteld dat het incident het gevolg was van onachtzaamheid van de verwerker bij het technische beheer van persoonsgegevens: er werd onvoldoende getest voor het in gebruik nemen van een aanpassing waardoor onbevoegden (via een te kopiëren link) toegang kregen tot de aanmeldingsgegevens van leerlingen en hun ouders.

De VTC heeft als maatregel een berisping opgelegd.

3.6.5 O/2022/05 – consumptieparkeren

De VTC heeft op basis van berichten in de media kennis gekregen van het nieuwe concept van "consumptieparkeren" van een stad.

Een lokaal bedrijf maakt van mensen hun bankkaart een spaarkaart. Eenmaal geactiveerd, betaal je met je bankkaart, bank-app of Payconiq om te genieten van gratis parkeren.

De VTC heeft deze casus besproken op de zitting van 14 juni 2022 en is van oordeel dat het persbericht misleidend was. Het gaf de indruk dat de stad het project mee lanceerde, terwijl nu gesteld wordt dat het over een privé-initiatief gaat. Het persbericht hield dan ook een impliciete goedkeuring in door de stad.

De communicatie naar de burgers was dus onzorgvuldig en de VTC betreurt het gebrek aan transparantie over de verwerking van de persoonsgegevens.

De VTC publiceerde hierover een korte richtlijn op haar website. Zie ook klacht K/2022/17.

3.6.6 O/2022/06 – kopie bevolkingsregister

De Vlaamse Toezichtcommissie heeft vernomen dat een belangrijke leverancier-verwerker van de lokale besturen diensten aanbiedt aan de lokale besturen om persoonsgegevens van burgers, waaronder het rijksregisternummer uit te wisselen tussen lokale besturen. Dit zou gebeuren aan de hand van een centrale databank ingericht bij de leverancier die gevoed wordt door de bevolkingsregisters van de lokale besturen. De gegevens zouden daarbij langdurig bewaard worden. Een voorbeeld van een uitwisseling in dit kader is dan het automatisch overzetten van dossiers wanneer een burger verhuist naar een andere gemeente die ook aangesloten is bij de toepassing van de leverancier.

De leverancier verwijst enkel naar een machtiging voor de toegang tot het Rijksregister in dit kader.

3.6.7 O/2022/07 – vluchtelingen publieke cloudtoepassing

De VTC kan er begrip voor opbrengen dat in het kader van een noodsituatie, met name de noodopvang naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne, naar technische oplossingen werd gegrepen die al voorhanden waren (de Huisvestingstool) en die gemakkelijk ter beschikking konden worden gesteld op basis van de bestaande raamcontracten en dat niet de tijd werd genomen om voorafgaand een degelijke analyse te maken van de risico's met inbegrip van het bestuderen van alternatieven voor deze casus.

De VTC stelt vast dat niet aangetoond wordt dat de gekozen oplossing voor de Huisvestingstool en de Centrale registratietool voor ontheemden Oekraïne voldoet aan de vereisten van informatieveiligheid zoals geëist door de AVG. Dit geldt in het bijzonder omdat het hier over vluchtelingen gaat, een categorie van kwetsbare personen waarvan de persoonsgegevens (mogelijk ook gevoelige gegevens) toevertrouwd worden aan een niet-Europese verwerker (met een cloud SaaS-oplossing).

De VTC verwijst naar haar advies en waarschuwing VTC/A/2020/05 dat binnenkort zal aangevuld worden met een advies over technische maatregelen VTC/A/2022/02. Het probleem betreft vooral de bescherming van de data in use. Voor deze kwetsbaarheid worden onvoldoende beschermende maatregelen aangetoond. De audit die u aan het dossier heeft toegevoegd is op zich waardevol, maar behandelt deze problematiek niet. Als er audits en certificatie zouden komen voor wat de data in use betreft, kunnen we de voorgestelde oplossing opnieuw bekijken.

De VTC noteert dat het in principe om tijdelijke toepassingen gaat (Oekraïne-crisis).

De VTC concludeert dat een institutionalisering van de huidige oplossing op basis van het nu voorliggende project en maatregelen niet aanvaardbaar is en dus bijvoorbeeld niet bruikbaar voor de geplande nieuwe “kruispuntbank” Inburgering.

3.6.8 O/2022/08 – slimme camera’s Gent en Kortrijk

De VTC heeft via de pers kennis gekregen van het gebruik van Chinese bewakingscamera’s door de stad. De VTC wijst de stad op de privacyrisico’s die gepaard gaan met het plaatsen van bewakingscamera’s. Als dergelijke camera’s worden gebruikt, dan is de stad ook verantwoordelijk voor het mogelijke doorzenden van beelden en metadata aan de leverancier. De besturing van de camera’s vanop afstand, zonder controle van de stad, is een zeer reële mogelijkheid. Daarbij is er een risico van onwettelijke transfers van persoonsgegevens, in strijd met de AVG. Dat risico is groter bij landen die geen stelsel van fundamentele rechten en vrijheden hanteren dat vergelijkbaar is aan dat van Europa, waaronder China.

De VTC waarschuwt bijgevolg voor dergelijke (surveillance)praktijken. Ze begrijpt dat er reeds maatregelen genomen zijn om deze risico’s te reduceren en hoopt dat in de toekomst en voor zover dit werkelijk nodig is, met meer omzichtigheid camera’s worden ingezet. De VTC herinnert hierbij aan de richtlijn die ze al op haar website gepubliceerd had: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/lokale-besturen/anpr-cameras>

3.6.9 O/2022/09 – antwoordsuggesties MS chat of mail

De VTC stelde aan het agentschap Digitaal Vlaanderen vragen met betrekking tot de automatische antwoordfunctionaliteit in Microsoft Teams en Outlook.

Het agentschap bezorgde na vragen en antwoorden de VTC het volgende finale antwoord van Microsoft:

“Training en gebruik van het model (losgekoppeld van persoon of organisatie):

Tijdens de ontwikkeling van deze functie wordt een statisch model ontwikkeld/getraind met behulp van gegevens die zijn geanonimiseerd volgens een methode die voldoet aan advies van artikel 29 Working Party Opinion 05/2014 over anonimiseringstechnieken. De gebruikte methode is "K-anonimisering".

De brongegevens voor de training (ontwikkeling) van het model bestaan uit geaggregeerde en geanonimiseerde gegevens van vele verschillende organisaties en zijn als zodanig niet toe te schrijven aan één enkele klantorganisatie of een specifieke gebruiker binnen die organisatie. Tijdens uitvoering/gebruik van de dienst wordt het getrainde model gebruikt om in Outlook en Teams op basis van gebruikersinvoer (bv. een ontvangen e-mail of een chat in Teams) antwoordsuggesties te doen die niet specifiek zijn voor de organisatie of specifieke betrokkene/gebruiker.

Zowel klant- als persoonsgegevens blijven binnen de tenant van de klant en in de regio. In overeenstemming met het bovenstaande A29-advies zijn de geanonimiseerde gegevens niet te relateren aan een natuurlijke (of rechtspersoon). Kortom, de geanonimiseerde gegevens blijven binnen de bedrijfscontrole van Microsoft in een ISO-conforme omgeving.

Implementatie van de functie:

De functie die gebruik maakt van het getrainde model, wordt geïmplementeerd als een dienst en draait binnen de streng gecontroleerde infrastructuuromgeving die de andere Microsoft 365-diensten levert waarvoor de beveiligings-, privacy- en complianceverbintenissen gelden die zijn opgenomen in het Microsoft Data Protection Addendum en eventuele aanvullende contractuele wijzigingen tussen Microsoft en de Vlaamse overheid.

Antwoord stand van zaken governance:

Wat de governance rond O365 betreft, is Digitaal Vlaanderen op dit moment samen met Cegeka iets aan het opzetten zodat uit de vele aankondigen die Microsoft doet op hun websites, de zaken die relevant zijn voor de VO worden gefilterd. Op die manier kan dit steeds door de Governance Board (zie eerder antwoord) bekeken worden en kan geïnformeerd beslist worden of bepaalde wijzigingen al dan niet gebruikt kunnen worden. Cegeka heeft hiervoor reeds een eerste aanzet gegeven; dit zal verder worden opgenomen in januari (nadat de budgetbesprekingen 2023 zijn afgerond). Digitaal Vlaanderen zal de VTC zeker op de hoogte brengen over volgende stappen die hierin zullen worden ondernomen."

3.6.10 O/2022/10 – verhouding DPO – algemeen directeur

Naar aanleiding van een brief van een DPO over diens algemeen directeur en het gebrek aan overleg of oog voor de AVG werd door de VTC een enquête verspreid onder DPO's van lokale besturen. Deze bevraging gebeurde via een steekproef waarin DPO's van verschillende categorieën van lokale besturen bevroegd werden.

De VTC werkte aan een algemeen advies, gericht op lokale besturen, om hun bewustzijn rond de AVG op leidinggevend niveau te vergroten. Daarbij was het eveneens de bedoeling om deze besturen beter te informeren rond de rol en vereiste betrokkenheid van de DPO's. Om dit advies gericht en gestoffeerd te kunnen verlenen, bouwde de VTC op concrete feedback vanuit de enquête, wat de concrete ervaringen zijn, en welke pijnpunten er eventueel ervaart werden.

De VTC schreef hierover volgende richtlijn: <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/functionaris-voor-gegevensbescherming-dpo/richtlijnen-voor-de-dpo-in-geval-van-belangenconflict>

Op basis van deze enquête werd beslist om een studiedag te organiseren voor DPO's van Vlaamse bestuursinstanties. De onderwerpen van deze studiedag kwamen uit enkele antwoorden die gegeven werden uit de bevraging.

3.6.11 O/2022/11 – GAS

De VTC heeft kennisgenomen van het feit dat in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties (GAS), de medewerkers van de sanctionerend ambtenaar van een stad sinds 2011 gehuisvest en ondersteund worden door de politiezone.

Dit betreft ondermeer het ter beschikking stellen van de GAS-Db (applicatie) waarin de gegevens⁶ van de natuurlijke personen of rechtspersonen worden verwerkt die, op basis van het algemeen politiereglement, het voorwerp hebben uitgemaakt van een administratieve sanctie of een in artikel 4, § 2 van de GAS-wet bedoelde alternatieve maatregel⁷. De GAS-Db is fysiek geïntegreerd in het politienetwerk van de politiezone. Er werd voor de betrokken GAS-medewerkers een 'police.belgium.eu-account' gecreëerd. Ze communiceren met de burger via een @police.belgium.eu-mailadres. De politiezone stelt zich op als verwerker.

Door die opzet hebben deze medewerkers via een account van de politie toegang tot het Rijksregister en de DIV.

In de mate dat ze optreden voor de sanctionerend ambtenaar die de bevoegdheid heeft om de correctheid van de gegevens te controleren, is een toegang tot het Rijksregister en DIV rechtmatig.

De VTC heeft echter naar aanleiding van een overleg ter plaatse bij de politiezone op 9 september 2022⁸, kunnen vaststellen dat de toegang die deze personen hebben, ook gebruikt wordt in het kader van de opsporing van de GAS-overtredingen in de zin dat geprobeerd wordt om de leemten in de vaststellingen van de GAS-vaststellers op te vullen. Deze verwerking heeft geen wettelijke grond: de sanctionerend ambtenaar en diens medewerkers mogen zelf niet opsporen (identificeren van overtreders en slachtoffers).

De VTC heeft de stad hierop aangesproken. Er werd een oplossing gevonden.

3.6.12 O/2022/12 – VDAB spraakherkenning

VDAB gebruikt spraaktechnologie om klanten efficiënter en gericht door te verwijzen naar de juiste experts binnen het callcenter. De eerste stappen hiervoor zijn gezet in 2017 (bestek). De GEB was toen nog niet zo structureel ingebed in de werking van VDAB en er is toen geen risicoanalyse of GEB opgemaakt. De spraaktechnologie werd inmiddels uitgeschakeld en zal pas terug ingeschakeld worden nadat ze het GEB proces doorlopen hebben.

In juni 2023 heeft de functionaris van de VDAB het volgende laten weten: na het opstellen van de GEB kon het DPO-team mits het implementeren van extra mitigerende maatregelen de GEB gunstig adviseren.

Het was nog wachten op de implementatie van deze extra mitigerende maatregelen door de leveranciers maar eens deze zijn uitgevoerd zouden zijn, zou de VDAB deze spraakherkennings-applicatie terug in gebruik nemen.

3.6.13 O/2022/13 – Magda documentendienst - Mijnburgerprofiel

De DPO van een gemeente ontving van het agentschap Digitaal Vlaanderen een verwerkersovereenkomst. Zij geven duidelijk aan gebruik te maken van AWS, maar positioneren zich als (slechts) verwerker en dwingen de lokale besturen en andere afnemers in de positie van verwerkersverantwoordelijke - al wordt die term consequent vermeden en vervangen door 'opdrachtgevende instantie'.

De VTC heeft eind 2022 de leidend ambtenaar van het agentschap uitgenodigd voor een overleg met de bedoeling een verduidelijking te krijgen over hoe bepaalde projecten/toepassingen door Digitaal Vlaanderen uitgewerkt bij

⁶ De persoonsgegevens die van de natuurlijke personen of rechtspersonen worden verwerkt in de GAS-Db betreffen ondermeer: de naam, geboorteplaats en datum, het RR-nummer, het geslacht, IK-nummer, de foto, het ondernemingsnummer... inclusief de naam, RR-nummer van de ouders, de naam van het slachtoffer....

⁷ Geldt als het register van de gemeentelijke administratieve sancties.

⁸ In aanwezigheid van vertegenwoordigers van het COC, de DPO's van de politiezone en de stad en vertegenwoordigers van de politiezone en de medewerkers van de sanctionerend ambtenaar.

elkaar aansluiten (of niet). Het betreft de Magdadocumentendienst en het Burgerprofiel. Daarnaast is er ook het Datanutsbedrijf. De VTC stelde de vraag naar het 'masterplan' voor de verwerking van de gegevens van de burger.

De VTC heeft ook de nuttige documentatie over deze projecten opgevraagd, in het bijzonder de stand van zaken en planning, welke gegevens er verwerkt worden, wat met de gegevens in cache, welke (meta)data door welke verwerkers worden verwerkt.

In januari 2023 heeft het overleg plaatsgevonden en werd verduidelijking gegeven.

3.6.14 O/2022/14 – werkgroep risico-beoordeling GEB

De VTC heeft ervaringsdeskundigen met verschillende profielen samengebracht in een werkgroep. Het doel was ervaringen en bevindingen te capteren uit praktijk. De werkgroepleden hebben elk verschillende aandachtspunten aangebracht. Elementen die meerdere keren werden aangehaald waren:

- onduidelijkheid over de begrippen;
- onduidelijkheid over welk risico precies bedoeld wordt;
- nood aan vereenvoudiging;
- de mogelijkheid van een catalogoog van risico's.

3.6.15 O/2022/15 – tracking in WZC

De VTC heeft via de pers kennisgenomen van een nieuw systeem, blijkbaar door het agentschap VLAIO gesubsidieerd, onder meer ingezet wordt in woonzorgcentra en ziekenhuizen. Het betreft een systeem op basis van Bluetooth en metingen van bewegingssensoren dat gebruikt wordt om dwaalgedrag tegen te gaan. Senioren in woonzorgcentra dragen een polsbandje waarin hun leefcirkel opgeslagen zit. Ziekenhuizen gebruiken de toepassing om aan valdetectie te doen of om vast te stellen dat oudere patiënten niet meer bewegen.

Zonder uitspraak te doen over de waarde of het inzetten van dergelijke technologie, hetgeen in de eerste plaats een beleidskeuze is, merkt de VTC op dat er geen wettelijke basis voorhanden is voor de gegevensverwerking, hetgeen duidelijk in strijd is met artikel 5, 1, a) en 6 AVG. Gezien er gegevens over de gezondheid verwerkt worden, is ook artikel 9 AVG van toepassing dat nog strengere voorwaarden stelt.

De VTC dringt dan ook aan dat de minister dringend werk maakt van een wettelijke basis voor deze verwerking.

3.6.16 O/2022/16 – extern personeel lokaal bestuur

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de Verwerking van Persoonsgegevens heeft kennisgenomen van de volgende blijkbaar gangbare praktijk binnen gemeentelijke administraties:

gemeentelijke ambtenaren, vooral diensthoofden, worden door externe firma's in dienst genomen aan betere voorwaarden dan degene die ze hadden bij de gemeente. Nadien worden ze dan als consultant opnieuw ter beschikking gesteld van een gemeente om personeelstekorten op te vangen.

De vraag die de VTC zich stelt, nu deze consultants ook instaan voor de verwerking van persoonsgegevens, is onder wiens gezag, leiding en toezicht ze werken terwijl ze uitgeleend worden. Is dit dat van de gemeente of van het consultancykantoor? Hoe wordt dit geregeld? Is dit een uniforme regeling of case per case?

De VTC heeft deze vraag gesteld aan de vereniging van algemeen directeurs van de lokale besturen, maar hier ook na herinnering geen reactie op ontvangen.

3.6.17 O/2022/17 – camera's kinderdagverblijf

In de stedelijke kinderdagverblijven van een stad worden bewakingscamera's geplaatst. Deze camera's hebben tot doel bewaking (conform Camerawet: Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorers van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren) en toezicht op de werkvloer.

In het collegebesluit (2020_CBS_03829; zitting 30 april 2019) wordt het plaatsen van de camera's als volgt gemotiveerd: *"Het aantal agressiegevallen in de stedelijke kinderdagverblijven is eerder laag, toch waren er in het verleden voorvallen van agressieve houding van ouders naar medewerkers. Ook opmerkingen en klachten van ouders over het handelen van medewerkers tegenover de kinderen komen voor. We willen deze klachten kunnen objectiveren en daarbij ook het personeel bescherming bieden. De impact van dergelijke voorvallen van agressie en klachten is steeds groot zowel op de ouders, de medewerkers als de kinderen. Ook in de private kinderopvang wordt via het 'Reglement voor een investeringstoelage bij groepsopvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar in de stad x' de mogelijkheid voorzien voor financiële ondersteuning bij de installatie van cameratoezicht (2019_GR_00460)."*

De VTC heeft in november 2022 de GEB opgevraagd. Ze heeft die op de zitting van 21 februari 2023 besproken. Ze heeft daarbij verschillende tekortkomingen vastgesteld:

In de eerste plaats dat de essentie ontbreekt: de mogelijke impact op de betrokkenen waaronder zeker ook de medewerkers.

Verder wordt er vastgesteld dat er verschillende doeleinden zijn die niet helemaal uitgewerkt worden. Er zijn ook onduidelijkheden zoals "welbedoelde plaatsen".

De DPIA voldoet vormelijk noch inhoudelijk. Daarom vraagt de VTC om de oefening opnieuw te doen aan de hand van het sjabloon dat ze ter beschikking stelt op haar website: <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

Daarbij vraagt ze ook het advies van de DPO bij de nieuwe DPIA op en als documentatie een kopie van het arbeidsreglement.

Op 8 mei 2023 heeft de stad het gevraagde aan de VTC bezorgd.

Op de zitting van 16 mei 2023. werd het dossier opnieuw besproken. De conclusie was dat

- het nu duidelijker is wat de doeleinden betreft (grensoverschrijdend gedrag van medewerker en ouders) en ook hoe het kinderdagverblijf er mee omgaat;
- het criterium veiligheid wel te ruim wordt ingevuld;
- er ook moet getoetst worden aan de camerawet en CAO86 of het arbeidsreglement.

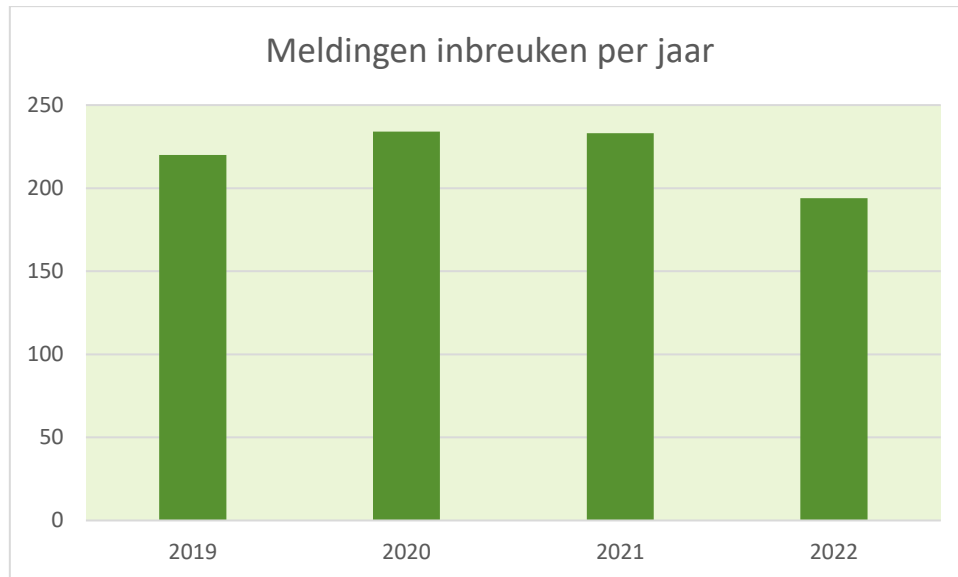
3.1 REGISTRATIE MELDINGEN FUNCTIONARISSEN (DPO's)

Er werden in 2022 101 functionarissen voor de gegevensbescherming aangemeld bij de VTC.

Er waren 300 individuele DPO's actief bij de Vlaamse instanties in loop van 2022 op basis van de aanmeldingen bij de VTC.

3.2 MELDINGEN INBREUKEN OP DE BEVEILIGING (DATALEKKEN)

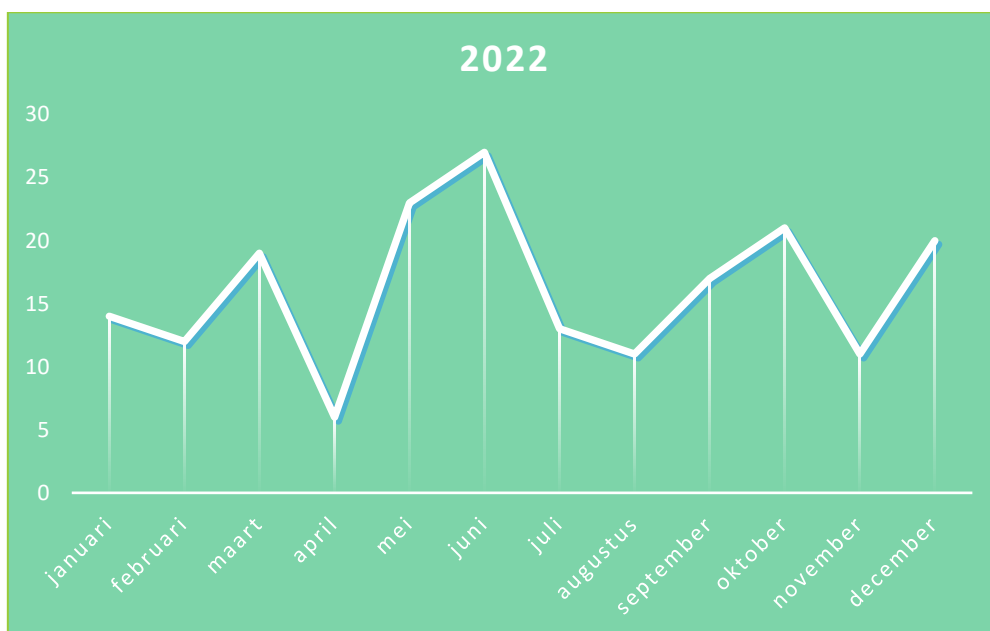
3.2.1 Evolutie meldingen inbreuken

Het is niet zeker wat de verdere daling heeft veroorzaakt. Mogelijk is deze te wijten aan het verder gestegen gebruik van MFA.

3.2.2 Totaal aantal meldingen 2022

In 2022 waren er in totaal **194** meldingen van een (vermeend) datalek.

3.2.3 Cijfers categorieën meldingen

De VTC heeft volgende **grote categorieën** van datalekken onderscheiden (overlap is mogelijk maar de dossiers werden maar 1 keer geteld).

Kwaad opzet externen	67
Kwaad opzet internen	3
Bewust onrechtmatige toegang tot gegevens	1
Bewust publiceren op sociale media	3
Onvoldoende kennis van regels	8
Onbeveiligde doorgifte	1
Ongewilde publicatie op internet	9
Ongewild doorgeven door fout in toepassing	17
Lek door niet actuele contactgegevens	/
Onachtzaamheid	67
Verlies apparaat	11
Verlies gegevens door incident bij derde partij	/
Onbeschikbaarheid persoonsgegevens	2
Geen datalek	5

3.2.4 Datalekken en beschermende maatregelen

Hierna worden meer **specifieke types datalekken** vermeld voor 2022. De **maatregelen** die de **verwerkingsverantwoordelijken zelf** genomen hadden of gepland hadden, worden ter inspiratie vermeld. De VTC heeft enkel gebundeld, geanonimiseerd en de maatregelen die manifest niet aangeraden konden worden weggefilterd.

De VTC maakt een voorbehoud voor de indeling die niet anders dan arbitrair kan zijn, maar bedoeld is om verwerkingsverantwoordelijken te helpen om datalekken te voorkomen of remediëren.

Aantal	Tot.	Soort datalek	door verantwoordelijke genomen en geplande maatregelen
		KWAAD OPZET	
		HACKING PHISHING	
1		Hacking account door collega's via support tool	• aangifte bij de lokale politie van verdachte feiten • opstart sanctieprocedure voor betrokken medewerker – ontslag • standaard support tool wordt zo ingesteld dat altijd toestemming nodig van de andere partij
15		Hacking	• betrokkene werd gevraagd paswoord aan te passen • interne en externe communicatie via extranet en website • full scan antivirus • sensibilisering omtrent phishing van alle medewerkers • uitrol MFA voor de mailbox • geo-blocking wordt onderzocht • een netwerkbeveiligingsoplossing werd ingeschakeld • een anti-ransomwareoplossing werd geactiveerd (controle op vreemd gedrag) • extra sensibilisering personeel om sterke paswoorden te gebruiken en regels paswoordpolicy te volgen • aanpassen IP-adres • redeploy van server en nieuwe paswoorden • nieuwe dedicated server opgezet
1		Hacking waarbij software geïnstalleerd werd om paswoorden uit de back-up applicatie te lezen	• remote desktop services worden ingeschakeld • extra reverse proxy voor gateway • MFA op deze reverse proxy • AD wijzigingen • testen • segmentatie van het netwerk in samenspraak met de netwerk partner • tiering van het datacenter van de admin accounts

20		Hacking met daarna phishing	• de mailbox (postvak) werd geblokkeerd • het wachtwoord van de betrokken medewerker werd gewijzigd • MFA inschakelen • externe contactpersonen werden op de hoogte gebracht van het malafide karakter van de mail • alle medewerkers verwittigen • permanente bewustmaking van het personeel • in kaart brengen van doelgroep hackers
18		Phishing	• bewustmaking rond phishingmails wordt ter herinnering gebracht: via intranetbericht • 2FA wordt asap geactiveerd • wachtwoordreset • afmelden sessies • mailbox regels verwijderd • scan op malware toestel • implementatie MFA • userprofiel werd onmiddellijk gedeactiveerd • communicatie naar de getroffen contacten
1		Hacker die plugin installeert waarmee kwetsbaarheden worden blootgelegd en bestanden aanpast	• alle websites offline gehaald • hostingprovider gecontacteerd met de vraag om resterende onveilige bestanden te verwijderen • alle wachtwoorden veranderd • onaangetaste back-ups teruggeplaatst • website blijft offline als er enkel geïnfecteerde back-ups zijn • de website zal manueel opnieuw gemaakt worden voor de veiligheid • de logs die bijgehouden worden (zodat formulieren die niet succesvol verzonden worden niet zomaar verdwijnen) gereduceerd tot een twintig in totaal, zodat oudere inzendingen automatisch verwijderd worden • voor de buurtwerkers accounts ingesteld met minder rechten en 2FA op de publieke websites • er werd een beveiligings-plugin geïnstalleerd: als er een aanmelding binnenkomt geeft dit een melding • automatische updates ingesteld zodat er nooit een verouderde versie is • bekijken of logging anders kan • herbekijken procedure inbreuken zodat die vlotter kan verlopen
1		Ethische hacker liet weten dat hij toegang had tot server	• de websitebouwer gecontacteerd om de database af te sluiten

5	RANSOM/CRYPTOLOCKER	de websitebouwer garandeert dat de database werd afgesloten
		- het CERT en de politie werden op de hoogte gebracht met politionele terugkoppeling volgend op de aangifte - technische stappen uitgevoerd om data te restoren - er werden logfiles van VMware en een geëncrypteerde server aan de kant gezet voor verder (forensisch) onderzoek door een gespecialiseerde firma - de securityfirma heeft het netwerk gescand op verdere infecties en verschillende technische acties aanbevolen, die door de ICT-dienst van het bestuur worden nagegaan - IT draait regelmatig een monitoringtool om verdachte activiteit te detecteren - opnieuw opbouwen servers - praktijktesten phishing worden verdergezet - samenroepen crisiscel - installatie van active directory security - installatie van een app voor automatisch beheer/patching van laptops/desktops - implementeren van managed services - patching van alle servers in het datacenter - veilig stellen van de back-ups - VPN-verbindingen verbreken/onmogelijkheid van verbindingen vanuit buitenland
6	DIEFSTAL	
		diefstal laptop/doc/gsm's sensibilisering medewerkers i.v.m. veilig paswoordgebruik en omgaan met persoonsgegevens en vertrouwelijke gegevens bij telewerken - aanpassing en goedkeuring telewerkpolicy i.f.v. omgaan met persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie bij telewerken - aanpassing, goedkeuring en implementatie wachtwoordpolicy - onmiddellijk na incident vertrok een communicatie naar het personeel met accent op het sluiten van deuren, maar ook het opbergen van persoonlijk materiaal en materiaal van de werkgever (laptop, tel,...)

		• wachtwoord van de account van de betrokken medewerker van de onbeveiligde gsm werd gewijzigd • nazicht van gsm's van andere medewerkers • onder toezicht van de leidinggevenden werd een pincode/fingerprint beveiliging geactiveerd waar nodig • sinds najaar 2021 worden de nieuwe gsm's opgenomen in het mobile device management (MDM) met mogelijkheid van wipen (wissen) van het toestel • oude gsm's worden uitgefaseerd • veiliger alternatief voor klassieke gratis communicatieapp wordt gezocht • nieuwe richtlijnen omtrent ordentelijk beheer van informatie en de bewaring ervan op beveiligde plaatsen in de netwerkschijf • vormingsmoment medewerkers omtrent informatiebeheer, fysieke veiligheid en informatieveiligheid wordt gepland • awarenessactie: neem geen documenten mee naar huis, hou ze zo veel mogelijk op de eigen locaties en vernietig na digitale archivering • controle inschakeling versleuteling harde schijf op alle laptops • deur gaat voortaan op slot en er wordt aangifte gedaan bij de politie van de inbraak • inzetten op fysieke beveiliging van de papieren persoonsgegevens die aanwezig zijn door middel van slot op de kast
	Andere objecten gestolen terwijl documenten mogelijks werden ingekeken.	
1		MISBRUIK TOEGANG(SRECHTEN)
	Systematisch persoonlijke gegevens versturen naar derden	• ontslag
2	Rechten misbruiken om vertrouwde documenten in te kijken	• (functionerings)gesprek • intrekken inhoudelijke rechten • externe audit rechtenbeheer • verder beperken inhoudelijke rechten • privileged access management (PAM)
		PUBLICATIE OP SOCIALE MEDIA OF VIA PERS
1	Met opzet vertrouwde documenten publiceren	• op staande voet ontslagen • de toegang tot het systeem en de gebouwen werd meteen afgesloten • herhaling van bewustmaking rond de deontologische code van medewerkers • nieuwe medewerkers zullen in de toekomst extra gewezen worden op het belang van de deontologische code
		FYSIEK VERLIES EN ONBESCHIKBAARHEID
		ONBESCHIKBAARHEID VAN PERSOONSgegevens

1		PC's kregen tijdelijk geen IP-adres meer en konden niet verbinden met het netwerk	• interventie van leverancier heeft het probleem deels kunnen oplossen • een specialist van de leverancier pakt het probleem ten gronde aan
1		Na een stroomonderbreking kon de fysieke server niet meer opstarten	• interventie heeft het probleem kunnen oplossen (door het gebrek aan wisselstukken, duurde dit langer dan voorzien) • het systeem zal verhuisd worden naar een SAAS-oplossing
2		Aangetekende zending is kwijtgeraakt	• contactname met post om alles uit te zoeken • opstart onderzoek • normaliter worden afschriften van dossiers enkel afgehaald: versturen wordt niet gedaan omwille van de vertrouwelijkheid
1		Verlies niet versleutelde USB-sticks bij post en geen tickets met unieke barcode voor verzending	• usb-sticks worden met bitlocker versleuteld
1		Papieren versie van een kandidaatstelling van iemand op een wachtlijst is kwijt	• grondige zoekactie
1		Document vergeten bij huisbezoek	• medewerker werd gewezen op de fout • betrokkene werd op de hoogte gesteld van het datalek • agendering op periodiek overleg sociale dienst • extra aandacht bij komende bewustmakingsacties
1		Document is uit zak gevallen en door derde verspreid	• gesprek met derde (patiënt) m.b.t. document in diens bezit • foto van document werd verwijderd van toestel • gesprek met derde over verwijderen foto uit cloud • briefing van het zorgpersoneel bij shiftwissel niet langer op papier maar volledig digitaal
3		Document fysiek kwijt	• er wordt momenteel gekeken of het dossier op een verkeerde plek werd gelegd • er wordt al een dossiernummer reeds toegekend, • afspraken over de omgang met de dossiers
1		Document met inloggegevens kwijt	• wijzigen wachtwoord
		INFORMATIE KOMT ONGEWILD BIJ VERKEERDE BESTEMMELING TERECHT	
		ONGEWILDE/ONTERECHTE PUBLICATIE	

1		Interne mail van een medewerker werd gekopieerd en geplakt op facebook met daarbij al zijn contactgegevens zoals gsm nummer	• wordt besproken in het managementteam door de algemeen directeur
7		Publicatie op een website	• het document offline halen • de juiste versie van het document online zetten • controle en aanpassing rechtensysteem • geen persoonsgegevens meer publiceren • in overleg met verwerker: extra controle en testen van het rechtensysteem voorafgaand aan iedere systeemupdate • via docplayer.nl (een internetrobot die websites afstruint naar pdf- en office-bestanden) gevraagd om document te verwijderen • bewustmaking binnen het redactieteam via een teambespreking • de persoonsgegevens van de klager werden ASAP verwijderd op de online toepassing • historische aanvragen waarvoor geen einddatum, een einddatum ingevuld, zodat voor deze de gegevens ook niet meer gepubliceerd worden • procedure wordt aangepast zodat de persoonsgegevens van de aanvrager niet meer gepubliceerd worden
		ONACHTZAAMHEID E-MAIL/BRIEVEN/DOCUMENTEN	
24		Het versturen van een e-mail met de bestemmingen niet in bcc waardoor deze voor iedereen zichtbaar waren	• bericht teruggetrokken • bericht opnieuw verzonden in bcc • excuses aangeboden • bewustmakingssessies gepland waar zal gewezen worden op belang van gebruik BCC ipv CC • bewustmaking bij indienststelling nieuwe medewerker • bespreken van dit datalek op eerstvolgend stuurorgaan informatieveiligheid en bespreken bijkomende maatregelen • mailverkeer zal ingesteld worden met een vertraging van 20 seconden, en een optie tot annulering • bekijken of recht van mailing naar groepen verder verfijnd en afgebakend kan worden
1		Als de aanvrager geen eigen mailadres had, werd in een aantal gevallen een fictief mailadres ingezet dat een werkelijk adres van een externe persoon bleek te zijn	• directe communicatie om gebruik fictieve mailadressen te stoppen • instructies om intern voorzien mailadres te gebruiken • aanmaak nieuw intern mailadres en de mails naar dit adres worden dagelijks verwijderd.

2	Het versturen van een document waarbij de voor- en achterkant van de betaaluitnodiging niet bij elkaar paste , waardoor de betrokken burgers eveneens de identificatiegegevens van een andere burger te zien kregen	• op termijn wordt de procesflow aangepast waardoor geen mailadres meer nodig is om de aanvraag/melding af te handelen • er wordt een brief verstuurd met rechtzetting en instructies om de foutieve brief te verwijderen • bij de verwerker gemeld • de brieven die nog niet uitgedeeld waren of geopend waren teruggedroepen • communicatie naar alle medewerkers met de vraag om de brieven aan de leidinggevende terug te bezorgen • foute brieven vernietigd • de brieven zullen enkel nog digitaal beschikbaar zijn
20	Het versturen van een brief/e-mail naar een verkeerde geadresseerde (verkeerde persoon) door onachtzaamheid	• herbekijken van proces rond delen van data • proces veilig data delen dat reeds bestaat (met encryptie en sleutel via apart kanaal delen) beter bekend maken • aandacht bij bewustwording/training betreffende dit praktijkvoorbeeld • onmiddellijk contact met de persoon die de gegevens ontvangen heeft met het verzoek deze te verwijderen, zowel telefonisch als via email • de ontvanger laten bevestigen dat mail verwijderd (maar er is geen garantie dat dit ook daadwerkelijk gebeurd is) • aanduiden van alle betrokkenen (incl. foutieve) • duidelijk naar de medewerkers communiceren dat er opgepast moet worden met dergelijke nalatigheden • medewerker wijzen op voorzichtigheidsplicht en juistheid • verder onderzoek naar oorzaak en eventueel gevolg • contactopname met de burger • herziening van de procedure: • standaard meldadres opstellen • duidelijkere flow voor meldingen intern • opleiding medewerkers d.m.v. e-learning
18	Het versturen van een e-mail met een verkeerde bijlage/te veel persoonsgegevens	• de e-mail werd ingetrokken uit alle mailboxen • de betrokken collega's werden onmiddellijk in kennis gesteld van de GDPR-impact van deze actie en zijn op de hoogte van het feit dat dit in de toekomst niet op deze manier kan • ontvanger als "important contact" met referentie naar data breach zodat toezicht gehouden kan worden op

3	Document met gegevens lag zichtbaar in een publieke ruimte	verdachte wijzigingen die een impact hebben op de klanten • andere mails, die verstuurd werden, nakijken op fouten met de bijlagen • nagaan bij softwareleverancier of dit toch een technische fout kan geweest zijn • nagaan bij softwareleverancier of het mogelijk is dat de software een waarschuwing geeft als er veel bijlages doorgestuurd worden • de lijst werd weggehaald • het register bewaken en niet aan de algemene inkomdeur leggen • de algemeen directeur beslist welke medewerkers het register kunnen manipuleren • nadenken over een andere vorm van registratie, vb. digitaal via pc/laptop na aanmelding aan het onthaal OCMW of WZC, waarbij enkel gemachtigde medewerkers toegang tot en inzage in dit register hebben • de nieuwe werkwijze bekendmaken aan de bezoekers, eventueel via aanplakking • sensibilisering van de personeelsleden rond datalekken in opleidingscyclus
2	Onvoldoende anoniem gemaakt	• er werden excuses aangeboden aan alle kandidaten • het datalek zal wordt aangegrepen om de betrokken medewerker te sensibiliseren • actualisering van de huidige maatregel waarbij meldingen worden behandeld door een beperkte kern van personeelsleden en enkel bij noodzaak zullen andere personeelsleden betrokken worden • afschaffing van de mededeling van anonieme casussen aan derde partijen • de interne toegang (er is geen externe toegang) tot het gegevensbestand wordt geactualiseerd • bij vragen naar gegevens (zowel intern als extern) of in kader van openbaarheid van bestuur waarbij er een risico is omwille van gevoelige gegevens, wordt voortaan het advies van de DPO en de juridische dienst gevraagd • er wordt een regelmatige herhaling van opleidingen georganiseerd, bijkomend zal een toelichting van de regelgeving "openbaarheid van bestuur" georganiseerd worden
1	Door (wellicht een configuratie) fout bij de verwerker konden personen van de	• contact met verwerker om oplossing te vinden

1	personeelsdienst de loonfiche raadplegen van 1 medewerker van een andere dienst Bij de redactie van de kennisgeving van een GAS-boete werd het adres van de overtreder uit onoplettendheid verwisseld met het adres van de klager	• contact opnemen met de klager door middel van een aangetekende brief • algemene communicatie uitsturen naar de politiezones en gemeenten om preventief te vragen aan de vaststellers dat geen persoonsgegevens van de melder worden opgenomen op de vaststelling. • afspraken met de politiezone om vaststellingen te anonimiseren zodat persoonsgegevens van melders in de eerste plaats niet vermeld worden.
2	Per ongeluk 2 brieven in plaats van 1 verstuurd waardoor de ontvanger de gegevens van iemand anders kon inkijken	• de brieven zullen in de toekomst via e-box of via automatisch verwerkte brief worden verstuurd om de kans op een menselijke fout veel kleiner te maken • gevraagd aan de ontvangende cliënt om het document van de andere persoon onmiddellijk en correct te vernietigen • persoon facturatie werd op de hoogte gebracht van het voorval • gesprek/overleg met directeur en DPO rond aanpak om dergelijke situaties te vermijden
1	Door technische fout werden persoonlijke gegevens naar de verkeerde personen gestuurd	• briefwisseling die cliënt ontving (eigen factuur + die van andere cliënten) gehouden op de dienst van verwerkingsverantwoordelijke • DPO verwerkingsverantwoordelijke contact opgenomen met verwerker • DPO verwerker contact opgenomen met DPO verwerkingsverantwoordelijke • proces is stilgelegd en melding gedaan bij de subverwerker door verwerker • onderzoek gestart welke cliënten van verwerkingsverantwoordelijke betrokken zijn
4	GEBREK AAN KENNIS/NIET RESPECTEREN REGELS Onvoldoende kennis van de rechtsgronden voor mededeling gegevens aan derden	• personeelsleden worden er door het diensthoofd nogmaals op gewezen, rijksregistergegevens niet aan derden door te geven zonder passende rechtsgrond • overleg met secretariaatsmedewerkers waarin wordt aangegeven dat zij geen inhoudelijke info mogen doorgeven Als beller eisend wordt, mogen ze verwijzen naar de betrokken hulpverlener of aangeven dat ze het zullen bespreken. • hulpverlener heeft telefonische contacten met de betrokkene ter ondersteuning

		opmaak van afspraken van wat er wel en niet kan bij gebruik van sociale media
	ONGEWILD DOORGEVEN DOOR FOUT IN TOEPASSING	
	Zie Gebruikers- en Toegangsbeheer hierna	
	GEBRUIKERS- en TOEGANGSBEHEER	
3	Verkeerde instelling waardoor persoonsgegevens van andere burgers konden gedownload worden of zichtbaar waren	- gegevens onmiddellijk offline - verantwoordelijke gewezen op fout het interne aanspreekpunt voor GDPR niet om raad te vragen - verwerker wijzen op verhoogde verwachtingen over beveiliging van online bestanden - nieuwe web developer zoeken waarbij dit voorval als 'use case' wordt gebruikt - strikttere opvolging van creëren lijsten van persoonsgegevens - steeds controle door IT en GDPR-team - bredere sensibilisering - duidelijke procedure over online zetten formulieren, met de correcte manier van beveiliging, wordt opgesteld en opgelegd
1	Te veel rechten in applicatie	- de volledige backoffice omgeving tijdelijk gedeactiveerd - waar volledige entiteiten toegang hadden, zijn die entiteiten verwijderd - dialogoog met de entiteiten om na te gaan welke medewerkers nog toegang mogen hebben tot de backoffice voor hun respectievelijke entiteit - de filters worden aangepast zodat enkel meldingen worden weergegeven - filters worden opgesplitst - meldingen worden enkel voor de betrokkene zichtbaar - het proces voor de toekenning en goedkeuring van rechten tot deze omgeving wordt herbekeken met begeleiding van de DPO - onderzoek of het mogelijk en wenselijk is om aanvullende auditlogs te implementeren
1	Geen toegangsrechten opgezet waardoor derden document konden raadplegen	- offline halen van (tabblad met) de data - toegangsrechten ingesteld - op regelmatig tijdstip loggingrapport
	I.V.M. ONDERWIJS	
	KWAAD OPZET	
	hacking	
3	Hacking account waaruit daarna phishing mails werden verstuurd	- twee onafhankelijke personen testen nadien de beveiliging - onderzoeken of bijkomende pentesting noodzakelijk is

3	Hacking	• blokkeren van de accounts • wachtwoorden resetten • nieuwe accounts zullen voortaan altijd een uniek wachtwoord krijgen • onderzoek naar betrokkenheid van de eigen leerlingen: werd het gebruikte e-mailadres aangemaakt door een eigen leerling? • gezien het vermoeden dat een van de leerlingen het account heeft gehackt, zal de leraar een gesprek met de klas hebben om de ernst en de gevolgen van de situatie uit te leggen • een passende sanctie • het gebruikte mailadres blokkeren op het domein • er werd een mail naar het mailadres gestuurd met de melding van deze aangifte • leerlingen en personeelsleden wijzen op het belang van GDPR • de politie werd ingeschakeld en ook de betrokkenen ontvingen een kennisgeving • het wachtwoord is gewijzigd
	ransom	
	/	
	phishing	
	/	
	diefstal	
	/	
	INFORMATIE KOMT ONGEWILD BIJ VERKEERDE BESTEMMELING TERECHT	
	Ongewilde/onterechte publicatie	
8	Verkeerde beveiliging van bepaalde artikelen/pagina's met gegevens van personeel en leerlingen op de website die als intern communicatieplatform gebruikt werd	• de website is onmiddellijk offline gehaald en direct aangepast. De url geeft geen rechtstreekse toegang tot de download • strikter nakijken van mogelijke hiaten in de beveiliging van online platformen • elke oplossing voor de volledige groep gebruikers toegepast • onderzoeken datalek door ontwikkelaar van het platform • beveiligen van de gevonden onbeveiligde url pagina's • onafhankelijke personen testen de beveiliging • onderzoeken of bijkomende pentesting noodzakelijk is • onderzoeken of potentiële datalekken sneller en efficiënter kunnen worden kenbaar gemaakt bij de betrokken partijen

2	Verkeerde bestemming/te veel informatie	• evaluatie van het intern meldingsproces verwerker • voorzien van logging op het downloaden van lijsten
		Mail met persoonlijke informatie rondgestuurd • telefonisch contact van pedagogisch directeur met betrokken leerling: kaders van wat er gebeurde, hoe het datalek ontstond en aanbieden verontschuldigen • telefonisch contact van pedagogisch directeur met ouders van betrokken leerling: kaders van hoe datalek kon gebeuren en aanbieden van verontschuldigen • mail naar betrokken klasgenoten (= aangeschreven mailgroep) + ouders met de vraag: - ontvangen mail dubbel ter verwijderen (uit postvak in + uit prullenbak) - informatie van de mail met niemand te delen op geen enkele manier (niet mondeling, schriftelijk, via sociale media, mail... • sensibiliseren personeelsleden om met volle aandacht de juiste mailgroep te kiezen: focussen + dubbel checken! • personeel sensibiliseren om groepsmails steeds in bcc te versturen" • de verwerker vragen om het onderzoek tussen de verschillende mailgroepen duidelijker te maken
1	Persoonlijk document verkeerd uitgedeeld	• de ouders van de leerlingen waarvan geen fiche terugkregen, opbellen • brief aan alle ouders met excuses en de vraag om niets te verspreiden • directeur spreekt het personeelslid aan • vergadermoment met de personeelsleden van de leerlingenadministratie: hoe kunnen we dit anders aanpakken?
		Niet kennen of toepassen regels /
1	ANDERE	
	Leerlingen gebruiken intern beeldmateriaal en publiceren	• de verwerker voert technische aanpassingen uit zodat de standaardinstelling zal zijn dat de thumbnail profielfoto van leerlingen uitsluitend nog zichtbaar zal zijn voor de houders van een professioneel account

1	Vertrouwelijke informatie is op een onbekende manier op het web geraakt	• de websitelerancier contacteerde de zoekmachine om alle links met reservatie in de url uit de index te verwijderen • de websitelerancier activeerde een extra bescherming om het intranet af te schermen voor zoekrobots • 2FA activeren op aanmeldportaal • onderzoeken logfiles van de aanmeldingen • klacht indienen bij de politie
---	---	--

3.3 INSPECTIES

Het onderzoek van dossiers gebeurt meestal administratief, al dan niet met een overleg met de verwerkingsverantwoordelijke.

Er werd in 2022 door de VTC geen opdracht gegeven aan commissieleden om een onderzoek uit te voeren.

3.4 VERIFICATIES

In 2022 werden 2 vragen tot verificatie gesteld aan de VTC.

3.4.1 VTC/V/2022/01 – Audit Vlaanderen

De VTC heeft met Audit Vlaanderen een verificatieoverleg gehad. Daaruit bleek dat de betrokkene ervan op de hoogte dat diens werkmail geraadpleegd werd door Audit Vlaanderen zodat de VTC hierover niet discreet moet zijn.

De VTC heeft de betrokken erop gewezen dat een verzoek tot gegevenswissing op basis van artikel 17, lid 3, punt b) AVG, niet geldt voor zover de verwerking nodig is voor het vervullen van een taak van algemeen belang, wat voor audits door Audit Vlaanderen het geval is.

De VTC heeft de betrokkene meegedeeld dat ze wel een verificatie heeft uitgevoerd op de verwerking om na te gaan de AVG gerespecteerd wordt wat het doorzoeken van diens professionele persoonlijke mailbox betreft.

3.4.2 VTC/V/2022/02 – afdeling Dierenwelzijn

Het verzoek tot verificatie is verbonden met het recht van betrokkene op inzage tot de eigen persoonsgegevens en kan dus enkel worden uitgeoefend ten aanzien van de eigen persoonsgegevens.

De VTC heeft vastgesteld dat de vraag niet kon gekwalificeerd worden als een vraag tot verificatie zoals bedoeld in artikel 23, AVG. De Vlaamse bestuursinstantie heeft zich namelijk niet beroepen op de voorziene uitzondering op de rechten van de betrokkene, hier het recht op inzage. Die uitzondering is opgenomen in de 34bis van de Wet betreffende de bescherming en het welzijn der dieren van 14 augustus 1986, maar er werd geen gebruik van gemaakt.

Het verzoek was een reactie op de beslissingen om geen openbaarheid inzake bestuursdocumenten te verlenen aan de aanvrager van de verificatie voor zover het de identiteit van de melder betreft. De openbaarheidswetgeving heeft haar eigen doelstellingen en de betrokken instanties (Dierenwelzijn en de beroepsinstantie openbaarheid) moeten die beoordeling maken. De VTC kan dat niet in hun plaats doen.

De VTC verklaarde het verzoek bijgevolg onontvankelijk.

De aanvrager van de verificatie heeft ook een klacht ingediend bij de VTC: zie K/2022/14.

3.5 MAATREGELEN

De VTC heeft systematisch maatregelen opgelegd naar aanleiding van meldingen van datalekken en klachten en occasioneel na een onderzoek op eigen initiatief, inspecties en uitzonderlijk naar aanleiding van adviesvragen.

Voor meer uitleg over de dossiers verwijst de VTC naar de andere hoofdstukken.

3.5.1 Maatregelen naar aanleiding van meldingen van datalekken:

De VTC spreekt in principe van zodra er sprake is van een datalek, zijnde een inbreuk op de beveiliging, een **berisping** uit omdat een datalek betekent dat er iets misgelopen is qua gegevensbescherming en de VTC wil aansturen op verbetering van het omgaan met persoonsgegevens.

In 2022 heeft de VTC hierdoor 189 berispingen uitgesproken, soms met flankerende maatregelen.

3.5.2 Maatregelen naar aanleiding van inspecties:

Er werd in 2022 door de VTC geen opdracht gegeven aan commissieleden om een inspectie uit te voeren.

3.5.3 Maatregelen naar aanleiding van onderzoeken:

VTC/O/2022/01: bevel tot stopzetting en een bevel tot wissen van de persoonsgegevens

VTC/O/2022/02: waarschuwing

VTC/O/2022/04: berisping

Zie onder punt 3.6.

3.5.4 Maatregelen naar aanleiding van adviesdossiers:

Uitzonderlijk leidt een adviesdossier tot het opleggen van een maatregel. In 2022 hebben de adviesdossiers enkel aanleiding gegeven tot adviezen en algemene richtlijnen.

3.5.5 Maatregelen naar aanleiding van klachtdossiers:

VTC/K/2022/01: berisping, waarschuwing en bevel rectificatie (zo toepasselijk)

VTC/K/2022/06: berisping, waarschuwing en bevel tot inzage

VTC/K/2022/07: berisping en verwerkingsverbod

VTC/K/2022/08: berisping

VTC/K/2022/09: bevel rectificatie (zo toepasselijk)

VTC/K/2022/10: bevel om de verwerking in overeenstemming te brengen met de AVG

VTC/K/2022/11: bevel tot inzage

VTC/K/2022/16: berisping en bevel om de verwerking in overeenstemming te brengen met de AVG

Zie onder punt 3.5.

3.5.6 Maatregelen naar aanleiding van verificaties:

Gezien het een heel klein aantal verificaties betreft, in dit geval slechts één ontvankelijke, kan er niet gecommuniceerd worden over de eventueel genomen maatregelen.

3.5.7 Maatregelen naar aanleiding van adviesvragen over protocollen:

In 2022 werden er geen maatregelen opgelegd n.a.v. adviesvragen over protocollen.

3.6 UITBOUW VAN HET KENNISCENTRUM

3.6.1 Persoonlijke kennis en competentie

De personeelsleden van het secretariaat hebben in 2022 deelgenomen aan ondermeer volgende studiedagen en conferenties:

- 10/02/2022, 11/03/2022, 01/04/2022, 13/05/2022; 02/09/2022 en 21/10/2022: Digitaal Vlaanderen serveert;
- 03/03/2022 en 18/11/2022: events van Vlaanderen Connect;
- 20/04/2022, 4/05/2022, 18/05/2022, 01/06/2022 en 15/06/2022: opleiding "Bestuursrecht", KULeuven;
- 28/04/2022: Girls & Woman in Digital, online panel;
- 17/05/2022, 24/05/2022 en 07/06/2022: Certified DPO (GDPR): functionaris gegevensbescherming (AVG) opleiding V-ICT-OR;
- 23/05/2022: Privacy Café, Can AI taste?, Data Protection Institute, Brussel;
- 23/05/2022 t.e.m. 25/05/2022: Computers, Privacy and Data Protection conference (CPDP);
- 16/06/2022 en 17/06/2022: conferentie The future of data protection: effective enforcement in the digital world, EDPS, Brussel;
- 22/09/2022: diverse sessies op de Trefdag van Digitaal Vlaanderen;
- 06/10/2022: Cyber & Information Security Dag, V-ICT-OR, Mechelen;
- 17/11/2022: seminarie "Machine learning, artificial intelligence en statistiek", Vlaamse Overheid, Brussel;

3.6.2 Bewustmaken en kennis delen:

3.6.2.1 *Participeren aan en organiseren van studiedagen*

04/03/2022: V-ICT-OR Academy - Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (DPIA) wat houdt het in en hoe begin je eraan?

<https://www.v-ict-or.be/events/v-ict-or-academy-gegevensbeschermingseffectenbeoordeling-dpia-wat-houdt-het-in-en-hoe-begin-je-eraan>

3.6.2.2 *Website*

De Vlaamse Toezichtcommissie heeft een eigen website:

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie>

Op de website worden de volgende items gepubliceerd en up-to-date gehouden:

- over de Vlaamse Toezichtcommissie als toezichthoudende autoriteit met onder andere informatie over de taken en organisatie van de Vlaamse Toezichtcommissie, wetgeving;
- vergaderdata;
- actueelrubriek met items per doelgroep;
- adviezen en aanbevelingen: uitleg over de procedure en de voorwaarden en een overzicht van adviezen en aanbevelingen;
- informatie over de functionaris voor gegevensbescherming;
- informatie over de protocolverplichting voor de mededeling van persoonsgegevens en een overzicht van de protocoladviezen;
- de procedure en informatie in verband met gegevenslekken (inbreuken op de beveiliging);
- de procedure en informatie in verband met klachten;
- informatieveiligheid, met bijzondere aandacht voor de lokale besturen;
- rechten van de betrokkenen;
- verificatieprocedure;
- gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA);
- linken naar andere toezichthouders;
- geclusterde informatie voor bepaalde domeinen (voor scholen, over Coronamaatregelen, over datacenters en cloud);
- contactgegevens;
- FAQ-rubriek.

3.6.3 Documentatiecentrum

De bibliotheek over de bescherming van persoonsgegevens en aansluitende thema's als mensenrechten in het algemeen, e-government en administratief recht werd verder uitgebouwd.

3.7 BIJLAGE ADVIEZEN WETGEVING

Bijlage bij punt 3.3.

3.7.1 VTC/A/W/2022/001 – energie en syndicus

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de toegang tot en het gebruik van EAN-codes door de syndicus betreft

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-001>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- eigenaars en huurders van gebouweenheden in een appartementsgebouw

Inhoud:

De EAN-code (European Article Numbering) is een code van achttien cijfers die dient voor de unieke identificatie van een toegangspunt op het elektriciteits- of aardgasnet. Via die code wordt elk toegangspunt en de toegangshouder die daarop actief is – meestal is dat de leverancier – op een unieke manier geïdentificeerd. Als dat een afnamepunt of een injectiepunt is, is ook respectievelijk de afnemer of de producent op een unieke manier geïdentificeerd.

Elke individuele wooneenheid heeft doorgaans één toegangspunt. Voor appartementsgebouwen hebben de gemeenschappelijke delen doorgaans een eigen toegangspunt en bijgevolg ook een aparte EAN-code, los van de EAN-codes van de individuele gebouweenheden in dat appartementsgebouw. Ook garages kunnen over aparte toegangspunten met eigen EAN-codes beschikken.

Dat zijn gegevens waarover een syndicus niet beschikt, zeker bij oudere gebouwen waarvoor die werkzaamheden net het meest nodig zijn. In sommige, doorgaans nieuwe gebouwen zijn die nummers soms op de tellers geplakt, maar in veel gebouwen is dat niet het geval. Om de premie-aanvraag te kunnen vervolledigen is de syndicus dus verplicht om de EAN-codes op te vragen, ofwel bij de individuele eigenaars van de verschillende wooneenheden ofwel, na schriftelijke toestemming van de eigenaars, bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

Doordat de EAN-code een individuele afnemer kan identificeren, beschouwt de distributienetbeheerder die gegevens op basis van de adviespraktijk van de privacy-instanties als persoonsgegevens en weigert hij aan de syndici die daarom vragen dan ook de toegang tot die EAN-codes als ze niet over de individuele toestemming van iedere eigenaar of huurder beschikken.

De syndici verzanden naar eigen zeggen in een administratief moeras, waardoor het volgens hen moeilijk is geworden om een premie-aanvraag in te dienen en het de uitvoering van hun taken onnodig bemoeilijkt. Het aanvragen van een premie voor de gemeenschappelijke delen valt immers onder het hun opgedragen financiële beheer van de VME. Daarom stelt het Ontwerp voor om aan de syndici de decretale machtiging te verlenen om de EAN-codes rechtstreeks bij Fluvius op te vragen. De syndici mogen die gegevens echter alleen gebruiken bij de uitvoering van hun taken en mogen ze alleen maar bewaren voor de duur van hun mandaat voor dat specifieke gebouw. Als hun mandaat wordt beëindigd, dan moeten die gegevens bij die syndicus worden verwijderd.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.2 VTC/A/W/2022/002 – overtredingen milieurecht

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-002>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de personen die het onderwerp zijn van een verslag van vaststelling, van een proces-verbaal opgesteld voor bepaalde milieumisdrijven, van een boetebeslissing of van een betaald voorstel tot betaling van een geldsom

Inhoud:

Het Ontwerp wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 dat titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het “Decreet” of “DABM”) uitvoert.

Het Ontwerp verbetert de informatiedoorstroming van vastgestelde schendingen van het milieurecht. De informatiedoorstroming wordt op twee punten verbeterd. Enerzijds krijgt de gouverneur de mogelijkheid om een kopie van de verslagen van vaststelling en van de processen-verbaal over de schendingen op te vragen met het oog op het opleggen van een bestuurlijke maatregel. Anderzijds krijgt ook de gemeente de mogelijkheid om een kopie van de bestuurlijke boetebeslissing of het betaalde voorstel tot betaling van een geldsom op te vragen met het oog op het recupereren van eventuele kosten die de gemeente heeft gehad voor het herstel van de gevolgen van het milieumisdrijf (bv. opruimingskosten inzake afval). Op die manier zal de gemeente kunnen beschikken over de nodige informatie om haar kosten terug te vorderen.

Bovendien stelt het Ontwerp ook de doorgifte van de processen-verbaal van illegale lozingen en illegale grondwaterwinning aan de Vlaamse Milieumaatschappij voorop. Die doorgifte is nodig voor het opleggen van de heffing waterverontreiniging en de heffing grondwater en voor achtergrondinformatie over bedreigde grondwaterlagen en stroomopwaartse waterverontreiniging in bepaalde waterlopen.

Het Ontwerp regelt ook enkele toezichtsbevoegdheden, breidt het toepassingsgebied uit van de mogelijkheid om bij milieumisdrijven bij de start van een bestuurlijke beboetingsprocedure eerst een voorstel tot betaling van een geldsom voor te leggen en brengt enkele wijzigingen aan in de bijlagen van het Milieuhandhavingsbesluit houdende de gedepenaliseerde “milieu-inbreuken”. Voor de wijzigingen in deze alinea voorziet het Ontwerp echter geen bijkomende verwerking van persoonsgegevens.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de doeleinden verder bepalen in de tekst en een rechtsgrond voorzien voor de informatiedoorstroming ten behoeve van het vergaren van achtergrondinformatie;
- de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden;
- het uitvoeren van een GEB;
- maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren; en
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken.

3.7.3 VTC/A/W/2022/003 – personenvervoer

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2019 betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-003>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaams Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de exploitant van diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer;
- de bestuurder.

Inhoud:

Het voorliggend besluit corrigeert of past een aantal bepalingen uit het besluit van de Vlaamse regering betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer van 8 november 2019 aan (het “Besluit”). Het Besluit geeft uitvoering aan het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer (hierna: het “Decreet”). Het voorliggend Ontwerp situeert zich in het beleidsveld gemeenschappelijk vervoer, namelijk het taxivervoer en het verhuren van auto’s met chauffeur.

Het Ontwerp bevat:

- een nieuwe berekeningswijze voor de ecoscore van voertuigen (volgens de WLTP-emissiewaarden (Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure) in plaats van volgens de NEDC2.0-emissiewaarden (new European driving cycle);
- een nieuwe regeling voor de milieucriteria voor taxibedrijven en exploitanten in de sector van het VIP- en directievervoer (nl. een gewijzigde berekening van de ecoscores).
- enkele aanpassingen van het Besluit m.b.t. de gegevensopslag- en verwerking, om het Besluit in overeenstemming te brengen met de bepalingen in artikel 31 van het Decreet. Dit artikel 31 heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de gegevensbank die gegevens over de diensten voor

individueel bezoldigd personenvervoer kan bevatten. Het Ontwerp bepaalt nu dat de volgende actoren op de volgende wijze toegang krijgen tot bepaalde informatie in de gegevensbank:

1. de exploitanten zullen de geldigheid van de bestuurderspassen van andere bestuurders kunnen raadplegen (en niet louter van de bestuurders die zij in dienst hebben);
2. het klachtenorgaan zal alle gegevens kunnen raadplegen; en
3. de federale overheidsdiensten zullen alle gegevens kunnen raadplegen, als ze gemachtigd zijn die te kennen op basis van een wet.

De nota aan de Vlaamse Regering stelt bovendien dat niet enkel de achternaam, maar ook de voornaam op de bestuurderspas zal worden vermeld. Het doel hiervan is om misbruik tegen te gaan.

De VTC merkt echter wel op dat artikel 7 van het Ontwerp bepaalt dat verschillende actoren toegang zullen hebben tot meerdere persoonsgegevens in de gegevensbank. Het is echter niet duidelijk, noch voor de betrokkenen, noch voor de toezichthouder, voor welke doeleinden deze verwerkingen nuttig en noodzakelijk zijn en of het evenwicht tussen het belang van de betrokkenen, om hun rechten en vrijheden te vrijwaren, wordt gewaarborgd. De VTC is van oordeel dat de doeleinden voor de verwerkingen van persoonsgegevens in artikel 7 van het Ontwerp, verder moeten worden verduidelijkt.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting of in het Decreet;
- de doeleinden verder verduidelijkt moeten worden;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- verduidelijken dat de verwerking van persoonsgegevens ter zake dienend is en beperkt is tot wat noodzakelijk is om de doeleinden te bereiken;
- maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren;
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken; en
- beveiligingsmaatregelen verder uitwerken.

3.7.4 VTC/A/W/2022/004 – Vlaams Mensenrechteninstituut

Voorontwerp van decreet tot oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-004>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaams Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de natuurlijke personen die melden of over wie een melding als vermeld in artikel 12, eerste lid, wordt gedaan;
- de natuurlijke personen die als partij, deskundige of getuige betrokken zijn bij de behandeling van een klacht als vermeld in artikel 13 §1;
- de raadsman of de derde, natuurlijke persoon, die een partij betrokken bij de behandeling van een klacht bijstaat. De Memorie van Toelichting verwijst hiervoor naar een familielid of een belangenvereniging;
- andere dan bovenvermelde personen die eventueel vermeld worden in een klachtdossier.

Inhoud:

Het Ontwerp voorziet in de oprichting van een Vlaams Mensenrechteninstituut (verder afgekort als “VMRI”).

In lijn met de Principes van Parijs krijgt dit nieuw instituut een breed, onafhankelijk mandaat ter bescherming van alle mensenrechten binnen de Vlaamse bevoegdheden. Binnen het brede mensenrechtenthema zal de focus van het VMRI liggen op onderzoek, studie, voorlichting, monitoring, advies en bewustwording.

Het VMRI zal daarnaast ook functioneren als onafhankelijk orgaan ter bevordering van gelijke behandeling. Er wordt, binnen dat mandaat, een bijzonder bijstands- en handhavingsmechanisme ingericht.

Individuele klachten over discriminatie zullen a priori via bemiddeling worden opgevangen. Indien dit niet tot een resultaat leidt, zal een geschillenkamer in de vorm van een organiek aparte entiteit een niet- bindend oordeel kunnen vellen.

Het Vlaams mensenrechteninstituut wordt ingeschakeld in een interfederaal mensenrechtenmechanisme conform de Principes van Parijs om een A-status te behalen.

In het algemeen wenst de VTC de volgende opmerkingen te maken:

Het verbaast haar enigszins dat ze in de Memorie van Toelichting niet genoemd wordt als een Vlaamse sectorale mensenrechteninstelling, terwijl andere mensenrechteninstellingen – en ook andere dan Vlaamse, zoals de GBA – wel genoemd worden. Het zou passend zijn om dit aan te passen aangezien de VTC wel degelijk thuishoort in deze categorie.

Het zou tevens goed zijn om te verduidelijken in de Memorie van Toelichting dat het VMRI niet kan gelden als toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG.

De VTC beveelt aan om de bevoegdheden decretaal te verankeren en te onderscheiden teneinde forumshopping tegen te gaan. Immers, zowel de burger als overheden kunnen aankloppen bij verschillende instanties, zowel Vlaams als federaal, voor een bepaald probleem met mogelijk tegenstrijdige uitspraken tot gevolg. Een mogelijkheid om deze problematiek aan te pakken zou kunnen zijn door een vooronderzoek te doen in verband met de bevoegdheid of om te werken met een residuaire bevoegdheid. In het kader daarvan zou het ook aangewezen zijn dat minstens de Vlaamse mensenrechteninstellingen gelijk behandeld worden in verhouding tot het takenpakket, wat betreft status van de instelling, vergoeding van de leden en de personeelsomkadering.

De VTC stelt wel vast dat de structuur van het VMRI zeer uitgewerkt is, mogelijk geïnspireerd op de structuur van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), maar daardoor ook zwaar lijkt terwijl de tendens, ook binnen de GBA zelf, is om naar meer eenvoudige structuren te gaan, zoals de VTC zelf bijvoorbeeld.

Persoonsgegevens worden op basis van dit Ontwerp niet meegedeeld aan derden, behalve in de gevallen waarvoor een verplichting bestaat (art. 30, § 7 van het Ontwerp).

De VTC is niet zeker of deze bepaling bedoeld is als een vertrouwelijkheidsverplichting (in welk geval ze beter uitdrukkelijk zo moet geformuleerd worden). De verwijzing naar “een verplichting” holt doordat ze te algemeen is, het verbod uit. Er zou dan minstens moeten aangeduid worden wat voor verplichting: een op grond van deze tekst of meer algemeen een wettelijke verplichting (in materiële zin).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting of in het Decreet;
- de doeleinden verder verduidelijkt moeten worden;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- verduidelijken dat de verwerking van persoonsgegevens ter zake dienend is en beperkt is tot wat noodzakelijk is om de doeleinden te bereiken;
- maatregelen nemen om de juistheid van persoonsgegevens te bepalen en te actualiseren;
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken; en
- beveiligingsmaatregelen verder uitwerken.

3.7.5 VTC/A/W/2022/005 – asbestinventarisatie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-005>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaams Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- eigenaars van een publieke constructie met risicobouwjaar;
- de gevolmachtigde van deze eigenaars;
- de contactpersoon tijdens het plaatsbezoek van de asbestdeskundige;
- de asbestdeskundige.

Inhoud:

Het Ontwerp omvat slechts één artikel dat het inspectieprotocol asbestinventarisatie, opgenomen in de bijlage die bij het besluit, goedkeurt.

Het Ontwerp kadert in de verwijderingsplicht van asbesthoudende materialen door de eigenaar van de constructie. Het decreet bepaalt dat elke eigenaar van een publieke constructie met een risicobouwjaar een aantal verplichtingen heeft, zo onder meer om tegen 1 januari 2040 zijn constructie met een risicobouwjaar asbestveilig maken.

Onder een “constructie met risicobouwjaar” wordt begrepen: de constructie (gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting, een verharding) met bouwjaar 2000 of ouder, met een aantal uitzonderingen.

Het decreet voorziet dat de Vlaamse Regering bepaalt hoe het inspectieprotocol asbestinventarisatie wordt vastgesteld en de verdere inhoud van het inspectieprotocol asbestinventarisatie kan bepalen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijken op welke wijze de informatie meegedeeld wordt aan de Gebouwenpas;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.6 VTC/A/W/2022/006 - klokkenluiders

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Bestuursdecreet van 7 december 2018, wat betreft klokkenluiders

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-006>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- klokkenluiders, “melders” volgens het Ontwerp, die zowel interne (werknemers) als extern aan de organisatie kunnen zijn (aannemers, consultants, stagairs,...) en ook inbreuken kunnen vaststellen bij andere Vlaamse overheidsinstanties, dan de instantie waar ze werkzaam zijn;
- de facilitator en derden die verbonden zijn met de melder en die het slachtoffer kunnen worden van represailles;
- de personen die in een melding van een klokkenluider worden genoemd, “de betrokken persoon”;
- andere personen die n.a.v. het onderzoek in het dossier worden vermeld, waaronder de getuigen;
- de dossierbehandelaar van de melding.

Inhoud:

Op 23 oktober 2019 namen het Europees Parlement en de Raad richtlijn 2019/1937 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden, aan.

De Klokkenluidersrichtlijn beoogt in concreto personen, zowel in de private als in de publieke sector, te beschermen wanneer zij uit de werkomgeving verkregen informatie over inbreuken op bepaalde EU-regelgeving melden. Het is de bedoeling om door klokkenluiders beter te beschermen, schade aan het algemeen belang door zaken als fraude, corruptie, ontwijking van vennootschapsbelasting of schade aan de volksgezondheid en het milieu, beter op te sporen en te voorkomen. Er wordt ook verwezen naar de belangrijke rol van klokkenluiders bij het in staat stellen van journalisten en de vrije pers om hun fundamentele rol in onze democratieën te spelen.

Europa verbiedt elke vorm van represaille naar aanleiding van een interne of externe melding. Ook wie overgaat tot een publieke bekendmaking (“openbaarmaking”) wordt beschermd.

Klokkenluiders moeten terecht kunnen bij veilige meldingskanalen, bij voorkeur intern bij hun eigen organisatie, maar melding bij externe meldingskanalen is ook mogelijk.

Een wijziging van het Bestuursdecreet is vereist om deze richtlijn van toepassing te maken op de melding van inbreuken begaan binnen de Vlaamse overheid en de lokale besturen.

Relatie met het melden van inbreuken op de GDPR

De VTC adviseert om verduidelijkingen aan te brengen inzake de verhouding met andere meldingsprocedures en klachtenprocedures waarbij een persoon aangeeft dat er in de werkomgeving een wettelijke of reglementaire bepaling niet wordt nageleefd.

De VTC wijst erop dat de AVG zelf een procedure bevat om inbreuken op de AVG te melden. Die meldingen moeten gedaan worden door de verwerkingsverantwoordelijke (de instantie zelf, in de praktijk de leidinggevende ervan). De functionaris voor gegevensbescherming wordt hierbij normaal gezien betrokken. Dit geldt voor inbreuken op de beveiliging, die meestal een schending zullen vormen van artikel 32 AVG. De VTC ontvangt en behandelt die meldingen.

De VTC behandelt ook klachten en informele meldingen die van werknemers kunnen uitgaan over mogelijke inbreuken op de AVG (al dan niet m.b.t. de beveiliging). De VTC zou het positief vinden dat de klagers en melders van de bescherming van de klokkenluidersregeling zouden kunnen gebruik maken, maar ook hier bij voorkeur in eerste instantie via een melding bij de VTC.

De problematiek van de bescherming van persoonsgegevens als de melder de vermeende inbreuk openbaar maakt

Het nieuwe artikel III.60/12, §2, tweede lid (artikel 18 van het Ontwerp) zegt het volgende: “Het verbod, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, is in de volgende gevallen van toepassing ten aanzien van melders als ze informatie over een inbreuk openbaar maken, waarvan ze gegronde redenen hadden om te geloven dat de gemelde informatie op het moment van de melding juist was:

1° ze hebben eerst intern en extern gemeld of ze hebben meteen extern gemeld conform artikel III.60/3 en III.60/4, en er zijn, conform artikel III.60/8, §1 tot §3, geen passende maatregelen genomen binnen drie maanden nadat het meldingskanaal in kwestie de melding heeft ontvangen;

2° ze menen dat een van de volgende situaties zich voordoet:

- a) de inbreuk kan een dreigend of reëel gevaar vormen voor het algemene belang;
- b) er bestaat naar aanleiding van een externe melding een risico op represailles of het is niet waarschijnlijk dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld door de bijzondere omstandigheden van de zaak.”

Op basis van deze bepaling kan een melder dus niet alleen de feiten maar ook de identiteit van de betrokken personen openbaar maken en de bescherming krijgen waarin het decreet voorziet. Het openbaar maken brengt natuurlijk mee dat ook gegevens van de betrokken persoon en andere personen in de openbaarheid worden gebracht terwijl er nog geen onderzoek werd gevoerd. De VTC beveelt aan dat via de al opgenomen transparantie bepalingen over de klokkenluidersprocedure en de bescherming van persoonsgegevens (het nieuwe artikel III.60/9, §1) de randvoorwaarden (bv. proportionaliteit) die bij deze openbaarmaking horen worden verduidelijkt in richtlijnen.

Aangezien het nieuwe artikel III.60/9, §1, al bepaalde vermeldingen op de website van de Vlaamse Overheid oplegt inzake de klokkenluidersprocedure, is het volgens de VTC aangewezen om die vermeldingen aan te vullen met de verplichte vermeldingen op grond van de AVG zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij

zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten. Alle verantwoordelijken moeten hiervoor de nodige maatregelen nemen.

De VTC adviseert om de vereiste van een toestemming (zoals bedoeld in de AVG) toch uitdrukkelijk op te nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verhouding met bestaande meldingsmechanismen verder verduidelijken;
- richtlijnen uitwerken inzake de bescherming van persoonsgegevens voor openbare meldingen;
- de rechtvaardigingsgrond vermelden;
- bij voorkeur een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) opstellen;
- de categorieën betrokkenen herbekijken;
- de persoonsgegevens in de registers tot het noodzakelijke worden beperkt;
- de bewaartermijnen voor de gegevens, documenten en opnames waardoor personen kunnen geïdentificeerd worden in te korten;
- de mogelijkheid om af te wijken van de rechten van de betrokkenen uit te sluiten voor de melder;
- de mogelijkheid om af te wijken van de rechten van de betrokkenen te verfijnen;
- de bescherming van artikel III.60/7 uitbreiden naar alle communicatie;
- voldoende maatregelen nemen om de anonimiteit bij anonieme meldingen te garanderen;
- opleggen dat toestemming van de betrokkene wordt gevraagd voor geluidsopnames;
- de opnames onmiddellijk laten vervormen.

3.7.7 VTC/A/W/2022/007 – certificatie asbest

Ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme tot goedkeuring van het certificatiereglement voor certificatie-instellingen asbest

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-007>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- kandidaat ADI;
- proces- en persoonsgecertificeerde ADI;
- bevoegd persoon van de CI;

- lesgevers.

Inhoud:

In het kader van de verwijdering van asbest, moet er een inventarisatie gebeuren. Deze inventarisatie gebeurt door een asbestdeskundige inventarisatie (verder “ADI”), een onafhankelijke deskundige die gecertificeerd is door een certificatie-instelling (verder “CI”).

De voorwaarden voor de certificering, de nadere regels voor de kwaliteitsborging, de voorwaarden voor het gebruik van het certificaat en de voorwaarden en de procedure tot schorsing en opheffing van het certificaat worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Verder kan er een certificatiereglement opgesteld worden voor de certificering van een ADI en de erkenning van een CI. Dit werd tevens gedelegeerd aan de Vlaamse Regering en vervolgens aan de minister.

Het Ontwerp, dat slechts uit één artikel bestaat, keurt een certificatiereglement voor certificatie-instellingen goed.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het niet vermelden van identificatiegegevens van een lesgever op een opleidingsattest in het kader van de verplichte opleiding of bijscholing omwille van de minimale gegevensverwerking;
- bepalingen opnemen in verband met de juistheid van persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.8 VTC/A/W/2022/008 – COVID-19

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot wijziging van het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket, wat betreft het vrijwillig gebruik van het COVID Safe Ticket in voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en de sportcentra en de verhoging van de leeftijd van 12 jaar en 2 maanden naar 12 jaar en 3 maanden

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-008>

Datum advies: 18 januari 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: ja

Inhoud:

In het Nederlandse taalgebied van België werd bij het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket het gebruik van het CST uitgebreid tot andere sectoren dan de massa-evenementen, proef- en pilootprojecten en de dancings en discotheken. Het decreet bepaalt dat het gebruik van het CST:

- facultatief is voor bezoekers van ziekenhuizen, woonzorgcentra, revalidatieziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap;

- verplicht is voor bezoekers van voorzieningen van horeca-activiteiten;
- verplicht is voor bezoekers van fitnesscentra.

De beslissing van het Overlegcomité van 17 november 2021 maakt het ook mogelijk om in de voorzieningen die tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector behoren, het CST bij bezoekers vanaf 16 jaar op te vragen. Die sectoren worden door het Ontwerp (artikel 6) mee opgenomen in het decreet van 29 oktober 2021.

Gelet op de stijgende coronacijfers wordt ook aan andere sportcentra dan de fitnesscentra de mogelijkheid geboden om bij bezoekers van 16 jaar en ouder het CST op te vragen.

Gelet op de stijgende coronacijfers wordt ook aan andere sportcentra dan de fitnesscentra (voor deze laatste is het CST immers verplicht voor alle bezoekers van 16 jaar en ouder) de mogelijkheid geboden om bij bezoekers van 16 jaar en ouder het CST op te vragen (artikel 6 van het Ontwerp).

De andere aanpassing van het decreet (artikelen 3, 4 en 6 van het Ontwerp) betreft de leeftijdsgrens voor het gebruik van het CST. Door de wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 werd de leeftijdsgrens voor het gebruik van het CST bij bezoekers van massa-evenementen, proef- en pilootprojecten, discotheken en dancings en voorzieningen voor de residentiële opvang van kwetsbare personen verhoogd met drie maanden, van 12 jaar naar 15 jaar en drie maanden. Daardoor is ook de verwerking van het CST voor die aangelegenheden pas rechtmatig bij bezoekers vanaf de leeftijd van 15 jaar en drie maanden. Het huidige decreet van 29 oktober 2021 bepaalt dat voor die aangelegenheden het CST wordt verwerkt vanaf de leeftijd van 12 jaar en twee maanden. Omdat die verwerking strijdig is met het gewijzigde samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 moet de leeftijdsgrens in het decreet van 29 oktober 2021 ook worden verhoogd naar 15 jaar en drie maanden. De VTC heeft hier geen opmerkingen bij.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, **op voorwaarde dat de tijdelijkheid en proportionaliteit van de maatregelen gegarandeerd blijft** en dat de hele regeling bijgevolg herbekeken wordt van zodra er een risico bestaat dat ze (impliciet) bestendig wordt.

3.7.9 VTC/A/W/2022/009 – leerlingenbegeleiding

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 17 en 24/1 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 2018 tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-009>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- leerlingen in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs

Inhoud:

De Centra voor Leerlingenbegeleiding hebben de opdracht om een aantal gegevens uit het multidisciplinair dossier van de leerling te bezorgen aan de overheid zodat de Vlaamse regering beleidsopties kan formuleren. Er wordt een nieuw thema 'leefstijl en gezondheid' ingeschreven in de regelgeving waarover data worden uitgewisseld.

De VTC stelt vast dat er persoonsgegevens ingezameld en uitgewisseld worden van leerlingen over leefstijl en gezondheid.

Het begrip "leefstijl" wordt niet nader omschreven in het Ontwerp, de nota aan de Vlaamse Regering of in het te wijzigen besluit of het decreet. De VTC beveelt aan om dit begrip duidelijk te definiëren eventueel door verwijzing naar een bestaande definitie in andere regelgeving.

De verzamelde gegevens kunnen gebruikt worden voor 'profilering', met name voor het opbouwen van een profiel van de leerlingen, met risico's voor beïnvloeding en discriminatie (eventueel ook op latere leeftijd).

De VTC wijst erop dat de vermelde gegevens mogelijk betrekking hebben op levensgewoonten, zoals roken, gebruik van verdovende middelen en dat deze in belangrijke mate raken aan de privésfeer van de betrokkenen. De VTC maakt wat dit betreft het nodige voorbehoud. De eisen inzake proportionaliteit, vertrouwelijkheid en beveiliging zullen minstens zo streng moeten zijn als voor gegevens die de gezondheid sensu strictu betreffen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het toevoegen van de rechtvaardigingsgrond aan het Ontwerp, minstens aan de nota aan de Vlaamse Regering;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- het begrip "leefstijl" verduidelijken, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering, zodat de proportionaliteit nagegaan kan worden;
- de bewaartermijn te verantwoorden in de nota aan de Vlaamse Regering;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.10 VTC/A/W/2022/010 – erkenning consumptie-eieren

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de handelsnormen voor consumptie-eieren en tot invoering van een erkenningsplicht voor leghennenbedrijven en een registratieplicht voor pakstations

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-010>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de uitbaters van leghennenbedrijven;

- de uitbaters van pakstations;
- de personen die de onderneming vertegenwoordigen.

Inhoud:

De handelsnormen voor consumptie-eieren zijn opgenomen in de uitvoeringsverordening (EU) 589/2008 van de Commissie van 23 juni 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, wat betreft de handelsnormen voor eieren. Het Departement Landbouw en Visserij is verantwoordelijk voor de controle op de naleving van de handelsnormen die betrekking hebben op de houderijmethode en de voedingswijze.

Om de controle door het Departement Landbouw en Visserij mogelijk te maken, is het aangewezen om te voorzien in Vlaamse regelgeving, waarin de verplichtingen voor de leghennenbedrijven en pakstations, waarvan de controlebevoegdheid bij het Departement Landbouw en Visserij ligt, expliciet worden voorzien. Daarnaast wordt voorgesteld om een erkenningsplicht op te nemen voor de leghennenbedrijven, wat toelaat om het gebruik van de correcte houderijmethode en de vermelding ervan in de producentencode of verpakking, en de vermelding van de correcte voedingswijze op de verpakking, adequaat te controleren. Daarnaast zorgt de erkenningsplicht ervoor dat het Departement Landbouw en Visserij beschikt over de gegevens van alle leghennenbedrijven in het Vlaams Gewest. Ook wordt voorgesteld om te voorzien in een registratieplicht voor de pakstations, zodat het Departement Landbouw en Visserij eveneens beschikt over de gegevens van alle pakstations om haar controlebevoegdheid uit te kunnen oefenen.

Zowel de erkennings- als de registratieaanvraag dient eenmalig elektronisch ingediend te worden bij het Departement Landbouw en Visserij, dat de aanvraag zal beoordelen en een beslissing zal nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp;
- alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.11 VTC/A/W/2022/011 – Compendium voor Monsterneming en Analyse

Ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van het Compendium voor Monsterneming en Analyse

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-011>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorie betrokkenen:

- de monsternemers

Inhoud:

Ten gevolge van internationale en gewestelijke ontwikkelingen en recent onderzoek zijn volgens het Ontwerp aanpassingen aan de bestaande methoden en nieuwe methoden noodzakelijk.

Volgens artikel 45 van het VLAREL van 19 november 2010 passen de erkende laboratoria voor de monsternemingen, beproevingen, metingen en analyses waarvoor het laboratorium erkend is, de methoden toe van de compendia voor water (WAC), lucht (LUC), bodembescherming (BOC), het mestdecreet (BAM) en het materialen- en bodemdecreet (CMA). Tussen de compendia bestaan er kruisverwijzingen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp;
- nagaan of er eventueel een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling moet uitgevoerd worden;
- de bewaartermijn bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.12 VTC/A/W/2022/012 – onderwijs

Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het gebruik van persoonsgegevens in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-012>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de leerlingen in het basisonderwijs;
- het secundair onderwijs;
- het deeltijds kunstonderwijs.

Inhoud:

Dit decreet beoogt een aantal bestaande decreten binnen onderwijs te verbeteren en aan te vullen inzake de verwerking van persoonsgegevens.

De toelichting verduidelijkt dat bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, het niet altijd mogelijk is alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de

overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

Dit voorontwerp van decreet bevat 5 hoofdstukken. Naast een inleidende bepaling (hoofdstuk 1) en de inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd (hoofdstuk 5) worden 3 bestaande onderwijsdecreten gewijzigd en aangevuld. Elk van deze wijzigingen hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens. Het is de bedoeling dat dit decreet in werking treedt op 1 september 2022.

Het Ontwerp bepaalt dat een schoolbestuur de identiteitsfoto van een leerling op een identiteitskaart kan verzamelen met het oog op het kunnen identificeren van een leerling.

De motivering hiervoor is dat de scholen foto's van leerlingen gebruiken om hen te kunnen identificeren. Daarvoor willen scholen de foto van identiteitskaarten kunnen gebruiken. Dit zou volgens de aanvrager de planlast verminderen (geen nood aan schoolfotograaf, opvragen foto's...) en is praktisch, foto's van identiteitskaarten zijn geschikte foto's om leerlingen te kunnen identificeren.

De VTC wijst erop dat de KIDS-eID niet verplicht is. Bovendien zijn foto's van kinderen en ook jongeren op een e-ID snel verouderd. De VTC betwijfelt de doelmatigheid van de regeling en daarmee ook of voldaan wordt aan de proportionaliteit.

De VTC is er dus niet van overtuigd dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor het doeleinde waarvoor zij worden verwerkt, zoals gevraagd door artikel 5.1, c), AVG.

Zoals al gesteld werd, is een foto in deze context ook een identicator. Als de foto's worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken vallen de foto's onder de definitie van biometrische gegevens. Dan is er ook sprake van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, AVG.

De problematiek van automatische gelaatsherkenning wordt ook behandeld in het Ontwerp: "De verzamelde beelden mogen niet worden aangewend voor automatische gelaatsherkenning".

De VTC beoordeelt het zeer positief dat over het gebruik van automatische gelaatsherkenning een duidelijke regel wordt opgelegd aan de scholen. De VTC verstaat tenminste uit de toelichting dat de laatste zin, namelijk: "Een school kan van deze mogelijkheid gebruik maken na toestemming van de betrokken personen." slaat op het gebruik van de foto en niet op het toch mogelijk maken van automatische gelaatsherkenning:

De VTC verwijst naar haar standpunt VTC nr. O/2019/02 van 5 november 2019 betreffende betalen op school via scan handpalm.

De VTC stelt vast dat voor het gebruik van de foto de toestemming wordt gevraagd (respectievelijk aan de ouders in het basisonderwijs en aan de leerling in het secundair onderwijs).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- na te gaan of wel voor alle te verwerken persoonsgegevens een wettelijke basis wordt gecreëerd;
- verduidelijken wat bedoeld wordt met "identificatiegegevens";
- motiveren waarom al de vermelde/bedoelde gegevens nodig zijn;
- verduidelijken wat bedoeld wordt met "identificatienummer";
- de verwerkingsverantwoordelijken nader bepalen;
- nagaan of de bewaartermijn niet kan ingekort worden;

- verduidelijken dat de toestemming betrekking heeft op het gebruik van de foto (en niet op automatische gelaatsherkenning);
- de nodige maatregelen ter bescherming van de biometrische gegevens garanderen (de foto);
- alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen voor wat het deeltijds kunstonderwijs betreft.

3.7.13 VTC/A/W/2022/013 – technische keuring voertuigen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen, onder meer voor de technische keuring van oldtimervoertuigen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-013>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de titularis van een oldtimervoertuig

Inhoud:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2018 introduceerde de periodieke en niet-periodieke keuring voor oldtimervoertuigen.

Voordien waren slechts een beperkt aantal bepalingen in verband met de technische keuring van toepassing op oldtimervoertuigen en waren oldtimervoertuigen slechts eenmalig, vóór de inschrijving onder een O-kentekenplaat, aan een technische keuring onderworpen.

Tijdens de gefaseerde uitrol van de keuring voor oldtimers werd vastgesteld dat tal van voertuigen werden gemodificeerd, gewijzigd of aangepast met de nodige impact op de identificatie van het voertuig, de verkeersveiligheid of het milieu.

Het Ontwerp beoogt om in een kader te voorzien waarin helder wordt welke modificaties, wijzigingen of aanpassingen als veilig/onveilig kunnen worden beschouwd. Dit kader geeft de burger meer duidelijkheid over welke modificaties, wijzigingen of aanpassingen van oldtimervoertuigen door de technische keuring aanvaard worden. Het Ontwerp beoogt een vrijstelling van periodieke keuring voor oldtimervoertuigen met een datum van eerste in verkeersstelling van voor 1 januari 1926 in te voeren.

Tot slot beoogt het Ontwerp nog een aantal bepalingen van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen, te wijzigen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- in de nota aan de Vlaamse Regering de bewaartermijn van 10 jaar verantwoorden;

- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.14 VTC/A/W/2022/014 – werk- en zorgtrajecten

Voorontwerp van decreet over de werk- en zorgtrajecten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-014>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- (kandidaat-)deelnemers⁹;
- de hulpverleners.

Inhoud:

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten gaf uitvoering aan een engagement uit het toenmalige Vlaamse Regeerakkoord 2009-2014 waarin een aangepaste aanpak voor werkzoekenden die ver van de arbeidsmarkt afstaan en een verbetering van de situatie van (ex-)psychiatrische patiënten op het vlak van werk werden vooropgesteld.

In het decreet van 25 april 2014 werd ook de decretale basis gelegd voor trajecten maatschappelijke oriëntatie. Aan deze decretale bepalingen werd tot op vandaag geen concrete regelgevende uitvoering gegeven maar er werd geopteerd voor een operationalisering via de pilootprojecten binnen het samenwerkingsverband van het Geïntegreerd Breed Onthaal, dat verankerd is in het decreet lokaal sociaal beleid. Deze pilootprojecten gingen van start op 1 juni 2018.

De maatregelen die hier ontwikkeld werden, zetten in op het ondersteunen van de optimale participatie van de persoon met medische, mentale, psychische, psychiatrische en/of sociale problematieken aan de samenleving, indien mogelijk ook naar participatie op de arbeidsmarkt. Om de decretale bepalingen voor deze maatregelen te wijzigen wordt wetgevingstechnisch de voorkeur aan een nieuw decreet gegeven. Dit verhoogt de leesbaarheid van de regelgeving.

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 om het aantal werk- en zorgtrajecten uit te breiden in functie van de noodzaak en binnen het voorziene groeipad worden een aantal wijzigingen en verbeteringen aangebracht om de uitvoering van de werk- en zorgtrajecten te optimaliseren. De opstellers van het Ontwerp willen de decretale bepalingen voor de activeringstrajecten meer toekomstbestendig maken en in de nodige bepalingen voorzien om de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens mogelijk te maken, rekening houdende met de algemene verordening gegevensbescherming.

Conclusie:

⁹ personen voor wie betaalde beroepsarbeid niet, niet meer of nog niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard en die (zouden) kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten en meer specifiek de personen die doorverwezen worden naar het GBO, met name personen voor wie de VDAB inschat dat het overige aanbod van werk- en zorgtrajecten nog niet voldoende de problematieken van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard kan stabiliseren

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting;
- herbekijken welke instantie verwerkingsverantwoordelijke is;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- in de toelichting verduidelijken volgens welke procedure persoonsgegevens door de welzijns- en zorgvoorzieningen aan de VDAB kunnen worden gegeven;
- de bewaartermijn van de gegevens beter motiveren of reduceren;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de nodige beveiligingsmaatregelen implementeren.

3.7.15 VTC/A/W/2022/015 – samenwerkingsakkoord gezinsbijslagen

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van XXX tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de samenwerking tussen de deeltentiteiten met betrekking tot de gezinsbijslagen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-015>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- kinderen en sociaal verzekerden

Inhoud:

De Vlaamse Gemeenschap informeerde op 20 november 2020 de overige deeltentiteiten dat het zich terugtrok uit het samenwerkingsakkoord van 30 mei 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de oprichting van het interregionaal orgaan voor de gezinsbijslagen.

Op 1 januari 2022 maakt de Vlaamse Gemeenschap geen deel meer uit van de vzw Orint. Overeenkomstig de bepalingen van dit samenwerkingsakkoord maken de deeltentiteiten afspraken over de verdere samenwerking met betrekking tot de taken die de vzw Orint op zich nam.

Deze afspraken situeren zich voornamelijk op het vlak van het gezamenlijk beheer van de aanvragen met betrekking tot de aanknopingsfactoren uit het betrokken samenwerkingsakkoord van 6 september 2017, waarmee de bevoegdheid van de respectievelijke deeltentiteiten wordt bepaald. Daarnaast worden ook de nodige afspraken gemaakt met betrekking tot de praktische samenwerking op Europees en Internationaal vlak.

De deelentiteiten blijven gezamenlijk instaan voor dit beheer en zullen gezamenlijk instaan om hiertoe de nodige infrastructuur en samenwerking te voorzien. Met dit samenwerkingsakkoord wordt deze samenwerking vanaf 1 januari 2022 geformaliseerd.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de begrippen “persoonlijke kenmerken” en “gerechtelijke maatregelen” verduidelijken in de memorie van toelichting opdat nagegaan kan worden of één en ander in overeenstemming is met een minimale gegevensverwerking;
- alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken eventueel in het uitvoerend samenwerkingsakkoord.

3.7.16 VTC/A/W/2022/016 – samenwerkingsakkoord inburgering

Voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van XXX tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel - Hoofdstad

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-016>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- nieuwkomers in Brussel - Hoofdstad

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad.

Er werd een nieuw artikel toegevoegd aan de ordonnantie van 11 mei 2017 betreffende het inburgeringstraject voor de nieuwkomers. Dit artikel vormt de wettelijke basis voor de verwerking van persoonsgegevens in een uniform computergestuurd systeem. Dit uniform computergestuurd systeem zal gebruikt worden voor de opvolging van de dossiers van nieuwkomers en zal ter beschikking worden gesteld van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, de erkende inrichters van het inburgeringstraject en de nieuwkomers.

Over het ontwerp van ordonnantie werd advies gevraagd van de Raad van State. De Raad van State merkte in haar advies nr. 69.369/1 van 4 juni 2021 op dat eveneens een artikel zou moeten toegevoegd worden aan het

samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 voor wat betreft de verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens door de inrichters van het inburgeringstraject die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap en door de Franse Gemeenschapscommissie. Er werd daarom een ontwerp van samenwerkingsakkoord opgesteld tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018. In het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 wordt een artikel 8/1 ingevoegd dat de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens beschrijft, en in overeenstemming is met het nieuwe artikel in de ordonnantie van 11 mei 2017.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- verduidelijken in de Memorie van Toelichting waarom familiale gegevens opgevraagd worden en gegevens uit het Rijksregister gekopieerd worden;
- in de Memorie van Toelichting verduidelijken waarom welke instanties toegang hebben;
- de bewaartermijn van 30 jaar voor bepaalde persoonsgegevens aanpassen naar redelijke proporties;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.17 VTC/A/W/2022/017 – mobiliteit

Ontwerp van besluit van Vlaamse Regering over mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-017>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

Er wordt een koppeling gemaakt met betrokken actoren in de mobiliteitsontwikkeling in het Vlaams Gewest, die vanuit hun rol en verantwoordelijkheden relevante gegevens kunnen aanreiken, verrijken of voor eigen doeleinden hergebruiken.

Inhoud:

Het Ontwerp bevat nadere bepalingen voor de mobiliteitsmonitoring en voortgangsrapportage in aanvulling van artikel 24 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid. Het gaat ook in op de rol van het voortgangsrapport in het cyclisch planproces van het regionaal mobiliteitsplan zoals bepaald in artikel 13 van hetzelfde decreet.

Ten behoeve van de mobiliteitsmonitoring worden een aantal basisvereisten vastgelegd voor de opbouw en het bijhouden van een mobiliteitsinformatiesysteem. Dit systeem wordt gevoed door kwantitatieve gegevens gebaseerd op reële metingen of tellingen, of gebaseerd op modellering of een combinatie van beide. Het betreft het samenbrengen van informatie en gegevens die op zichzelf als bouwstenen kunnen dienen voor rapporteringen, analyses, bevestigingen, hergebruik, ... Het centraal bijhouden van deze gegevens moet kwaliteit en consistentie verzekeren.

Anderzijds wordt ook een koppeling gemaakt met andere betrokken actoren in de mobiliteitsontwikkeling in het Vlaams Gewest, die vanuit hun rol en verantwoordelijkheden ook relevante gegevens kunnen aanreiken, verkrijgen of voor eigen doeleinden hergebruiken. In dat laatste geval is het belangrijk dat ook basisinformatie over die gegevensbronnen centraal wordt bijgehouden en afspraken worden gemaakt over het aanwijzen van gegevensbronnen die kunnen worden beschouwd als de standaardgegevens en waar mogelijk evolueren naar een unieke gegevensbron.

Aangezien het de bedoeling is om de data van het mobiliteitsmonitoringssysteem als open data ter beschikking te stellen, moet het al dan niet anoniem zijn eerst uitgeklaard worden.

Het Ontwerp behandelt niet de verwerking van persoonsgegevens. Het mobiliteitsmonitoringssysteem betreft volgens artikel 2 van het Ontwerp enkel een gegevensbank met technische en anonieme gegevens.

Voor zover in de databank naast gegevens die van bij de eerste verzameling ervan anoniem zijn bv. gegevens op basis van bepaalde sensoren die niet tot individualisering kunnen leiden, is er geen sprake van persoonsgegevens.

Als er echter gegevens worden verwerkt die als persoonsgegevens werden verzameld (waarbij individualisering mogelijk is), moet het anonimiseringsproces voldoende aandacht krijgen, zodat het anoniem zijn gegarandeerd is en blijft (wat als het een grote datasets en het koppelen van datasets betreft moeilijk is). De AVG bepaalt niet wat onder anonimisering moet worden verstaan en bevat geen criteria over de wijze waarop dit moet gebeuren. Dit moet dan ook duidelijk omschreven worden in het Ontwerp zodat het juiste beschermingsregime kan worden toegepast, namelijk als persoonsgegevens of niet.

Ook in de nota aan de Vlaamse Regering wordt evenwel verwezen naar gepseudonimiseerde gegevens: “Ruwe data en brongegevens blijven immers bij de data-owner, in de centrale gegevensbank worden gepseudonimiseerde en geaggregeerde gegevens opgenomen.” (p. 6)

De VTC wijst erop dat gepseudonimiseerde gegevens wel degelijk persoonsgegevens zijn en onder de toepassing van de AVG vallen.

Als na verder onderzoek zou blijken dat het in het Ontwerp toch om de (mogelijke) verwerking van persoonsgegevens gaat, dan vraagt de VTC om de tekst aan te vullen met de nodige bepalingen om de verwerking van persoonsgegevens verder te regelen (op grond van de delegatie in artikel 24 van het decreet) en die haar opnieuw voor advies voor te leggen.

De VTC herinnert er alvast aan dat het om locatiegegevens gaat en de verwerking daarvan als bedreigend wordt beschouwd voor de privacy en de individuele vrijheden, zoals het zich anoniem kunnen verplaatsen. Deze technologieën kunnen met andere woorden raken aan de grondrechten en vragen een bijzondere bescherming.

De VTC adviseert dat zo het niet enkel om geanonimiseerde gegevens gaat, er uitdrukkelijk bepaald wordt dat de locatiedata die ingezameld worden enkel gebruikt mogen worden voor de wettelijk voorziene doeleinden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat wat het voorgelegde Ontwerp betreft verduidelijkt moet worden in de nota aan de Vlaamse Regering of het gaat om anonieme dan wel gepseudonimiseerde gegevens en zo ja, de tekst van artikel 2 van het Ontwerp aan te passen en opnieuw aan de VTC voor advies voor te leggen.

Als het effectief over geanonimiseerde gegevens gaat, adviseert de VTC om garanties voor de anonimisering op te nemen in het Ontwerp.

3.7.18 VTC/A/W/2022/018 – sociale huur

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot wijziging van boek 6, deel 9, titel 2, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat het gebruik van hernieuwbare energie door sociale huurders betreft, en tot wijziging van artikel 6.16, 6.17 en 6.19 van dezelfde Codex

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-018>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de huurders van een woning met een sociale huurovereenkomst

Inhoud:

Met het decreet van 23 maart 2018 houdende wijziging van artikel 97 van de Vlaamse Wooncode, wat het stimuleren van hernieuwbare energie betreft heeft de decreetgever in de toenmalige tekst van de Vlaamse Wooncode een decretale grondslag ingeschreven op basis waarvan een sociale verhuurder aan zijn huurder een periodieke vergoeding kan vragen als de verhuurde sociale woning met hernieuwbare energiebronnen is uitgerust. Daarmee wilde de decreetgever de investering in hernieuwbare energiebronnen door sociale verhuurders stimuleren. Tegelijk werd bepaald dat die vergoeding nooit meer mag bedragen dan het werkelijke voordeel dat de huurder in diezelfde periode heeft genoten. Daarmee heeft ook de sociale huurder voordeel van de investering in hernieuwbare energiebronnen.

Het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 5/2021 van 14 januari 2021 heeft, samen met de nieuwe tariefmethodologie 2021-2024 van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), een einde gemaakt aan het principe van de virtuele terugdraaiende teller. Het werkelijke voordeel van de installatie voor hernieuwbare energie voor de sociale huurder van een woning die met een digitale meter is uitgerust (de uitgespaarde energie), is voortaan gelijk aan de energie die verbruikt wordt op het moment dat die door de installatie wordt geproduceerd. Het belang van de gelijktijdigheid, namelijk het directe verbruik van de geproduceerde stroom, zorgt ervoor dat iedere huurder voor zichzelf zal bepalen wat het voordeel is van het gebruik van hernieuwbare energie. Het is daarom noodzakelijk om zicht te krijgen op hoeveel van de geproduceerde stroom de sociale huurder direct verbruikt.

Het Ontwerp beoogt bij de berekening van de vergoeding die de sociale huurders betalen ter compensatie van het gebruik van hernieuwbare energie expliciet de werkelijke verbruiksgegevens naar voren te schuiven. Dat neemt niet weg dat de mogelijkheid van een normatief verbruik behouden moet blijven voor huishoudens die nog een mechanische, terugdraaiende teller hebben. Het is ook mogelijk dat er andere situaties zijn, waarbij er geen individuele teller is per huishouden en er daarom een forfaitaire verdeling gemaakt moet worden. Het forfait kan dus alleen worden toegepast in die gevallen waarbij het technisch niet mogelijk is om het werkelijke verbruik per huishouden te achterhalen. De Vlaamse Regering kan die gevallen nader bepalen. Daarnaast kan de Vlaamse Regering de investeringskosten die als begrenzing voor de periodieke vergoeding gelden, per huishouden vaststellen op basis van de totale investeringskosten in hernieuwbare energie. Het is immers niet eenvoudig om bij een grootschalige investering de specifieke investeringskosten per huishouden uit te splitsen.

De sociale verhuurder hoeft niet noodzakelijk de eigenaar van de installatie te zijn om de verbruiksgegevens op te vragen en de vergoeding aan te rekenen. Het feit dat de vergoeding verschuldigd is, is immers gekoppeld aan de aanwezigheid van hernieuwbare energiebronnen in de sociale huurwoning. Als de sociale verhuurder met derde partijen samenwerkt, zal hij er zich wel van bewust moeten zijn dat hij van zijn huurder alleen de vergoeding kan vragen zoals de Vlaamse Regering die op basis van de nieuwe decretale bepaling zal uitwerken. In zijn eventuele samenwerking met derde partijen zal hij er bovendien over moeten waken dat hij voldoende duidelijke afspraken maakt om te vermijden dat de vergoeding die hij van de sociale huurder kan vragen, onvoldoende is om die derde partij te vergoeden. In dat geval zou de sociale verhuurder immers moeten bijpassen vanuit zijn eigen middelen, wat een verlies van middelen voor sociale huisvesting tot gevolg zou hebben en niet past in de opdracht van de sociale verhuurder en de beginselen van behoorlijk bestuur (zuinigheidsbeginsel).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgend element bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- artikel 6.3/1, §3 van de Codex Wonen 2021 aanvullen met “verbruiksgegevens”;
- over te gaan tot pseudonimisering bij mededeling van de persoonsgegevens aan het beleidsdomein Omgeving;
- op te nemen dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen dient te nemen om de juistheid van de persoonsgegevens te garanderen.

3.7.19 VTC/A/W/2022/019 – dubbele belasting verdrag

Voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Franse Republiek voor het vermijden van dubbele belasting inzake belasting naar het inkomen en naar het vermogen en voor het voorkomen van het ontwijken en het ontduiken van belasting, en het protocol, beide ondertekend te Brussel op 9 november 2021

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-019>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Financiën en Begroting

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- inwoners¹⁰

Inhoud:

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn in principe gemengde verdragen die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot die van de gemeenschappen en de gewesten behoren. Zij bevatten immers, naast een ruime omschrijving van het begrip “belastingen”, het algemene beginsel van non-discriminatie.

Sinds de regionalisering van de onroerende voorheffing via de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, beogen DBV ook een gewestbelasting. De Vlaamse onroerende voorheffing werd niet uitgesloten uit de werkingssfeer van DBV die werden ondertekend na 1 januari 1999, de datum waarop het Vlaamse Gewest de dienst van de onroerende voorheffing heeft overgenomen voor de inning ervan.

België en Frankrijk sloten al op 16 mei 1931 een overeenkomst met het doel dubbele belasting te vermijden en zekere andere fiscale aangelegenheden te regelen. Die overeenkomst is op 15 juli 1933 in werking getreden. Op dat ogenblik betekende de overeenkomst een groot winstpunt, maar zij vertoonde ook enkele tekortkomingen waarvan de gevolgen steeds zwaarder gingen doorwegen.

¹⁰ iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid.

De ondertekening van een nieuwe overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen vond plaats op 10 januari 1964. De overeenkomst werd aangevuld met een slotprotocol en een uitwisseling van brieven.

België en Frankrijk kwamen intussen overeen om een volledig nieuw DBV te sluiten. Het doel was om tot een BEPSconforme tekst te komen. Het actieplan grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS - Base Erosion and Profit Shifting) van de OESO vloeit voort uit de wens om te komen tot wereldwijde, gecoördineerde afspraken om belastingontwijking door grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan. Dit actieplan bevat een pakket maatregelen waarmee landen worden aangespoord om nauwer met elkaar samen te werken en de fiscale regelgeving op elkaar af te stemmen.

Tijdens zijn vergadering van 18 oktober 2018 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de voorliggende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht. In zijn brief van 4 januari 2019 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

De overeenkomst werd ondertekend volgens formule 1 (de medeondertekening) van de ICBB. De Vlaamse minister bevoegd voor fiscaliteit heeft de overeenkomst ondertekend voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest.

De overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Het heeft in de eerste plaats tot doel een dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen te vermijden. Zij beoogt zo de positie van Belgische investeerders in Frankrijk te verbeteren en België aantrekkelijker te maken voor Franse investeerders. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en de interne wetgeving van de beide staten met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Ook bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie en onderling overleg.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond vermelden in de Memorie van Toelichting;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorieën van gegevens specificeren in de Memorie van Toelichting;
- de bewaartermijn vastleggen of minstens criteria opnemen in het Ontwerp of de overeenkomst om de bewaartermijn te bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de rechten van de betrokkenen garanderen;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.20 VTC/A/W/2022/020 – COVID-19

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van (DATUM) strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het

Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EUCOVID-certificaat, het Covid Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België en tot wijziging van het opschrift en artikel 2 van het decreet van 1 oktober 2021 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 26 september 2021 [...]

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-020>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: ja

Inhoud:

De wijziging houdt een aanpassing in van de minimumleeftijd waarop men het gebruik van het COVID Safe Ticket kan verplichten voor massa-evenementen, proef- en pilootprojecten, dancings en discotheken en aangelegenheden en voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen: de leeftijdsgrens van 12 jaar wordt als gelijk beschouwd met de leeftijd van 12 jaar en 3 maanden.

Op vraag van bepaalde deelstaten en op advies van de Taskforce Vaccinatie is er ook in een regeling voorzien zodat 12-jarigen de kans krijgen om zich te laten vaccineren en zo een EU-DCCn vaccinatiecertificaat kunnen verkrijgen alvorens onderworpen te zijn aan de regels van het COVID Safe Ticket vastgelegd in het W-SWA en U-SWA. Er wordt een periode van 3 maand voorzien vooraleer ze verplicht zijn om voor bepaalde doeleinden een EU-DCC/COVID Safe Ticket te vertonen.

Het is de bedoeling dit samenwerkingsakkoord tegelijk met de verschillende instemmingsaktes in het Belgisch Staatsblad te publiceren om een solide juridisch kader te creëren over de benodigde gegevensverwerkingen, en de voorziene geldigheidsduur bij lezing van het EU Digitaal COVID-19 Certificaat door het COVID Safe Ticket voor binnenlands gebruik, die afwijkt van wat de EU Verordening over het Digital COVID-19 Certificate voorschrijft.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het ontwerp van samenwerkingsakkoord voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft. De VTC maakt een voorbehoud voor de opmerkingen bij de vorige aanpassing waaraan eventueel nog niet tegemoetgekomen werd.

3.7.21 VTC/A/W/2022/021 – COVID-19

Ontwerp van uitvoerend samenwerkingsakkoord van de gefedereerde entiteiten tot wijziging van het uitvoerend samenwerkingsakkoord van 15 oktober 2021 betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EUCOVID-certificaat, het Covid Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-021>

Datum advies: 15 februari 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: ja

Met voorliggend ontwerp van uitvoerend samenwerkingsakkoord wordt de integrale vervanging van de beslissingstabel beoogd voor de geldigheidsduur van de verschillende certificaten:

- de geldigheid van het vaccinatiecertificaat van de volledige primaire vaccinatie (1/1 of 2/2) voor plus achttienjarigen wordt beperkt tot 150 dagen, het booster certificaat blijft onbeperkt geldig. Ook het herstelcertificaat wordt voor de plus achttienjarigen beperkt tot 150 dagen.
- voor de jongeren tussen 12 jaar en 3 maanden en 18 jaar is de geldigheidsduur van het herstelcertificaat 180 dagen en van het vaccinatiecertificaat 270 dagen.
- enkele uitzonderingen worden in de tabel voorzien.

Inhoud:

De VTC heeft geen opmerkingen bij deze aanpassingen.

3.7.22 VTC/A/W/2022/022 – VDAB activering

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, het besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 2017 tot bepaling van de kwaliteitscriteria voor de instroomopleiding Havenarbeider en het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019 tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2019 betreffende het kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-022>

Datum advies: 15 maart 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- werkzoekenden, waaronder verplicht ingeschreven werkzoekenden

Inhoud:

De nota aan de Vlaamse Regering stelt dat het voorliggend voorontwerp van besluit een antwoord biedt op juridisch vlak op een aantal evoluties die zich de voorbije jaren hebben voorgedaan en betrekking hebben op diverse aspecten van de VDAB-werking.

Op 14 januari 2022 werd het “voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding” bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Dit eerste verdiepingsdecreet geeft verdere invulling aan de nieuwe rollen toegekend aan VDAB door het Kaderdecreet (decreet van 29 mei 2020 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”), nl. de rol van data-, loopbaan- en activeringsregisseur.

In de bijgaande nota gericht aan de Vlaamse Regering werd geschetst dat de verdieping van deze regisseursrollen gefaseerd zal verlopen, via de uitwerking van verdiepingsdecreten maar ook via de uitwerking van de nodige uitvoeringsbesluiten.

Het voorliggend voorontwerp van wijzigingsbesluit kadert in deze gefaseerde uitrol, en heeft meer specifiek tot doel om de rol van de activeringsregisseur verder uit te diepen.

Met dit voorontwerp van wijzigingsbesluit wenst de Vlaamse regering volgende doelstellingen te bereiken:

- creatie van een expliciete wettelijke basis voor het aanbieden van digitale dienstverlening en het uitvoeren van digitale opvolgingsgesprekken door VDAB in het kader van de controle op beschikbaarheid in het bijzonder;
- actualisatie van enkele bepalingen in het VDAB-besluit die betrekking hebben op de controle van beschikbaarheid voor de verplicht ingeschreven werkzoekenden;
- het schrappen van het mandaat kosteloze competentieontwikkeling en trajectbegeleiding, en het aanpassen van het mandaat kosteloze arbeidsbemiddeling in de VDAB-regelgeving;
- voorzien in een wettelijke basis in het VDAB-besluit om de toegang tot VDAB-databanken (tijdelijk) af te sluiten.
- de bepalingen in het VDAB-besluit met betrekking tot de Individuele Beroepsopleiding (IBO)/ Gewaarborgd Gemiddeld Maandelijks MinimumInkomen (GGMMI) in overeenstemming brengen met de regeling hierover voorzien in het IPA 2021 - 2022 en de CAO nr 43/15 van 15 juli 2021.

Het Ontwerp wijzigt verschillende besluiten, maar enkel de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding is van belang in het kader van dit advies (VDAB-besluit).

Op Vlaams niveau en bij de Vlaamse overheid is er een evolutie gestart naar digitalisering en administratieve vereenvoudiging. VDAB wil op dat vlak mee een pioniersrol opnemen en onderzoekt dan ook welke processen in aanmerking komen voor digitalisering en vereenvoudiging. Dit geldt niet alleen voor administratieve processen maar ook voor het aanbieden van de eigenlijke dienstverlening. De COVID-periode heeft hier bovendien een enorme boost aan gegeven waardoor het verstrekken van dienstverlening via digitale weg in de toekomst niet meer valt weg te denken.

De VTC is van oordeel dat aangezien het gevoelige persoonsgegevens (in ruime zin) betreft, in het bijzonder in het kader van de evaluatie van het werkzoekgedrag en de bijhorende controlemogelijkheid, er een bijzondere aandacht vereist is voor de beveiliging van de persoonsgegevens overeenkomstig artikel 32 AVG.

Voor het aanbieden van de kanalenmix waaronder een videogesprek moeten ook de nodige beschermingsmaatregelen worden genomen. De VTC verwijst hiervoor uitdrukkelijk naar haar “cloudadviezen” met daarin richtlijnen voor wat betreft het aanduiden van niet-Europese leveranciers – ook wat teleconferencingtoepassingen betreft.

De VTC adviseert om in het Ontwerp de nodige garanties op te nemen inzake de beveiliging van de communicatiekanalen.

De VTC adviseert ook dat bij de flankerende maatregelen ook het aspect informatieveiligheid wordt meegenomen zodat de betrokkenen ook op dat vlak weerbaarder worden (bv. door opleidingen) en beschermd worden (bv. bij aanbieden van PC's). Daarbij zou ook aandacht moeten geschonken worden aan de voorbeeldfunctie die de VDAB en de bemiddelaars hebben bij het gebruik van ICT.

Er wordt dus een reglementaire basis gecreëerd om de toegang tot de databank af te sluiten voor partijen die er misbruik van maken, meer precies door het gebrek aan toestemming van de betrokkene te omzeilen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat de volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd: de nodige maatregelen nemen inzake informatieveiligheid, in het bijzonder als het niet-Europese verwerkers betreft. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering

echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.

3.7.23 VTC/A/W/2022/023 – energie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat betreft diverse bepalingen inzake de energie-efficiënte en hernieuwbare energie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-023>

Datum advies: 15 maart 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- aanvragers van een premie voor een nieuwe stationaire installatie voor elektrochemische opslag van elektriciteit;
- energiedeskundige betrokken bij het opstellen van het energieplan;
- voor zover de onderneming waarvoor een energieplan moet worden opgemaakt te herleiden is tot een natuurlijke persoon;
- kredietnemer van een energielening+;
- kredietnemer van een renovatiekrediet met rentesubsidie.

Inhoud:

Het Ontwerp houdt een wijziging in van VLAREM II en van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Het Ontwerp beoogt de verplichtingen met betrekking tot energieplanning uit VLAREM II te halen en te integreren in het Energiebesluit van 19 november 2010. Aan een doelgroep van een 1500-tal net niet energie-intensieve ondernemingen zullen ook verplichtingen worden opgelegd wat betreft het uitvoeren van rendabele of no-regret maatregelen ter verbetering van hun energie-efficiëntie. Zo levert ook deze belangrijke doelgroep een bijdrage aan de realisatie van de energie-efficiëntie- en klimaatdoelstellingen. Het finaal energiegebruik van deze net niet energie-intensieve ondernemingen ligt tussen de 0,02 PJ en 0,1 PJ.

Ook wordt een hervorming van de premie na audit doorgevoerd. Aan het toepassingsgebied van de call Groene Stroom worden installaties op woongebouwen en installaties van energiegemeenschappen van burgers en hernieuwbare-energiegemeenschappen toegevoegd als aparte installatietypes. Op die manier worden het potentieel aan installaties op basis van zonne-energie in deze contexten ondersteund door rekening te houden met de technisch-economische specificiteiten maar binnen de context van een competitieve biedprocedure die energieproductie prioritair wil invullen met projecten met de hoogste groenestroomproductie voor de verkregen steun.

Het Ontwerp beoogt voorts ook uitvoering te geven aan de principes uit de voormelde visienota waarbij de certificatensteun voor alle nieuwe en ingrijpend gewijzigde WKK's op fossiele brandstoffen volledig wordt afgebouwd vanaf 2023 (-100% in 2023) in plaats van 2030.

Daarnaast wordt het afbouwpad voor de maximale bandingfactoren voor zon, wind en biogas, die in het Energiebesluit van 19 november 2010 waren vastgelegd tot startdatum 2023, verder vastgelegd tot 2025. Daarmee wordt invulling gegeven aan de afbouw vastgelegd in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024.

Het Ontwerp beoogt ook uitvoering te geven aan het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voor wat betreft het verhogen van het minimumaandeel hernieuwbare energie bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties vanaf 2023. Daarnaast worden ook enkele randvoorwaarden bijgestuurd.

Vervolgens wordt, rekening houdend met het vergroeningstraject voor gebouwenverwarming, een aanpassing van deze eis in 2026 voorgesteld waarbij enkel nog naar de zonne-productie uit thermische en fotovoltaïsche zonne-energiesystemen wordt gekeken en niet langer naar de hoeveelheid hernieuwbare energie voor verwarming. Naar analogie met de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen, wordt in uitvoering van de voormelde visienota ook een renovatieverplichting voor residentiële gebouwen ingevoerd. Nieuwe eigenaars van woongebouwen zullen vanaf 1 januari 2023 verplicht worden om binnen de 5 jaar na notariële overdracht in volle eigendom de woning grondig energetisch te renoveren tot minimum EPC-label D. Naar analogie met de renovatieverplichting voor residentiële gebouwen, wordt vanaf 1 januari 2023 tegelijkertijd ook de verplichting om te renoveren tot minimum label D ingevoerd voor kleine niet-residentiële eenheden die gelegen zijn in een gebouw dat niet in totaliteit wordt overgedragen, of als het gebouw in kwestie niet volledig een niet-residentieel gebouw is.

De groep van nieuwe eigenaars die beroep kunnen doen op een renteloos renovatiekrediet of een energielening+ wordt uitgebreid doordat het renteloos renovatiekrediet kan worden verkregen bij een renovatie tot label D. Daarnaast worden de bedragen van de rentesubsidies aanzienlijk verhoogd: wie renoveert tot label C of strenger heeft gedurende een bepaalde tijd recht op een negatieve rente en daardoor dus in totaal een hogere rentesubsidie.

Bovendien beoogt het Ontwerp vanaf 1 januari 2023 de batterijpremie te hervormen als een premie bij de distributienetbeheerders.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het aanduiden van de verwerkingsverantwoordelijken;
- nagaan of er een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitgevoerd dient te worden en in
- bevestigend geval deze ook effectief uitvoeren;
- de categorieën van gegevens herbekijken in functie van de minimale gegevensdeling;
- de maximale bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen treffen met het oog op de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.24 VTC/A/W/2022/024 – dubbele belastingverdrag

Voorontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Botswana tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en met het protocol, ondertekend te Pretoria op 30 november 2017

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-024>

Datum advies: 15 maart 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Financiën en Begroting

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- inwoners¹¹

Inhoud:

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn in principe gemengde verdragen die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot die van de gemeenschappen en de gewesten behoren. Zij bevatten immers, naast een ruime omschrijving van het begrip “belastingen”, het algemene beginsel van non-discriminatie.

Sinds de regionalisering van de onroerende voorheffing via de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, handelt een DBV ook over een gewestbelasting. De Vlaamse onroerende voorheffing werd niet uitgesloten uit de werkingssfeer van DBV die werden ondertekend na 1 januari 1999, de datum waarop het Vlaamse Gewest de dienst van de onroerende voorheffing heeft overgenomen voor de inning ervan.

Artikel 24 van de overeenkomst verbiedt discriminatie op fiscaal vlak op grond van nationaliteit. In België betreft dit verbod ook het geheel van de gemeenschaps- en gewestbelastingen, want paragraaf 6 van dit artikel bepaalt dat de nationale behandeling eveneens geldt voor belastingen van elke soort en benaming, ongeacht artikel 2.

Wat Vlaanderen betreft, is de overeenkomst volgens artikel 26 niet enkel van toepassing op de federale belastingen, maar ook op de andere belastingen die er (kunnen) worden geheven, zoals die van de Gemeenschap, het Gewest, de provincies en de gemeenten.

De voorliggende overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Ze heeft in de eerste plaats tot doel dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen en het vermogen te vermijden en het voorkomen van het ontduiken van belasting.

De Vlaamse bevoegdheden situeren zich in de artikelen 1 tot en met 4, artikel 6, artikel 13, artikelen 22 tot en met 27 en artikelen 29 en 30 van de overeenkomst en in de paragrafen 1 en 3 van het protocol.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond vermelden in de Memorie van Toelichting;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorieën van gegevens specificeren in de Memorie van Toelichting;

¹¹ iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid

- de bewaartermijn vastleggen of minstens criteria opnemen in het Ontwerp of de overeenkomst om de bewaartermijn te bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.25 VTC/A/W/2022/025bis – lokale besturen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten vzw voor de uitvoering van het project Overlegtafels Economie en Smart Cities

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-025-bis>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- deelnemers, met name de personen die zich inschrijven of deelnemen aan een activiteit binnen het project

Inhoud:

Op 31 januari 2022 eindigt de 3-jarige subsidieperiode zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2018, waarmee vanaf 1 februari 2019 1.000.000 euro steun aan VVSG werd toegekend voor de projecten Overlegtafels Economie en Smart Cities. Het Ontwerp heeft tot doel om vanaf 1 februari 2022 steun toe te kennen aan de VVSG om, voortbouwend op de ervaringen uit de vorige subsidieperiodes en rekening houdend met de huidige context en de doelstellingen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), een nieuw dienstverleningsaanbod voor gemeenten te voorzien zowel rond economie als Smart Cities.

Het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke dienstverlening is mee bepalend voor het ondernemers- en innovatieklimaat in Vlaanderen. Ook hoe overheden, over bestuurslagen en beleidsdomeinen heen, samenwerken en hun beleid waar nodig afstemmen, beïnvloedt dat het vestigingsmilieu voor ondernemers. Het is dan ook een doelstelling van de voorgestelde subsidie om de gemeenten bewust te maken van hun impact op ondernemerschap en innovatie, om hen te ondersteunen en te stimuleren om in te zetten op ondernemerschap, innovatie en Smart Cities. Dit onder andere via de uitbouw van een netwerk dat dit alles faciliteert en dat de wisselwerking- en kennisdeling tussen relevante partijen hierover stimuleert. Meer nog dan in het verleden is het belangrijk dat het netwerk dat in het kader van het project wordt uitgebouwd en ondersteund zich niet beperkt tot de Vlaamse gemeenten en VLAIO, maar dat er ook de nodige openheid is naar de andere partners uit het VLAIO Netwerk en dat er actief wordt ingezet op die wisselwerking en betrokkenheid.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, voor zover het Ontwerp wordt aangepast in die zin dat het doorgeven van de persoonsgegevens van de deelnemers door de VVSG verzameld enkel kan gebeuren op basis van toestemming voor wat de doelstelling promoten van bepaalde campagnes of diensten betreft.

Voor wat de andere doelstellingen betreft is de VTC van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in de nota aan de Vlaamse Regering;
- er nota van te nemen dat de essentiële elementen van artikel 6, AVG in het decreet opgenomen dienen te zijn;
- de maximale bewaartermijn voor het Agentschap Innoveren en Ondernemen op te nemen in het Ontwerp of minstens de criteria om deze termijn(en) te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- het beleidsonderzoek uitvoeren op basis van geanonimiseerde en in tweede orde gepseudonimiseerde persoonsgegevens.

3.7.26 VTC/A/W/2022/026 – bruiklenen tijdelijke tentoonstellingen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het indemniteitsdecreet van 21 januari 2022

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-026>

Datum advies: 15 maart 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- aanvragers tot toekenning van een waarborg

Inhoud:

Het Ontwerp strekt tot uitvoering van het Indemniteitsdecreet van 21 januari 2022. Het Indemniteitsdecreet voorziet in de toekenning van een waarborg van de Vlaamse Gemeenschap voor inkomende bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen. In het Ontwerp wordt onder meer de toetredingsbijdrage en de franchise bepaald, alsook de aanvraagprocedure, de toekenning van de waarborg en de regels inzake vaststellingen en uitbetaling van eventuele vergoedingen voor schade aan bruiklenen onder waarborg.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de maximale bewaartermijnen bepalen, minstens criteria op te nemen om deze termijnen te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.27 VTC/A/W/2022/027 – cultureel erfgoed

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-027>

Datum advies: 15 maart 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Cultuur, Jeugd en Media

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- werknemers van cultureelerfgoedorganisaties of besturen waaraan een werkingssubsidie is toegekend;
- kandidaten voor de adviescommissie Cultureel Erfgoed en voor de pool van experts.

Inhoud:

Het Cultureelerfgoeddecreet is het belangrijkste instrument ter ondersteuning van cultureel-erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Op basis van een evaluatie van de uitvoering van dit decreet werd een optimalisatietraject opgestart in overleg met de cultureel-erfgoedsector. Dit resulteerde in een vernieuwd Cultureelerfgoeddecreet dat op 23 december 2021 werd bekrachtigd.

Het Ontwerp geeft uitvoering aan het decreet door nadere specificaties en procedures te voorzien voor de verschillende onderdelen van het decreet.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- nakijken of wel alle gegevens vermeld werden voor de tweede categorie betrokkenen;
- de maximale bewaartermijn(en) voor de verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen;
- de verwerkingsverantwoordelijke dient de nodige maatregelen te nemen in verband met de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.28 VTC/A/W/2022/028 – volwassenenonderwijs

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van XXX tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-028>

Datum advies: 6 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de mentor: de persoon die binnen de onderneming aangewezen is om de cursist op de werkplek op te leiden en te begeleiden;
- de onderneming – natuurlijke persoon - die een cursist opleidt met een overeenkomst tot uitvoering van een duale opleiding;
- de cursist: een deelnemer aan het secundair volwassenenonderwijs die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden, vermeld in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, en die ingeschreven is.

Inhoud:

Om uitvoering te geven aan het Vlaams Regeerakkoord heeft het Vlaams Parlement op 23 maart 2022 het decreet van 25 maart 2022 tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs aangenomen. Het decreet werd op 25 maart 2022 door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd.

Door dit decreet wordt duaal leren - de meest intensieve vorm van werkpleklernen - in het volwassenenonderwijs geïntroduceerd. Hierbij vormen het reeds gecreëerde draagvlak en de opgedane kennis en ervaring in het kader van duaal leren in het secundair onderwijs een steunpilaar.

Het decreet bevat een aantal autonome bepalingen, evenals wijzigingen aan het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternierende opleidingen, het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

In het decreet worden verschillende bevoegdheden aan de Vlaamse Regering toegewezen:

- het opstellen van modelovereenkomsten;
- het nader bepalen van de voorwaarden voor een onderneming om erkend te kunnen worden of te kunnen blijven en het bepalen van de voorwaarden om de kwaliteit van de mentoropleiding en van het mentorschap in de onderneming te garanderen;
- het bepalen van de beroepsprocedure tegen de niet-erkenning of tegen de opheffing van de erkenning;
- het bepalen van de beroepsprocedure tegen de uitsluiting van de onderneming als ze haar verbintenissen of verplichtingen niet naleeft;
- het bepalen van de minimale hoogte, de wijze van toekenning en de berekeningswijze van de leervergoeding;
- het bepalen van de wijze waarop de cursist afstand kan doen van de leervergoeding;
- het bepalen van de beroepsprocedure bij het Vlaams Partnerschap Duaal Leren als de onderneming of de cursist of zijn wettelijke vertegenwoordiger meent dat de ingeroepen reden de beëindiging van de uitvoering van de overeenkomst niet wettigt.

Het Ontwerp beoogt uitvoering te geven aan het voormelde decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs met oog op de invoering van duaal leren in het volwassenenonderwijs.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);

- de bewaartermijn, minstens in de nota aan de Vlaamse regering, verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.29 VTC/A/W/2022/029 – jobbonus

Voorontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een jobbonus plus voor startende zelfstandigen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-029>

Datum advies: 6 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoogdringend: nee

De categorieën van betrokkenen:

- de natuurlijke personen die starten als zelfstandige in hoofdberoep en voldoen aan de voorwaarden

Inhoud:

De Vlaamse Regering beoogt zelfstandig ondernemerschap te stimuleren. Om deze reden wordt er een starterspremie toegekend aan personen die aan de slag zijn met een laag inkomen en die de stap zetten naar zelfstandige in hoofdberoep. De loongrenzen om in aanmerking te komen voor de jobbonus plus voor startende zelfstandigen (hierna: de jobbonus plus) worden afgestemd op die van de jobbonus.

Een premie van 600 euro wordt maximaal twee keer uitbetaald aan alle loontrekkenden die:

- een bruto-inkomen hadden lager dan de bovengrens vastgelegd voor de jobbonus in het kalenderjaar voordat ze startten als zelfstandige in hoofdberoep;
- starten als zelfstandige in hoofdberoep;
- de pensioenleeftijd nog niet bereikt hebben;
- gedomicilieerd zijn in het Vlaamse Gewest;
- hun maatschappelijke zetel vestigen in het Vlaamse Gewest.

De eerste premie van 600 euro wordt uitbetaald na de start als zelfstandige in hoofdberoep. Hiermee worden werknemers gestimuleerd om de stap te zetten naar ondernemen in hoofdberoep. De tweede premie van 600 euro wordt uitbetaald wanneer de zelfstandige na twaalf maanden nog steeds actief is als zelfstandige in hoofdberoep. Zo wordt duurzaam ondernemerschap ondersteund. Ook werknemers die al actief waren als zelfstandige in bijberoep en de overstap maken naar zelfstandige in hoofdberoep, maken aanspraak op de jobbonus plus. Voor deze groep kan deze premie een extra stimulans zijn om te starten met ondernemen in hoofdberoep. Er werd gekozen om de jobbonus plus in te voeren vanaf 2022. De premie wordt voor het eerst toegekend aan personen die starten als zelfstandige in hoofdberoep in 2022 en prestaties verrichtten als loontrekkende in 2021, en wordt voor het eerst uitbetaald ten vroegste eind 2022.

De VTC vindt het positief dat het Ontwerp de uitwisselingen uitdrukkelijk opsomt en vermeldt dat deze gebeuren met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren als dat van toepassing is. De VTC gaat ervan uit dat de vermelde instanties als gegevensbron worden vermeld en dat de term uitwisseling in hoofdfe van het departement enkel het meedelen van de identificatiegegevens als sleutel voor de uitwisseling betreft.

In die context is het de VTC niet duidelijk waarom het agentschap Digitaal Vlaanderen wordt vermeld als gegevensbron (of ontvanger). Met betrekking tot het rekeningnummer verduidelijkt de memorie van toelichting dat het rekeningnummer bekomen wordt doordat de begunstigde eenmalig zijn rekeningnummer moet registreren via “Mijn Burgerprofiel”, waarvoor de procedure uitgewerkt wordt in het Uitvoeringsbesluit. Het uitwerken van een procedure zal moeten gebeuren met de nodige omzichtigheid en beveiliging aangezien het gevoelige gegevens betreft. Zo zal er ook in een veilige procedure moeten worden voorzien voor wijziging van het rekeningnummer.

De VTC wijst erop dat de betrokkenen een specifiek rekeningnummer voor welbepaalde doeleinde(n) aan een specifieke overheid geven, in casu het departement, en dat dit nummer enkel mag gebruikt worden voor andere doeleinden als er een specifieke wettelijke basis voor is (opname in het burgerprofiel met een algemene mogelijkheid voor verder gebruik kan daar niet aan voldoen) of met toestemming van de betrokkene (wat een alternatief impliceert). Het is nu niet duidelijk door welke instantie(s) het rekeningnummer verwerkt zal worden. De VTC adviseert om de verwijzing naar het burgerprofiel in het Ontwerp te verwijderen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- verwijzen naar de subsidiedatabank;
- de verzameling van het rekeningnummer herbekijken;
- het verantwoorden van de bewaringstermijn van 10 jaar;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken.

3.7.30 VTC/A/W/2022/030 – zendantennes

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wat betreft vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 100 kHz en 300 GHz

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-030>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- aanvragers;
- operatoren.

Inhoud:

Het Ontwerp gaat over de normering voor vast en tijdelijk opgestelde zendantennes van elektromagnetische golven met een frequentie tussen 100 kHz (kilo Hertz) en 300 GHz (Giga Hertz).

De elektromagnetische golven die zendantennes uitzenden kunnen, afhankelijk van onder meer de frequentie en het zendvermogen, schadelijke effecten veroorzaken voor de mens en het leefmilieu.

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) raadt aan om normen op te stellen die de blootstelling aan elektromagnetische golven beperken tot grenswaarden waarbij geen effecten worden waargenomen (cumulatieve immissie).

Sinds het arrest van het Grondwettelijk Hof van 15 januari 2009¹ is het duidelijk dat de normering voor elektromagnetische straling van vast opgestelde zendantennes een regionale bevoegdheid is.

De Vlaamse Regering keurde op 19 november 2010 een besluit goed dat normen vastlegt voor elektromagnetische straling van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes die uitzenden met een frequentie tussen 10 MHz en 10 GHz. De normen werden opgenomen als milieukwaliteitsnormen (deel 2) en milieuvoorwaarden (deel 6) in titel II van het VLAREM.

De technologie voor mobiele telecommunicatie is de voorbije 10 jaar sterk geëvolueerd waardoor de huidige normering en de wijze van berekening van de blootstelling van omwonenden bij de aanvraag van een conformiteitsattest aangepast moet worden.

De nieuwe 5G-technologie zal gebruik maken van frequenties hoger dan 10 GHz, ook wel Mm-waves (26 GHz in Europa) genoemd. Daarom moet het frequentiebereik van de huidige wetgeving aangepast worden om ook bij deze frequenties de blootstelling van de bevolking aan straling te kunnen beperken. De ICNIRP-richtlijnen hebben een frequentiebereik van 100 kHz tot 300 GHz. Het Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest hanteren in hun wetgeving ook dit frequentiebereik. Het frequentiebereik wordt ook zo aangepast met dit besluit.

Er is op korte termijn behoefte aan een wettelijk kader om de normering van de stralingsniveaus in overeenstemming te brengen met de technologische ontwikkelingen, het frequentiebereik uit te breiden en de Europese richtlijn te implementeren.

Het Ontwerp beoogt om van een norm per antenne over te gaan naar een norm per operator die enkel op verblijfplaatsen geldt. Deze norm per operator is een blootstellingsnorm waaraan per locatie alle vast opgestelde zendantennes van één operator moeten voldoen (dus de samengestelde velden van alle antennes van één operator en niet van elke antenne apart).

Die andere operatoren die zendantennes voor radio- en televisie, spoorwegverkeer, taxi, radioamateurs, defensie, radars van luchthavens etc. gebruiken, moeten niet voldoen aan de norm per operator.

Om te vermijden dat de cumulatieve norm kan overschreden worden, zal de tool voor het aanvragen van attesten bij die situaties al aangeven dat er nog andere bronnen van straling aanwezig zijn waarmee rekening moet gehouden worden.

Daar voorliggend besluit de bepalingen wijzigt inzake normering voor vast en tijdelijk opgestelde zendantennes van elektromagnetische golven met een frequentie tussen 100 kHz (kilo Hertz) en 300 GHz (Giga Hertz), dient ook de formulering van de bepalingen van bijlage VII van het Milieuhandhavingsbesluit aangepast te worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- in de nota aan de Vlaamse Regering de rechtvaardigingsgrond verduidelijken;
- er nota van nemen dat de essentie van de gegevensverwerking in het decreet opgenomen dient te worden;

- te verduidelijken of er één of meerdere verwerkingsverantwoordelijken zijn, en in geval het er meerderen zijn, aan te geven wie dat zijn;
- de bewaartermijn op te nemen in het Ontwerp, minstens criteria om deze bewaartermijn te bepalen;
- dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen neemt in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de delegatie i.v.m. verdere maatregelen te herbekijken.

3.7.31 VTC/A/W/2022/031 – gezinsbeleid

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-031>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

Wat het agentschap Opgroeien Regie betreft:

- rechtgevende kinderen;
- rechthebbende kinderen;
- begunstigden.

Wat het agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid betreft:

- begunstigden, met name een natuurlijke persoon of een rechtspersoon aan wie toelagen in het kader van het gezinsbeleid betaald worden.

Inhoud:

De gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn oefenen een beleid uit naar de gezinnen die op hun grondgebied wonen, in het kader van hun algemene bevoegdheden bepaald bij artikel 41 Gw, de artikelen 1 en 57 organieke wet van 8 juli 1976 betreffende het OCMW en het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid of elke andere bevoegdheid die het bij of krachtens een wet of decreet is toegekend. Ze richten Huizen van het Kind op, verlenen steun aan kinderen en gezinnen in kansarmoede, stimuleren vrijetijdsparticipatie van kansengroepen,... In het kader van deze bevoegdheden kunnen gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn aan kinderen en gezinnen toelagen toekennen voor de kosten van opvoeding van kinderen, schoolkosten,...

Gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn zetten bovendien sterk in op de take up van sociale rechten van hun inwoners. De automatisch rechtentoekenning - ook van toelagen in het kader van het lokale gezinsbeleid – is een belangrijk instrument in de bestrijding van onderbescherming, tegen kansarmoede en het versterken van empowerment van kinderen en gezinnen in kansarmoede. Lokale besturen hebben echter niet altijd de middelen om een automatische rechtentoekenning te organiseren.

Het agentschap Opgroeien regie en het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG) kunnen de lokale besturen hierin ondersteunen.

Tijdens de coronacrisis werd er vanuit het agentschap Opgroeien regie al eenmalig een samenwerking opgezet op basis waarvan lokale besturen gegevens konden opvragen van de kinderen in hun gemeente/stad die recht hadden op een sociale toeslag. Op basis van deze gegevens van het Groeipakket bezorgd via het agentschap Opgroeien regie kon het lokale bestuur automatisch een financiële ondersteuning bieden aan kwetsbare huishoudens. Vanuit het VUTG werd daarnaast ingezet op een aanvullende dienstverlening, gericht op gezinnen. Deze dienstverlening bestaat uit briefwisseling naar gezinnen op vraag op de lokale besturen.

Tijdens de evaluatie na anderhalf jaar Groeipakket werd vastgesteld dat deze vorm van gegevensdeling en dienstverlening een grote meerwaarde betekende voor de lokale besturen. Bijgevolg werd in de evaluatie een beleidsaanbeveling geformuleerd dat beide agentschappen hun oprichtingsdecreten complementair en onderling afgestemd, aan moeten passen om een structurele gegevensdeling en dienstverlening met de lokale besturen mogelijk te maken. Op 14 juli 2021 werd de resolutie over het gevolg dat wordt gegeven aan de evaluatie van het Groeipakket aangenomen door de plenaire vergadering. In deze resolutie vraagt het Vlaams parlement positief gevolg te geven aan deze beleidsaanbeveling.

Met het Ontwerp wil de decreetgever de gegevensdeling van het agentschap Opgroeien regie naar de lokale besturen toe structureel verankeren en wil dat het VUTG zijn dienstverlening verankert en verder uitwerkt door de ontwikkelde betaalmotor en diensten, zoals onderzoek naar het recht op toelagen in het kader van het lokale gezinsbeleid en correspondentie versturen, van het VUTG ter beschikking te stellen van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Deze verankeringen dragen bij tot de ondersteuning en organisatie van de automatische rechtentoekenning van toelagen in het kader van het lokale gezinsbeleid. Op deze manier wordt de taakverdeling duidelijk opgedeeld tussen de twee agentschappen. Bovendien blijkt deze taakverdeling ook uit de toevoeging aan de missie van het VUTG waarin zij een ondersteunende rol opnemen ten aanzien van het Vlaamse gezinsbeleid, waarvan de regierol o.a. bij het agentschap Opgroeien regie en de lokale besturen ligt. Zoals in de memorie van toelichting bij het Bestuursdecreet van 7 december 2018 wordt voorgeschreven, moet bevoegdheidsoverlapping tussen agentschappen worden vermeden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond vermelden in het Ontwerp, minstens in de memorie van toelichting;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- klaarheid scheppen over de verwerkingsverantwoordelijken, de protocollen en de eventuele verwerkersovereenkomst in de memorie en zo nodig de tekst van het Ontwerp aanpassen;
- de begrippen “financiële bijzonderheden”, “persoonlijke kenmerken”, “gegevens over gerechtelijke maatregelen” expliciteren opdat nagegaan zou kunnen worden of er sprake is van een minimale gegevensverwerking;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen in het Ontwerp die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de persoonsgegevens;

- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.32 VTC/A/W/2022/032 – gedetineerden

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest van [...] inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-032>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- beleidscoördinatoren (personeelsleden van de Vlaamse overheid);
- de partners van de Vlaamse overheid;
- de actoren van de penitentiaire administratie.

Inhoud:

Met dit decreet stemt de Vlaamse Regering in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Dat akkoord regelt de samenwerking met de federale collega's binnen het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen van de FOD Justitie (DG EPI) op het vlak van de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden met het oog op re-integratie na de detentie en de beperking van recidive. Om deze samenwerking te bestendigen en te optimaliseren moest het bestaande samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden herwerkt worden (cf. beleidsnota Justitie en Handhaving, SD 2, OD 1).

Sinds de staatshervorming van 1980 is de Vlaamse overheid bevoegd voor de bijstand aan personen. Hieronder valt ook de maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van gedetineerden.

Met de FOD Justitie DG EPI, dat belast is met de tenuitvoerlegging van vrijheidsberovende straffen en maatregelen, werd in 1994 een samenwerkingsakkoord afgesloten dat de samenwerking tussen beide overheden in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelde. Dit akkoord werd nog gewijzigd met het samenwerkingsakkoord van 7 juli 1998.

Gezien de evoluties in het kader voor de werking van beide partijen binnen de gevangensismuren, was het bestaande samenwerkingsakkoord niet meer afgestemd op de reële samenwerkingspraktijk tussen Justitie en de partners van de Vlaamse overheid, en werd in 2013 besloten het akkoord te actualiseren. Een nieuw akkoord werd ondertekend door alle partijen op 8 juli 2014.

In 2015 werd een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 8 juli 2014 tussen de Federale Staat en de Vlaamse overheid inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Gelet op voormeld negatief advies van de CBPL uit 2016, op het in ontwikkeling zijnde regelgevend kader voor de gegevensverwerking en -uitwisseling in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, evenals op

evoluties binnen het penitentiaire beleid, wordt hierbij een nieuw samenwerkingsakkoord voorgelegd, meteen samen met het bijhorende instemmingsdecreet.

Het voorliggend hernieuwd akkoord is gebaseerd op de tekst van het samenwerkingsakkoord uit 2014, met de nodige aanpassingen om te voldoen aan de toenmalige opmerkingen van de Raad van State, de CPBL en de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin. Zo werden de definities waarover onduidelijkheid bestond, aangepast (onder andere de definitie van de Vlaamse overheid werd verfijnd opdat deze conform zou zijn aan de bevoegdheidsverdelende regels).

Het hoofdstuk betreffende informatie-uitwisseling werd grondig herwerkt:

- de afspraken betreffende gegevensverwerking en -uitwisseling worden nu op algemeen niveau (in het akkoord zelf) vastgelegd,
- er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de finaliteiten “praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening” en “individuele begeleiding van gedetineerden”,
- de modaliteiten voor gegevensverwerking en -uitwisseling binnen beide finaliteiten worden verduidelijkt.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het ontwerp van samenwerkingsakkoord voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

m.b.t. artikel 24 van het ontwerp SA:

- preciseren welke gegevens bedoeld in artikel 10, AVG het betreft en de noodzaak aantonen;
- herbekijken of er toch geen sprake kan zijn van gegevens die de gezondheid betreffen;
- de categorieën van persoonsgegevens explicieter benoemen;

m.b.t. artikel 29 van het ontwerp SA:

- nagaan of er een wettelijke uitzondering op de strafbaarstelling van het niet respecteren van het beroepsgeheim moet worden gecreëerd.

3.7.33 VTC/A/W/2022/033 – Vlaamse sociale bescherming

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, het besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire verzorgingsequipes voor palliatieve verzorging en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-033>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- gebruiker (of wettelijke vertegenwoordiger) van een revalidatievoorziening;
- personeelsleden van een revalidatievoorziening;
- behandelende arts van een gebruiker van een revalidatievoorziening;
- aanvrager van een revalidatieverstrekking in het buitenland;
- softwareontwikkelaars;
- arts-specialist.

Inhoud:

Niet alle pijlers konden van bij de start (overname sectoren vanaf 2019) meteen geïntegreerd worden in de Vlaamse sociale bescherming (VSB). De integratie in een Vlaams verzekeringsmodel vergt immers ook een digitalisering van bepaalde gegevensstromen in de voorzieningen. Er is daarom geopteerd voor een gefaseerde inkanteling, waarbij in een eerste fase naast het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden het zorgbudget ouderen, het basisondersteuningsbudget, de residentiële ouderenzorg en de mobiliteitshulpmiddelen een onderdeel werden van de Vlaamse sociale bescherming.

Vanaf 1 januari 2022 werden de revalidatieziekenhuizen en het multidisciplinair overleg geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming (VSB).

Het Ontwerp voorziet in de integratie van de revalidatievoorzieningen waarvan het erkenningsnummer begint met 7.72 (verder de 7.72-voorzieningen) in de Vlaamse sociale bescherming vanaf 1 oktober 2022.

De 7.72-voorzieningen worden in belangrijke mate “as is” geïntegreerd in de VSB. De integratie impliceert dat het verzekeringsprincipe van de Vlaamse sociale bescherming van kracht wordt en dat de zorgkassen zullen instaan voor de behandeling van de dossiers.

Daar waar in de intervalfase gefactureerd werd aan de mutualiteiten, moeten de tegemoetkomingen voor revalidatieverstrekkingsen vanaf 1 oktober 2022 door de 7.72-voorzieningen aan de zorgkassen worden gefactureerd. Via het Ontwerp worden de nadere regels daartoe bepaald. De financiering via derdebetalen uit het overnamedecreet blijft ook in de VSB behouden, alsook de tegemoetkomingen en de bepaling van de eigen bijdrage.

De communicatie tussen de 7.72-voorziening en de zorgkassen moet, voor wat betreft de aanvraag van de tegemoetkoming voor revalidatieverstrekkingsen en voor wat betreft de facturatie, uitsluitend via digitale weg gebeuren. Via het Ontwerp wordt bepaald dat de 7.72-voorzieningen over daartoe geattesteerde software moeten beschikken.

De aanvragen voor tegemoetkoming van revalidatie verlopen vanaf de inkanteling in de VSB via de vereenvoudigde procedure. Voor de voorzieningen betekent dat een administratieve vereenvoudiging.

De zorgkassencommissie zal, zo nodig, instaan voor a posteriori controles, waarbij de aansturing van de controles gebeurt door het agentschap. De finaliteit van de a posteriori controles is onder meer nagaan of de regelgeving, zoals bepaald in het VSB-decreet, het VSB besluit en de revalidatieovereenkomst correct wordt toegepast.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking aanvullen in de nota;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);

- het motiveren van de verwerking van het geslacht en de verzekeringsstatus in het kader van de minimale gegevensverwerking;
- het verantwoorden van de bewaartermijn;
- de nodige maatregelen nemen in het kader van de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- ook als voorwaarde voor de attestering van de softwareleveranciers stellen dat deze AVG-conform werken.

3.7.34 VTC/A/W/2022/034 – fiscaliteit

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-034>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Financiën en Begroting

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- belastingschuldigen/belastingplichtigen;
- derden.

Inhoud:

Het Ontwerp bevat enerzijds een aantal zuiver technische en tekstuele aanpassingen en anderzijds een aantal beperkte inhoudelijke aanpassingen.

De zuiver technische en tekstuele aanpassingen en verduidelijkingen zijn de volgende:

- wijzigingen naar aanleiding van gewijzigde Vlaamse of federale regelgeving waarnaar wordt verwezen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF);
- verduidelijking van regelgeving;
- technische correcties naar aanleiding van materiële vergissingen bij eerdere decretale aanpassingen; - tekstuele aanpassingen.

Er zijn ook een aantal inhoudelijke aanpassingen:

- het voorzien van tarieven jaarlijkse verkeersbelasting voor ontbrekende combinaties van motorvoertuigen of samengestelde voertuigen, bestemd voor het vervoer van goederen, met een maximaal toegestaan totaalgewicht van 12 ton of meer;
- de verhoging van het forfaitair tarief voor oldtimers in de jaarlijkse verkeersbelasting;
- de invoering van een vrijstelling in de belasting op de inverkeerstelling voor voertuigen die specifiek worden omgebouwd voor het gemeenschappelijk vervoer van rolstoelgebruikers;

- de uitsluiting van het toepassingsgebied van artikel 2.7.1.0.6 VCF voor de uitkering van een groepsverzekering via de werkgever van de langstlevende echtgenoot, die gehuwd was met de erflater onder een gemeenschapsstelsel, bij het overlijden van de eerst stervende echtgenoot;
- uitbreiding van de bestaande vermindering voor in het buitenland betaalde erfbelasting;
- de uitsluiting van de overeenkomsten houdende schenking van onroerende goederen die in het buitenland liggen van het toepassingsgebied van het progressievoorbehoud inzake schenkbelasting;
- het bepalen van de aanvangstermijn van 2 jaar, waarbinnen de kennisgeving van intentie om aanvullende rechten en de belastingverhoging moet gebeuren, in geval van de toepassing van het gunstregime inzake familiale ondernemingen en vennootschappen;
- toegang tot het centraal aanspreekpunt (met bijhorende privacybepalingen) (zie artikel 29 en 34);
- verbetering van de controlebepalingen inzake verkeersfiscaliteit (zie artikel 31).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- van artikel 34 van het Ontwerp een wijzigingsbepaling maken;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of minstens aan de memorie;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorie “financiële bijzonderheden” beter afbakenen;
- de bewaartermijn bepalen van de persoonsgegevens vermeld in artikel 24;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.35 VTC/A/W/2022/035 – wegverkeer

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot wijziging van artikel 23 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, van artikel 1 van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, van artikel 16 van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en van artikel 44 van het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-035>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- verzoekers voor een rijbewijs;

- onbekend.

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt wijzigingen aan te brengen in de volgende regelgevende teksten:

- de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, hierna de Wegverkeerswet te noemen;
- de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen;
- het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg;
- het decreet van 26 april 2019 betreffende de basisbereikbaarheid.

Het opnemen van de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens is verplicht ingevolge artikel 6, 3 van de AVG.

Er moet op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.

De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.

In casu wordt van deze essentiële elementen in het geheel niets teruggevonden in het Ontwerp of de wet, behoudens de opslagperioden.

Het is de VTC dan ook niet mogelijk om een ernstig advies te verlenen, zeker rekening houdend met het gegeven dat in de toelichting bij het voorstel van decreet sprake is van gegevens met betrekking tot de gezondheid en gerechtelijke gegevens als vermeld in artikel 9, lid 1 en lid 10, van de algemene verordening gegevensbescherming, die tot de te verwerken gegevens "kunnen" behoren.

Het Ontwerp dient eerst grondig aangepast te worden rekening houdend met deze opmerkingen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

3.7.36 VTC/A/W/2022/036 – COVID-19

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 december 2021 tot het nemen van dringende steunmaatregelen voor de jeugdsector naar aanleiding van de COVID-19 – pandemie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-036>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Cultuur, Jeugd en Media

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de personen die de webtoepassing gebruiken als vertegenwoordiger van de aanvrager

Inhoud:

De jeugdorganisaties moesten in het najaar van 2021 hun werkzaamheden opnieuw aanpassen of stopzetten door de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus COVID-19, opgenomen in het Koninklijk besluit van 28 oktober 2021 houdende de nodige maatregelen van bestuurlijke politie teneinde de gevolgen voor de volksgezondheid van de afgekondigde epidemische noodsituatie betreffende de coronavirus COVID-19 pandemie te voorkomen of te beperken.

Gelet op artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 28 oktober 2021 houdende de afkondiging van de epidemische noodsituatie betreffende de coronavirus COVID-19 pandemie, duurden deze maatregelen tot en met 28 januari 2022. Ze konden het geplande aanbod niet organiseren en blijven hierdoor onder grote druk staan. De Vlaamse Regering wil de impact van de zgn. vierde golf beperken en voorziet steun voor de jeugdorganisaties om bijkomende verliezen in het najaar 2021 en in het vroege voorjaar 2022 omwille van de pandemie te ondervangen.

Een belangrijk aantal jeugdorganisaties bevindt zich, door de aanhoudende pandemie en de noodzakelijke maatregelen naar aanleiding van de zgn. vierde golf, tijdens de jaarwisseling 2021-2022 opnieuw in dezelfde situatie als het jaar 2020 en/of het voorjaar 2021.

Deze maatregel is aanvullend ten opzichte van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 september 2021 tot bepaling van de regels voor de toekenning van bijkomende steun aan jeugdorganisaties wegens de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus COVID-19. Het gaat om jeugdorganisaties die worden erkend en gesubsidieerd op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, zoals landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, jeugdverenigingen op het terrein van informatie en participatie en cultuureducatieve jeugdverenigingen, en om jeugdorganisaties die worden gesubsidieerd op basis van het decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugthuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen, zoals jeugthuizen, geprofessionaliseerde jeugdwerkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en geprofessionaliseerde jeugdwerkingen met kinderen en jongeren met een handicap.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in de nota aan de Vlaamse regering;
- de bewaartermijn(en) in het Ontwerp opnemen, minstens criteria om de maximale bewaartermijn(en) te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.37 VTC/A/W/2022/037 – Vlaams Datanutsbedrijf

Voorontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-037>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- elke burger die gebruik maakt van een persoonlijke datakluis die wordt aangeboden via het DNB

Inhoud:

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 stelt dat Vlaanderen smaakmaker en voortrekker moet worden op het vlak van toepassingen in de nieuwe data-economie en artificiële intelligentie. In het relanceplan Vlaamse veerkracht van 26 september 2020 wordt daartoe de oprichting aangekondigd van een Vlaams Datanutsbedrijf.

De VTC heeft in haar advies over de vorige versie van het Ontwerp verschillende bezorgdheden aangekaart en verwijst daar uitdrukkelijk naar.

In het algemeen kan de VTC vaststellen dat de tekst grondig aangepast werd om onder andere aan de belangrijkste bezorgdheden tegemoet te komen. Dit geldt in eerste instantie voor wat het statuut van het Datanutsbedrijf betreft en wat het beheersmodel betreft. Dit laatste als reactie op het vorige Ontwerp waarin sterk op toestemming werd geleund, zonder daarbij te voorzien in afdoende waarborgen die de burger zouden kunnen beschermen tegen misbruiken. Het is ook positief dat de standaard is dat de persoonsgegevens die naar een POD gaan, niet gekopieerd mogen worden.

De VTC is van oordeel dat, mits gepaste waarborgen zoals hieronder besproken, het systeem positief kan zijn op het vlak van gegevensbescherming.

De twee belangrijkste bezorgdheden uit het vorige advies worden hier behandeld: governance inzake het beheer van persoonsgegevens en het statuut van het Datanutsbedrijf. Daarna wordt een bijkomend knelpunt besproken.

De VTC heeft via de pers kennisgenomen van het plan van de Vlaamse Regering om de burger een kluis aan te bieden tegen zomer 2022. Daarbij wordt meer de nadruk gelegd op volledige documenten. Dit is enigszins tegenstrijdig met de verantwoording van het datanutsbedrijf dat net aangeeft dat het nut van het POD-systeem is dat geen volledige documenten met voor de use case overbodige informatie worden aangeboden aan derden (zie infra). Het gaat hier ook niet meer over een decentrale opslag

De VTC meent, op basis van deze bijkomende plannen, dat het haar voorgelegde project dus slechts een deel van het verhaal vormt, wat een coherente beoordeling sterk bemoeilijkt.

De VTC wijst erop dat zowel voor de verwerkingen in het kader van het DNB als de verwerkingen in het kader van dit nieuwe project eerst een wettelijke basis aanwezig moet zijn (die conform is met de AVG) vooraleer de verwerkingen mogen aangevangen worden.

De VTC beveelt aan om ook dit deel van het project voor advies voor te leggen. Aanvullend aan deze opmerkingen wordt het Ontwerp hierna verder getoetst aan de principes van de AVG.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

Algemeen:

- regelmatig een evaluatie te krijgen over de werking van het datanetbeheer (DNB), eventueel door het opnemen; van een apart hoofdstuk over de bescherming van persoonsgegevens in het jaarverslag;
- de rol van de functionaris te herbekijken;
- het aanvraagstelsel verder uitwerken;
- het afsprakenkader verder uitwerken in het decreet;
- haar het kluisproject met Doccle voor advies voorleggen.

Grondslag:

- in verband met het begrip toestemming artikel 22 meer vooraan in het ontwerp opnemen;
- in het Ontwerp de tijdelijkheid van de toestemming verzekeren;
- regels opleggen om te verhinderen dat burgers de facto gedwongen worden om een kluis te hebben;
- “het afnemen van gegevens door Vlaamse instanties” in artikel 5 verduidelijken.

Doelbinding:

- de Vlaamse Regering kan de beleidsuitvoerende taken nader bepalen: in de toelichting staat “in de samenwerkingsovereenkomst” terwijl een besluit van de Vlaamse Regering wordt verwacht. Dit moet verder uitgeklaard worden.

Verantwoordelijkheid:

- voorbeelden in de toelichting opnemen van de “andere actoren” die ofwel verwerkingsverantwoordelijke ofwel verwerker zijn;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) maken voor het globale project.

Minimale gegevensverwerking:

- nakijken of bepaalde categorieën persoonsgegevens niet ontbreken;
- nagaan of de garantie dat de persoonlijke datakluis (POD)-aanbieder geen toegang heeft tot de gegevens die in de PODs worden opgeslagen in het Ontwerp kan worden opgenomen;
- het kopiërenverbod formuleren als een verbod;
- de voorwaarden sanctioneerbaar maken;
- het monetiseren van de data uitsluiten;
- maximale bewaartermijnen in het Ontwerp opnemen.

Transparantie:

- de garantie dat er voldoende transparantie is vooraleer er een toestemming wordt gevraagd invoeren;
- de toestemming bij elk gebruik laten herbekijken door de betrokkene.

Beveiligingsmaatregelen:

- veiligheidseisen stellen voor afnemers en PODaanbieders.

3.7.38 VTC/A/W/2022/038 – jobbonus

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van XXX tot regeling van de toekenning van een jobbonus

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-038>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- begunstigden van de jobbonus

Inhoud:

De jobbonus is een nieuwe beleidsmaatregel waarmee de Vlaamse Regering een antwoord wil bieden op de bestaande aanhoudende krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt. Door het vergroten van het verschil tussen een werkloosheidsuitkering en inkomen uit werk worden meer mensen geactiveerd en toegeleid naar de arbeidsmarkt.

De premie wordt automatisch uitbetaald aan de personen die hun rekeningnummer registreren via Mijn Burgerprofiel. Voor de grensarbeiders, zijnde de personen die in Vlaanderen wonen maar in het buitenland werken, is het niet mogelijk de premie automatisch uit te betalen, aangezien de Vlaamse Regering voor deze groep van begunstigden niet over de noodzakelijke gegevensstromen beschikt om de prestaties en het loon te bepalen. Voor deze groep van begunstigden wordt daarom een aanvraagprocedure uitgewerkt. Er wordt ook voorzien in een bezwaarprocedure.

Het is niet duidelijk in welke hoedanigheid en op basis van welke wettelijke basis het agentschap Digitaal Vlaanderen in deze procedure tussenkomt en in welke mate het rekeningnummer ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt. De VTC heeft ook vragen bij het verplichte gebruik van het Burgerprofiel voor het verkrijgen van een jobbonus. Het lijkt niet alleen om een mogelijkheid van automatische rechtentoekenning, maar om rechtentoekenning op zich te gaan.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse regering;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- aanvullen met de actueel ontbrekende gegevensstroom naar de subsidiedatabank;
- de verzameling van het rekeningnummer herbekijken;
- nota te nemen van de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting;
- de verantwoording van de bewaartermijn opnemen in de memorie;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;

- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.39 VTC/A/W/2022/039 – maatwerk

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-039>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- persoon met een arbeidsbeperking;
- werkgever;
- zelfstandige met een arbeidsbeperking;
- gekwalificeerde begeleider;
- externe dienstverlener;
- collega-coach;
- gebruiker.

Inhoud:

Met het decreet van 14 januari 2022 wil de Vlaamse Overheid de kansen op de arbeidsmarkt verhogen voor personen met een arbeidsbeperking, ook in een reguliere arbeidscontext en op die manier een bijdrage leveren aan haar ambitie om de werkzaamheidsgraad te verhogen. De doelgroep van deze maatregel zijn personen met een arbeidsbeperking die zonder ondersteuning niet zomaar aan de slag kunnen gaan. Dit zijn personen die een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven ervaren als gevolg van het samenspel van functiestoornissen van cognitieve, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard of psychosociale factoren, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, of persoonlijke en externe factoren.

Om voor werkgevers de drempel voor de tewerkstelling van deze personen met een arbeidsbeperking te verlagen en er ook voor te zorgen dat deze personen met de juiste begeleiding en omkadering aan de slag kunnen gaan, biedt de overheid aan de werkgever en de zelfstandige een financiële incentive (loonpremie of ondersteuningspremie) en/of een begeleidingspremie aan om de bijkomende kosten verbonden aan deze tewerkstelling te compenseren. De contouren van deze financiering zijn afgestemd op de Europese staatssteunregels.

Het Ontwerp operationaliseert de contouren van het nieuwe beleidskader maatwerk bij individuele inschakeling zoals bepaald in het decreet.

De VTC wijst erop dat wat de persoon met een arbeidsbeperking betreft, de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en motivering daarvan (resultaat van het indicerend arbeidsonderzoek) hier de persoonsgegevens zijn die het meest relevant zijn en als gevoelige persoonsgegevens sensu lato de nodige extra bescherming vereisen. Het is aangewezen om deze in het algemeen ook aan te duiden in het besluit (naast de loopbaangegevens en de medische gegevens die er een onderdeel van vormen).

De VTC stelt vast dat de begrippen “externe dienstverlener” en “gebruiker” niet gedefinieerd worden in het Ontwerp of in het decreet zodat ze aanbeveelt om de inhoud van deze begrippen te bepalen, eventueel door verwijzing naar andere regelgeving om te kunnen nagaan of er voldaan is aan de minimale gegevensverwerking.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- expliciet vermelden van wettelijke basis;
- de behoefte aan werkondersteunende maatregelen en motivering daarvan vermelden als te verwerken persoonsgegevens;
- de begrippen “externe dienstverlener” en “gebruiker” te definiëren, eventueel door verwijzing naar andere regelgeving teneinde te kunnen nagaan of er voldaan is aan de minimale gegevensverwerking;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.40 VTC/A/W/2022/040 – verwerking persoonsgegevens bij Welzijn

Voorontwerp van decreet tot regeling van de verwerking van persoonsgegevens in de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, erkenning van gezondheidszorgberoepen en preventieve gezondheidszorg

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-040>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- verzoeker tot een collectieve schuldenregeling, diens vertegenwoordiger, schuldbemiddelaar, echtgenoot of samenwonende met de verzoeker, gerechtsdeurwaarder, notaris, schuldeisers;
- kinderen en jongeren die verblijven in voorzieningen en bewoners van residentiële zorginstellingen;
- personen die een erkenning voor een gezondheidszorgberoep, een bijzondere beroepstitel, een bijzondere beroepsbekwaamheid of een beroepskwalificatie, aanvragen; personen die een erkenning hebben verkregen; personen van wie de erkenning is ingetrokken; stagemeesters die door de bevoegde federale overheidsdienst zijn erkend, leden van adviesorganen;
- medewerkers die ingezet worden in de zorgvoorzieningen en zelfstandigen die met een ondernemingscontract aan de zorgvoorziening verbonden zijn en die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorzieningen; en de categorieën gegevens zijn;

- verzoeker tot een collectieve schuldenregeling en eventueel van dienst vertegenwoordiger, met inbegrip van schuldbemiddelaar, echtgenoot of samenwonende bij de verzoeker, gerechtsdeurwaarder of notaris, van schuldeisers.

Inhoud:

Het Ontwerp regelt enerzijds de toegang voor het agentschap voor Vlaamse sociale bescherming en de zorgkassen tot het centraal register collectieve schuldenregelingen, vermeld in artikel 1675/20 van het Gerechtelijk Wetboek, en voegt anderzijds een regelgevende basis in voor de verwerking van de persoonsgegevens van alle medewerkers van de zorgvoorziening en alle zelfstandigen, met de zorgvoorziening verbonden door een ondernemingscontract, die worden ingeschakeld in de werking van de zorgvoorziening.

Verder heeft het tot doel de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheid over de erkenning van gezondheidszorgberoepen van een decretale basis te voorzien.

Ten slotte biedt het een decretale basis voor een meer uitgebreide meldingsplicht in het kader van infectieziekten en regelt het de gegevensverwerking die daarmee gepaard gaat.

Het is niet duidelijk, en de memorie geeft wat dat betreft ook geen toelichting, waarom er voor artikel 8 niet gewerkt kan worden met gepseudonimiseerde of geanonimiseerde gegevens voor de vermelde doelstellingen, dit lijkt niet voor alle doelstellingen nodig. De VTC vraagt om het Ontwerp en de memorie op dat punt aan te vullen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het vermelden van de rechtvaardigingsgrond in de memorie van toelichting;
- de essentie in het Ontwerp opnemen;
- voor wat betreft artikel 7 en 8 van het Ontwerp de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in de tekst;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de bewaartermijn van artikel 4 verantwoorden in de memorie van toelichting en voor artikel 2, 7 en 8 de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp en verantwoorden in de memorie van toelichting;
- te verduidelijken waarom er voor artikel 8 van het Ontwerp niet gewerkt kan worden met geanonimiseerde of gepseudonimiseerde gegevens in het kader van elk van de vermelde doelstellingen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.41 VTC/A/W/2022/041 – lokale besturen

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-041>

Datum advies: 19 april 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- mandatarissen van het lokaal bestuur;
- debiteuren van fiscale en niet -fiscale schulden aan een lokaal bestuur;
- aangestelde en waarnemende algemeen directeur, aangestelde en waarnemende financieel directeur, leidend ambtenaar van een autonoom gemeentebedrijf, de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid;
- verzoekers om een volksraadpleging te houden en ondertekenaars van de petitie;
- personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid, personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd, personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

Inhoud:

Het Regeerakkoord 2019-2024 gaat uit van een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid als basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. Deze kwaliteitseis geldt zowel voor de Vlaamse overheid als voor de lokale besturen. In het licht daarvan, wordt de organieke regelgeving voor de lokale besturen verder vereenvoudigd.

Het decreet dat door het Ontwerp gewijzigd wordt, bevat geen (en zeker geen systematische) regeling voor de bescherming van persoonsgegevens.

De VTC stelt vast dat de adviesvragers ervan uitgaan dat de wettelijke basis voor de verwerkingen van de lokale besturen niet bij decreet moet worden vastgelegd. Ze verwijzen daarvoor naar de autonomie van de lokale besturen.

De VTC wijst erop dat de toepassing van artikel 22 van de Grondwet een formeel decreet - waarin de essentiële elementen van de verwerking zijn opgenomen- vraagt als wettelijke grond voor de verwerking. Als die wettelijke grond er is, kan die verder uitgewerkt worden in lokale reglementen. Bijgevolg moeten er dringend decretale bepalingen komen, om te beginnen de generieke verwerkingen. Dat zou kunnen in het decreet lokaal bestuur of in aparte sectorale regelgeving. Ook voor verwerkingen die specifiek zijn voor een lokaal bestuur en betrekking hebben op het privé-leven, moet er eerst een decretale grondslag aanwezig zijn.

De VTC verwijst naar het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) nr. 89/2018 van 26 september 2018¹⁷, randnummers 21 e.v. Ze schaarst zich in het bijzonder achter het principe dat de betrokkene op elk moment zijn recht van rectificatie moet kunnen uitoefenen over zijn politieke voorkeur (artikel 16 AVG) zonder mee te moeten delen wat zijn actuele politieke affiliatie is (of dat er überhaupt sprake is van enige wens tot affiliatie).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- dringend werk van te maken van het scheppen van een decretale basis voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover dit nog niet in sectorale wetgeving geregeld is);
- de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in de Memorie van Toelichting;
- de bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen;
- de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen;

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- het geslacht schrappen in artikel 37, dan wel verduidelijken in de Memorie van Toelichting waarvoor dit strikt noodzakelijk is;
- de bewaartermijnen van de gegevens bepalen of minstens criteria op te nemen om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- beveiligingsmaatregelen uitwerken.

3.7.42 VTC/A/W/2022/042 – monsterneming

Ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van lucht (LUC)

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-042>

Datum advies: 17 mei 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de monsternemer

Inhoud:

Het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van lucht, afgekort LUC, is een bundel met methoden voor het nemen van monsters en het uitvoeren van metingen en analyses die erkende laboratoria en exploitanten die zelfcontroles uitvoeren, moeten toepassen in het kader van diverse milieuwetgevingen zoals titel II en III van het VLAREM.

Het compendium LUC wordt jaarlijks geactualiseerd als gevolg van internationale ontwikkelingen en onderzoek en dit in overleg met de werkgroepen van de erkende laboratoria, het referentielaboratorium VITO en de bevoegde overheid.

Het is hier niet de bedoeling om een persoon te volgen, maar wel de uitvoering van een procedure. Niettemin gaat het door de koppeling over persoonsgegevens en meer precies over de locatiegegevens van de monsternemer: waar was de betrokkene op een bepaald tijdstip.

Het gaat hier dus om - al is het zeer beperkt – locatiegegevens en deze behoeven de gepaste bescherming. De VTC adviseert dat er uitdrukkelijk bepaald wordt dat de locatiedata die worden ingezameld enkel mogen worden gebruikt voor de wettelijk voorziene doeleinden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de essentiële elementen van de verwerking opnemen in het decreet;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen;
- bepalen dat locatiedata enkel voor de wettelijk voorziene doeleinden gebruikt zullen worden;
- de bewaartermijn bepalen of minstens criteria die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.43 VTC/A/W/2022/043 – monsterneming

Ontwerp van Ministerieel Besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van de bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-043>

Datum advies: 17 mei 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de monsternemer

Inhoud:

Het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water, afgekort WAC, is een bundel met methoden voor het nemen van monsters en het uitvoeren van metingen en analyses die erkende laboratoria en exploitanten die zelfcontroles uitvoeren, moeten toepassen in het kader van diverse milieuwetgevingen zoals titel II en III van het VLAREM.

Het compendium WAC wordt jaarlijks geactualiseerd als gevolg van internationale ontwikkelingen en onderzoek en dit in overleg met de werkgroepen van de erkende laboratoria, het referentielaboratorium VITO en de bevoegde overheid.

Het is hier niet de bedoeling om een persoon te volgen, maar wel de uitvoering van een procedure. Niettemin gaat het door de koppeling over persoonsgegevens en meer precies over de locatiegegevens van de monsternemer: waar was de betrokkene op een bepaald tijdstip.

Het gaat hier dus om - al is het zeer beperkt – locatiegegevens en deze behoeven de gepaste bescherming. De VTC adviseert dat er uitdrukkelijk bepaald wordt dat de locatiedata die worden ingezameld enkel mogen worden gebruikt voor de wettelijk voorziene doeleinden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond in het Ontwerp opnemen;
- de verwerkingsverantwoordelijke in het Ontwerp opnemen;
- bepalen dat locatiedata enkel voor de wettelijk voorziene doeleinden gebruikt zullen worden;
- de bewaartermijn bepalen of minstens criteria die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.44 VTC/A/W/2022/044 – COVID-19

Voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars en strekkende tot wijziging van de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord van 12 maart 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot vaccinaties tegen COVID-19

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-044>

Datum advies: 9 mei 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: ja

De categorieën betrokkenen:

- de gezondheidszorgbeoefenaars in België

Inhoud:

De toelichting geeft uitleg over de context van de verplichte vaccinatie en verwijst naar de wet betreffende de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 van gezondheidszorgbeoefenaars, die dit regelt (nog niet gestemd).

De aanvragers geven aan dat de controle op deze verplichte vaccinatie tegen COVID-19 voor gezondheidszorgbeoefenaars enkel kan door het mogelijk maken van een gegevensstroom tussen verschillende databanken, waarbij uit de ene databank, e-cad, die een federale databank is, het Rijksregisternummer dan wel het BIS-nummer van de gezondheidszorgbeoefenaars wordt gehaald, dat dan gelinkt wordt aan het Rijksregisternummer dan wel het BIS-nummer en de vaccinatiestatus zoals geregistreerd in Vaccinnet+8, die een Vlaamse databank is die in heel nauwe samenwerking tussen de gefedereerde entiteiten en de Federale Staat wordt uitgewerkt en beheerd. De uitwisseling van de gegevens gebeurt tussen voormelde databanken, tenzij de informatie beschikbaar in deze databanken niet volledig zou zijn. Het agentschap Digitaal Vlaanderen faciliteert die gegevensstroom.

Het gebruik van een gemeenschappelijke gegevensbank sluit niet uit dat verschillende, eventueel gefedereerde entiteit-specifieke eindgebruikersinterfaces worden gebruikt voor het voeden of raadplegen van de gemeenschappelijke gegevensbank.

Het linken van het beroepsidentificatienummer, zoals het RIZIV-nummer van de gezondheidszorgbeoefenaar, en het Rijksregisternummer dan wel het BIS-nummer van de gezondheidszorgbeoefenaar aan zijn vaccinatiestatus is absoluut noodzakelijk, aangezien de vaccinatiestatus te allen tijde moet kunnen worden nagegaan om de controle op de verplichte vaccinatie tegen COVID-19 te kunnen uitvoeren.

Gelet op het feit dat niet elke gezondheidszorgbeoefenaar die prestaties uitvoert in België over een Rijksregisternummer dan wel een BIS-nummer beschikt, is het van belang om ook het beroepsidentificatienummer te linken aan de vaccinatiestatus van de gezondheidszorgbeoefenaar. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de 6 Artikel 2 van het Samenwerkingsakkoord bepaalt het volgende: “Art. 2. § 1. Aan elke persoon die verblijft op het Belgisch grondgebied wordt een betekenisloze vaccinatiecode toegekend. Wanneer een persoon wordt geselecteerd voor een uitnodiging tot vaccinatie overeenkomstig de vaccinatiestrategie, vastgesteld door de bevoegde autoriteiten, en de betrokkene voor de vaccinatie een afspraak wenst te maken of hem een afsprakkmoment wordt voorgesteld, wordt hem daartoe de hem toegekende vaccinatiecode meegedeeld.”

Gelet op het feit dat er gegevens gedeeld worden in het kader van verplichte vaccinatie, die gebaseerd wordt op de bevoegdheden die behoren tot de Federale overheid, en preventieve gezondheidszorg, met name de vaccinaties tegen COVID-19, zijnde een bevoegdheid van de gefedereerde entiteiten, én dat er wordt gewerkt zowel met een federale als met een Vlaamse databank die evenwel in heel nauwe samenwerking tussen de gefedereerde entiteiten en de Federale Staat wordt beheerd, is het afsluiten van een samenwerkingsakkoord tussen alle gefedereerde entiteiten en de Federale Staat noodzakelijk.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verwijzing naar “andere gegevensbanken verder preciseren;
- de bestemmelingen van de persoonsgegevens bepalen in het samenwerkingsakkoord;
- zekerheid geven over de bewaartermijn;
- meer garanties voor de juistheid van de gegevens opnemen;
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken.

3.7.45 VTC/A/W/2022/045 – werkplekieren

Voorontwerp van decreet over de premie kwalificerend werkplekieren voor ondernemingen en de leerlingpremie alternerende opleiding

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-045>

Datum advies: 17 mei 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- lerende;
- mentor;

- onderneming.

Inhoud:

De beleidsnota Werk en Sociale Economie 2019-2024 kondigt aan dat de bestaande incentives om alternerend leren in ondernemingen te stimuleren (de mentorkorting, start- en stagebonus, ...) worden herbekeken. Dit in functie van het beter inzetten van deze middelen om de leercultuur te verhogen, met bijzondere aandacht voor KMO's. De ambitie is om ondernemingen te stimuleren om leerwerkplekken aan te bieden in het kader van opleidingstrajecten die toewerken naar een onderwijs- of beroepskwalificatie, zoals duaal leren en andere alternerende opleidingen.

Wat de instanties die toegang hebben betreft: het Departement Werk en Sociale Economie, vermeld in artikel 25, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid met tussenkomst van de Vlaamse dienstenintegrator. De formulering "De uitwisselingen van persoonsgegevens vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegrator als dat van toepassing is." komt de VTC wel onduidelijk over ("als dat van toepassing is?") zodat het wellicht aangewezen is deze aan te passen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

de wettelijke bepaling preciseren waarop de rechtvaardigingsgrond gebaseerd is;

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GBE) uitvoeren;
- de relevantie van het geslacht preciseren in de memorie;
- de bewaartermijn preciseren en verantwoorden in de memorie;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.46 VTC/A/W/2022/046 – provincies vergaderen

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de voorwaarden voor digitaal of hybride vergaderen voor de organen van de provincies

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-046>

Datum advies: 17 mei 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- personen die deelnemen aan digitale of hybride vergaderingen voor de organen van de provincies.

Inhoud:

Het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie bevat verscheidene bepalingen die ervoor zorgen dat organen van de lokale besturen digitaal of hybride kunnen vergaderen. De Vlaamse Toezichtcommissie heeft over het voorontwerp van dit decreet een advies uitgebracht op 8 september 2020.

De Vlaamse Regering heeft op 10 september 2021 de voorwaarden vastgesteld die de lokale bestuursorganen moeten respecteren als ze beslissen om digitale of hybride vergaderingen te organiseren. De Vlaamse Toezichtcommissie heeft over ontwerp van besluit een advies uitgebracht op 2 maart 2021.

Met het decreet van 23 december 2021 tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005, wat het digitaal en hybride vergaderen betreft, worden de wijzigingen voor de organen van de lokale besturen doorgetrokken naar de organen van het provinciaal bestuur. Dat decreet maakt het mogelijk voor de provinciale bestuursorganen om digitaal of hybride te vergaderen zonder dat daarvoor een besluit van de deputatie afgekondigd hoeft te worden.

De vergaderingen van de provincieraad vinden in principe nog altijd fysiek plaats en kunnen enkel digitaal of hybride doorgaan onder de uitzonderlijke omstandigheden vermeld in het huishoudelijk reglement. De vergaderingen van de provincieraadscommissie en de deputatie kunnen steeds, ongeacht de omstandigheid of situatie, digitaal of hybride plaatsvinden als dit in het huishoudelijk reglement is opgenomen.

Conclusie:

De VTC herneemt haar aanbevelingen van het advies VTC/A/W/2021/17 en adviseert om in het Ontwerp de gepaste bepalingen op te nemen om de informatieveiligheid, vertrouwelijkheid en conformiteit met de AVG te garanderen.

De VTC beveelt aan dat specifieke maatregelen worden neergeschreven voor en door de lokale besturen en adviseert om artikel 4 te preciseren.

3.7.47 VTC/A/W/2022/047 – stookolieketel

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de verduidelijking van het verbod op de plaatsing van een stookolieketel betreft

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-047>

Datum advies: 17 mei 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

Niet expliciet aangeduid, maar uit de doelstellingen vermeld in artikel 6, §1 van het Ontwerp kan de VTC impliciet afleiden dat het minstens gaat over

- gebouweigenaars;
- huurders;
- houders van een zakelijk recht op gebouwen.

Inhoud:

De toelichting bij het voorstel verklaart dat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid neemt in de globale strijd tegen klimaatverandering en de komende jaren verdere stappen wil zetten om het energiesysteem koolstofarm en duurzamer te maken. Met het oog op het realiseren van de Vlaamse energie- en klimaatdoelstellingen zet Vlaanderen in op het verbeteren van de energie-efficiëntie van het gebouwenpark, het verhogen van het aandeel hernieuwbare energiebronnen in de energievoorziening, en het flexibeler en beter maken van de energie-infrastructuur. Ondertussen zorgt Vlaanderen er ook voor dat de energiefactuur betaalbaar blijft voor gezinnen en competitief blijft voor ondernemingen.

In het Energiedecreet van 8 mei 2009 zijn al heel wat maatregelen opgenomen die daarop inspelen. Voorbeelden zijn de renovatieverplichting bij niet-residentiële gebouwen, vermeld in artikel 11.2/2.1, en het verbod op aardgasaansluitingen bij nieuwe grote verkavelingen, grote groepswoningbouwprojecten en grote appartementsgebouwen vanaf 2021, vermeld in artikel 4.1.16/1. Een andere maatregel, namelijk het verbod op de plaatsing of de vervanging van stookolieketels, is op 20 oktober 2021 aangenomen in het Vlaams Parlement. Het decreet, dat op 22 oktober 2021 door de Vlaamse Regering werd bekrachtigd, is op 1 januari 2022 in werking getreden.

Die maatregelen zijn opgenomen in het decreet van 18 maart 2022 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Er werd echter vastgesteld dat er een verduidelijking noodzakelijk is van de bepaling over het verbod op de plaatsing en de vervanging van stookolieketels en ketellichamen in bestaande gebouwen (formulering “in de straat beschikbaar”), zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de doelstellingen van de maatregel. Dit voorstel van decreet komt daaraan tegemoet.

De VTC merkt op dat de doeleinden “volgen en handhaven van verplichtingen die aan gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht worden opgelegd voor de verwarmingsinstallaties in het gebouw” en “fraude opsporen en detecteren” om een grotere behoedzaamheid vragen wat betreft de bescherming van persoonsgegevens.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de bewaartermijn herbekijken;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.48 VTC/A/W/2022/048 – inburgering

Ontwerp van besluit tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 29 en 36 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2021 tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 1995 tot invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen die eronder ressorteren, tot wijziging van de regelgeving over het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid en tot bepaling van de inwerkingtreding van artikel 3 van het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-048>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- (verplichte) inburgeraars en de partner met wie deze samenwoont of getrouwd (sic) is

Inhoud:

Het Ontwerp regelt de datum van inwerkingtreding voor de retributies voor het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie en de datum van inwerkingtreding voor het participatie- en netwerktraject. Naast de regeling van de inwerkingtreding van deze twee elementen van het inburgeringstraject worden een aantal verfijningen en technische rechtzettingen van de al gewijzigde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid geregeld.

De VTC herhaalt de opmerking uit het vorige advies: Het decreet bevat enkel een bewaartermijn (5 jaar) voor de persoonsgegevens die aan de gemeenten worden bezorgd (en waarvoor het EVA verwerkingsverantwoordelijke blijft). De VTC kan dus niet oordelen of voldaan wordt aan het principe van opslagbeperking. De VTC adviseert dat de verwerkingsverantwoordelijke de maximale bewaartermijn(en) voor de verwerking van deze persoonsgegevens bepaalt, of toch minstens criteria voorziet die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen (voor zover deze nog niet in machtigingen zijn vastgelegd). Gezien de gevoeligheid van de gegevens moet deze termijn zeer kort gehouden worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, wat het gehele besluit en eventueel het decreet betreft, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse regering;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GBE);
- het bepalen van de bewaartermijn, minstens het opnemen van criteria aan de hand waarvan de bewaartermijn bepaald kan worden;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.49 VTC/A/W/2022/049 – jeugddelinquentie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht, wat betreft de organisatie, samenstelling en de werking van de afdelingen gesloten oriëntatie, gesloten begeleiding en gesloten begeleiding van maximaal twee, vijf of maximaal zeven jaar in de gemeenschapsinstellingen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-049>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- minderjarige verdachten of delictplegers;
- andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen;
- trajectcoördinator;
- mogelijk: slachtoffers.

Inhoud:

Het Vlaams Regeerakkoord neemt de implementatie van het jeugddelinquentierecht en de uitbouw van de gemeenschapsinstellingen als een speerpunt op in de aanpak van jeugddelinquentie. Het Ontwerp geeft uitvoering aan het Regeerakkoord voor wat betreft een aantal zeer belangrijke beleidskeuzes en het afronden van de transitie voor wat betreft de gemeenschapsinstellingen in Vlaanderen.

Het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht voorziet na de inwerkingtreding sinds 1 september 2019 (fase 1) in de zogenaamde ‘fase 2’ en dit uiterlijk tegen 1 september 2022. Binnen fase 2 vormen de uitvoering en de wettelijke verankering van de nieuwe en versterkte werking van de gemeenschapsinstellingen de zwaartepunten, dit samen met het realiseren van de nodige randvoorwaarden, zowel inhoudelijk, personeelsmatig als naar infrastructuur en capaciteit.

De VTC is van oordeel dat “attitudes en overtuigingen” in artikel 2 en “andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen” in artikel 3 § 2 van het Ontwerp nader omschreven dienen te worden. Ook dient verduidelijkt te worden of er al dan niet gegevens van slachtoffers verwerkt worden nu naar deze actoren slechts zijdelings verwezen wordt.

De VTC merkt op dat de verwerking van informatie m.b.t. relaties en gezinsomstandigheden, ook de verwerking van gegevens van de daarbij vermelde personen betreft. Dit wordt best expliciet vermeld.

De VTC wijst erop dat de vermelde gegevens die betrekking hebben op levensgewoonten, zoals roken, gebruik van verdovende middelen en dergelijke, alsook vrije tijd en ontspanning in belangrijke mate raken aan de privé-sfeer van de betrokkenen. De VTC maakt wat dit betreft het nodige voorbehoud. De eisen inzake proportionaliteit, vertrouwelijkheid en beveiliging zullen minstens zo streng zijn als voor gegevens die de gezondheid sensu strictu betreffen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- verduidelijken wat bedoeld wordt met de “dienst voor de verwerking van persoonsgegevens”;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de begrippen “attitudes en overtuiging” nader omschrijven en “andere partijen die betrokken zijn bij de uitwerking van de concrete doelstellingen en verwachtingen” in artikel 3 § 2 van het Ontwerp. Verder verduidelijken of er al dan niet gegevens van slachtoffers verwerkt worden;
- de relaties en gezinsleden vermelden als categorieën betrokkene;
- de bewaartermijn verantwoorden in de nota;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de gepaste beveiliging garanderen.

3.7.50 VTC/A/W/2022/050 – ondernemers verwerking persoonsgegevens

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 aangaande het Agentschap Innoveren en Ondernemen, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-050>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

Deze zijn te vaag aangegeven. Enkel in de nota wordt volgende uitleg gegeven: “De verwerking van persoonsgegevens heeft vooral betrekking op de persoonsgegevens van natuurlijke personen die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefenen (nl. personen die niet opteren voor een vennootschapsvorm) of van personen die in de toekomst een onderneming wensen op te richten, of op de persoonsgegevens van medewerkers of personeelsleden van ondernemingen en andere entiteiten.”

Inhoud:

Het is de bedoeling met het ontwerp van besluit een rechtsgrond te vormen voor de verwerkingen van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen overeenkomstig artikel 6, punt 3, van de AVG.

De adviesvrager wil met het Ontwerp uitvoering geven aan artikel 63/23 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschap- en innovatiebeleid. De manier waarop dit in het Ontwerp wordt voorgesteld voldoet echter niet en dit onder andere om de volgende redenen:

De decretale bepaling waaraan uitvoering wordt gegeven, heeft een te ruime delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering (zie advies VTC/A/W/2021/075). Er moet op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.

In tegenstelling tot wat in de nota wordt beweerd, is niet alleen voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens of kwetsbare personen een decretale basis vereist.

In de nota staat dat er geen impact is op het privé-leven omdat het over professionele contacten gaat, maar uit de hoeveelheid en aard van de gegevens (bv. consumptiegewoonten) kan eerder afgeleid worden dat een impact op de persoonlijke levenssfeer wel mogelijk is.

De verwerkingen worden niet aangeduid en dus ook geen doeleinden (er is enkel een niet limitatieve omschrijving in de nota 3) zodat er geen toets van de proportionaliteit kan gebeuren. De VTC vermoedt dat voor het agentschap alleen aan zeer beperkte verwerkingen van persoonsgegevens wordt gedacht omdat het vooral op bedrijven gericht is, maar dat is uit de tekst van het Ontwerp niet af te leiden en helemaal niet zeker.

Geautomatiseerde individuele besluitvorming werd zonder enige specificering toegestaan door artikel 63/23 van het decreet (zie advies VTC/A/W/2021/075) terwijl artikel 22 AVG vraagt dat deze in principe niet toegestane vorm van verwerking in de mate dat de verwerkingsverantwoordelijke zich wil beroepen op een uitzondering toegestaan bij een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling (er is een andere regel voor toestemming), ook moet voorzien in passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene. Die maatregelen moeten volgens artikel 35 van de WVP al voorzien worden in het decreet zelf.

Dit zou verder kunnen uitgewerkt worden in een uitvoeringsbesluit, maar het ontwerp bevat hierover ook enkel algemeenheden (artikel 9/2 en 9/8 van het Ontwerp). Het is de VTC nog altijd niet duidelijk waarvoor het decreet een “uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor de betrokkene rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft” wil mogelijk maken.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

De VTC adviseert dat er decretale basisbepalingen worden opgesteld met verwijzing naar concrete (eventueel categorieën) van verwerkingen en hun doeleinden en met vermelding van de essentiële elementen. In een uitvoeringsbesluit kunnen dan verdere specificaties worden toegevoegd. Sommige van deze bepalingen kunnen mogelijk beter worden opgenomen in de specifieke wet- of regelgeving die het kader is van de verwerking. Het is aanbevolen om zowel bij het ontwerp van decreet als bij het ontwerp van uitvoeringsbesluit voldoende motivering en verduidelijking toe te voegen.

3.7.51 VTC/A/W/2022/051 – wegvervoer

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over wegcontroles en controles ter plaatse bij ondernemingen van alle vervoerscategorieën inzake voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-051>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- bestuurders van een voertuig met een tachograaf

Inhoud:

Op 15 juli 2020 keurde de Europese Commissie het zogenaamde “Mobility Package” goed, dat op 31 juli 2020 gepubliceerd werd in het publicatieblad van de Europese Unie. Dit pakket bestaat uit drie onderdelen, meer bepaald Verordening (EU) 2020/1054, Verordening (EU) 2020/1055 en Richtlijn (EU) 2020/1057.

Met Richtlijn (EU) 2020/1057 worden specifieke regels vastgesteld voor wat betreft de detachering van bestuurders in de wegvervoersector en worden o.a. ook wijzigingen aangebracht aan Richtlijn 2006/22/EG, waarin minimumvoorwaarden worden vastgesteld voor de toepassing van de Verordeningen (EG) nr. 561/2006 en (EU) nr. 165/2014 (en richtlijn 2002/15/EG) en waarin ook onder meer controles in het kader van de hiervoor vermelde regelgeving worden voorzien.

Het Ontwerp beoogt Richtlijn 2006/22/EG en Richtlijn (EU) 2020/1057 om te zetten in Vlaamse regelgeving en om een regelgevend kader te voorzien voor de uitvoering van wegcontroles en controles ter plaatse bij ondernemingen met het oog op de juiste en samenhangende toepassing van Verordeningen (EG) nr. 561/2006 en (EU) nr. 165/2014. De controles hebben tot doel het aantal inbreuken in het kader van Verordeningen (EG) nr. 561/2006 en (EU) nr. 165/2014 te voorkomen en verminderen, mede aan de hand van een mechanisme waardoor gewaarborgd wordt dat ondernemingen met een hoog risicocijfer nauwlettender en vaker worden gecontroleerd.

Gezien dit op heden nog geregeld wordt in het koninklijk besluit van 8 mei 2007 houdende omzetting van Richtlijn 2006/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 inzake minimumvoorwaarden voor de uitvoering van de Verordeningen (EEG) nr. 3820/85 en (EEG) nr. 3821/85 van de Raad betreffende voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer en tot intrekking van Richtlijn 88/599/EEG van de Raad, wordt middels het Ontwerp voormeld koninklijk besluit opgeheven voor wat de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest betreft.

Wat de instanties die toegang hebben betreft: de gegevens worden meegedeeld aan de Europese Commissie bij toepassing van artikel 17 van verordening (EG) nr. 561/2006. Of de opmaak van algemene en naamloze statistieken om de beleidsmaatregel te onderzoeken en te evalueren ertoe leidt dat de gegevens meegedeeld worden aan een andere entiteit is niet duidelijk uit de tekst van het Ontwerp. Alleszins gaat het om geanonimiseerde gegevens (zodat het niet langer persoonsgegevens betreft).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering;
- de bewaartermijnen verantwoorden in de nota aan de Vlaamse Regering;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de rechten van de betrokkenen voldoende garanderen in het kader van de toepassing van artikel 23 AVG.

3.7.52 VTC/A/W/2022/052 – omgevingshandhaving

Voorontwerp van decreet over de optimalisatie van de omgevingshandhaving

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-052>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de houder van de kentekenplaat;
- de bestuurder;
- de gebruikelijke bestuurder;
- de persoon die verantwoordelijk is voor het voertuig.

Inhoud:

Het Ontwerp bevat zeer diverse wijzigingsvoorstellen betreffende de handhabingsbepalingen milieu (titel XVI DABM) en ruimtelijke ordening (titel VI VCRO).

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- het invoeren van een bijzondere bewijswaarde voor de vaststellingen in een verslag van vaststelling betreffende milieu-inbreuken en stedenbouwkundige inbreuken;

- het invoeren van een weerlegbaar vermoeden van strafrechtelijke schuld in hoofde van de kentekenhouder van een voertuig voor bepaalde overtredingen (achterlaten afval, toegankelijkheid natuurterreinen, schendingen van de jachtregelgeving, weigeren mee te werken aan identificatie) voor zover de identificatie niet op een andere wijze kon gebeuren en voor zover er een duidelijke band is tussen de bestuurder van het voertuig en de overtreding of tussen het betrokken voertuig en de overtreding;
- het invoeren bij milieuhandhaving van een verhoorbevoegdheid voor bepaalde personen, met name aan de personen die ook zijn aangesteld als toezichthouder;
- de bestaande regeling dat toezichthouders hun toezichtrechten ook kunnen inzetten ten behoeve van de oplegging en opvolging van een aanmaning en ten behoeve van de bestuurlijke handhaving wordt explicieter en omstandiger uitgewerkt;
- het invoeren bij milieuhandhaving van een meldingsplicht bij de uitvoering van een bestuurlijke maatregel (zoals al bestaat in de VCRO);
- het invoeren bij milieuhandhaving dat de verjaringstermijn voor bestuurlijke beboeting gestuit wordt door strafrechtelijke en bestuurlijke daden van onderzoek en vervolging, verricht binnen de initiële verjaringstermijn (geldt al in de VCRO);
- het invoeren bij milieuhandhaving van de mogelijkheid om in kader van bestuurlijke beboeting bij een voorstel tot betaling van een geldsom ook een voorstel tot betaling van de voordeelontneming te kunnen voegen;
- de omschrijving van de stedenbouwkundige inbreuk inzake het stellen van handelingen voorafgaand aan de aktename wordt aangevuld wat betreft de niet-naleving van de opgelegde voorwaarden in de meldingsakte alsook wat betreft de meldingsplichten inzake het zorgwonen en wat betreft het verder uitvoeren van handelingen in geval van verval, schorsing of vernietiging van de meldingsakte;
- het invoeren in de VCRO dat een bestuurlijke boete ook ambtshalve met uitstel kan worden opgelegd (geldt al in DABM);
- het verruimen in DABM en VCRO van de gevallen waarin de inkomsten en teruggevorderde kosten die voortvloeien uit lokale handhaving toekomen aan de betrokken lokale overheid.

De VTC beoordeelt het positief dat er een wettelijke basis wordt geschapen voor de beoogde gegevensstromen. Enerzijds worden de federale overheidsdiensten en de politiediensten vermeld en anderzijds de lokale besturen. Ze stelt echter (nogmaals – zie advies VTC/A/W/2022/030) vast dat het bestaande decreet geen regeling met betrekking tot persoonsgegevens bevat (behoudens het beroep op de uitzonderingsbepaling van artikel 23 AVG).

De delegatie aan de Vlaamse Regering om de beveiliging van die gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen te bepalen, is aanvaardbaar, maar de andere essentiële elementen van de diverse verwerkingen van persoonsgegevens moeten in principe een decretale basis krijgen. De VTC verwijst naar de vele adviezen die ze daarover al gegeven heeft en die op haar website te vinden zijn samen met de algemene regels hierover.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp enkel voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin en eventueel in aanvullende ontwerpen van decreet alle essentiële elementen van de bestaande en geplande gegevensverwerkingen worden geïmplementeerd.

3.7.53 VTC/A/W/2022/053 – geloofsgemeenschappen

Voorstel van decreet van het Vlaams Parlement tot toevoeging van een paragraaf 9 en 10 aan artikel 47 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-053>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de bedienaars van de eredienst en hun vervangers van een erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschap;
- een bestuur van de eredienst;
- de leden van het bestuursorgaan;
- de toekomstige leden van het bestuursorgaan;
- de leden van het voorlopig bestuursorgaan;
- de schenkers van giften vanaf 1000 euro;
- de personen met titels op de gebouwen of andere infrastructuur;
- de leden van het tijdelijk voltallig bestuursorgaan, vermeld in artikel 67, § 2, 6°.

Inhoud:

De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement kennen, wat het nieuwe beleid rond erkenningen van lokale geloofsgemeenschappen betreft, een cruciale rol toe aan een professionele en adequate Informatie- en screeningsdienst (de bevoegde instantie, vermeld in hoofdstuk 4 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen).

Op 5 mei 2020 heeft de Vlaamse Regering in haar conceptnota dan ook een driedelige taakstelling voor die dienst vastgesteld:

1° informatievergaring tijdens de wachtperiode, bij de erkenning en na de erkenning;

2° periodieke informatie-uitwisseling, meer bepaald het verzamelen, vervolledigen, vergelijken en blijvend actualiseren van alle informatie vanuit veiligheids-, bestuurlijk en samenlevingsperspectief die nuttig kan zijn om te beoordelen of aan de erkenningscriteria is voldaan;

3° het vervullen van een rol bij de handhaving na de erkenning van de lokale geloofsgemeenschappen.

Op 10 december 2021 besliste de Vlaamse Regering om de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen (hierna ISD) van het Agentschap Binnenlands Bestuur aan te wijzen als de bevoegde instantie in de zin van artikel 18 van het erkenningsdecreet. Dat besluit trad in werking op 29 december 2021.

Om zijn decretale opdrachten te vervullen zal de ISD dus persoonsgegevens verzamelen en verwerken. Enerzijds verzamelt de ISD die informatie via andere partners door middel van de informatie-uitwisselingsakkoorden. De ISD kan informatie-uitwisselingsakkoorden sluiten met alle relevante overheidsinstanties. Voor informatie over bedienaars van de eredienst die overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018

houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers worden tewerkgesteld, zijn bijvoorbeeld informatie-uitwisselingsakkoorden nodig met DVZ en DWSE; voor informatie over financiële stromen is samenwerking nodig met de Federale Overheidsdienst Financiën, enzovoort. Anderzijds verzamelt de ISD-informatie op basis van eigen vaststellingen.

In dit dossier gaat het prominent over de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zoals bedoeld in artikel 9 AVG, en met name persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken. Voor de verwerking van dergelijke persoonsgegevens geldt er een principieel verbod.

De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp afwijkingen op de AVG-rechten invoert. Dit moet gecommuniceerd worden aan de betrokkenen. De toelichting verduidelijkt dat dit gebeurt met het oog op de uitvoering van de taken die aan de inspectie- en screeningsdienst zijn toevertrouwd en verwijst naar een gelijkaardige regeling die al is ingevoerd voor andere Vlaamse toezicht-, inspectie- en auditdiensten (cf. besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019 tot uitvoering van artikel 190 van het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, Belgisch Staatsblad, 2 september 2019).

De VTC heeft hierover advies gegeven op 3 juli 2019 in haar advies A/W/2019/016 waarbij ze stelde dat het gebruik maken van de afwijkingsmogelijkheid niet de standaardprocedure mag zijn en dat telkens een gemotiveerde beslissing moet worden genomen. De VTC doet verder opmerken dat het decreet bepaalt dat de bevoegde instantie “kan” beslissen om de verplichtingen en de rechten niet toe te passen. Uit het artikel is evenwel niet af te leiden hoe ver deze discretionaire bevoegdheid gaat. Het zou beter zijn dat het decreet criteria bepaalt zodat er geen willekeur mogelijk is.

De VTC herinnert de decreetgever ook aan haar opmerking gemaakt in haar advies A/W/2019/16 (randnummer 27), inzake de tegenstrijdige bepaling in artikel 10/5 van het e-govdecreet wat de taken van de VTC betreft.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- het bepalen van een maximale bewaartermijn;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de rechten van de betrokkenen voldoende garanderen in het kader van de toepassing van artikel 23 AVG.

3.7.54 VTC/A/W/2022/054 – onroerend erfgoed

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 wat betreft de uitvoering van de visienota lokaal erfgoedbeleid en wijziging van diverse besluiten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-054>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de aanvrager van een toelating voor handelingen aan een goed in de inventaris;
- de aanvrager, zakelijkrechthouder of gebruiker of diens raadsman;
- de melder van handelingen aan een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Inhoud:

In de visienota lokaal onroerenderfgoedbeleid zet de Vlaamse regering de krijtlijnen uit voor een versterkte samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale beleidsniveau op het vlak van onroerend erfgoed, en een grotere betrokkenheid van die laatste. Dit wijzigingsbesluit geeft uitvoering aan deze visienota.

De categorieën gegevens zijn onvoldoende afgebakend waar deze niet duidelijk blijken uit het Ontwerp. Er wordt immers gesproken van een aanvraagformulier dat ter beschikking wordt gesteld op de website van de erkende onroerenderfgoedgemeente of via het daarvoor voorziene digitale platform zonder dat blijkt wat er dan juist gevraagd wordt in dit aanvraagformulier van persoonsgegevens. De aanduiding van de categorieën gegevens in het decreet is te algemeen om te kunnen afleiden welke persoonsgegevens in het kader van de in het Ontwerp opgenomen wijzigingen worden bedoeld.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering;
- de categorieën van persoonsgegevens afbakenen;
- een maximale bewaartermijn of minstens criteria om deze te bepalen opnemen in het Ontwerp;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.55 VTC/A/W/2022/055 – fiscaliteit

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgoederen ter voldoening van de erfbelasting

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-055>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Cultuur, Jeugd en Media

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- de aanvragers;
- de erfflater.

Inhoud:

De Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 voorziet in de mogelijkheid om cultuurgooederen in betaling te geven ter voldoening van de erfbelasting.

Omdat van deze mogelijkheid in de praktijk zelden gebruik gemaakt wordt, wil de adviesvrager deze regeling aantrekkelijker maken voor toekomstige erflaters, erfgenamen, legatarissen en begiftigden.

De VTC wijst erop dat overleden personen niet beschermd worden door de AVG. De informatie over de erflater kan wel informatie worden die als persoonsgegevens in hoofde van de aanvrager wordt beschouwd. Informatie over een toekomstige erflater dient wel beschouwd te worden als persoonsgegevens in de zin van de AVG en deze persoon is wel een betrokkene. Als de toekomstige erflater wordt bedoeld, adviseert de VTC om dit te verduidelijken in het Ontwerp.

VLABEL onderzoekt de ontvankelijkheid van het verzoek tot inbetalinggeving en brengt de aanvrager op de hoogte van haar beslissing. Als het verzoek ontvankelijk is, geeft VLABEL het verzoek aan de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed, met het oog op een beslissing van de Vlaamse Regering conform artikel 18ter van het voormelde decreet.

De VTC beveelt omwille van de proportionaliteitseis aan om nader te bepalen, eventueel in een uitvoeringsbesluit, welke dienst van VLABEL toegang heeft tot de gegevens.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijken dat in artikel 12, vierde lid, de toekomstige erflater wordt bedoeld;
- de categorieën persoonsgegevens verder specificeren of de Vlaamse Regering opdragen dit te doen;
- de dienst die toegang heeft nader bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.56 VTC/A/W/2022/056 – volwassenenwerk

Voorontwerp van decreet over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-056>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Cultuur, Jeugd en Media

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- externe experts & kandidaat- experts;
- medewerkers;
- vrijwilligers en verantwoordelijken van de sociaal-culturele volwassenenorganisaties;
- personeel;

- vrijwilligers;
- verantwoordelijken en bestuursleden van het Steunpunt;
- personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan;
- contactpersonen bij de sociaal-culturele volwassenenorganisaties en het Steunpunt.

Inhoud:

Het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 7 juli 2017 is het belangrijkste beleidskader voor de ondersteuning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in de Vlaamse Gemeenschap.

Het Ontwerp vertrekt vanuit dezelfde krachtlijnen als het decreet van 7 juli 2017 en heeft tot doel om bij te dragen aan een duurzame, inclusieve, niet-gesegregeerde, solidaire en democratische samenleving door de civiele samenleving te erkennen, waarderen en versterken. Het voorliggend ontwerp is een optimalisatie van het decreet van 7 juli 2017 met als leidende principes het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024, de evaluatie van de visitatie- en beoordelingsprocedures (2018-2020) en de herijking van de sectordecreten.

De volgende doeleinden worden in het Ontwerp (artikel 4) vermeld: “bijdragen aan een duurzame, inclusieve, niet-gesegregeerde, solidaire en democratische samenleving door de civiele samenleving te versterken en dit door sociaal-culturele volwassenenorganisaties binnen de civiele samenleving te erkennen en te subsidiëren.”

De VTC is van oordeel dat het doeleinden uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is. De uitwerking van de doeleinden is echter algemeen gebleven. Het criterium bijdragen aan een gewenste maatschappij geeft erg veel appreciatie aan de verwerkingsverantwoordelijke in de praktijk naar mening van de VTC. Minstens moet de verwerkingsverantwoordelijke bij haar verwerkingen voldoende transparantie bieden over de manier waarop haar verwerkingen bijdragen tot de realisatie van dat doeleinde.

De memorie van toelichting verduidelijkt dat persoonlijke kenmerken onder meer geslacht zijn, onder andere in het kader van het nagaan van een evenwichtige tewerkstelling in de sector. De VTC beveelt aan om de omschrijving dan aan te passen in naar “kenmerken die noodzakelijk zijn om een evenwichtige en representatieve vertegenwoordiging te verzekeren” aangezien “onder meer” te ruim is en de proportionaliteit op die wijze niet nagegaan kan worden. Ook is de VTC van mening dat de omschrijving “persoonlijke kenmerken” te ruim is om verwerkingen van gevoelige gegevens te verantwoorden.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het Ontwerp naar de beheersregels, conform artikel III.81, §2 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Het Ontwerp stelt verder dat bij het bepalen van deze bewaartermijnen dient rekening te worden gehouden met de doelstellingen van de betrokken bevraging, de cultureel-historische waarde van de bestuursdocumenten, en de statistische verwerkingen die de tijdsevolutie van het beleid in kwestie weergeven.

De VTC doet opmerken dat deze termijnen echter geen maximale termijnen betreffen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de memorie van toelichting;
- de uitwerking van de doeleinden concretiseren, minstens bij de verwerkingen voldoende transparantie bieden over de manier waarop de verwerkingen bijdragen tot de realisatie van dat doeleinde;
- “de dienst die bevoegd is voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk” ook effectief benoemen;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;

- de categorie “persoonlijke kenmerken” wijzigen naar “kenmerken die noodzakelijk zijn om een evenwichtige en representatieve vertegenwoordiging te verzekeren”;
- bij de ontvangers preciseren wie deze externe deskundigen en experts zijn onder verwijzing naar de taakstelling;
- een maximale bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om een
- maximale bewaartermijn te bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.57 VTC/A/W/2022/057 – scheepvaart

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Koninklijk besluit van 23 september 1992 houdende politiereglement van de Beneden-Zeeschelde

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-057>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen:

- gezagvoerder van een schip of samenstel;
- exploitant van een schip of samenstel;
- schipper.

Inhoud:

Het (bestaande) Scheepvaartreglement voor de Beneden-Zeeschelde en het Politiereglement voor de Beneden-Zeeschelde bevatten al diverse bepalingen over de ingebruikname van ligplaatsen, kaaien en oevers. Deze bepalingen zijn evenwel niet altijd even gedetailleerd of omvattend genoeg zodat het voor de hiervoor aangehaalde doelstelling om de handhavende rol van de Stad Antwerpen te versterken in dit gebied, noodzakelijk is om bijkomende havengerelateerde politievoorschriften toe te voegen aan het Politiereglement voor de Beneden-Zeeschelde.

Daarnaast was ook een decretale verankering nodig van een nieuw bestuurlijk handhavingskader om de stad Antwerpen de volle bestuurlijke politionele bevoegdheid toe te kennen om slagvaardig op te kunnen treden zodat beheer samengaat met toezicht en handhaving. Personeelsleden van de stad Antwerpen krijgen op basis van het Scheepvaartdecreet van 21 januari 2021 de bevoegdheid om toezicht uit te oefenen en inbreuken vast te stellen, en effectief handhavend te kunnen optreden. Die bevoegdheden van de Stad Antwerpen hebben betrekking op het Politiereglement Beneden-Zeeschelde en een aantal bepalingen uit het Scheepvaartreglement voor de Beneden-Zeeschelde in verband met het gebruik van de aanlegplaatsen langs de Scheldekaaien.

Uit het Ontwerp blijkt niet om welke persoonsgegevens het juist gaat. Het is daardoor ook niet zeker wie al de betrokkenen zijn. De omschrijving is veel te algemeen zodat niet nagegaan kan worden of er voldaan is aan de minimale gegevensverwerking. De VTC beveelt dan ook aan om deze categorieën nader te omschrijven. Ook in het decreet is dit niet gebeurd, zodat bij gebrek aan enige duidelijkheid over de te verwerken gegevens (en betrokkenen) geen zinvol advies gegeven kan worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde Ontwerp onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft aangezien zelfs uit het Ontwerp niet afgeleid kan worden over welke persoonsgegevens het exact gaat, hetgeen zijn belang heeft in het kader van de minimale gegevensverwerking.

3.7.58 VTC/A/W/2022/058 – Vlaamse Sociale Bescherming

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot attestering van digitale applicaties die gekoppeld zijn aan het Vlaams ITplatform BelRAI (schaal van zorgnoden) en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-058>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- experts;
- softwareontwikkelaars voor zover het natuurlijke personen betreft.

Inhoud:

Met het Ontwerp wordt de juridische basis gecreëerd om softwareontwikkelaars te kunnen attesteren voor het connecteren van een digitale applicatie met het Vlaams IT-platform BelRAI. De procedure voor de attestering van de digitale applicaties voor de overige VSB-pijlers wordt gelijkgetrokken, met name voor deze voor mobiliteitshulpmiddelen, woonzorgcentra en revalidatieziekenhuizen.

Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het decreet geeft in artikel 49 § 5 hiervoor delegatie aan de Vlaamse Regering. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bepaalt evenmin een termijn voor de huidige verwerkingen.

Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming de gegevens mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

De VTC beoordeelt het zoals in het vorige advies VTC/A/W/2022/033 positief dat geëist wordt dat de softwareleveranciers geattesteerd zijn door het agentschap op basis van een advies van onafhankelijke experts. De VTC beveelt aan om ook als voorwaarde te stellen dat de leveranciers AVG-conform werken/producten leveren. Dat houdt dan niet alleen de toepassing van artikel 32 AVG in maar ook de toepassing van de principes van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of minstens aan de nota aan de Vlaamse Regering;
- het bepalen van de maximale bewaartermijn of minstens criteria opnemen om de maximale bewaartermijn te kunnen bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- ook als voorwaarde voor de attestering van de softwareleveranciers stellen dat deze AVG-conform werken;
- de verwerkersrelatie correct omkaderen.

3.7.59 VTC/A/W/2022/059 – wonen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 3 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Wonen – Vlaanderen en boek 3 en boek 5 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-059>

Datum advies: 14 juni 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- verzoekers;
- bewoners;
- houders van een zakelijk recht;
- de gewestelijk ambtenaar of zijn vertegenwoordigers betrokken in een beroep tegen een beslissing of stilzitten van de burgemeester inzake ongeschikt – of onbewoonbaarverklaring of overbewoondverklaring.

Inhoud:

De adviesvrager stelde in de beleidsnota Wonen 2019-2024 dat hij de piste zou onderzoeken om binnen de strafrechtelijke procedure op het vlak van woningkwaliteitshandhaving een bijkomend luik bestuurlijke beboeting in te voeren. Dit onderzoek resulteerde in de implementatie van het kaderdecreet Bestuurlijke handhaving van 22 maart 2019 in boek 3 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. Dit kaderdecreet voorziet bepaalde delegaties aan de Vlaamse Regering, voornamelijk met betrekking tot het aanstellen van personen in bepaalde functies die door dit decreet gecreëerd worden. Het aanstellen van personeelsleden in decretaal bepaalde functies gebeurt vaak via een beroep op aanvullende en specifieke delegaties aan het hoofd van het agentschap, zoals mogelijk gemaakt door het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2015 tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen en van de intern verzelfstandigde agentschappen. In het Ontwerp wordt ervoor gekozen om ditzelfde principe toe te passen. Dit resulteert in wijzigingen van het Oprichtingsbesluit van Wonen-Vlaanderen en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Een tweede onderdeel van het Ontwerp voert technisch juridische aanpassingen door aan boek 3 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. De meeste wijzigingen hebben betrekking op verduidelijkingen in de beroepsprocedure tegen ongeschikt- of ongeschikt- en onbewoonbaarverklaringen en overbewoondverklaringen van de burgemeester (of tegen diens stilzitten). De bestaande teksten zijn niet altijd even duidelijk. Het gaat bijvoorbeeld over het begin- en eindpunt van termijnen, mogelijkheden om al dan niet argumenten kenbaar te maken, de mogelijkheden van de minister in beroep... In de praktijk werd er met betrekking tot deze punten al zoveel mogelijk op uniforme wijze gewerkt, waarbij teruggegrepen werd naar algemene principes of rechtspraak van de Raad van State. Met dit Ontwerp wordt getracht om deze principes uitdrukkelijk te verankeren in de regelgeving.

In de regelgeving van de tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders en de regelgeving van de tegemoetkoming voor kandidaat-huurders was enkel voorzien in een beroepsprocedure tegen beslissingen genomen in het kader van de aanvraag. Ingevolge een vergetelheid werd geen beroepsprocedure opgenomen tegen de beslissingen genomen naar aanleiding van de jaarlijkse controle of de beslissingen tot opschorting van de tegemoetkoming. Deze beroepsmogelijkheden worden met dit Ontwerp ingeschreven.

De verwerking van de persoonsgegevens kan proportioneel zijn met het nagestreefde doel. De VTC stelt hier echter een voorbehoud gezien de verzamelde en verwerkte persoonsgegevens onvoldoende specifiek worden aangegeven.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering;
- de categorieën persoonsgegevens verduidelijken eventueel met verwijzing naar bestaande wetgeving;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.60 VTC/A/W/2022/060 – energie

Ontwerp van ministerieel besluit van de minister bevoegd voor energie tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 28 december 2018 houdende algemene bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving, energieprestatiecertificaten en de certificering van aannemers en installateurs

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-060>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- auteurs van de stavingsnota in het stavingsdossier bij een EPB-aangifte;
- aanvragers van een afwijking op basis van een detailberekening.

Inhoud:

Het Ontwerp brengt wijzigingen aan bepaalde artikelen van het ministerieel besluit van 28 december 2018 houdende algemene bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving, energieprestatiecertificaten en de certificering van aannemers en installateurs aan. Het betreft eerder technische uitvoeringsmaatregelen.

In het Ontwerp wordt ook de mededeling geregeld van persoonsgegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

Immers, de gegevens in de energieprestatiedatabank zijn toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid en de betrokken vergunningverlenende overheid. De Vlaamse Regering bepaalt tot welke delen van de EPB-aangifte de eigenaar van het gebouw, die geen aangifteplichtige is, toegang heeft. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij heeft in het kader van de uitvoering van de hun door of krachtens dit decreet opgelegde openbaredienstverplichtingen toegang tot de energieprestatiedatabank.

Het VEKA kan in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties.

In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het VEKA de gegevens uit de energieprestatiedatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.

De twee laatste mededelingen van geanonimiseerde gegevens betreffen dus geen persoonsgegevens meer.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.61 VTC/A/W/2022/061 – wonen

Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-061>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de private huurder of zijn vertegenwoordiger;
- de personen die met de huurder samenwonen.

Inhoud:

Het Ontwerp bevat een aantal wijzigingen van diverse decreten met betrekking tot wonen:

- in de eerste plaats worden beperkte aanpassingen aangebracht aan het stelsel van de woningkwaliteitsbewaking (Vlaamse heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen en boek 3 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021).
- de decretale basis voor het stelsel geconventioneerde verhuur wordt ingevoerd.
- daarnaast wordt de ontzorgingsopdracht van sociale verhuurkantoren (in de toekomst de woonmaatschappijen) decretaal mogelijk gemaakt.
- het recht van voorkoop wordt hervormd.
- de huidige vermogenstoets van de sociale huur wordt uitgebreid met de beschikbare middelen die de (potentiële) kandidaat-huurder in bezit heeft.
- het ontwerp van decreet wijzigt ook een aantal bepalingen rond de verwerking van persoonsgegevens.
- tot slot worden een aantal technische wijzigingen doorgevoerd.

Het Ontwerp verwoordt een legitieme beleidskeuze. De VTC wijst er wel op dat de objectiviteit en neutraliteit verzekerd moeten worden. Welke procedures zijn er, welke gegevens kunnen gecontroleerd worden, welke personen kunnen dat doen? Dit moet uitgewerkt worden in het decreet en niet enkel vermeld worden in de memorie anders biedt het Ontwerp weinig waarborgen en kan dit leiden tot een arbitraire toepassing.

Ook de rechtvaardigingsgrond, in het bijzonder wat de gegevens betreft zoals bedoeld in artikel 9.1, AVG, wordt aangegeven in het Ontwerp, namelijk het noodzakelijk zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang. De bijhorende maatregelen zoals bepaald in artikel 9 WVG werden daarentegen niet mee opgenomen (i.t.t. in artikel 41). Wat deze gegevens betreft, beperkt het Ontwerp deze uitdrukkelijk tot het statuut van de persoon. De VTC verstaat dat er geen diagnostische gegevens worden verwerkt. Dit is een toepassing van het principe van minimale gegevensverwerking.

De VTC wil zich aansluiten bij de vraag naar een gelijke behandeling voor zover deze betrekking heeft op mensen in gelijke situaties, maar meent dat dergelijke gegevensverwerking, een risico op een (te) verregaande inmenging in het privéleven van de - in dit geval kwetsbare - betrokkenen meebrengt. In eerste instantie biedt het getrapte systeem wel enige bescherming, maar het is volgens de VTC aangewezen dat hiervoor, waarmee de VTC dit wetgevend project bedoelt, eerst een gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt uitgevoerd.

Bovendien verwijst de VTC naar het principe van minimale gegevensverwerking van artikel 5, 1, c AVG, waarmee geëist wordt dat de persoonsgegevens naast noodzakelijk en ter zake dienend voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (die niet helemaal transparant zijn – zie verder), ook toereikend moeten zijn.

De delegatie aan de Vlaamse Regering is te ruim in de zin dat het nog niet duidelijk is welke verwerkingen precies zullen plaatsvinden en die bijgevolg toch verder verduidelijkt moeten worden door de decreetgever.

Eigenlijk is het doeleinde van de beoogde verwerkingen ook niet duidelijk bepaald. De beleidsnota vermeld (enkel) de bestrijding van fraude (wat op basis van de huidige beperkte criteria niet lijkt te kloppen), maar het decreet zegt hier voor zover de VTC ziet, niets over. Er is geen overzicht (met voorbeelden uit de praktijk) van de situaties die de Vlaamse Regering wil vermijden. Bijgevolg dient het doeleinde op zijn minst decretaal vastgelegd te worden.

De VTC beoordeelt het positief dat er opnieuw (cf. de al gedane aanpassingen in de codex) een degelijke oefening werd gedaan om de gegevensverwerking te regelen.

Wat het persoonsgegeven “beschikbare middelen” betreft (punt G van dit advies), maakt de VTC een groot voorbehoud zoals hiervoor beschreven. Ze beveelt aan een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) uit te voeren vooraleer de regel in te voeren en procedures verder uit te schrijven. Het begrip “beschikbare middelen” moet ook gedefinieerd worden, eventueel met delegatie aan de minister.

Conclusie:

Voor het overige is de VTC van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

A. Artikel 35:

- verduidelijken wat met “financiële middelen” en “persoonlijke kenmerken” wordt bedoeld;
- in het ontwerp opnemen dat de gegevens geanonimiseerd of gepseudonimiseerd worden voordat ze verwerkt worden voor statistische doeleinden;
- de bewaartermijn motiveren.

B. Artikel 41:

- zie ook A;
- het opvragen van persoonsgegevens bij de KSZ herformuleren.

C. Artikel 43:

- zie ook B;
- aangeven welke gegevens bij welke bron zullen worden opgevraagd;
- verklaren waarom vorige adressen worden verwerkt;
- de delegatie aan de Vlaamse Regering minstens verder beperken.

3.7.62 VTC/A/W/2022/062 – stopzetting stallen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-062>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvragers van een stopzettings- of sloopvergoeding;
- eigenaars van de stal;
- exploitanten;
- houders van de milieuvergunning en stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning;
- personen aan wie de nutriëntenomissierechten zijn toegewezen.

Inhoud:

Op 23 februari 2022 werd binnen de Vlaamse Regering een akkoord bereikt over de aanpak van het stikstofprobleem. In dat akkoord zijn verschillende maatregelen opgenomen. De Vlaamse Regering besliste onder meer dat in 2022 een oproep tot vrijwillige stopzetting georganiseerd wordt voor alle exploitaties waar varkens

gehouden worden met een impactscore hoger dan 0,5%. Met het Ontwerp worden de nadere regels bepaald met betrekking tot de oproep tot vrijwillige stopzetting.

Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

Het Ontwerp, noch het decreet, bevat specifieke en expliciete bepalingen hierover. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. Minstens dient het vermeld te worden in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet. De VTC vermoedt dat het gaat om de Vlaamse Landmaatschappij, maar dit dient geëxpliciteerd te worden.

Op basis van het Ontwerp en de nota is het niet duidelijk waarom persoonsgegevens gevraagd worden van de andere personen dan de aanvragers zodat de VTC vraagt om dit te verantwoorden in de nota opdat nagegaan kan worden of dit beantwoordt aan de minimale gegevensverwerking.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de wettelijke basis van het besluit verder te verduidelijken;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp in afwachting van een aanpassing van het Mestdecreet;
- verantwoorden waarom de persoonsgegevens van anderen dan de aanvragers verwerkt worden;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.63 VTC/A/W/2022/063 – stookolieketel

Ontwerp van ministerieel besluit van de minister bevoegd voor omgeving inzake de melding door installateurs van de plaatsing van stookolieketels of stookolieketellichamen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-063>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- installateur;
- eigenaar, houder van een zakelijk recht op of de gebruiker van een gebouw, voor zover het gaat over;
- natuurlijke personen.

Inhoud:

Het Ontwerp geeft weer hoe de melding door installateurs van de plaatsing van stookolieketels of stookolieketellichamen kan gebeuren via de rapportagetool op de website van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA).

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de bewaartermijn verantwoorden in het kader van de minimale gegevensverwerking;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.64 VTC/A/W/2022/064 – zorg

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en de interdisciplinaire samenwerking in de praktijkvoering en tot uitbreiding van de opdrachten van de huisartsenkringen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-064>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvragers van een tegemoetkoming of renteloze lening;
- hun partners;
- hun werknemers;
- hun praktijkondersteuners of praktijkverpleegkundigen.

Inhoud:

Met het Ontwerp wordt een Vlaams regelgevend kader gecreëerd voor de ondersteuningsmogelijkheden vertrekkende van de bestaande, voormalig federale Impulseo-regelgeving waaraan specifieke accenten worden toegevoegd om interdisciplinaire samenwerking te stimuleren en zorgcapaciteit te optimaliseren. Op 12 november 2021 keurde de Vlaamse Regering de nota “Hervorming Impulseo en Oproep pilootprojecten Oprichting Eerstelijnspraktijken” goed. In deze nota werden de principes vastgelegd voor de hervorming van de bestaande Impulseo-regelgeving.

De hervorming van Impulseo kan ook bijdragen tot de versterking van de werking van de beroepsorganisaties voor huisartsen die een belangrijke rol opnemen binnen de zorggraden van hun eerstelijnszone. Tegelijk beoogt het Ontwerp een basis te creëren voor de verzameling van gegevens van Vlaamse huisartsenpraktijken.

Wat de categorieën betrokkenen betreft, is niet gemotiveerd waarom er gegevens van de partners gevraagd worden (de VTC vermoedt dat dit in het kader van de vereiste toestemming en terugbetalingsverplichtingen van de gehuwde of samenwonende partner is, maar dit is niet duidelijk).

Wat de categorieën gegevens betreft, is het niet duidelijk waarom de volgende gegevens noodzakelijk zijn, terwijl ook de nota daar geen antwoord op geeft:

- financieringssysteem: ook is het niet duidelijk wat er met deze term bedoeld wordt;
- burgerlijke staat (zie hoger).

De VTC beveelt aan om te verduidelijken waarom deze gegevens verwerkt worden en zo er geen voldoende motivering is, deze niet te verwerken.

Wat de ontvangers betreft: dit zijn de medewerkers van het Agentschap Zorg en Gezondheid, één of meer organisaties belast met de verwerking en de opvolging van de aanvragen van een tegemoetkoming of een renteloze lening, inclusief de uitbetaling aan de rechthebbenden, en belast, voor rekening van het agentschap, met het dagelijks beheer van de tegemoetkomingen en de renteloze lening aan de individuele huisartsen en met de financierings- en controlemodaliteiten van dat dagelijks beheer.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp in afwachting van een aanpassing van het decreet;
- geen gegevens verwerken van de partners en de categorie financieringssysteem of burgerlijke staat ook niet verwerken;
- de vereisten in verband met een verwerker in acht nemen;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.65 VTC/A/W/2022/065 – VDAB activering

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de toevoeging van de NEET-jongeren (jongeren die geen opleiding binnen of buiten regulier onderwijs volgen of aan het werk zijn) als doelgroep van de activeringsregisseur

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-065>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de NEET-jongeren

Inhoud:

Het Ontwerp benoemt de “NEET-jongeren” (Not in Employment, Education or Training) als categorie voor de doelgroep van VDAB als activeringsregisseur. Tegelijk wordt die groep, in overeenstemming met de vernieuwde Europese aanbeveling ‘Youth Guarantee’, uitgebreid. Zo wordt de leeftijdsgrens op 30 jaar gebracht, in plaats van de huidige 25 jaar en worden ook jongeren die al een diploma behaalden, toegevoegd.

De toevoeging van deze categorie creëert de mogelijkheid voor VDAB om als activeringsregisseur het dienstverleningsaanbod en de aanpak naar de doelgroep “NEET-jongeren” te versterken en verder uit te bouwen in samenwerking met partners.

De uitbreiding van de doelgroep is aanzienlijk. Het komt erop neer dat van bijna elke schoolverlater een dossier zal gemaakt en bijgehouden worden bij de VDAB. De VDAB argumenteert dat ze voor alle schoolverlaters de overgang van de schoolbanken naar de arbeidsmarkt zo vlot mogelijk wil laten verlopen. Er is voorzien in een gedifferentieerde dienstverlening: van informatie voor jongeren die de weg zelf naar de arbeidsmarkt vinden tot gepaste remediëring voor (kwetsbare) jongeren die de school vroegtijdig verlaten.

Omwille van de differentiatie in de aanpak is het uitbreiden van de categorieën betrokkenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt met de voorgestelde categorie van NEET-jongeren voor de VTC aanvaardbaar. De voorgestelde uitbreiding voldoet voor wat de aanduiding van de categorie betreft aan het principe van minimale gegevensverwerking. De naleving van andere criteria zoals welke gegevens precies verzameld worden en de eis van transparantie moeten evenwel ook gewaarborgd worden.

De VTC wijst erop dat ze in haar vermelde advies ook al gevraagd heeft om in het decreet beperkingen in te bouwen om te garanderen dat verwerkingen voldoen aan de principes van de AVG. De Adviesvrager had daarvoor verwezen naar een toekomstig verdiepingsdecreet. De VTC heeft in een later advies al aangegeven dat het verdiepingsdecreet niet voldoende tegemoetkwam aan de eisen. Ze beveelt aan om daar ook dringend werk van te maken.

De differentiatie is natuurlijk alleen maar mogelijk door de uitwisseling van de gegevens van alle leerlingen om de groep (heeft geen werk noch opleiding) en subgroepen te kunnen vaststellen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat de gevraagde en aangekondigde decretale waarborgen worden gerealiseerd waaronder meer precieze aanduiding van de groep en dat het reglementair kader ook conform de vereisten van de AVG wordt uitgewerkt.

De VTC verwijst uitdrukkelijk naar de verschillende aanbevelingen die ze geformuleerd heeft in het advies A/W/2020/04.

3.7.66 VTC/A/W/2022/066 – landbouw en omgeving

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake landbouw en omgeving

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-066>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- landbouwers;
- exploitanten.

Inhoud:

Het Ontwerp regelt de afschaffing van de constructie van de samengestelde landbouwer door de verwijzingen ernaar op te heffen. Verder regelt het Ontwerp de wijze waarop identificatie en registratie van de landbouwers in de toekomst zal gebeuren.

Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen hierover. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in de decreten opgenomen. De VTC vermoedt dat de verwerkingsverantwoordelijke het Departement Landbouw en Visserij is aangezien dit aangemerkt wordt als de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers en van de landbouwgronden in het Besluit. De VTC beveelt evenwel aan om dit expliciet in het Ontwerp op te nemen.

Volgens de memorie wordt naast de afschaffing van de constructie van samengestelde landbouwer voorzien in een identificatie en registratieproces conform de authentieke bronnen. In de eerste plaats zal dit waar mogelijk gebeuren door afstemming met de KBO en waar nodig met het rijksregister. Op deze manier wordt tegemoetgekomen aan de doelstelling van overeenstemming met de werkelijk bestaande vorm van de landbouwers met als gevolg dat alle nodige koppelingen kunnen gelegd worden om juiste informatie te ontvangen en te verzenden voor verdere dossieropvolging met betrekking tot de landbouwers.

Verder wordt voorzien in een delegatie om een regeling uit te werken opdat de landbouwers de tijd krijgen om zich te conformeren naar de nieuwe identificatievorm. Hetzelfde wordt geregeld voor de landbouwers die samengesteld geïdentificeerd werden omwille van redenen van tegemoetkoming aan de regels van autonoom beheer.

De VTC beoordeelt het positief en in overeenstemming met de vigerende wetgeving dat waar mogelijk teruggegrepen wordt naar de authentieke bron en de informatie uit de authentieke bronnen zoals, Kruispuntbank voor Ondernemingen en Rijksregister benut wordt.

Er wordt evenwel delegatie gegeven aan de Vlaamse regering waarbij deze ook kan bepalen of er, en zo ja, welke bijkomende persoonsgegevens opgenomen dienen te worden in het GBCS. Het Ontwerp bepaalt dat dit evenwel beperkt zal zijn tot wat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de sectorale landbouwregelgeving. De VTC maakt wat dit betreft het nodige voorbehoud omdat de categorieën van persoonsgegevens op die wijze niet decretaal afgebakend zijn.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin (in het decreet) volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie van toelichting;
- de essentie van de verwerking opnemen in het Ontwerp;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- voorbehoud in verband met de categorieën van persoonsgegevens die niet decretaal afgebakend zijn;
- het bepalen van de bewaartermijn van de persoonsgegevens, minstens criteria opnemen die toelaten om deze bewaartermijn te bepalen;

- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.67 VTC/A/W/2022/067 – energie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-067>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- persoon die de keuring of de volledige onderhoudsbeurt van een stooktoestel heeft uitgevoerd of zijn aangestelde;
- eigenaar van een stooktoestel;
- eigenaar, erfpachter, opstalhouder van gebouwen met een afgenomen brutohoeveelheid van elektriciteit van meer dan 1 GWh;
- natuurlijke persoon die eigenaar is van een gebouw dat wordt aangesloten op het warmtenet.

Inhoud:

Met het Ontwerp wordt een verplichting ingevoerd voor grote elektriciteitsafnemers met een afname van meer dan 1 GWh en gebouwen van publieke organisaties met een afname van meer dan 500 MWh om op een minimaal deel van hun daken zonnepanelen te installeren.

Voorts wordt een meldingsplicht ingevoerd voor installateurs bij de eerste ingebruikname of het volledige onderhoud van een centraal stooktoestel. Dit moet de opvolging van deze bestaande verplichtingen en de communicatie en sensibilisatie over de kenmerken van deze toestellen mogelijk maken.

Er is sprake van dat de gegevens doorgegeven worden voor de gebouwen- en woningpas. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij is verwerkingsverantwoordelijke voor de gebouwenpas overeenkomstig artikel 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas. Van een woningpas is nog geen sprake hic et nunc.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond voegen aan het Ontwerp of de nota;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;

- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.68 VTC/A/W/2022/068 – energie

Ontwerp van decreet van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-068>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- netgebruikers;
- eisers in faillissement en gefailleerden, voor zover dit natuurlijke personen betreft;
- aanvragers van een tegemoetkoming in verband met rationeel energiegebruik, energiebeheer of hernieuwbare energiebronnen;
- kredietnemers en degenen die met hen samenwonen.

Inhoud:

Het Ontwerp voorziet in verschillende wijzigingen van het Energiedecreet. Er wordt o.a. een decretale basis gelegd voor de verwerking van persoonsgegevens bij tegemoetkomingen en voor gegevensuitwisseling over de verbouwlening.

Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt voor artikel 14 en 29-30. Voor artikel 32 wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering, die een termijn kan bepalen niet langer dan noodzakelijk en maximum 30 jaar.

De memorie verduidelijkt in dat verband: “De bewaartermijn, zoals opgenomen in dit artikel, heeft betrekking op de persoonsgegevens die in kader van verschillende leningen verwerkt kunnen worden (waaronder de energielening+ en de verbouwlening). Het is om die redenen dus ook niet mogelijk om de bewaartermijn van de gegevens te bepalen op decretaal niveau. Daarom wordt voorzien in een delegatie opdat de Vlaamse Regering een bewaartermijn bepaalt voor de verwerking van persoonsgegevens. Er wordt echter wel via dit ontwerp van decreet een kader opgenomen waarmee de Vlaamse Regering met betrekking tot haar bewaartermijnen rekening zal moeten houden. Deze termijn is niet langer dan noodzakelijk voor de toepassing van de door of krachtens artikel 8.2.3 vastgestelde regels of voor de toepassing van artikel 13.4.13, en is in totaal niet langer dan dertig jaar (rekening houdende met de opnametermijnen van de lening, de looptijd van de lening en/of de eventuele tijd nodig voor toepassing van de decretale bepalingen met betrekking tot sancties uit artikel 13.4.13 (specifiek voor de energielening+).” Het is de VTC evenwel niet duidelijk, en ze kan dit ook niet afleiden uit de memorie, waarom deze termijn niet decretaal bepaald kan worden.

Wat artikel 12 betreft, wordt een termijn bepaald van 5 jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten en in elk geval maximum 10 jaar. De termijn wordt evenwel niet verantwoord in het Ontwerp of de memorie zodat niet nagegaan kan worden of voldaan wordt aan de minimale gegevensverwerking.

Het moet immers voor de betrokkene duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verwerkingsverantwoordelijken aanwijzen voor artikel 12 en 14 van het Ontwerp;
- het nieuwe artikel 8.8.1. herbekijken;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- verduidelijken waarom vroegere adressen van aanvragers opgevraagd worden in het Ontwerp of minstens in de memorie;
- de categorieën gegevens van de aanvragen bepalen in het Ontwerp;
- de bewaartermijnen bepalen of verantwoorden;
- maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.69 VTC/A/W/2022/069 – onderwijs

Voorontwerp van decreet over de onderwijsinternaten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-069>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- ouders of meerderjarige internen;
- leden van het bestuur van een onderwijsinternaat;
- leerlingen verbonden aan een onderwijsinstelling of begeleid door een CLB en internen ingeschreven in een onderwijsinternaat.

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt de onderwijsinternaten een eigen hedendaagse regelgeving te geven. Op die manier worden de onderwijsinternaten erkend als een volwaardige sector binnen onderwijs.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond voegen aan het Ontwerp of de memorie;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- verantwoorden waarom nationaliteit, afwezigheden en studieresultaten verwerkt worden;
- verduidelijken wat er bedoeld wordt met “inschrijvingsgegevens, administratieve gegevens, zorggegevens”;
- het bepalen van de bewaartermijn, minstens van criteria die toelaten de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.70 VTC/A/W/2022/070 – havens

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de organisatie, de samenstelling en de werking van de Instantie voor de Behandeling van Havengeschillen (IBH)

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-070>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- raadsman van een partij;
- leden van de IBH;
- getuige;
- administratief deskundige;
- deskundige;
- persoon die toegang tot de locatie moet verlenen;
- partijen.

Inhoud:

Artikel 21 van het decreet van 25 februari 2022 tot wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het decreet van 3 mei 2019 houdende de havenkapiteinsdienst voegt een artikel 25bis toe aan het Havendecreet dat voorziet in de oprichting van een Instantie voor de behandeling van havengeschillen (IBH). Het betreft de omzetting van een verplichting uit de Europese havenverordening.

In artikel 25bis van het Havendecreet zijn al de hoofdlijnen opgenomen van de te volgen procedure voor klachten in het kader van de Europese havenverordening en de samenstelling van de instantie die ze zal behandelen.

De VTC beveelt aan om de benaming van het Ontwerp aan te passen in die zin dat er niet gesproken wordt van IBH maar wel van “Instantie voor Behandeling van Havengeschillen”, eventueel afgekort als “IBH”, zodat het ook voor niet-specialisten vanop het eerste gezicht duidelijk is waarover het Ontwerp handelt.

Wat de bewaartermijn betreft, bepaalt het decreet:

“§ 13. Het secretariaat van de IBH bewaart de klachtdossiers gedurende ten minste vijf jaar. De persoonsgegevens kunnen bewaard worden tot maximaal tien jaar:

1° na het ogenblik dat de IBH het onderzoek definitief zonder gevolg afsluit;

2° ingeval de IBH een beslissing neemt tot onontvankelijkheid of tot ongegrondheid van de klacht: nadat de beroepstermijn bedoeld in artikel 25bis, § 10, eerste lid, is afgelopen zonder dat een beroep werd ingesteld;

3° ingeval de IBH een beslissing neemt tot gegrondheid van de klacht, waartegen geen beroep werd ingesteld: na de kennisgeving van de eindbeslissing van de IBH;

4° ingeval tegen een beslissing van de IBH een beroep wordt ingesteld: na de betekening van het eindarrest van het Marktenhof, desgevallend na cassatie en verwijzing.”

Wat de bewaartermijn van de klachtdossiers betreft, merkt de VTC op dat het secretariaat van de IBH de klachtdossiers zal bewaren “gedurende ten minste vijf jaar” (artikel 21, §13 van het decreet).

Daarnaast bepaalt artikel 21, §14 van het Ontwerp dat de Vlaamse Regering de bewaring van dossiers nader kan regelen. Het moet evenwel duidelijk zijn voor betrokkenen wat de maximale bewaartermijn voor deze persoonsgegevens uiteindelijk zal zijn en hoelang het secretariaat de persoonsgegevens precies zal kunnen bewaren.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de benaming van het Ontwerp aanpassen;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.71 VTC/A/W/2022/071 – binnenschepen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over technische voorschriften voor binnenschepen en binnenvaartpersoneel

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-071>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvragers tot het verkrijgen van het getuigschrift passagiers voor stadsrondvaartboten

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt, naar aanleiding van de invoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 mei 2022 over de beroepscompetenties voor binnenvaartpersoneel nog enkele wijzigingen door te voeren aan de regelgeving inzake technische voorschriften voor binnenschepen en inzake binnenvaartpersoneel.

Eenzijds beoogt het Ontwerp de regelgeving inzake technische voorschriften voor binnenschepen verder aan te passen aan de huidig geldende Europese standaarden, zoals in 2021 geactualiseerd door het Europees Comité voor de opstelling van standaarden in de binnenvaart.

Anderzijds worden in het kader van de regelgeving inzake binnenvaartpersoneel, enkele bepalingen beter afgestemd op de noden van de praktijk en de binnenvaartsector.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van gegevens niet voldoende zijn aangeduid: uit het Ontwerp kan niet afgeleid worden welke gegevens precies gevraagd worden, noch is er een model van aanvraagformulier beschikbaar, noch wordt er aangegeven op welke wijze de aanvraag dient te gebeuren (op papier, digitaal), wat toch wel zijn belang heeft, zeker gezien er ook minderjarigen betrokken kunnen zijn.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- de taalfouten corrigeren;
- de categorieën van gegevens beter specificeren;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.72 VTC/A/W/2022/072 – onderwijs

Voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering over leersteun

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-072>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- leerlingen;
- personeelsleden van een scholengroep of inrichtende macht.

Inhoud:

Het Ontwerp heeft als doelstelling dat elke leerling in Vlaanderen de juiste ondersteuning krijgt. Het mikt op onderwijskwaliteit, maximale leerwinst en een optimale ontwikkeling voor alle leerlingen, met een model dat doenbaar en haalbaar blijft voor de schoolteams en alle andere betrokkenen.

Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen voor wat artikel 64 en 74 betreft. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit dient dus in het Ontwerp opgenomen te worden.

Voor het overige wordt het schoolbestuur aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke gedurende de looptijd dat de gegevens bewaard moeten worden, het centrumbestuur van het centrum voor leerlingenbegeleiding dat het GC-verslag, IAC-verslag of OV4- verslag opstelde voor dit verslag en het centrumbestuur van het overnemende CLB voor de verwerking vanaf de ontvangst van het verslag.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de memorie;
- de verwerkingsverantwoordelijken bepalen voor de artikelen 64 en 74 van het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- “administratieve gegevens, inschrijvingsgegevens en zorggegevens” verduidelijken;
- de maximale bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen om de maximale bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.73 VTC/A/W/2022/073 – Vlaamse Sociale Bescherming

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft bijkomende flexibiliteit in de personeelsinzet in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-073>

Datum advies: 19 juli 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- personeelsleden;
- zelfstandig of in dienstverband;
- begeleiders wonen;
- leven en logistiek medewerkers in de zorg.

Inhoud:

Het Ontwerp voorziet een aantal wijzigingen in de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf. Het Ontwerp maakt het o.a. mogelijk om logistiek medewerkers in de zorg structureel in te schakelen door hen te financieren als bovennormpersoneel. Het besluit voorziet ook in een actualisatie en uitbreiding van de kwalificaties die in aanmerking komen als reactiveringspersoneel.

De VTC wenst bij deze gelegenheid wel te wijzen op de impact van het inzetten van zelfstandigen, met name:

- Dat de nodige voorzieningen getroffen dienen te worden opdat het zelfstandig personeel de juiste instructies krijgt voor het verwerken van de persoonsgegevens, inclusief een regeling inzake sancties bij overtredingen (artikel 29 AVG);
- Dat voor werkzaamheden in het kader van de cirkels van vertrouwen aandacht moet zijn voor een correcte toepassing van de principes van therapeutische en zorgrelatie in deze bijzondere setting.

Verder vraagt de VTC zich af waarom de kwalificaties van het personeel niet geraadpleegd worden in de authentieke bron COBRHA en beveelt de Adviesvrager aan om dit te verduidelijken in de nota.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota;
- de doeleinden aan het Ontwerp of de nota toevoegen;
- verduidelijken in het Ontwerp wie de verwerkingsverantwoordelijke is voor welke verwerkingen;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- verduidelijken in de nota waarom de beroepskwalificaties van het personeel niet geraadpleegd worden in de authentieke bron Common Base Registry for HealthCare Actor (COBRHA);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.74 VTC/A/W/2022/074 – sociale economie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet over de werk- en zorgtrajecten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-074>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- kandidaat – deelnemer aan een activeringstraject;
- gemandateerde werkactor;
- kandidaat – deelnemer tot deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie;
- personen die toegeleid worden naar arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

Inhoud:

Het decreet werk- en zorgtrajecten voorziet in een aanbod voor personen die niet, niet meer of nog niet betaald aan het werk kunnen omwille van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen. Aangezien wetgevingstechnisch de voorkeur werd gegeven aan een nieuw decreet (op aansturen van het taal- en wetgevingstechnisch advies) wordt ook een nieuw uitvoeringsbesluit opgesteld.

Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Wat de bewaartermijn betreft, bepaalt het decreet:

“Art. 26. Met behoud van de toepassing van de noodzakelijke bewaring van de persoonsgegevens voor de latere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden, vermeld in artikel 89 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens, vermeld in artikel 25, eerste lid, van dit decreet, bewaard gedurende de noodzakelijke duur voor de doeleinden, vermeld in artikel 11 van dit decreet, met een maximale bewaartermijn die niet meer mag bedragen dan tien jaar na de verjaring van alle vorderingen die tot de bevoegdheid van de verwerkingsverantwoordelijken behoren, en in voorkomend geval, de definitieve beëindiging van de gerechtelijke, administratieve en buitengerechtelijke procedures en beroepen die voortvloeien uit de verwerking van die gegevens.”

Al in het eerdere advies beval de VTC aan om de bewaartermijn te verduidelijken. De verduidelijking is er evenwel nog steeds niet zodat de VTC ter zake alle voorbehoud maakt in verband met de lengte van de termijn in het licht van de minimale gegevensverwerking.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de bewaartermijn verduidelijken;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.75 VTC/A/W/2022/075a – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende contractuele onderhandelingen en aanbodregulering van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding in de sector melk en zuivelproducten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-075a>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- individuele melkveehouders

Inhoud:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 betreffende contractuele betrekkingen en samenwerking in de sector melk en zuivelproducten is uit werking getreden op 1 juli 2020. Er wordt voorgesteld om de bepalingen in dit voormelde besluit, die betrekking hadden op de contractuele onderhandelingen en de aanbodregulering van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding op te nemen in een nieuw besluit.

De VTC stelt vast dat het begrip “individuele melkveehouders” niet gedefinieerd wordt in het Ontwerp, het decreet of de Europese Verordening. Hetzelfde geldt voor “leveringsgegevens” waar er blijkbaar delegatie gegeven wordt aan de Minister van Landbouw. Deze categorie van gegevens is dan ook onvoldoende aangeduid.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke bepalen;
- de categorieën betrokkenen en gegevens nader bepalen;
- de bewaartermijn bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.76 VTC/A/W/2022/075b – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-075b>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- indieners van een aanvraag of bezwaar

Inhoud:

De regeling tot bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken is nu opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen, oorsprongsbenamingen en traditionele aanduidingen van wijnbouwproducten en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken.

Het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 werd in het verleden al aangepast middels het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2018. De bepalingen dienen nu opnieuw aangepast te worden aan de wijzigingen en vernieuwingen van de Europese regelgeving.

Met het oog op de leesbaarheid, wordt voorgesteld om een nieuw besluit van de Vlaamse Regering op te stellen om deze materie in op te nemen. Dit besluit moet een transparant kader bieden voor eventuele aanvrager en bezwaarindieners, met duidelijke verwijzingen naar de toepasselijke Europese regels.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de bewaartermijn bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.77 VTC/A/W/2022/075c – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen, en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-075c>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- indieners van een aanvraag of bezwaar

Inhoud:

De regeling tot bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen, en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen is nu opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen.

Het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2007 werd in het verleden al aangepast middels het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014, 13 februari 2015 en 14 september 2018. De bepalingen dienen nu opnieuw aangepast te worden aan de wijzigingen en vernieuwingen van de Europese regelgeving. Met het oog op de leesbaarheid, wordt voorgesteld om een nieuw besluit van de Vlaamse Regering op te stellen om deze materie in op te nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de bewaartermijn bepalen;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.78 VTC/A/W/2022/075d – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-075d>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager van een bescherming voor een oorsprongsbenaming of een geografische aanduiding;
- indiener van een bezwaar tegen een beschermingsaanvraag;
- indiener van een bezwaar tegen een beschermingsaanvraag ingediend door een ander land;
- aanvrager tot wijziging van een productdossier op Unieniveau;
- aanvrager van een standaardwijziging;
- aanvrager van een tijdelijke wijziging;
- aanvrager tot annulering van een beschermde oorsprongsbenaming of geografische aanduiding;
- indiener van een bezwaar tegen een aanvraag tot annulering;

- indiener van een bezwaar tegen een aanvraag tot annulering ingediend door een ander land dan België;
- marktdeelnemer die een product met een beschermde oorsprongsbenaming of beschermde geografische aanduiding wil produceren, verpakken of een deel van die activiteiten wil uitvoeren.

Inhoud:

De regeling tot bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten is nu opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen, oorsprongsbenamingen en traditionele aanduidingen van wijnbouwproducten en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken.

Het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 werd in het verleden al aangepast door het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2018. De bepalingen dienen nu opnieuw aangepast te worden aan de wijzigingen en vernieuwingen van de Europese regelgeving. Met het oog op de leesbaarheid, wordt voorgesteld om een nieuw besluit van de Vlaamse Regering op te stellen om deze materie in op te nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- in de nota de weerhouden rechtvaardigingsgrond verantwoorden;
- de bewaartermijn in het Ontwerp bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.79 VTC/A/W/2022/076 – energie

Voorstel van decreet van het Vlaams parlement tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de verplichte installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten betreft

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-076>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaams Parlement

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- natuurlijke personen die eigenaar, erfpachter of opstalhouders van een gebouw zijn

Inhoud:

Vlaanderen neemt zijn verantwoordelijkheid in de globale strijd tegen klimaatverandering en wil de komende jaren verdere stappen zetten om het energie- systeem koolstofarm en duurzamer te maken. Met het oog op het realiseren van de Vlaamse energie- en klimaatdoelstellingen zet Vlaanderen in op het verbeteren van de energie-efficiëntie, het verhogen van het aandeel hernieuwbare energiebronnen in de energievoorziening, en het

flexibeler en performanter maken van de energie-infrastructuur, en wil het er tegelijk voor zorgen dat de energiefactuur betaalbaar blijft voor gezinnen en competitief voor ondernemingen.

Via de regelgeving worden verplichtingen opgelegd aan de net niet energie-intensieve ondernemingen wat betreft het uitvoeren van rendabele of no-regretmaatregelen (maatregelen met een terugverdientijd van minder dan drie jaar) ter verbetering van hun energie-efficiëntie. Hetzelfde ontwerp van besluit voorziet ook in een verstrenging van het minimumaandeel hernieuwbare energie bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovatie.

Daarom wordt voorgesteld in het Ontwerp om te voorzien in een decretale rechtsgrond waarbij de Vlaamse Regering de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de eigenaar, erfpachter of opstalhouder is van een gebouw, kan verplichten om op de dakoppervlakte een bepaalde hoeveelheid fotovoltaïsche zonnepanelen te installeren. Daarnaast zal er ook voorzien worden in een rechtsgrond voor de uitwisseling van data die nodig zijn om de verplichting toe te passen.

Er is voorzien dat het VEKA de gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie koppelen aan de gebouwenpas en aan de beschikbare gegevens in andere databanken van de Vlaamse of de federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de beheerder van het vervoersnet. Ook is erin voorzien dat er gegevens uitgewisseld worden met de netbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de beheerder van een gesloten distributienet en de beheerders van de netten vermeld in artikel 2,41° en 42° van de federale Elektriciteitswet.

In het Ontwerp wordt specifiek de mededeling geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden en het artikel 20 van de WVG wat de federale overheden betreft.

In een eerder advies haalde de VTC wat deze koppeling van gegevens betreft: In artikel 13 en 15 van het Ontwerp wordt specifiek de mededeling geregeld van gegevens waar het Ontwerp spreekt over “koppeling” van gegevens uit het energiedataplatform aan beschikbare gegevens bij andere databanken of Vlaamse of federale overheid, van de netbeheerder of zijn werkmaatschappij en van de beheerder van het vervoersnet. Voor wat persoonsgegevens betreft, zal rekening moeten gehouden worden met het artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties.

Deze “koppeling” van gegevens, zoals omschreven in het Ontwerp, is echter niet voldoende uitgewerkt waardoor de VTC niet in detail kan beoordelen of deze voldoet aan de vereisten van de AVG. Er moet worden verduidelijkt over welke (persoons)gegevens het precies gaat, met welke databanken of overheden deze op welk moment zullen worden gedeeld/gekoppeld, voor welke doeleinden dit zal gebeuren enz. Als de koppeling van gegevens tot gevolg heeft dat een grote hoeveelheid persoonsgegevens in handen van één of enkele actoren komt, dient hier zeer omzichtig mee te worden omgesprongen. Dit aspect dient dan ook verder uitgewerkt te worden. De VTC herhaalt deze opmerking.

Wat de bewaartermijn betreft, bepaalt het decreet een termijn van 50 jaar. In het kader van het advies over het decreet, stelde de VTC al:

“Wat de bewaartermijn van de gegevens betreft, merkt de VTC op dat het Ontwerp volgende termijnen vaststelt voor wat betreft verwerking van persoonsgegevens in het kader van het energiedataplatform en voor de databank premies in artikel 13 en 15 van het Ontwerp:

“§4. Met het oog op wetenschappelijke en statistische verwerkingen worden de persoonsgegevens gedurende een periode van vijftig jaar bewaard. Na die periode worden de persoonsgegevens geanonimiseerd”

Het Ontwerp bepaalt in artikel 13 en 15 echter ook:

“§3. Het VEKA kan in het kader van statistische en wetenschappelijke doeleinden geanonimiseerde gegevens uit het energiedataplatform ter beschikking stellen van belanghebbende instanties.”

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- specificatie van de geplande mededelingen van persoonsgegevens en bijkomende toelichting over de “koppeling” van persoonsgegevens;
- de bewaartermijn verantwoorden;
- het nodige doen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.80 VTC/A/W/2022/077 – wonen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 3 juni 2022 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsveld wonen en tot wijziging van verschillende besluiten over wonen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-077>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager;
- personen met wie de aanvrager samenwoont.

Inhoud:

Dit Ontwerp geeft uitvoering van het decreet van 3 juni 2022 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsveld Wonen. Het heeft in de eerste plaats betrekking op de fusie tussen het agentschap Wonen-Vlaanderen en de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Daartoe regelt het Ontwerp de overdracht van opdrachten van de VMSW naar het agentschap en worden een aantal besluiten van de Vlaamse Regering, waaronder het oprichtingsbesluit van het agentschap en het Besluit Vlaamse Codex Wonen aangepast. Die besluiten worden ook aangepast aan de overdracht van de sociale woonleningen en de verzekering gewaarborgd wonen naar het Vlaams Woningfonds. Daarnaast worden de ontbinding van het Garantiefonds voor Huisvesting en het Vlaams Financieringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant gerealiseerd. Ook voorziet het Ontwerp in de erkenning en subsidiëring van een ondersteuningsstructuur van de woonmaatschappijen. Daarnaast worden verschillende besluiten met betrekking tot het beleidsveld wonen gewijzigd.

Ook wordt de delegatie aan de minister om te beslissen over erkenningsaanvragen van woonmaatschappijen uitgebreid tot een beslissing om een uitzondering toe te staan op het beginsel dat zowel de statutaire als de werkelijke zetel van de woonmaatschappij gelegen is in het werkingsgebied van die woonmaatschappij.

Verder wordt de overgangsregeling die opgenomen is in besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de sociale huur, in het kader van het

nieuw toewijzingssysteem binnen sociale huur aangepast. De overgangsregeling betreft de wijze waarop de woningen in afwachting van de oprichting van een toewijzingsraad volgens de versnelde toewijzing (pijler 2) moeten worden toegewezen.

Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. 29. Het decreet bepaalt dat voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het gebruik en het beheer van het unieke loket de dienst die de Vlaamse Regering, conform paragraaf 2, eerste lid, aanwijst, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, is voor de taken die conform paragraaf 2, eerste lid, aan die dienst worden toegekend.

Dit was gebeurd in het te wijzigen artikel 5.162 van het Besluit, waar het Agentschap Wonen Vlaanderen aangeduid wordt als verwerkingsverantwoordelijke. De nieuwe tekst bevat evenwel geen aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke meer. De VTC beveelt dan ook aan om in de nieuwe tekst alleszins te behouden dat het Agentschap de verwerkingsverantwoordelijke is.

Het is immers van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- het verantwoorden van de maximale bewaartermijn van 60 jaar;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.81 VTC/A/W/2022/078 – mobiliteit – opleiding

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de accreditatie van VBS¹² – opleidingscentra en de goedkeuring van VBSopleidingen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-078>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- contactpersonen bij het opleidingscentrum dat de aanvraag tot accreditatie of de aanvraag tot goedkeuring van een VBS-opleiding heeft ingediend;

¹² verkeersbegeleidingssysteem, afgekort VBS: het geheel van instanties dat is opgezet om de veiligheid en de efficiëntie van het scheepsverkeer te verbeteren en het milieu te beschermen, dat in het verkeer kan interveniëren en dat op verkeerssituaties die zich in het VBS-werkingsgebied voordoen, kan reageren

- contactpersonen bij de verstrekker van verkeersbegeleiding die de aanvraag tot goedkeuring van een regio-opleiding en, in voorkomend geval, van het kwalificatieproces heeft ingediend;
- verkeersbegeleidingspersoneelsleden die bij hen een VBS-opleiding volgen;
- verstrekkers van verkeersbegeleiding, waarvan de leerling personeelslid is.

Inhoud:

In december 2021 werd door de 'International Maritime Organisation' (IMO) Resolutie A.1158(32), houdende richtlijnen voor verkeersbegeleiding voor scheepvaart aangenomen. Deze zal in de plaats komen van de IMO Resolutie A.587(20) van 27 november 1997, waarnaar de Memorie van Toelichting bij het Scheepvaartbegeleidingsdecreet van 16 juni 2006 verwijst.

Deze nieuwe resolutie vermeldt verschillende engagementen voor de bevoegde instantie inzake verkeersbegeleiding, en voorziet onder meer dat de bevoegde instantie ervoor moet zorgen dat VBS-opleidingen worden goedgekeurd en personeel dat belast is met de taken in het kader van begeleiding van de scheepvaart (VBS-personeel) wordt gecertificeerd.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota;
- de categorieën van persoonsgegevens nader specificeren;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.82 VTC/A/W/2022/079 – vrije tijd

Ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor cultuur over de verwerking van persoonsgegevens door publiek vzw in het kader van de uitvoering van een Vlaamse Vrijetijdspas

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-079>

Datum advies: 8 augustus 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Cultuur, Jeugd en Media

Hoogdringend: ja

De categorieën betrokkenen zijn:

- de houders van een UitPAS (voordeelkaart voor vrije tijd buitenhuis) voor de standaardtoepassing als spaar- en voordelenprogramma gekoppeld aan vrijetijdsactiviteiten;
- de houders van een UitPAS met kansenstatuut met het oog op een kortingstarief

Inhoud:

Publiek vzw zal de toekomst van vrijetijdsparticipatie in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad mee vormgeven. Ze doet dit vanuit de bewezen kracht van hedendaagse technologie en

collectieve marketing met haar diensten UiTdatabank en UiTPAS als onderbouw. Als matchmaker tussen vraag en aanbod in het publieke vrijetijdsdomein verzekert publiek vzw de verdere uitbouw van haar diensten ter ondersteuning van vrijetijdsinformatie- en participatie, en dit met een duidelijk educatieve opdracht en systematisch in nauwe samenwerking met partners op het terrein.

Om de continuïteit van de UiTPAS-dienstverlening naar mensen in armoede te verzekeren is een automatische koppeling met het Rijksregister en MAGDA nodig. De voorwaarde hiervoor is dat bepaalde essentiële elementen m.b.t. de verwerking van persoonsgegevens decretaal verankerd worden. Gelet op de noodzaak van continuïteit inzake de UiTPAS-dienstverlening worden deze elementen tijdelijk vastgelegd in dit ministerieel besluit, in afwachting van een toekomstige decreetswijziging.

De VTC heeft begrepen dat het Ontwerp eigenlijk een soort van tussenoplossing is. De adviesvrager lijkt te begrijpen dat deze decretale basis noodzakelijk is, maar stelt dat het Ontwerp een overgangsmaatregel is omdat de decretale basis tijd vraagt. De essentiële elementen zouden dan in het Participatiedecreet (of het decreet dat daarvan in de plaats komt) komen.

De VTC heeft in se geen bezwaar tegen deze werkwijze op voorwaarde dat de overgangsperiode beperkt blijft tot maximaal één jaar en het Ontwerp aangepast wordt in functie van huidig advies.

Het is de VTC niet duidelijk waarom de volgende gegevens gevraagd worden: geboorteplaats, geslacht, nationaliteit zodat de VTC aanbeveelt om deze niet te verwerken, zeker omdat het deels om gevoelige gegevens gaat.

Verder is het de VTC evenmin duidelijk wat een “kansenstatuut” is, begrip dat ook niet gedefinieerd wordt. Is het beperkt tot personen die een verhoogde tegemoetkoming genieten? De VTC beveelt aan om een definitie op te nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- in artikel 1 § 4 het woord “betrokken” wijzigen in “betrokkenen”;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp;
- de essentiële elementen binnen een jaar opnemen in decreet en het Ontwerp aanpassen aan het advies;
- het doeleinde opnemen in het Ontwerp;
- verduidelijken wat bedoeld wordt met “collectieve marketing”;

3.7.83 VTC/A/W/2022/080 – vakantie

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet “Iedereen verdient vakantie” van 29 juni 2018

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-080>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- netwerkpartners voor zover dit natuurlijke personen zijn;
- contactpersonen bij een netwerkpartner;
- co-financiers.

Inhoud:

Het Ontwerp werkt de nadere bepalingen uit, noodzakelijk om het decreet "Iedereen verdient vakantie" van 29 juni 2018, in werking te kunnen stellen. Deze bepalingen hebben betrekking op het charter en het beeldmerk 'Iedereen verdient vakantie', de erkenning en subsidiëring van sociaal-toeristische organisaties, de erkenning en subsidiëring van bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme, de projectsubsidies 'Iedereen verdient vakantie', en op de overgangsmaatregelen voor sociaal toeristische organisaties al erkend onder het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aangeven in het Ontwerp, minstens in de nota;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de bewaartermijn verantwoorden in de nota;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.84 VTC/A/W/2022/081 – justitie

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft indicatiestelling en interne infodeling

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-081>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- verdachte, beschuldigde, beklaagde, in verdenking gestelde, veroordeelde of geïnterneerde personen, voor zover dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van een opdracht die tot doel heeft een opdrachtgever te informeren over een passende straf, maatregel, uitvoeringsmodaliteit of voorwaarde die aan deze personen kan worden opgelegd, of over de opvolging van een dergelijke straf, maatregel, uitvoeringsmodaliteit of voorwaarde;

- personen die deel uitmaken van de sociale context van personen, vermeld in punt 1°, voor zover dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van een opdracht als vermeld in punt 1°, of voor een opdracht die tot doel heeft een opdrachtgever te informeren over het onthaalmilieu van een persoon als vermeld in punt 1°;
- slachtoffers, naasten en nabestaanden, voor zover dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van een opdracht die tot doel heeft hen te begeleiden en te informeren gedurende een strafrechtelijke procedure, of een procedure in het kader van de uitvoering van straffen en maatregelen;
- personen die betrokken zijn in een burgerrechtelijke procedure, voor zover dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van een opdracht die tot doel heeft een opdrachtgever te informeren over het thuismilieu van minderjarigen, de uitoefening van het gezamenlijk ouderlijk gezag en het recht op persoonlijk contact met minderjarigen;
- personen die deel uitmaken van de sociale context van personen als vermeld in punt 4°, voor zover dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van een opdracht als vermeld in punt 4°;
- personen over wie in het kader van netwerken als vermeld in artikel 5, 2°, overleg wordt gepleegd, voor zover dat noodzakelijk is om het specifieke doel van dat overleg te realiseren;
- personen die deel uitmaken van de sociale context van personen als vermeld in punt 6° voor zover dat noodzakelijk is om het specifieke doel van het overleg te realiseren;
- personen die als actor betrokken zijn bij de uitvoering van een opdracht, alsook over professionele raadgevers of hulpverleners van de personen, vermeld in punten 1°, 3°, 4° en 6°.

Inhoud:

Specifiek voorziet het Ontwerp in een informatiedeling tussen de justitieassistent en de psycholoog.

Het decreet Justitiehuisen voorziet niet in een beroepsgeheim in hoofde van justitieassistenten. Justitieassistenten zijn enkel gehouden tot het ambtsgeheim, een discretieplicht vermeld in het Vlaams Personeelsstatuut. Het decreet Justitiehuisen bepaalt wel dat de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vertrouwelijk behandeld moeten worden, en daarnaast gelden er een aantal specifieke geheimhoudingsverplichtingen, zoals het geheim van het strafonderzoek.

Gezien de psychologen effectief de titel van ‘psycholoog’ dragen en ingeschreven zijn op de lijst van de Psychologencommissie, geldt voor hen de deontologische code die is vastgelegd in het Koninklijk besluit van 2 april 2014 tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de psycholoog. Artikel 5 van het KB van 2 april 2014 bepaalt: “De psycholoog die, uit hoofde van zijn staat of beroep, in het bezit is van geheimen die hem werden toevertrouwd, is gehouden tot het beroepsgeheim overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek. De psycholoog is, te allen tijde, gehouden tot een discretieplicht, zelfs wanneer de activiteit uitgeoefend door de psycholoog niet behoort tot de categorie van activiteiten die hem verplichten tot het beroepsgeheim.”

Aangezien de justitieassistent enkel tot een discretieplicht gehouden is, en de psycholoog tot beroepsgeheim, is infodeling van de psycholoog naar de justitieassistent toe niet vanzelfsprekend. Daarom wordt in dit artikel 3 de mogelijkheid voorzien voor het personeel om onderling informatie uit te wisselen, zonder dat er sprake zou zijn van een strafbare schending van het beroepsgeheim in hoofde van het personeel van de justitiehuisen, als deze gehouden zijn tot het beroepsgeheim. Dat zal dus sowieso het geval zijn voor de psychologen.

Deze mogelijkheid tot infodeling leidt ertoe dat de psychologen en justitieassistenten binnen de justitiehuisen efficiënt kunnen samenwerken met het oog op de uitvoering van een opdracht, en zo tot een effectieve en doelmatige begeleiding van de justitiabele kunnen komen.

De VTC vraagt zich wel af of het beroepsgeheim van de psycholoog niet rechtstreeks voortvloeit uit artikel 458 Sw. en wijst erop dat datzelfde artikel het ook mogelijk maakt dat de wetgever in een specifiek geval oordeelt dat er geen sprake is van schending van het beroepsgeheim.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen en de correcte opnamen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- het nodige doen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.85 VTC/A/W/2022/082 – handhaving

Ontwerp van decreet kaderdecreet over de handhaving van Vlaamse regelgeving

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-082>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de natuurlijke personen of rechtspersonen die met toepassing van dit decreet het voorwerp hebben uitgemaakt van een beslissing als vermeld in artikel 38, §2, eerste lid, 1° tot en met 3°. Dit zijn de beslissingen van de beboetingsinstantie.

Inhoud:

Het Ontwerp stelt een nieuw algemeen kader voor de handhaving van Vlaamse regelgeving vast, met als titel “kaderdecreet Vlaamse Handhaving” (hierna: KVH). Via de implementatie ervan binnen zoveel mogelijk beleidsdomeinen, moet dit decreet leiden tot een stroomlijning van de Vlaamse handhavingsregels.

Verder wordt onder meer nog de volgende doelstelling aangehaald (p. 7):

“De verbetering van de informatiedoorstroming, door registers zoals het sanctie- en het maatregelenregister, maar ook door de diverse verplichtingen of mogelijkheden die het KVH instelt voor handhavingspartners om elkaar te informeren, zullen leiden tot een meer doelgerichte handhaving, die met dezelfde middelen in staat zou moeten zijn betere resultaten te behalen.”

In eerste instantie uit de VTC hier haar bezorgdheid dat er een gegevensuitwisseling (“kruisen”) mogelijk wordt gemaakt waar te weinig beperkingen aan worden gesteld. Verder in de tekst (minstens waar het de registers betreft) wordt er opgedragen aan de Vlaamse Regering om dit verder uit te werken, maar hier ontbreken verwijzingen naar beperkingen van noodzakelijkheid en evenredigheid. Zo lijkt de gegevensuitwisseling beleidsdomeinoverschrijdend te zijn wat tegen het specialiteitsbeginsel van de overheidsbevoegdheid lijkt in te gaan. Er is ook sprake van andere bestuursniveaus. De Memorie van Toelichting verwijst naar het Regeerakkoord 2019-2024 waarin het volgende staat: “Het bestuurlijk sanctieregister wordt uitgerold als een Kruispuntbank Handhaving waar de relevante actoren inzake bestuurlijke politie toegang toe hebben met inachtneming van de wetgeving inzake gegevensbescherming.”

De VTC beveelt aan dat in de doelstellingen zoals geformuleerd in de memorie en bij voorkeur ook in het Ontwerp zelf meer expliciete voorbehouden worden opgenomen. Het is nu niet duidelijk of effectief volgens de principes van een kruispuntbank zal worden gewerkt (met een verwijzingsrepertorium) of dat het gewoon een databank betreft. De VTC stelt zich in rand ook de vraag of deze bepaling geen uitzondering moet bevatten voor in het geval er (technische) problemen zouden zijn die het digitaal tot stand komen verhinderen.

Aansluitend bij de hiervoor al gegeven opmerkingen, wijst de VTC erop dat de compartimentering en het beperken van toegangen volgens de principes van noodzakelijkheid en evenredigheid essentieel zal zijn om te voldoen aan de principes van de AVG. Een inspecteur dierenwelzijn mag geen toegang hebben tot informatie in het kader van het niet naleven van een andere Vlaamse rechtsregel die niets met dierenwelzijn te maken heeft (tenzij er een sluitende verantwoording voor bestaat).

In artikel 40, §3, 53, §3 en 67, §1 wordt de mogelijkheid gegeven voor een videoconferentie voor een verhoor. De betrokkenen krijgen de keuze. De VTC wijst evenwel op de vertrouwelijkheidsproblematiek bij teleconferencing.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat minstens de volgende punten inzake de bescherming van persoonsgegevens moeten behandeld worden:

- als algemene regel – aangezien dit een kaderdecreet is – respect voor de keuze van de deelnemer aan de videoconferentie: of die al dan niet in beeld wil komen, of er beeld of geluidsopnames worden gemaakt;
- de keuze van een leverancier die aan de eisen van de AVG kan voldoen;
- formalisering van de relatie met de leverancier in een verwerkersovereenkomst conform de AVG;
- technische en organisatorische beveiliging.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat er een degelijk beheerssysteem wordt opgezet waarbij o.a. de bewaartermijnen bewaakt worden en de toegangen geregeld worden en dat minstens volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd (lees ook de volledige tekst):

Voor het algemeen deel:

- 2.B: dat in de doelstellingen zoals geformuleerd in de memorie en bij voorkeur ook in het Ontwerp zelf meer expliciete voorbehouden worden opgenomen. Het is nu niet duidelijk of effectief volgens de principes van een kruispuntbank zal worden gewerkt (met een verwijzingsrepertorium) of dat het gewoon een databank betreft. de compartimentering en het beperken van toegangen;
- 2.B. dat voldoende waarborgen worden ingebouwd, in eerste instantie door maatregelen als pseudonimisering als er wordt overgegaan tot het uitvoeren van analyses op de datasets (al dan niet door externen als onderzoeksinstellingen);
- 2.G. dat de nodige maatregelen inzake veiligheid en vertrouwelijkheid worden genomen (zie deel 3, G).
- 2.C. het gebruiksrecht voldoende beperkt wordt;
- 2.E. de tegenstrijdige bepaling in artikel 10/5 van het e-govdecreet wat de taken van de VTC betreft worden vermeden;
- 2.E. dat het decreet criteria bepaalt voor het beslissen om de verplichtingen en de rechten niet toe te passen;
- 2.E. dat aanwijzingen werden gegeven voor de goede toepassing van de uitzonderingsbepaling in concrete gevallen, minstens in uitvoeringsbesluiten;
- 2.H. in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen;

- 2.H. dat voor het digitale archief ook duidelijke termijnen worden bepaald;
- 2.J. dat voor deze risicovolle verwerkingen gegarandeerd wordt dat de principes van proportionaliteit, doelbinding, integriteit én vertrouwelijkheid voor alle betrokkenen bewaakt worden;
- 2.J. dat de nodige maatregelen worden ingebouwd in het kader van videoconferentie;

Voor het bestuurlijk sanctieregister (artikel 77-80):

- 3.C. dat het agentschap uitdrukkelijk aangeduid wordt als verwerkingsverantwoordelijke zoals bedoeld in de AVG;
- 3.D. dat de categorieën van persoonsgegevens verder bepaald worden wat “de omschrijving van de gepleegde feiten” betreft;
- 3.D. dat het opleggen voor andere procedures dan nu vervat in het toepassingsgebied van dit Ontwerp van de verplichting om de vermelde informatie in het sanctieregister op te nemen decretaal wordt bepaald;
- 3.D. dat er wordt nagegaan of de ontvanger op basis van de op hem toepasselijke wetgeving rekening mag houden met informatie die in het bestuurlijk sanctieregister is opgenomen;
- 3.D. dat de bewaartermijn van de gerelateerde documenten in het digitaal archief wordt bepaald;

Voor het maatregelenregister (artikel 81-83):

- 3.B. dat de verduidelijking van de doeleinden ook in de tekst van het Ontwerp worden verwerkt;
- 3.C. dat het agentschap uitdrukkelijk aangeduid wordt als verwerkingsverantwoordelijke zoals bedoeld in de AVG;
- 3.D. dat bij de lijst van ontvangers ook al uitdrukkelijk de instrumenterende ambtenaar wordt vermeld;

Voor de arrestendatabank (artikel 84):

- 3.B. dat de doeleinden verder verduidelijkt worden in de Memorie van Toelichting;
- 3.C. dat het agentschap uitdrukkelijk aangeduid wordt als verwerkingsverantwoordelijke zoals bedoeld in de AVG voor de verwerking van persoonsgegevens in het register;
- 3.C. dat de categorie betrokkenen worden verduidelijkt in het Ontwerp;
- 3.C. dat de categorieën van persoonsgegevens worden verduidelijkt in het Ontwerp;
- 3.G. dat als beschermingsmaatregel in de eerste plaats anonimisering moet worden toegepast (zelfs al is absolute anonimiteit moeilijk haalbaar) en als dat niet mogelijk is, pseudonimisering;
- 3.G. dat afhankelijk van het doel van deze verwerking de anonimisering/pseudonimisering in principe bij de bron of een trusted third party gebeurt;
- 3.D. dat de bewaartermijnen (ook) afgestemd zijn op de doelstellingen van de arrestendatabank of dat er zo nodig toch voor een maximale anonimisering wordt;

Voor alle registers

- 3.C. dat de rol (niet de aanstelling) van de functionaris voor de gegevensbescherming voor deze registers best verankerd worden in de regelgeving;
- 3.C. dat er toch al een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) wordt gemaakt in het kader van het decreetgevend proces;
- 3.E. dat bepalingen over juistheid en actualisering worden opgenomen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen

3.F. dat de toegang voor de personen tot de gegevens die op hen betrekking hebben op een andere manier gekaderd wordt dan in een protocol (zoals bedoeld in het e-govdecreet);

3.G. dat de nodige veiligheidsmaatregelen worden genomen rekening houdend met de adviezen van de VTC

3.7.86 VTC/A/W/2022/083 – Vlaamse toetsen

Voorontwerp van decreet over de Vlaamse toetsen in het onderwijs

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-083>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- leerlingen van het basisonderwijs en secundair onderwijs

Inhoud:

Het Ontwerp bevat de wettelijke basis voor de invoering van Vlaamse toetsen in het basis- en secundair onderwijs. Het doel van deze Vlaamse toetsen is het versterken en monitoren van de onderwijskwaliteit. Het Ontwerp regelt de doelstellingen waarvoor deze Vlaamse toetsen zullen worden ingezet, de momenten waarop dit zal gebeuren, het toepassingsgebied en de manier waarop met de data die verwerkt worden zal omgegaan worden.

Het betreft de verwerking van de gegevens van minderjarigen en die moet met de nodige voorzichtigheid gebeuren.

Wat in de Memorie, noch in de GEB aan bod komt is dat - voor zover de VTC weet – voor het eerst centraal bij de overheid de prestaties van individuele leerlingen op de basisvakken Nederlands en wiskunde verzameld worden en dit van de hele leerlingpopulatie van Vlaanderen. Niet iedereen heeft toegang tot de individuele gegevens, maar ze zijn wel centraal aanwezig (zowel in het toetsplatform als in het dataplatform).

In principe kan dus – al zou dat niet de bedoeling zijn - vanaf jonge leeftijd worden opgevolgd wie (leer)bekwaam is en wie niet. Dit is op zich niet evident en ook een mogelijk precedent dat met de nodige aandacht moet worden bekeken. Bovendien worden deze gegevens gekoppeld aan de gedeeltelijk gevoelige leerlingkenmerken. De vraag stelt zich dus of de uitwerking van dit project niet beter decentraal gebeurt.

De VTC merkt op dat er zeer ruime categorieën van persoonsgegevens bepaald worden en dat het over gegevens zoals bedoeld in artikel 9, AVG kan gaan (zie ook hiervoor) zodat minstens de mogelijkheid die nu aan de Vlaamse Regering wordt gegeven, een verplichting moet worden.

De VTC adviseert evenwel om de categorieën voor zover mogelijk – wat zeker al voor de identificatiegegevens kan, al verder te preciseren in het Ontwerp.

De GEB stelt volgende bepaling: “De leerlinggegevens die al beschikbaar zijn in de administratieve databanken vragen we niet meer op bij de betrokkenen. Leerlinggegevens zoals ‘aantal boeken thuis’ worden bevraagd via een korte survey in het toetsenplatform en deze gegevens worden verwerkt op een manier die gelijkaardig is aan de verwerking van de toetsresultaten van de leerling.”

“In het gebruikersbeheer worden enkel de gegevens verwerkt die nodig, relevant en toereikend zijn om de rol van de gebruiker te kunnen vaststellen. Voor de leerlingen worden ook gegevens verwerkt die nodig, relevant en

toereikend zijn om een geschikte toets aan te bieden en om hun resultaten te kunnen analyseren. De leerlingenkenmerken zijn nodig om correcte analyses te kunnen uitvoeren”

Uit de hiervoor geciteerde paragraaf blijkt dat er ook andere gegevens als ‘aantal boeken thuis’ worden verwerkt. Uit de GEB blijkt ook dat er nog bijkomende persoonsgegevens worden verwerkt: de ervaringen bij de toetsafname en percepties van leerlingen over het onderwijs dat ze aangeboden kregen. Als dit allemaal als leerlingenkenmerken wordt beschouwd, moet dat verduidelijkt worden en in ieder geval moet voor al deze categorieën een verantwoording gegeven worden.

Volgens het principe van minimale gegevensverwerking moet vermeden worden dat de niveaus die geen geïndividualiseerde gegevens nodig hebben, deze krijgen.

Het is de VTC onduidelijk waarom de niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens centraal moeten verwerkt worden.

De VTC kan niet besluiten dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.

Het Ontwerp vermeldt volgende bepalingen: “De verschillende informatietoepassingen die het afnameproces van de Vlaamse toetsen ondersteunen en waar identificatiegegevens en kenmerken van leerlingen verzameld worden, voldoen aan alle standaarden qua informatie- en dataveiligheid. Voor alle toepassingen wordt elke toegang en elke handeling gelogd zodat steeds kan gezien worden wie welke actie ondernomen heeft. De toegang tot de data is strikt beperkt tot de bevoegde personen en overall wordt gewerkt met dubbele authenticatie. Er wordt voorzien in strikte procedures. “De toegang tot het Mijn Onderwijsportaal van de school is geregeld via strikt rollenbeheer. Ook hier wordt elke handeling gelogd.”

De VTC beoordeelt het positief dat de adviesvrager al aandacht heeft geschonken aan de vertrouwelijke behandeling van de persoonsgegevens.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat er te weinig aandacht wordt geschonken aan de mogelijkheid om met gepseudonimiseerde gegevens te werken in de zin dat met de inschakeling van een TTP, het testenplatform en het dataplatform enkel met gepseudonimiseerde gegevens zouden werken. De authenticatie die vereist is voor de toetsen zou ook bij de TTP moeten gebeuren. De VTC suggereert om de encryptiesleutels ook decentraal bij de scholen te leggen.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp onvoldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op basis van het werken met niet gepseudonimiseerde gegevens en de daarmee samenhangende mogelijkheid van het volgens van de leerlingen op centraal niveau.

3.7.87 VTC/A/W/2022/084 – werk

Voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering betreffende de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-084>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de sectorconsulent

Inhoud:

Sectorconvenants zijn protocollen van samenwerking tussen de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties van sectoren en de Vlaamse regering ter ondersteuning van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. De werking van sectorconvenants is momenteel geregeld in het decreet van 2009 betreffende de sectorconvenants in het raam van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

Het decreet over de sectorconvenants en de intersectorale convenants in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid voorziet in een rechtsgrond voor het sluiten van convenants tussen de Vlaamse regering en de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de sectoren. Het Ontwerp voorziet opnieuw in een uniform juridisch kader met betrekking tot het afsluiten, het beëindigen, het wijzigen, het rapporteren over, het financieren van en het toezicht op de uitvoering van de convenants.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de Dmfa-gegevens (bevat de loon- en arbeidstijdgegevens van alle werknemers die bij een werkgever tewerkgesteld zijn gedurende een bepaald kwartaal) gedefinieerd worden in het Ontwerp;
- het Ontwerp aanvullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 44, op te nemen in de communicatie met de burger.

3.7.88 VTC/A/W/2022/085 – jobbonus

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 15 juli 2022 tot regeling van de toekenning van een jobbonus plus voor startende zelfstandigen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-085>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- begunstigden van de jobbonus

Inhoud:

De jobbonus plus is een nieuwe beleidsmaatregel waarmee de Vlaamse Regering een bijkomende financiële prikkel wil geven aan personen die actief waren als loontrekkende met een laag beroepsinkomen en de overstap maken naar het statuut van zelfstandige in hoofdberoep.

De premie wordt automatisch uitbetaald aan de personen die hun rekeningnummer registreren via Mijn Burgerprofiel en op eer aangeven de de-minimisdrempel niet te overschrijden. Overeenkomstig de voorwaarde bepaald in artikel 4, 6°, van het decreet moet de begunstigde in het jaar voordien in aanmerking zijn gekomen voor een jobbonus. Voor een grensarbeider betekent dit dat hij een aanvraag voor een jobbonus moet hebben

ingediend. Slechts dan kan hij ook in aanmerking komen voor een jobbonus plus, die wel automatisch zal worden uitbetaald.

Met betrekking tot het rekeningnummer verduidelijkt het Ontwerp dat het rekeningnummer bekomen wordt doordat de begunstigde eenmalig zijn rekeningnummer moet registreren via “Mijn Burgerprofiel”. In het vorige advies haalde de VTC reeds aan dat het uitwerken van een procedure voor het registreren van het rekeningnummer zal moeten gebeuren met de nodige omzichtigheid en beveiliging aangezien het gevoelige gegevens betreft. Zo zal er ook in een veilige procedure moeten worden voorzien voor wijziging van het rekeningnummer.

De VTC stelt vast dat daaraan tegemoetgekomen is door het wijzigen van het rekeningnummer ook enkel mogelijk te maken via “Mijn burgerprofiel”.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.89 VTC/A/W/2022/086 – werk

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-086>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Economie, Wetenschap en Innovatie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager van een transitiepremie;
- natuurlijke persoon die prestarterstraject organiseert.

Inhoud:

De transitiepremie voor ondernemers wordt op dit moment toegekend aan uitkeringsgerechtigde werkzoekenden die starten met ondernemen. Het Ontwerp voorziet in de uitbreiding van de transitiepremie naar deze doelgroep. De hoogte van de premie werd evenwel aangepast in functie van hun specifieke inschrijvingsperiode bij VDAB. Indien deze inschrijvingsperiode tussen de zes en twaalf maanden bedraagt, ontvangt men een kwart van het huidige bedrag van de transitiepremie. Indien deze inschrijvingsperiode meer dan twaalf maanden bedraagt, ontvangt men de helft van het huidige bedrag van de transitiepremie. Alle andere voorwaarden om de transitiepremie te verkrijgen, blijven behouden.

Art. 7 § 2. Van het Besluit bepaalt verder dat het departement alle noodzakelijke gegevensbronnen kan raadplegen om de aanvraag te verwerken. Als het departement via digitale gegevensbronnen beschikt over bepaalde gegevens en documenten vermeld in paragraaf 1, verstrekt de aanvrager die gegevens niet en voegt hij de documenten niet bij zijn aanvraag.

De VTC stelt vast dat dit principe van het niet opvragen van gegevens waarover men beschikt een correcte toepassing van de regelgeving is maar is wel van oordeel dat duidelijker omschreven zou dienen te worden welke digitale gegevensbronnen aangesproken worden en welke categorieën van gegevens opgevraagd worden. Het Ontwerp kan dit verduidelijken en het Besluit op die wijze aanvullen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond voegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota aan de Vlaamse regering;
- de verwerkingsverantwoordelijke bepalen en opnemen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- specificeren welke gegevensbronnen gebruikt worden en welke categorieën van gegevens ermee uitgewisseld worden;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria in het Ontwerp opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.90 VTC/A/W/2022/087 – werk

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling en begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbegeleiding en beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-087>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- niet-werkende werkzoekende;
- cursist die een IBO-plus volgt;

- werkzoekende;
- stagiair;
- werkgever, voor zover dit een natuurlijke persoon is.

Inhoud:

Naar aanleiding van de analyse over het huidige instrumentarium werkplekieren is er gekozen om het huidige instrumentarium werkplekieren te vereenvoudigen. Dit heeft als gevolg dat de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkenkende stage afgeschaft kunnen worden.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van gegevens niet voldoende zijn aangeduid: gegevens en resultaten die in het kader van een basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek worden verzameld.

Artikel 1,11° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 omschrijft gespecialiseerd arbeidsonderzoek als volgt: het in kaart brengen van het functioneren van de werkzoekende op de arbeidsmarkt door middel van testen en onderzoeksmethodieken die opgenomen zijn in een repertorium, waar nodig vanuit een multidisciplinaire beoordeling doch er wordt geen definitie van basisscreening opgenomen. Er dient dan ook verduidelijkt te worden welke persoonsgegevens er in het kader van deze basisscreening en gespecialiseerd arbeidsonderzoek verwerkt worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse regering;
- de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de categorieën van gegevens vervat in de basisscreening en het gespecialiseerd arbeidsonderzoek nader definiëren;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen in het Ontwerp die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.91 VTC/A/W/2022/088 – monsterneming

Ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving tot vaststelling van het Compendium voor Monsterneming en Analyse

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-088>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- monsternemers

Inhoud:

Ten gevolge van internationale en gewestelijke ontwikkelingen en recent onderzoek moeten de bestaande methoden worden aangepast en zijn nieuwe methoden noodzakelijk.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp;
- nagaan of er eventueel een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) moet uitgevoerd worden;
- de bewaartermijn bepalen;
- de nodige maatregelen treffen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.92 VTC/A/W/2022/089 – monsterneming

Ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse Minister van Omgeving tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) en tot wijziging van bijlage 4.2.5.2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-089>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- monsternemers

Inhoud:

Ten gevolge van internationale en Vlaamse ontwikkelingen en recent onderzoek zijn aanpassingen aan een aantal bestaande methoden en de opname van nieuwe methoden in het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water (WAC) noodzakelijk.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond in het Ontwerp opnemen;
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk in het Ontwerp opnemen;
- bepalen dat locatiedata enkel voor de wettelijk voorziene doeleinden gebruikt zullen worden;
- de bewaartermijn bepalen of minstens criteria die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen en de termijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.93 VTC/A/W/2022/090 – monsterneming

Ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse Minister van Omgeving tot goedkeuring van het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van lucht (LUC)

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-090>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- monsternemers

Inhoud:

Ten gevolge van internationale en Vlaamse ontwikkelingen en recent onderzoek zijn aanpassingen aan een aantal bestaande methoden en de opname van nieuwe methoden in het compendium voor de monsterneming, meting en analyse van lucht (LUC) noodzakelijk.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond in het Ontwerp opnemen;
- de verwerkingsverantwoordelijke expliciet in het Ontwerp opnemen;
- bepalen dat locatiedata enkel voor de wettelijk voorziene doeleinden gebruikt zullen worden;
- de bewaartermijn bepalen of minstens criteria die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen en deze termijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.94 VTC/A/W/2022/091 – belastingen

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen, wat betreft de omzetting van richtlijn (EU) 2021/514 van de Raad van 22 maart 2021 tot wijziging van richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-091>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- belastingplichtigen – ingezetenen van een lidstaat

Inhoud:

Richtlijn 2011/16/EU legt het kader voor administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen vast. Deze richtlijn werd in het interne recht omgezet door het decreet van 21 juni 2013.

Aan de richtlijn, en bijgevolg ook het decreet van 21 juni 2013, zijn de laatste jaren een reeks wijzigingen aangebracht om het toepassingsgebied van de automatische uitwisseling van inlichtingen en het instrumentarium voor de administratieve samenwerking verder uit te breiden om diverse vormen van belastingfraude, -ontduiking, en -ontwijking te kunnen blijven opsporen en bestrijden.

Ondanks deze wijzigingen is er nog steeds behoefte aan verbetering. Om hieraan tegemoet te komen wijzigt het voorontwerp van decreet ter omzetting van richtlijn (EU) 2021/514 (de zogenaamde DAC 7-richtlijn) een aantal bestaande bepalingen met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen en administratieve samenwerking. Daarnaast beoogt deze Vlaamse omzetting onder meer een invulling te geven aan het begrip “verwacht belang”, een juridisch kader te bieden aan groepsverzoeken om inlichtingen en een regeling in te voeren om tot een gezamenlijke audit over te gaan.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

3.7.95 VTC/A/W/2022/092 – onderwijs

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-092>

Datum advies: 19 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: ja

De categorieën betrokkenen zijn:

- leerlingen

Inhoud:

De Vlaamse Regering dient nog beslissingen te nemen zodat schoolbesturen de aanmeldingen en inschrijvingen voor schooljaar 2023-2024 (en daarna) rechtsgeldig kunnen organiseren. Het Ontwerp beoogt deze zaken te regelen.

De samenstelling en de werking van de commissie leerlingenrechten (CLR), die al eerder opgenomen waren in het besluit van 27 september 2002 betreffende de CLR en het besluit van 13 juli 2012 voor wat betreft de procedure voor de goedkeuring van de aanmeldingsprocedure door de Vlaamse regering na een negatief besluit van de CLR worden eveneens overgenomen in het Ontwerp. Deze zijn aangepast aan het nieuwe decreet i.v.m. inschrijvingsrecht, voor wat betreft de nieuwe procedure voor de goedkeuring van de afwijkingen van het standaarddossier door de regering na een negatief besluit van de CLR.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de bewaartermijn bepalen en opnemen in het Ontwerp;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.96 VTC/A/W/2022/093 – gezondheidsberoepen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van de beroepskwalificaties voor de gezondheidsberoepen die verworven zijn in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België, de Europese beroepskaart en de erkenning op basis van een andere opleiding dan de opleidingen, vermeld in artikel 101/2 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, waarvoor noch de richtlijn, vermeld in artikel 103,3°, van de voormelde wet, noch artikel 145, §1, van de voormelde wet geldt

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-093>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvragers van een erkenning van een beroepskwalificatie;
- aanvragers van een Europese beroepskaart; en
- aanvragers van een erkenning op basis van een andere opleiding dan de opleidingen, vermeld in artikel 101/2 van de voormelde wet, waarvoor noch de richtlijn, noch artikel 145, §1, van de voormelde wet van 10 mei 2015 geldt.

Inhoud:

Het Ontwerp heeft tot doel de procedures vast te leggen die het agentschap Zorg en Gezondheid volgt voor de erkenning van Europese en andere internationale dossiers over de erkenning van gezondheidszorgberoepen.

Het vervangt daartoe wat nu is geregeld in het koninklijk besluit van 14 april 2013 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning van de beroepskwalificaties betreffende de gezondheidsberoepen verworven in een andere lidstaat van de Europese Unie dan België, vult aan wat de Europese beroepskaart betreft en moet ook de lacune in de procedureregelgeving verhelpen voor internationale dossiers waarvoor noch de richtlijn, vermeld in artikel 103, 3°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, noch artikel 145, §1, van de voormelde wet geldt.

Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. 25. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Wat de Europese beroepskaart betreft voorziet artikel 5/8 § 6 van de wet van 12 februari 2008 tot instelling van een algemeen kader voor de erkenning van EUberoepskwalificaties dat elke autoriteit belast met onderzoek van een aanvraag voor een Europese beroepskaart de verwerkingsverantwoordelijke is, in casu dan het Agentschap Zorg en Gezondheid. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. De VTC beveelt aan om de verwerkingsverantwoordelijke voor alle verwerkingen uitdrukkelijk op te nemen in het Ontwerp in afwachting van de aanpassing van de wetgeving.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of minstens aan de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden en vermelden in het Ontwerp;
- een gegevenseffectenbeschermingsbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorieën persoonsgegevens duidelijker omschrijven;
- de bewaartermijn(en) bepalen, minstens criteria opnemen om de bewaartermijn(en) te bepalen en deze verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.97 VTC/A/W/2022/094 – gezin

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-rtc-nr-2022-094>

Datum advies: 6 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- kinderen die recht kunnen geven op gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen of ondersteuningstoeslag;
- hun ouders of opvoeders.

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019 te wijzigen.

Het Ontwerp voorziet in een aantal technische wijzigingen, waaronder het inschrijven van het citeeropschrift van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Het decreet van 21 mei 2021 tot wijziging van diverse decreten over welzijn, volksgezondheid en gezin voerde een citeeropschrift¹ in voor het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (artikel 51), nl. “Het Groeipakketdecreet van 2018”. Het Besluit Gegevensverwerking Toelagen Gezinsbeleid van 19 juli 2019 wordt aangepast zodat er steeds naar het citeeropschrift wordt verwezen. Door het inschrijven waar mogelijk van het citeeropschrift voert de Vlaamse Regering de wil van de decreetgever uit.

Verder voorziet het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in bepalingen over de gegevensverwerking in het kader van de attestering bij afwezigheid wegens ziekte en de gegevensverwerking met het oog op de toekenning van de ondersteuningstoeslag.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in de nota aan de Vlaamse Regering;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de ontvangers verduidelijken;
- waar nodig protocollen afsluiten;
- de bewaartermijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.98 VTC/A/W/2022/095 – belastingen

Ontwerp van decreet om een aanpassing door te voeren aan de regelgeving met betrekking tot de vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen en de proportionele verdeling tussen de ouders bij gedeelde huisvesting

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-095>

Datum advies: 19 september 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Financiën en Begroting

Hoogdringend: ja

De categorieën betrokkenen zijn:

- belastingplichtigen en hun kinderen

Inhoud:

Met het oog op het Programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2023 (BO 2023) werd een decreetsbepaling opgemaakt om een aanpassing door te voeren aan de regelgeving m.b.t. de vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen en de proportionele verdeling tussen de ouders bij gedeelde huisvesting.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan de memorie van toelichting;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- toelichten waarom de gezinssamenstelling relevant is in het kader van een uitvoeringsprocedure door een gerechtsdeurwaarder;
- de bewaartermijnen toelichten;
- de nodige maatregelen nemen in verband met de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.99 VTC/A/W/2022/096 – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-096>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- professionele/ geregistreerde marktdeelnemers, voor zover dit natuurlijke personen zijn;
- natuurlijk persoon die verantwoordelijk is voor alle laboratoriumanalyses, testen en diagnoses die worden uitgevoerd;
- natuurlijk persoon die verantwoordelijk is voor een kandidaat-controleorgaan voor RNQP's;
- erkende marktdeelnemer, voor zover dit een natuurlijke persoon is.

Inhoud:

Met ingang van 14 december 2019 is het nieuwe Europese rechtskader inzake plantengezondheid rechtstreeks in werking getreden, evenals voor de officiële controles en andere officiële activiteiten die op deze regels van toepassing zijn. Aangezien het Vlaams Gewest bevoegd is voor wat de preventieve maatregelen voor de in de Europese Unie gereguleerde niet-quarantaineorganismen (RNQP's) betreft, wordt voor het Vlaams Gewest via voorliggend voorontwerp van besluit uitvoering van en aanvulling op dit Europese kader gegeven.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de verwerkingsverantwoordelijke juister definiëren;
- voorbehoud in verband met de categorieën van persoonsgegevens;
- de bewaartermijn van de persoonsgegevens bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.100 VTC/A/W/2022/097 – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-097>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager van een toelating van een ras tot de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen;
- aanvrager of aanvraaggemachtigde van een toelating van een ras tot de rassenlijst van landbouw- en groentegewassen;
- aanvrager van een registratie van een ras van een fruitgewas in het rassenregister van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen;
- aanvrager van een registratie van een ras in de rassenlijst van wijnstokrassen;
- professionele marktdeelnemer, telkens in zoverre het gaat om natuurlijke personen;

Inhoud:

Voorliggend besluit voorziet in de uitvoering van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij.

Er worden in de nota heel wat meer categorieën van persoonsgegevens vernoemd dan in het Ontwerp, terwijl het onduidelijk is waarop dit gebaseerd is. Dit dient dan ook verduidelijkt te worden.

De VTC stelt ook vast dat de categorieën van persoonsgegevens niet voldoende zijn aangeduid. Ze worden immers niet vermeld in het Ontwerp of de nota zodat niet nagegaan kan worden of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking. De VTC vermoedt wel dat het minstens om identificatie- en contactgegevens gaat.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond verantwoorden;
- de categorieën betrokkenen verduidelijken;
- de categorieën persoonsgegevens definiëren;
- de bewaartermijn van de persoonsgegevens bepalen, minstens criteria in het Ontwerp opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.101 VTC/A/W/2022/098 – landbouw

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-098>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- Professionele marktdeelnemers, voor zover dit natuurlijke personen zijn. De nota verduidelijkt:

“Dit is elke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke persoon die geregistreerd is overeenkomstig artikel 65 van dezelfde verordening en die zich beroepshalve bezighoudt met en wettelijk verantwoordelijk is voor een of meer van de volgende activiteiten met betrekking tot plantaardig teeltmateriaal, nl. opplant, veredeling, productie, binnenbrengen op, verkeer binnen en weg van het grondgebied van de Europese Unie, op de markt aanbieden, opslag, verzameling, verzending en verwerking.”

Inhoud:

Op 14 december 2019 is het nieuwe Europese rechtskader inzake plantengezondheid rechtstreeks in werking getreden. Vanwege de gedeelde bevoegdheden tussen de federale overheid en de gewesten, werd in dit kader het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 tussen de Ministers van Landbouw van de Federale Staat en de

gewesten inzake de verdeling van opdrachten voor de toepassing van de beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten afgesloten waarin gestreefd wordt naar een uniek loket voor de professionele marktdeelnemer en naar een meer efficiënte inzet van de (personeels-)middelen.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens niet voldoende zijn afgebakend aangezien het uit het Ontwerp niet duidelijk af te leiden is om welke persoonsgegevens het exact gaat. De VTC vraagt om deze categorieën expliciet op te nemen in het Ontwerp.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de weerhouden rechtvaardigingsgrond verduidelijken in de nota;
- de categorieën van persoonsgegevens expliciet opnemen in het Ontwerp;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.102 VTC/A/W/2022/099 – volksgezondheid

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van beoefenaars van de klinische psychologie en de klinische orthopedagogiek

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-099>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- kandidaat erkende klinisch psycholoog;
- kandidaat erkende klinisch orthopedagoog.

Inhoud:

Het Ontwerp regelt de procedure voor de erkenning van klinisch psychologen en klinisch orthopedagogen.

De erkenning van klinisch psychologen en klinisch orthopedagogen vindt rechtsgrond in artikel 101/2, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2022.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- de categorieën van persoonsgegevens preciseren;
- de ontvangers nauwkeurig omschrijven;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.103 VTC/A/W/2022/100 – wonen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de tegemoetkoming voor te renoveren of te verbeteren bestaande woning of voor te realiseren nieuwe woning, de financiële aspecten van kamerwoningen, hernieuwbare energie, onderbezetting, huurprijsberekening en groepsgebouw

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-100>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- Investeerder;
- huurder, van alle personen die in de woning na toewijzing samen op een duurzame wijze verblijven, en van alle kinderen die geplaatst zijn of voor wie de huurder of een gezinslid een co-ouderschap of een omgangsrecht heeft en die daardoor niet op duurzame wijze in de woning zullen verblijven, en van de personen voor wie gezinshereniging is aangevraagd;

Inhoud:

Een wijziging wordt aangebracht aan de MijnVerbouwPremie. Voor werken uitgevoerd aan de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw zal de aanvrager voortaan ook in aanmerking komen voor een tegemoetkoming overeenkomstig het besluit Vlaamse Codex Wonen, zoals nu al mogelijk is voor SVK-verhuurders.

Er dient nagekeken te worden in welke mate het noodzakelijk is om het geslacht van de betrokkenen te verwerken en eventueel dient het Ontwerp in die zin aangepast te worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering;

- de verwerkingsverantwoordelijke(n) uitdrukkelijk benoemen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- na te gaan in welke mate het gegeven “geslacht” van de betrokkenen noodzakelijk verwerkt dient te worden en eventueel het Ontwerp aan te passen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.104 VTC/A/W/2022/101 – gezondheidsberoepen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving over de erkenning van gezondheidsberoepen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-101>

Datum advies: 11 oktober 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager die een erkenning van een paramedisch beroep wil verkrijgen;
- aanvrager die een erkenning als ziekenhuisapotheker wil verkrijgen;
- aanvrager die een erkenning als arts- specialist wil verkrijgen;
- aanvrager die een erkenning als beoefenaar van de tandheelkunde, houder van een bijzondere beroepstitel, wil verkrijgen.

Inhoud:

Het Ontwerp wijzigt procedurebesluiten voor verschillende gezondheidszorgberoepen.

Voor paramedische beroepen en kinesitherapeuten wordt de werkwijze waarbij door onderwijsinstellingen een diploma, vereist voor een erkenning, wordt geregistreerd in de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) en automatisch een erkenning kan worden afgeleverd, in de regelgeving vertaald.

In alle procedurebesluiten wordt in de procedure tot heroverweging of beroepsprocedure voorzien dat een voornemen tot negatieve beslissing van rechtswege wordt geacht een weigeringsbeslissing te zijn als de aanvrager binnen de dertig dagen na de ontvangst van dat voornemen geen bezwaarnota heeft ingediend.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens niet voldoende zijn aangeduid. De regelgeving voorziet erin dat het agentschap een aanvraagformulier ter beschikking stelt maar bepaalt nergens wat de exacte inhoud van dit aanvraagformulier is zodat niet uitgemaakt kan worden of één en ander voldoet aan de minimale gegevensverwerking.

De VTC stelt zich ernstige vragen bij de formulieren. Zo wordt bijvoorbeeld niet ingezien wat de relevantie is van de volgende elementen in het aanvraagformulier voor de erkenning als ziekenhuisapotheker: geboortedatum (als men al beschikt over het rijksregisternummer), geslacht en nationaliteit.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota aan de Vlaamse regering;

- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de categorieën van persoonsgegevens duidelijk afbakenen;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.105 VTC/A/W/2022/102 – onderwijs

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de personeelsformatie in het gewoon basisonderwijs en het besluit van de Vlaamse regering van 16 juli 2021 over het geïntegreerde ondersteuningsaanbod gelijke onderwijskansen in het secundair onderwijs en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse regering, wat betreft studieaanbod, studietoelagen en projectsubsiëring contractuelen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-102>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- leerlingen in het gewoon basisonderwijs;
- leerlingen in het secundair onderwijs;
- hun ouders.

Inhoud:

Het Ontwerp regelt de bewijslast van het voldoen aan de indicator “leerling met een zorgthuis”.

Binnen de regelgeving basisonderwijs en secundair onderwijs speelt het begrip ‘thuislozen’ een rol bij de berekening van de omkadering (‘tellen aan 1,5’ in het gewoon basisonderwijs en voor GOK in het gewoon secundair onderwijs) en het werkingsbudget (via buurt).

De betrokken agentschappen (Agodi, VAPH, Opgroeien en Fedasil) gaan voor de operationalisering van deze bewijslast de gegevens over de beoogde leerlingen uitwisselen (intern op niveau van de overheid). Het is dan niet langer noodzakelijk dat de bewijslast bij scholen en voorzieningen ligt. Door de geautomatiseerde gegevensdeling tussen overheidsdiensten wordt een aanzienlijke planlastvermindering gerealiseerd, wordt het aantal mogelijke

fouten beperkt en worden de beoogde leerlingen correcter in beeld gebracht. Deze automatisatie zou voor het eerst impact hebben op de berekening van de omkadering voor schooljaar 2023-2024.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de wettelijke basis grondig nakijken in verband met de delegatie aan de Vlaamse regering;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de nota aan de Vlaamse regering;
- de verwerkingsverantwoordelijke aanduiden in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van de decreten, met name het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- een bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.106 VTC/A/W/2022/103 – welzijn en gezondheid

Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten door de fusie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid tot het Departement Welzijn en Gezondheid

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-103>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid:

- persoon besmet met covid – 19 of een ernstig vermoeden in die zin;
- persoon die in een hoogrisicogebied geweest is;
- iedere andere persoon met wie ze contact hadden;
- deelnemers aan initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren;
- individuele zorgaanbieders;

decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid:

- gebruikers van een woonzorgvoorziening, vereniging of partnerorganisatie, mantelzorgers, personeelsleden, vrijwilligers, verenigingswerkers en bestuurders;

decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink:

- zorgaanbieders;
- actoren in de zorg;

decreet van 23 december 2010 betreffende de rechtenverkenner:

- de burger;

Inhoud:

De Vlaamse Regering kondigde de integratie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid aan op 4 februari 2022.

Wat Vitalink betreft, merkte de VTC al op: op basis hiervan is het duidelijk dat een platform zoals Vitalink over een gedegen GEB dient te beschikken. Na de overlegvergadering met de VTC werd een GEB overgemaakt, althans de “laatste versie van de DPIA die verder evolueert in functie van de evolutie van Vitalink”.

De VTC is evenwel van oordeel dat deze GEB niet volstaat, en geen adequate inschatting van de risico's geeft. Het lijkt een bijgewerkte versie te zijn van een document dat oorspronkelijk een ander oogmerk had. Dit blijkt uit de versie-historiek van het document, dat gewag maakt van voorlegging aan het IVC, en van versie 1.0 in 2019 meteen springt naar versie 2.0 op 31 augustus 2021, vijf dagen na het overleg met de VTC. Het document beantwoordt alleszins niet aan de vereisten waaraan een GEB dient te voldoen, met name een effectieve beoordeling van de risico's. Met name geeft de GEB onvoldoende blijk van de algemene filosofie achter de geplande evolutie van Vitalink, de daarbij gemaakte keuzes, en de impact daarop op de betrokkenen. Voor de rechtenverkenner is dit geheel onduidelijk aangezien het niet duidelijk is om welke gegevens het gaat.

Wat Vitalink betreft, stelde de VTC al: Verder gaat het Ontwerp van decreet in tegen het principe van de dataminimalisatie door de permanente dataduplicatie. Vitalink bewaart immers een kopie van bepaalde gezondheidsgegevens uit het elektronisch patiëntendossier van een zorg- of hulpverlener, een kopie van gegevens uit Vaccinnet, Status van bevolkingsonderzoeken en Kindrapporten Opgroeien. Het argument dat deze duplicatie ingegeven is vanuit een technische noodzaak om de performantie van het systeem en een permanente toegang te waarborgen of dat ze slechts tijdelijk is, overtuigt niet. Minstens kan vastgesteld worden dat de duplicatie reeds lang plaatsvindt; dat er ook geen einde aan de duplicatie voorzien wordt; en dat het Ontwerp ook nergens aangeeft dat de duplicatie op een gegeven moment stopgezet moet worden. Het tijdelijke karakter zou verankerd moeten worden in het Decreet. De VTC verwijst nogmaals naar het principe van dienstenintegratie op basis van een verwijzingsrepertorium.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp in de diverse decreten;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt worden in het decreet van 23 december 2010 betreffende de rechtenverkenner duidelijk te definiëren;
- de bewaartermijnen in de diverse decreten in het Ontwerp verantwoorden;

- de bewaartermijn in het decreet van 23 december 2010 betreffende de rechtenverkenner opnemen, minstens criteria opnemen die toelaten om deze bewaartermijn te bepalen en de termijn verantwoorden in de memorie;
- het nodige doen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.107 VTC/A/W/2022/104 – parken

Ontwerp van decreet houdende algemene landschapszorg en Vlaamse Parken

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-104>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1:

- de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
- de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
- de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2:

- de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt de basis te voorzien voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Als herkenbare exponenten van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken. Deze bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Ook wordt voor deze statuten een beheersstructuur voorzien en wordt de basis gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren. Daarnaast worden de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretaal kader. Bovendien wordt de basis gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de memorie aanpassen in verband met de rechtvaardigingsgrond;
- de bewaartermijnen verantwoorden;

- de VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen te nemen betreffende de juistheid van de gegevens.

3.7.108 VTC/A/W/2022/105 – omgevingsvergunning

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-105>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- aanvrager van een omgevingsvergunning;
- indiener van standpunten, opmerkingen en bezwaren;
- exploitant;
- beroepsindiener;
- verzoeker of overheid die ambtshalve initiatief tot bijstelling van de voorwaarden genomen heeft;
- verzoeker of overheid die ambtshalve initiatief tot bijstelling van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning heeft genomen.

Inhoud:

In het Ontwerp wordt er niet, of op een onjuiste manier, uitgegaan van privacy by design of privacy by default. De bescherming van persoonsgegevens wordt behandeld als een hinderpaal voor de dossierbehandeling, waarbij de regelgeving mikt op een zo groot mogelijke openbaarheid voor het volledige publiek. Eventuele weerstand hiertegen wordt de verantwoordelijkheid gemaakt van de betrokkenen.

Zo moeten analoge indieners de publieke toegankelijkheid van hun opmerkingen aanvaarden of er zelf voor kiezen om anoniem in te dienen, waar het niet duidelijk is of dit laatste steeds mogelijk is – een opmerking kan immers gebaseerd zijn op een persoonlijke situatie die inherent en zeer duidelijk identificeerbaar is, en die dus niet anoniem kan ingediend worden.

Digitale indieners moeten hun persoonsgegevens (eerder identificatiegegevens) dan weer beperken tot specifieke velden, en aanvaarden dat al de rest publiek wordt gemaakt – opnieuw ongeacht de vraag of dit een realistische aanpak is in de praktijk.

In beide gevallen merkt de toelichting op dat een indiener van persoonsgegevens “geacht wordt in te stemmen met de openbaarmaking ervan”. Daardoor wordt er echter al te veel – en vaak onterecht - uitgegaan van het idee dat een burger impliciet toestemming geeft voor openbaarheid bij communicatie in een administratieve procedure. Een betrokkene die dergelijke communicatie instuurt heeft veelal geen andere keuze om zijn standpunt kenbaar te maken, ongeacht zijn of haar ‘instemming’ met een openbaarmaking, die vaak niet de wens is van de betrokkene. Op die wijze is er niet voldaan aan de voorwaarden van toestemming volgens de AVG.

Het gehele concept dient herdacht dient te worden in functie van privacy by design en privacy by default, en met name de vraag of, en waarom, integrale beschikbaarheid van persoonsgegevens voor het algemene publiek een streefdoel zou moeten zijn.

In omgevingsvergunningsdossiers gaat het in principe niet om personen, maar er wordt in sommige dossiers wel informatie over natuurlijke personen meegenomen, in het bijzonder naar aanleiding van bezwaren en beroepsprocedures.

Privacybescherming (als een uitzondering op de openbaarheidsverplichting) slaat overigens niet enkel op persoonsgegevens. De VTC wijst er ook op dat een persoonsgegeven dan weer niet enkel identificatoren betreffen als namen en adressen, maar wel op alle informatie over een natuurlijke persoon. In het geval van woningen of bewoonde lokalen, kunnen ook plannen eventueel persoonsgegevens vormen of inhouden.

Verder maakt het een groot verschil uit vanuit gegevensverwerkingsoogpunt of er gewerkt wordt met inzagerecht ter plaatse dan wel met toegang tot een loket. De risico's bij deze laatste zijn heel wat groter. Derden kunnen immers ongemerkt meelezen, en informatie kan lokaal bewaard of vermenigvuldigd worden voor verdere verdeling. Het is onduidelijk of het loket ook afprinten mogelijk maakt, maar op zich is dit niet doorslaggevend: zelfs wanneer deze functie niet is ingebouwd, dan nog kan een gebruiker van het loket via screenshots (of foto's van het scherm met een smartphone) informatie kopiëren en naar eigen goeddunken verspreiden. Dit houdt nog bijkomende risico's in voor de betrokkene. Dit dient dus verduidelijkt te worden in de nota.

De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: het beoordelen en opvolgen van aanvragen voor een omgevingsvergunning, standpunten, opmerkingen, bezwaren en beroepen.

Deze doelstellingen zijn voldoende precies, maar de verwerkingen die worden voorzien en ondersteund door het Ontwerp stemmen hier niet volledig mee overeen, met name door de structurele openbaarheid. Als het gaat om het beoordelen en opvolgen van aanvragen dan moet het ook duidelijk zijn door wie dit gebeurt. De vraag rijst dan ook of het noodzakelijk is om bijna alle gegevens (inclusief persoonsgegevens) automatisch openbaar te maken; dit lijkt een verwerking te zijn die niet noodzakelijk of minstens disproportioneel is voor het verwezenlijken van de doeleinden. Er is een andere informatienood voor een bestuur en het publiek.

Trouwens het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, ook gekend als het verdrag van Aarhus, heeft het vooral over het betrokken publiek en niet over het publiek wanneer het gaat over participatieprocessen.

De VTC beveelt aan om duidelijk aan te geven wie aanvragen beoordeelt en opvolgt, zodat verwerkingen duidelijk verbonden kunnen worden aan een specifiek doeleinde.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

het gehele concept te herdenken in functie van privacy by design en privacy by default;

de essentiële elementen van de verwerking op te nemen in het decreet:

- verduidelijken in de nota of er gewerkt wordt met inzagerecht ter plaatse dan wel met toegang tot een loket, en of het loket ook afprinten mogelijk maakt;
- de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering;
- de doelstellingen preciseren en duidelijk aan te geven wie aanvragen beoordeelt en opvolgt;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp, in afwachting van een aanpassing van het decreet;

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.109 VTC/A/W/2022/106 – afvalstoffen

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-106>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- houder van een grondstofverklaring, gebruiker van een grondstof;
- bestuurders van een certificatie-instelling asbest of personen die de organisatie kunnen verbinden;
- natuurlijke persoon houder van een persoonscertificaat asbestdeskundige inventarisatie;
- inzamelaar;
- afvalstoffenhandelaar;
- afvalstoffenmakelaar;
- afvalstoffenproducent;
- vervoerder van afvalstoffen;
- afvalstoffenverwerker;
- grondstoffenproducent, voor zover het gaat om natuurlijke personen.

Inhoud:

Het Ontwerp beoogt het Vlarema te wijzigen om Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu deels om te zetten, via een UPV voor vistuig en een uitbreiding van de regelgeving voor herbruikbare recipiënten op evenementen om een verdere daling in het gebruik van eenmalige plastic bekertjes te realiseren.

De VTC wijst erop dat de aan de hiervoor vermelde categorieën (natuurlijke – zie hoger) personen gekoppelde informatie die OVAM verwerkt ook persoonsgegevens vormen, bijvoorbeeld het al dan niet naleven van reglementaire voorwaarden.

Wat de locatiegegevens betreft is er terecht uitdrukkelijk voorzien dat deze enkel gebruikt zullen worden voor:

- het traceren van afvalstoffen en materialen van bij de productie tot bij de definitieve verwerking of bij de inzet als grondstoffen;
- het produceren van de nodige gegevens voor een efficiënt en effectief toezicht op de maatregelen van dit besluit.

De adviesvrager heeft rekening gehouden met de regeling inzake openbaarheid van bestuursdocumenten (en de behandeling van parlementaire vragen). De VTC raadt evenwel af om naar deze algemene regels te verwijzen bij het bepalen van de essentiële elementen van de gegevensverwerking. Dit kan eventueel wel in de nota worden vermeld.

De mededeling onder 2° “openbaarheid van bestuur,(...) of de parlementaire werking” is onduidelijk. Wanneer er bedoeld wordt dat de informatie ook gebruikt zal worden voor het beantwoorden van vragen in het kader van de openbaarheid van bestuur of voor het beantwoorden van parlementaire vragen, is deze bepaling overbodig aangezien dit al voorzien is in andere wetgeving en een Minister niet dient te beschikken over persoonsgegevens om parlementaire vragen te beantwoorden tenzij dit strikt noodzakelijk is en met een wettelijke basis.

De VTC waarschuwt wel voor de bestaande praktijk waarbij de Minister bevoegd voor Omgeving stelselmatig bij parlementaire vragen de vergunningen beschikbaar stelt bij de vraag waarop ze betrekking hebben.

Wat de bewaartermijn betreft, voorziet het decreet van 23 december 2011 het volgende: De OVAM hanteert een standaardtermijn van 20 jaar na het afsluiten van het dossier voor het bewaren van de persoonsgegevens, en meer specifiek de bankrekeningnummers, de locatiegegevens, de namen en de contactgegevens. De OVAM zal per datastroom van persoonsgegevens in de selectielijsten die opgesteld worden in het kader van artikel 11 van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 en artikel II.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 een bepaalde bewaartermijn opnemen voor de persoonsgegevens, en meer specifiek de bankrekeningnummers, de locatiegegevens, de namen en de contactgegevens. Indien deze specifieke termijn korter is dan de termijn vernoemd in het eerste lid, geldt de specifieke bewaartermijn. De ondernemingsnummers en vestigingsnummers zullen voor onbepaalde tijd worden bewaard om toe te laten dat ook in de toekomst het monitoren, bewaken en opvolgen van de doelstellingen van het decreet kan gebeuren.

Voor de termijn wordt dus verwezen naar het Archiefdecreet en het Bestuursdecreet. Dit is niet voldoende omdat het daar in eerste instantie minimale bewaartermijnen betreft. Artikel 11 van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 blijkt bovendien niet meer te bestaan.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat de zeer lange maximale bewaartermijn van bepaalde duur dient te worden verantwoord. Bovendien wordt er blijkbaar delegatie gegeven aan de OVAM voor het bepalen van een kortere termijn. Deze dient dan minstens in het kader van de transparantieplichting publiek gemaakt te worden. De VTC kan zich nu niet uitspreken over de bewaartermijn. De opmerking over de bewaartermijn beperkt zich tot die voor informatie die natuurlijke personen betreft aangezien de bevoegdheid van de VTC hiertoe beperkt is.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of aan de nota aan de Vlaamse regering;
- de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) expliciet als verwerkingsverantwoordelijke aanduiden;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) voor het in gebruik nemen van locatietechnologieën;

- niet verwijzen naar de algemene regels bij het bepalen van de essentie van de verwerking;
- de bewaartermijn verantwoorden of aanpassen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.110 VTC/A/W/2022/107 – handhaving

Ontwerp van decreet tot wijziging van de toezichts- en handhabingsbepalingen in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-107>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen worden niet expliciet aangeduid. De VTC beveelt aan om dit te doen, eventueel door te verwijzen naar bestaande wetgeving.

Inhoud:

Het voorontwerp van decreet beoogt:

- het efficiënter en effectiever maken van het bestaande sanctioneringskader binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie;
- een aantal technische aanpassingen met betrekking tot de toepassing van boek I van het Strafwetboek;
- het doorvoeren van een aantal wijzigingen om de strijd tegen de sociale fraude te optimaliseren, zoals:
 - het gebruik van nieuwe technologieën om fraude op te sporen;
 - opstelling van e-PV's en de uitwisseling ervan tussen de databank van de Vlaamse Sociale Inspectie en de federale databank e-PV;
 - de toekenning van de bevoegdheid aan de Vlaamse Sociale Inspectie om bewoonde lokalen te betreden;
 - invordering van administratieve geldboeten inzake detachering in het buitenland te versterken, evenals het mogelijk maken in te gaan op verzoeken tot kennisgeving of invordering van dergelijke boetes opgelegd door een andere EU-lidstaat aan een in België gevestigde onderneming;
 - een rechtsbasis voorzien om een regeling in te voeren waarbij ondernemingen die zijn gesanctioneerd naar aanleiding van zware inbreuken tijdelijk het recht te ontnemen op subsidies.

Het feit dat overgegaan wordt tot digitalisering van het PV heeft een impact op de verwerking van de persoonsgegevens, in het bijzonder wat de mogelijkheden tot uitwisseling betreft, maar onder meer ook qua beveiliging.

Door het gebruik van een systeem van een andere overheid, wordt de vraag naar wie verwerkingsverantwoordelijke en verwerker voor dit systeem zijn naar voren.

De VTC leest hier er ook in dat gegevens worden opgehaald uit andere bronnen voor het samenstellen van het e-PV. Er zal in het Ontwerp moeten opgenomen worden welke bronnen dat zijn.

Wat de beveiliging van het e-PV betreft, wordt in de toelichting het volgende gesteld: “Deze elektronische gegevensstromen zullen leiden tot een juridische en technische beveiliging van de gegevensstromen die op dit ogenblik niet of niet steeds bestaat voor de gegevens op papier.”

De VTC wijst erop dat de bescherming van persoonsgegevens op papier en digitaal moeilijk met elkaar te vergelijken zijn, en dat digitale gegevensstromen ook nieuwe risico's kunnen creëren, bijvoorbeeld door het gebruik van data mining en profilering.

Het is duidelijk dat het Ontwerp de grenzen van de bedoelde methodes onvoldoende afbakt, en niet aangeeft of fraudeopsporing aan de hand van correlaties (knipperlichten) zal gebeuren. Dit laatste wordt niet duidelijk aangegeven, noch in het Ontwerp, noch in de Toelichting. Gezien de zeer hoge risico's voor de betrokkenen dient dit verduidelijkt te worden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

1. De e-PV's

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de definitie van e-PV verder uitwerken;
- de verwijzing naar de AVG schrappen in artikel 22;
- de verwijzing naar de KSZ-wet verduidelijken en eventueel herbekijken in artikel 22;
- de verhouding met wat bepaald wordt in het Sociaal Strafwetboek verduidelijken en eventueel herbekijken in artikel 23;
- de bronnen voor het opmaken van het e-PV benoemen in artikel 23.

2. Het gebruik van nieuwe technologieën (DWH)

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft aangezien er geen of nauwelijks beschermingsmaatregelen worden opgelegd. Ze betreurt dat er nog geen GEB werd gemaakt of voorgelegd.

Voor de volledigheid vermeldt de VTC hier de andere aandachtspunten:

- het doeleinde van de verwerking exacter aangeven;
- de categorieën betrokkenen, gegevens en ontvangers verduidelijken;
- de regeling inzake het meedelen van persoonsgegevens herbekijken;
- voldoende maatregelen nemen inzake transparantie van de verwerking.

3. Verdere verwerking

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijkingen toevoegen inzake de doelbinding in artikel 28;
- de verwijzingen naar beraadslagingen uit de tekst te halen.

4. Invordering geldboeten detachering buitenland

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

5. Algemene bemerkingen

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de juistheid van de gegevens garanderen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken;
- de veiligheid garanderen.

3.7.111 VTC/A/W/2022/108 – Vlaamse sociale bescherming

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving met betrekking tot de Vlaamse sociale bescherming

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-108>

Datum advies: 8 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- gebruiker van een psychiatrisch verzorgingstehuis;
- zijn of haar vertegenwoordiger;
- softwareontwikkelaar.

Inhoud:

Via het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging en het besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging werd daarom gezorgd dat, vanaf 1 januari 2019, continuïteit mogelijk was voor volgende sectoren: de revalidatieziekenhuizen, de psychiatrische

verzorgingstehuizen, de initiatieven voor beschut wonen, de revalidatieovereenkomsten (m.i.v. de rolstoeladviesteams) en de multidisciplinaire begeleidingsequipes (voor palliatieve zorg).

Voor deze pijlers startte vanaf 1 januari 2019 een 'intervalfase', waarbij het Agentschap Zorg en Gezondheid de dienstverlening overnam van het RIZIV (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) en de FOD Volksgezondheid. In die fase bleven deze onderdelen nog gekoppeld aan het recht op prestaties in het kader van de (federale) ziekteverzekering en lag de uitvoering (betalingen, verzekerbareheid, controles,...) nog bij de ziekenfondsen.

In uitvoering van het regeerakkoord worden ook deze sectoren vanaf 2022 gefaseerd geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming. In 2024 zullen alle sectoren uit het overnamedecreet ingekanteld zijn.

Het is de VTC niet duidelijk wat de meerwaarde is van de verwerking van het geslacht van de betrokkene en wat er bedoeld wordt met de "verzekeringsstatus". Het Ontwerp of de nota brengen ter zake geen verheldering zodat de Aanvrager verzocht wordt hierover toelichting te verschaffen in de nota opdat de proportionaliteit nagegaan kan worden.

Wat de bewaartermijn betreft, voorziet het Ontwerp dat:

- de psychiatrische verzorgingstehuizen de documenten en gegevens die nodig zijn om dit besluit uit te voeren bewaren, gedurende een termijn van minimaal en maximaal tien jaar, tenzij dit besluit of een andere wetgeving die van toepassing is, een specifieke bewaartermijn bepaalt. Het agentschap bewaart de documenten en de gegevens, vermeld in artikel 111/27, tot dertig jaar na het einde van de aanvraag in kwestie of vijf jaar na het overlijden van de gebruiker.

Deze termijnen dienen verantwoord te worden in de nota zodat nagegaan kan worden of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- na te gaan of het geslacht als persoonsgegeven noodzakelijk verwerkt dient te worden en dit verantwoorden in de nota, te specificeren in het Ontwerp of de nota wat er bedoeld wordt met "verzekeringsstatus" en de bewaartermijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.112 VTC/A/W/2022/109 – klokkenluiders

Voorontwerp van decreet tot bescherming van klokkenluiders in het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-utc-nr-2022-109>

Datum advies: 30 november 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- melder;
- derden;
- facilitator;
- betrokkene;
- getuigen.

Inhoud:

Het Ontwerp handelt over de omzetting van de Europese klokkenluidersrichtlijn voor het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

Relatie met het melden van inbreuken op de GDPR

De VTC adviseert om verduidelijkingen aan te brengen inzake de verhouding met andere meldingsprocedures en klachtenprocedures waarbij een persoon aangeeft dat er in de werkomgeving een wettelijke of reglementaire bepaling niet wordt nageleefd. De VTC wijst erop dat de AVG zelf een procedure bevat om inbreuken op de AVG te melden. Die meldingen moeten gedaan worden door de verwerkingsverantwoordelijke (de instantie zelf, in de praktijk de leidinggevende ervan). De functionaris voor gegevensbescherming wordt hierbij normaal gezien betrokken. Dit geldt voor inbreuken op de beveiliging, die meestal een schending zullen vormen van artikel 32, AVG. De VTC ontvangt en behandelt die meldingen. Het is echter mogelijk dat een medewerker al dan niet functionaris een inbreuk vaststelt en de verantwoordelijke niet geneigd is om die te melden. Het lijkt de VTC dan aangewezen dat de functionaris of een andere werknemer die dat vaststelt beschermd wordt als die de melding zelf doet en dat die melding bij de VTC terecht komt. De VTC behandelt ook klachten en informele meldingen die van werknemers kunnen uitgaan over mogelijke inbreuken op de AVG (al dan niet m.b.t. de beveiliging). De VTC zou het positief vinden dat de klagers en melders van de bescherming van de klokkenluidersregeling zouden kunnen gebruik maken, maar ook hier bij voorkeur in eerste instantie via een melding bij de VTC.

Het moet duidelijk zijn dat dergelijke meldingen in eerste instantie bij de VTC moeten terechtkomen, die de gespecialiseerde instantie is, dit zonder de andere kanalen uit te sluiten.

De problematiek van de bescherming van persoonsgegevens als de melder de vermeende inbreuk openbaar maakt

Het Ontwerp voorziet in artikel 10 § 2 en in artikel 36 dat een nieuw artikel V. 230/9 § 2 toevoegt aan de Codex Hoger Onderwijs van het Ontwerp: "Personeelsleden en externen die informatie over inbreuken openbaar maken komen in aanmerking voor bescherming uit hoofde van dit decreet indien is voldaan aan een van de volgende voorwaarden: 1° ze hebben eerst intern en extern gemeld of ze hebben meteen extern gemeld conform paragraaf 1, en er zijn geen passende maatregelen genomen binnen drie maanden nadat het meldkanaal in kwestie de melding heeft ontvangen; 2° ze hebben gegronde redenen om aan te nemen dat: a) de inbreuk kan een dreigend of reëel gevaar vormen voor het algemeen belang, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een noodsituatie of een risico op onherstelbare schade, of b) er bestaat een risico op represailles bij externe meldingen, of het is niet waarschijnlijk dat de inbreuk doeltreffend wordt behandeld wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, omdat bijvoorbeeld bewijsmateriaal kan worden achtergehouden of vernietigd, of een autoriteit kan samenspannen met de pleger van de inbreuk of met iemand die bij de inbreuk is betrokken. Deze paragraaf is niet van toepassing op gevallen waarin een personeelslid of een externe rechtstreeks informatie aan de pers verstrekt op grond van specifieke bepalingen die een stelsel voor de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en informatie instellen."

Op basis van deze bepaling kan een melder dus niet alleen de feiten maar ook de identiteit van de betrokken personen openbaar maken en de bescherming krijgen waarin het decreet voorziet. Het openbaar maken brengt natuurlijk mee dat ook gegevens van de betrokken persoon en andere personen in de openbaarheid worden gebracht terwijl er nog geen onderzoek werd gevoerd. De VTC beveelt aan dat de al opgenomen transparantie bepalingen over de klokkenluidersprocedure en de bescherming van de randvoorwaarden (bv.

proportionaliteit) die bij deze openbaarmaking horen, worden verduidelijkt in richtlijnen. De VTC doet ook opmerken dat “openbaar maken” een ruime betekenis heeft en ter kennis brengen van het publiek betekent.

Het moet duidelijk zijn dat de beperking van de rechten niet van toepassing mag zijn op de rechten van de melder zelf, die in principe op de hoogte is van het onderzoek en waarvoor dus geen geheimhouding en inkorting van de rechten vereist is. Uit de formulering van het Ontwerp blijkt dit niet zo duidelijk: “bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon”.

De VTC herhaalt wat ze al in verschillende adviezen heeft gemeld over de procedure van toepassing bij het beperken van de rechten van betrokkenen: Deze paragraaf is geschreven op basis van een standaardbepaling die met het AVG-decreet werd opgenomen in diverse Vlaamse regelgeving, onder andere voor Audit Vlaanderen, na de inwerkingtreding van de AVG en in die bepaling wordt onder meer het volgende gesteld: “Art. 9. Met toepassing van artikel 23, lid 1, a), c), d) en i), van de algemene verordening gegevensbescherming kunnen de diensten, voorzieningen en gesubsidieerde organisaties, vermeld in artikel 3, en de gemeenten, beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het zevende lid.”

De federale Gegevensbeschermingsautoriteit werd niet geraadpleegd bij de totstandkoming van het AVG-decreet, maar wel om advies gevraagd bij een Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat gelijkaardige bepalingen bevat.

De Autoriteit bekritiseerde de formulering waarbij de rechten van de betrokkene “niet worden toegepast” (hier “niet toe te passen”), terwijl enkel een beperking van de reikwijdte mogelijk is volgens de AVG. De VTC sluit zich aan bij deze opmerking en verwijst naar het volledige advies van de Autoriteit. De VTC herinnert de decreetgever aan haar opmerking gemaakt in haar advies A/W/2019/16 (randnummer 27), inzake de tegenstrijdige bepaling in artikel 10/5 van het e-govdecreet wat de taken van de VTC betreft. De VTC beveelt aan om deze afwijking omstandig te motiveren in de memorie. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

Aangezien artikelen 17 en 46 al bepaalde vermeldingen op de website van de dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, oplegt inzake de klokkenluidersprocedure, is het volgens de VTC aangewezen om die vermeldingen aan te vullen met de verplichte vermeldingen op grond van de AVG zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten. Alle verantwoordelijken moeten hiervoor de nodige maatregelen nemen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijkingen aanbrengen in verband met andere bestaande meldings- en klachtenprocedures;
- transparantiebepalingen en bescherming van de randvoorwaarden verduidelijken in richtlijnen;
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de memorie;
- de rechtvaardigingsgrond bij toepassing van artikel 9.1. en 10 AVG motiveren in de memorie;
- de verwerkingsverantwoordelijke bepalen en expliciet benoemen in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;

- de categorieën gegevens specificeren;
- de procedure om interne meldingen in te dienen, te behandelen en te beheren opnemen in het Ontwerp of minstens in een uitvoeringsbesluit;
- de bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen in het Ontwerp die toelaten om de bewaartermijn te bepalen;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- afwijkingen op de AVG – rechten omstandig motiveren in de memorie;
- specificeren dat de rechten van de melder niet beperkt worden;
- de vermeldingen op de website aanvullen met de verplichte vermeldingen op grond van de AVG;
- gegevensbescherming door ontwerp uitbreiden naar elke communicatie in het dossier;
- opnames van meldingen vervormd maken;
- toestemming vragen aan de betrokkene conform artikel 124 WEC.

3.7.113 VTC/A/W/2022/110 – COVID-19

Ontwerp van decreet van de Vlaamse Regering houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van ... tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de wijziging van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde regionale overheden of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-110>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

Voor Gegevensbank I (de COVID-19 gegevensbank bij Sciensano):

- personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19;
- personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is; met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19;
- de door deze personen vermelde contacten;
- de behandelende artsen.

Voor Gegevensbank IV (gegevensbank van de collectiviteiten):

- de referentieartsen;
- de administratief verantwoordelijken van collectiviteiten.

Inhoud:

Het samenwerkingsakkoord dat men nu wilt wijzigen heeft tot doel om in het kader van het coronavirus COVID-19 een gezamenlijke gegevensbank op te richten waarin de meldingen van besmettingen met het coronavirus COVID-19 worden verzameld en een gegevensuitwisseling te voorzien tussen deze gegevensbank met de contactcentra, mobiele teams en gezondheidsinspecties van de gefedereerde entiteiten zodat deze de noodzakelijke maatregelen kunnen nemen om een verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 tegen te gaan en om wetenschappelijk onderzoek op gepseudonimiseerde gegevens mogelijk te maken.

De VTC had er in haar advies (VTC/AW/2020/23 - randnummer 25-26) bij het voorstel van instemmingsdecreet bij het bestaande samenwerkingsakkoord al op gewezen dat er sprake kon zijn van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid. De VTC kan zich dan ook aansluiten bij de visie van het Grondwettelijk Hof gezien de verwerking in wezen betrekking heeft op preventieve gezondheidszorg waarvoor de gefedereerde entiteiten bevoegd zijn. Het feit dat er een samenwerkingsakkoord werd opgesteld om deze databank mogelijk te maken is ook een element om gezamenlijke verantwoordelijkheid te ondersteunen.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde instemmingsdecreet voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft.

3.7.114 VTC/A/W/2022/111 – omgeving

Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-111>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- personen die over een titel als vermeld in artikel 5.6.2, derde lid, beschikken, die uitgereikt is door een rechtspersoon die erkend is volgens artikel 5.6.3;
- erkende personen;
- personen die vermeld worden in een erkenningsaanvraag;
- personen die in het kader van een erkenning aan een controle onderworpen worden;
- belanghebbenden in het kader van een controle van de erkende persoon;
- dienstverrichters voor de tijdelijke en incidentele uitoefening van erkenningsplichtige handelingen als vermeld in artikel 5.6.2, dit alles uiteraard slechts voor zover het gaat om natuurlijke personen.

Inhoud:

Het Ontwerp bevat verschillende wijzigingen van decreten op vlak van omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening.

Deze wijzigingen kaderen binnen volgende beleidsdoelstellingen: heldere, transparante en duidelijke regelgeving, actuele regelgeving, een vermindering van regeldruk door het schrappen van zinloze en overbodige regels en het wegwerken van onduidelijkheden.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

Voor hoofdstuk 8:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp, minstens aan de memorie van toelichting;
- de verwerkingsverantwoordelijke vermelden in het Ontwerp;
- het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB);
- de gemotiveerde bewaartermijn opnemen in het Ontwerp;
- het nodige doen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

Voor hoofdstuk 17:

- het concept herdenken in functie van privacy by design of privacy by default.

Voor hoofdstukken 18 en 20:

- de nodige maatregelen nemen voor de vertrouwelijkheid en veiligheid van de gegevens.

3.7.115 VTC/A/W/2022/112 – gezondheidsgegevens

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-112>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- zorggebruikers en actoren in de zorg;
- vertegenwoordigers van zorggebruikers.

Inhoud:

Het Ontwerp geeft uitvoering aan het decreet van 8 juli 2022 tot oprichting van het platform Vitalink en laat dit decreet in werking treden. Het platform Vitalink betreft een gegevensdelingsplatform in de zorg- en hulpverlening

uitgebaat door het Agentschap Zorg en Gezondheid, dat de digitale gegevensuitwisseling van gegevens betreffende de gezondheid mogelijk maakt.

De VTC gaf reeds advies over het voorontwerp van decreet op 7 september 2021 en kwam daarbij tot de conclusie dat het voorontwerp in de huidige vorm onvoldoende waarborgen bood.

Vitalink is een digitaal platform voor het delen van gezondheidsinformatie tussen zorgverleners (o.a. vaccinatiegegevens, medicatieschema's en samenvattingen van medische dossiers).¹³

De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB - artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst naar het eerdere advies en herhaalt dat de overgemaakte GEB niet volstaat en geen adequate inschatting van de risico's geeft.

Blijkbaar werd de GEB aangepast rekening houdend met de opmerkingen van de VTC, althans volgens de memorie van toelichting bij het decreet. Deze aangepaste versie werd alleszins niet meegedeeld aan de VTC zodat ter zake alle voorbehoud gemaakt wordt. De adviesvrager gaat er tevens verkeerdelijk van uit dat het ontbreken van een deftige GEB geen kritiek inhoudt op het ontwerp van decreet nu een GEB er juist op gericht om de risico's van een bepaalde verwerking in te schatten, risico's die ook onder meer door juridische maatregelen afgedekt dienen te worden zodat de uitslag van een GEB wel degelijk de inhoud van het Ontwerp bepaalt (onder meer door technische en beveiligingsmaatregelen). De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota;
- de doeleinden van de verwerking specificeren in het Ontwerp;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- de categorieën persoonsgegevens specificeren;
- de bewaarde gegevens specificeren en de bewaartermijn ervan verantwoorden;
- het nodige doen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

De VTC herhaalt echter ook dat zij meerdere principiële bezwaren had geformuleerd aangaande het decreet dat de juridische basis vormt voor het huidige Ontwerp, zoals aangehaald onder luik 0 (randnummer 6 en volgende). Voor zover de VTC kan nagaan is er aan deze bezwaren geen sluitend gevolg gegeven, met name (maar niet beperkt tot) het probleem van de schending van het principe van de dataminimalisatie door de permanente **dataduplicatie**. Het negatieve advies van de VTC inzake het decreet blijft dan ook gehandhaafd, en de opmerkingen die de VTC in het huidige advies maakt aangaande het Ontwerp doen geenszins afbreuk aan haar eerdere opmerkingen aangaande het decreet.

¹³ <https://www.vitalink.be/>

3.7.116 VTC/A/W/2022/113 – wonen

Ontwerp van decreet over wonen in eigen streek (WIES)

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-113>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Omgeving

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de kandidaat-koper;
- de gezinsleden van de kandidaat-koper;
- de WIES-koper.

Inhoud:

De politieke wil om een antwoord te bieden op de verzuchtingen van de minder kapitaalkrachtige plaatselijke bevolking in Vlaanderen bleef bestaan. Getuige daarvan zijn verschillende passages uit de regeerakkoorden 2014-2019 en 2019-2024. Met het voorliggende voorontwerp van decreet wordt er een juridische vertaling gegeven aan die wil en dat met inachtneming van de arresten van het Europees Hof van Justitie¹ en het Grondwettelijk Hof² die tot de vernietiging van de oorspronkelijke regelgeving leidden.

Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

De categorieën betrokkenen zijn volgens §5 van artikel 7: de kandidaat-koper; de gezinsleden van de kandidaat-koper; de WIES-koper.

Artikel 5, tweede lid, lijkt aan te geven wie hier als gezinsleden worden beschouwd, al is dat niet geheel duidelijk: "Echtgenoten, wettelijk of feitelijk samenwonenden van de persoon aan wie een WIES-grond of WIES-woning wordt overgedragen"

De VTC gaat ervan uit dat ook persoonsgegevens van verkopers worden verwerkt voor zover deze natuurlijke personen zijn.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens niet voldoende zijn aangeduid en in die zin eerder lijken op een carte blanche: de identificatiegegevens; de persoonlijke kenmerken; de gegevens over de gezinssamenstelling de gegevens over onroerende rechten; de gegevens over de leefgewoonten; de gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid.

De voorwaarden voor de overdracht van WIES-gronden en de WIES-woningen worden wel genoemd in het Ontwerp, het betreft dan volgende persoonsgegevens:

- tijdens een periode van tien jaar vóór de datum van de overdracht ten minste vijf jaar onafgebroken ingeschreven in de bevolkingsregisters van de WIES-gemeente of in de aangrenzende gemeenten binnen het Vlaams Gewest;
- voldoen aan de voorwaarden over het onroerend bezit en inkomen die blijk geven van een minder kapitaalkrachtige situatie en die de Vlaamse Regering bepaalt;
- minstens achttien jaar zijn;
- ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters.

De persoonsgegevens moeten dus in eerste instantie nodig zijn om deze vragen te beantwoorden en voor het overige kunnen gemotiveerd worden door noodzakelijkheid bij het verwezenlijken van de in artikel 7, § 7 van het Ontwerp genoemde doelstellingen.

Het is voor de VTC bijvoorbeeld niet duidelijk waarom de gegevens over de persoonlijke kenmerken, de leefgewoonten en de lichamelijke of psychische gezondheid moeten verwerkt worden m.b.t. het beoogde doel. De VTC beveelt om bovenstaande categorieën verder uit te werken zodat het duidelijk is welke specifieke gegevens verwerkt worden.

Het is ook onduidelijk welke specifieke gegevens bedoeld worden met “de identificatiegegevens”, “de gegevens over de gezinssamenstelling”, “de gegevens over onroerende rechten” en “financiële bijzonderheden”, “de gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid”.

De VTC beveelt overigens aan om de terminologie van de AVG te gebruiken namelijk: „gegevens over gezondheid”: persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder gegevens over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven.

“De persoonlijke kenmerken” en “de gegevens over de leefgewoonten” zijn daarbij ook veel te vaag en kunnen alles omvatten (bv. uiterlijke kenmerken, karaktereigenschappen...); De VTC is van oordeel dat er onvoldoende verzekerd is dat voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking door de ruime categorieën.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp enkel voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

De correcte rechtsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting;

Alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen (verder) bepalen, waaronder:

- de categorieën van persoonsgegevens beperken en/of motiveren;
- de bewaartermijnen correct bepalen;
- onderzoeken of op basis van geanonimiseerde gegevens kan worden gewerkt.

3.7.117 VTC/A/W/2022/114 – casusoverleg

Ontwerp van decreet over de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van een multidisciplinaire samenwerking bij deelname aan een casusoverleg op basis van artikel 458ter van het Strafwetboek

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-114>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- de betrokken¹⁴ personen en hun relaties en contacten

Inhoud:

Dit ontwerp van decreet voorziet in een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens in hoofde van (vnl. welzijns)organisaties, die vallen onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest en die deelnemen aan een casusoverleg op basis van artikel 458ter van het Strafwetboek. Artikel 458ter Sw. voorziet in de mogelijkheid tot het doorbreken van het beroepsgeheim en informatie-uitwisseling op een casusoverleg, maar een rechtsgrond tot verwerking van persoonsgegevens ontbreekt daarbij. Met het Ontwerp wil de Vlaamse decreetgever daaraan tegemoetkomen.

De mogelijkheid tot casusoverleg op basis van artikel 458ter Sw. creëert de mogelijkheid tot multidisciplinaire samenwerking. Hierbij worden de krachten van verschillende partners gebundeld. Er wordt een doorgedreven vorm van samenwerking tussen verschillende organisaties opgezet, die toelaat om in te spelen op de specifieke noden en behoeften van de betrokken personen.

Initiatiefnemers voor uitwisseling van persoonsgegevens in het kader van een casusoverleg baseerden zich op artikel 458ter Sw. als wettelijke basis voor de verwerking van persoonsgegevens. Volgens de VTC zorgt artikel 458ter Sw ervoor dat deelnemers aan een casusoverleg geen schending van hun beroepsgeheim oplopen als ze in dit kader van dit casusoverleg informatie uitwisselen. De VTC is evenwel van oordeel dat deze bepaling geen grondslag vormt voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader en als gevolg van het casusoverleg.

Bovendien zijn vooral bepaalde actoren gebonden door hun beroepsgeheim. Op de lokale besturen en op de organisaties rust vaak zelf geen beroepsgeheim. Art. 458ter Sw slaat op houders van een beroepsgeheim en kan dus geen wettelijke basis vormen voor de andere actoren.

In de memorie van toelichting wordt erop gewezen dat het over lokale besturen kan gaan. Er wordt ook gemotiveerd dat elk casusoverleg verschillend is en dat het onmogelijk is om voor alle soorten casusoverleg in het algemeen te gaan bepalen welke organisaties zullen deelnemen. Voor sommige vormen van casusoverleg zullen enkel welzijns- en zorgactoren deelnemen.

De verwerkingsverantwoordelijken zijn niet expliciet benoemd, maar de VTC is van oordeel dat de criteria voldoende duidelijk bepaald zijn. In de memorie wordt verduidelijkt dat elke organisatie zelf verantwoordelijk is voor de persoonsgegevens die zij delen op een casusoverleg en dat als gevolg van deze regeling elke organisatie individueel verantwoordelijk is voor het treffen van de passende beveiligingsmaatregelen. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de verantwoordelijkheid voor de eigen verwerking en het doorgeven van persoonsgegevens en anderzijds de verantwoordelijkheid van de verwerking van de verkregen persoonsgegevens. Dit is aanvaardbaar, maar de VTC beveelt wel aan om te bepalen (minstens in de toelichting) hoe de verwerkingsverantwoordelijkheid wordt gezien in het geval er een gezamenlijke dossieromgeving wordt gecreëerd en om daarbij rekening te houden met de wisselende partners.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de correcte rechtvaardigingsgrond aangeven en motiveren, eventueel in de Memorie van Toelichting;
- aangeven welke identificatiegegevens worden verwerkt;
- de categorie betrokkenen verduidelijken;

¹⁴ De betrokken persoon wordt in artikel 2 gedefinieerd als de persoon die het voorwerp is van bespreking op een casusoverleg

- duidelijk bepalen dat een categorie van persoonsgegevens enkel mag verwerkt worden als ze in het concrete geval noodzakelijk zijn;
- ook de federale ontvangers aanduiden;
- naast de criteria voor de bewaring een maximale bewaartermijn bepalen;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.118 VTC/A/W/2022/115 – single sign on in onderwijs

Ontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-115>

Datum advies: 17 januari 2023

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokken zijn:

- de leerlingen die het leermiddel of de toepassing moeten gebruiken in het kader van hun onderwijs

Inhoud:

De nota aan de Vlaamse Regering geeft aan dat het Ontwerp drie doelstellingen beoogt te realiseren:

1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

De artikelen in dit decreet bevatten een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Dit onderwijsdecreet (OD) gaat bijna uitsluitend om juridisch-technische verbeteringen of het in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

3. Uitvoering geven aan de relanceplannen van de Vlaamse Regering

De nota verwijst naar de Visienota "Digisprong - Van Achterstand naar Voorsprong", het ICT-plan voor een kwalitatief digitaal onderwijs dat voortvloeit uit het relanceplan van de Vlaamse Regering "Vlaamse veerkracht". Deze visienota voorziet in het zgn. "LeerID". Meer concreet wordt actie 3.3. van Digisprong uitgevoerd, die luidt als volgt: "De toegang tot digitale leermiddelen vergemakkelijken via de creatie van een "Single Sign On" infrastructuur". Het LeerID wordt met dit decreet ingevoerd.

Enkel de uitwerking van de derde doelstelling lijkt relevant voor dit advies. Het Ontwerp wil in een decretale verankering voorzien voor het zgn. "LeerID".

De VTC beoordeelt het aanbieden van een single-sign-on oplossing in dit kader positief. Uit het Ontwerp en de toelichting blijkt ook dat het project een mogelijke opstap is naar de introductie van multifactorauthenticatie voor de leerlingen zoals die nu al geïntroduceerd wordt voor ouders en personeel.

De VTC wijst er wel op dat eenzelfde login en paswoord gebruiken voor alle mogelijke toepassingen ook veiligheidsrisico's inhoudt. Zoals al gezegd, houdt unieke identificatie (en zeker authenticatie) ook privacyrisico's in want een leerling kan daarmee overmatig gevolgd worden over allerlei toepassingen en platformen heen. De

adviesvragers hebben geantwoord dat dit opgevangen wordt doordat er bij elke aanmelding weer doorgestuurd wordt naar ACM/IDM. De meta gegevens volgend uit de registratie (wie wanneer welke applicatie gebruikt van waar) komen dus niet bij de leveranciers terecht (maar bij de beheerder van ACM/IDM).

Er moet dus blijvend over gewaakt worden dat het gebruik van single-sign-on beperkt blijft tot wat noodzakelijk is voor de werking binnen het schoolkader.

Dit lijkt gewaarborgd door de bepaling “Art. VI.10. §1. De Vlaamse Regering biedt een informaticatoepassing aan, die tot doel heeft dat leerlingen zich kunnen identificeren om digitale leermiddelen en toepassingen te gebruiken waarvoor identificatie nodig is.”

De VTC ziet niet in waarom het gegeven geslacht noodzakelijk is om regels over paswoordsterkte te bepalen. Ze beveelt aan om dit gegeven te schrappen.

De uitdrukking “officiële persoonsgegevens” is niet geheel duidelijk. Waarschijnlijk worden identificatiegegevens bedoeld zoals die in de Discimustoeppassing zijn opgenomen of de rijksregistergegevens? De VTC adviseert om dit te verduidelijken.

Ze wijst er ook op dat wat het INSZ betreft, het gebruik van het bisnummer vrij is en dat de leveranciers in principe als verwerker kunnen steunen op de rechtvaardigingsgrond(en) van de onderwijsinstelling voor wie ze persoonsgegevens verwerken.

De term “accountgegevens” is ook onvoldoende duidelijk en ingeperkt en de VTC adviseert dat deze in de eerste plaats in het Ontwerp zelf verduidelijkt wordt.

Aan de Vlaamse Regering wordt in dezelfde paragraaf de mogelijkheid gegeven de vermelde categorieën van persoonsgegevens nader te omschrijven.

De VTC ziet niet onmiddellijk wat er verder nog verduidelijkt kan worden (wat niet in het decreet zelf behoort te gebeuren op basis van de opmerkingen hiervoor gegeven). Dit zou kunnen aangegeven worden in de toelichting.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat er voor het overige voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking onder voorbehoud van wat in de inleiding al gesteld werd inzake de loggegevens die informatie geven over wie, wanneer en eventueel van waar toegang had tot een bepaalde applicatie.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp dient grondig aangepast te worden, met nadruk op volgende elementen:

- het gegeven geslacht schrappen;
- “officiële” gegevens verduidelijken;
- de verwijzing naar het INSZ aanpassen;
- verduidelijken wat "accountgegevens" inhoudt;
- preciseren welke gegevens aan de verwerkers worden bezorgd;
- in het Ontwerp de verwerking van de loggegevens behandelen;
- verduidelijken dat er een essentieel verschil is tussen "identificeren" en "authenticeren": de ID op zichzelf laat geen authenticatie toe, hoewel dit gesuggereerd wordt in de vermelde toepassingen zoals "testen op afstand";
- de delegatie aan de Vlaamse Regering herbekijken;
- de bewaartermijn verder preciseren en motiveren;
- de transparantiemaatregelen verder uitwerken;

- een beheerssysteem/procedure opzetten voor de aansluiting van de leveranciers;
- de introductie van het single-sign-on systeem te ondersteunen door awarenessstraining en begeleiding

3.7.119 VTC/A/W/2022/116 – zorgvoorzieningen

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot CoBRHA+

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-116>

Datum advies: 13 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hoogdringend: nee

De categorieën betrokkenen zijn:

- gezondheidszorg- en zorgbeoefenaars

Inhoud:

CoBRHA (Common Base Registry For Healthcare Actors) is een databank die de gegevens bevat over de zorgaanbieders (zorgverstrekkers en zorgvoorzieningen) in ons land. De databank is sinds 2008 ontstaan vanuit de nood om de gegevens over die zorgaanbieders, die erg verspreid zaten over de diverse bevoegde overheden, samen te brengen. De databank wordt gevoed en gebruikt door de diverse zorgoverheden in ons land (zoals de gemeenschappen, het RIZIV, de FOD Volksgezondheid, ...). De databank bevat over elke zorgaanbieder het antwoord op drie vragen: Wie is de zorgaanbieder? Wat mag hij doen? En wat zijn zijn verantwoordelijkheden? Het is een authentieke bron die op basis van de Only once-wet van 5 mei 2014 verplicht geraadpleegd moet worden door de federale instanties. Federale authentieke bronnen moeten beantwoorden aan criteria die vervat zijn in een KB.

Momenteel evolueert CoBRHA naar een kruispuntbank (met bijvoorbeeld automatische notificaties bij relevante wijzigingen), die CoBRHA+ zal heten. De databank wordt operationeel beheerd door het eHealth-platform.

Naar aanleiding van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake gezondheid en het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de registratie en spreiding van voor het publiek opengestelde apotheken en tot opheffing van de koninklijke besluiten van 25 september 1974 betreffende de opening, de overbrenging en de fusie van voor het publiek opengestelde apotheken en van 21 september 2004 betreffende de overbrenging van een voor het publiek opengestelde apotheek naar een gebouw van een luchthaven, formuleerde de Gegevensbeschermingsautoriteit (adviezen 47/2021 en 150/2021), hierin gevolgd door de Raad van State (advies 70.421/2), telkens dezelfde opmerking met betrekking tot een gebrek aan wettelijke omkadering van de CoBRHA databank.

Het Ontwerp of de memorie vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”, waar het gaat om het opzetten van een databank en de daarbij horende verwerking van persoonsgegevens. De VTC beveelt aan om dit te vermelden in het Ontwerp of de memorie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap zijn de volgende entiteiten dan verwerkingsverantwoordelijken: het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, het Agentschap Opgroeien en het Agentschap Opgroeien Regie.

Artikel 5, §2 wordt dan gewag gemaakt van gezamenlijke verantwoordelijkheid. De VTC kan zich in deze classificatie vinden. De VTC wijst erop dat het e-Healthplatform zich - als dienst van de federale overheid - in haar privacyverklaring voor het bestaande CoBRHA ook als verwerkingsverantwoordelijke bestempelt. Gezien het de bedoeling is om naar een kruispuntbank te evolueren kan het kloppen dat e-Health optreedt al dienstenintegrator en in die rol enkel verwerker is. Enkel over hosting spreken, lijkt te beperkt. De VTC beveelt aan om dit bijkomend te verduidelijken.

De VTC ziet niet wat de meerwaarde is van het verzamelen van gegevens in verband met geslacht, nationaliteit, geboorteplaats of -land terwijl ook de memorie niet uitlegt waarom dit ingezameld wordt (waarom deze nodig zijn ter identificatie). De VTC beveelt aan om deze gegevens niet te verwerken tenzij wordt verantwoord waarom deze gegevens noodzakelijk zijn.

Wat de bewaartermijn betreft, bepaalt het samenwerkingsakkoord in artikel 4: “De gegevens, bedoeld in artikel 3, worden bewaard zolang dit noodzakelijk is voor de doeleinden, bedoeld in artikel 2. De gegevens van de gezondheidszorg- en zorgbeoefenaars worden gewist twintig jaar na het overlijden.”

De zeer ruime termijn van 20 jaar na overlijden wordt in de memorie niet verantwoord zodat niet nagegaan kan worden of deze beantwoordt aan de minimale gegevensverwerking. De VTC meent dat het vereist is om de termijn te verantwoorden en maakt voorbehoud terzake.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd in het samenwerkingsakkoord, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de memorie;
- de verwerkingsverantwoordelijkheid en de rol van e-Health verder verduidelijken;
- de persoonsgegevens geslacht, nationaliteit, geboorteplaats en -land niet verwerken tenzij verantwoord wordt waarom deze relevant zijn;
- andere verdere verduidelijking inzake de categorieën persoonsgegevens;
- de bewaartermijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

3.7.120 VTC/A/W/2022/117 – werk

Ontwerp van decreet voor een RSZ-korting voor mensen zonder duurzame werkervaring

<https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/advies-wetgeving-vtc-nr-2022-117>

Datum advies: 21 december 2022

Adviesvrager: Vlaamse Regering

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Hoogdringend: ja

De categorieën betrokkenen zijn:

- persoon zonder recente, duurzame werkervaring

Inhoud:

Met het Ontwerp wordt de basis gelegd voor een nieuwe doelgroepvermindering voor de aanwerving van personen zonder recente, duurzame werkervaring. Deze doelgroepvermindering maakt deel uit van het werkgelegenheidsakkoord dat de Vlaamse Regering met de sociale partners heeft afgesloten en is de uitvoering van het regeerakkoord om een doelgroepvermindering op maat van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in te voeren.

De aanwervingsincentive voor langdurige werkzoekenden zal stopgezet worden. De doelgroep van de aanwervingsincentive wordt opgenomen binnen de doelgroepvermindering. Werkgevers zullen in de toekomst deze financiële incentive via hun kwartaalaangifte bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid kunnen indienen.

De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking, behoudens het bepalen wat “zonder recente, duurzame werkervaring” inhoudt. Dit bepaalt enerzijds de gegevens die kunnen gevraagd worden, maar anderzijds ook de doelgroep. Dit wordt volledig overgelaten aan de Vlaamse Regering.

Conclusie:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in de memorie;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren;
- minstens criteria geven om te bepalen wat “zonder recente, duurzame werkervaring” inhoudt;
- de bewaartermijn verantwoorden;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.